Albert Lunde

# Prekener

*Fra vekkelsesåret* 1905

Oversatt til norsk
Gamle stier · gamlestier.no

Albert Lunde: *Prekener* (Fra vekkelsesåret 1905).
Tekstene er frie fordi forfatterne døde for mer enn 70 år siden. Oversettelsene er eget arbeid.
Bibelsitatene er fra Norsk Bibel 88/07.
Boka kan leses, skrives ut og deles fritt. Den nyeste utgaven finnes alltid på gamlestier.no.
Utgave 25. november 2026.

# Innhold


Herre, lær oss å be! . . . . . 1
Mannen med det store spørsmålet . . . . . 12
Barabbas eller Jesus? . . . . . 20
Hun har gjort en god gjerning mot meg . . . . . 26
Jesus vendte seg og så på Peter . . . . . 36
Fropreken . . . . . 44
Første påskedag, ettermiddag 1905 . . . . . 52
Guds kall . . . . . 64
Kalt i den stille nattetimen . . . . . 66
Kalt som motstander . . . . . 68
Jesus kommer igjen! . . . . . 76
Seier over synden . . . . . 87
Bruk nådens tid . . . . . 95
Jeg vil storlig velsigne deg . . . . . 104
Slik Jesus var i verden . . . . . 112
Da han begynte å synke . . . . . 121
Menneskefrykt . . . . . 131
Evangeliet for de fattige . . . . . 140
Frelsens fryd . . . . . 149
Vil du vise kjærlighet mot Jesus? . . . . . 158
Den høyeste gjest . . . . . 166
Et betydningsfullt valg . . . . . 176
Drep Edoms barn! . . . . . 186
Legg vinn på å ha en uskadd samvittighet . . . . . 196
Lys for Kristus! . . . . . 205
Jeg ber for dem . . . . . 215
Herrens fortrolige samfunn . . . . . 222
Gud kan og Gud vil . . . . . 229
Ser du Jesus? . . . . . 239
Prøv deg selv! . . . . . 245

Ofrer du rettferdighets offer? . . . . . 252
Om Albert Lunde . . . . . 260

# Herre, lær oss å be!

*Luk* 11,1–4

Det står i Lukasevangeliet, kapittel 11, i første del:

> Det skjedde at han var et sted og ba. Da han holdt opp, sa en av disiplene hans til ham: Herre, lær oss å be, slik som Johannes lærte disiplene sine. Han sa da til dem: Når dere ber, skal dere si: Fader vår, du som er i himmelen. Helliget vorde ditt navn. Komme ditt rike. Skje din vilje, som i himmelen, så òg på jorden. Gi oss hver dag vårt daglige brød. Og forlat oss våre synder, for også vi tilgir hver den som står i skyld til oss. Og led oss ikke inn i fristelse, men fri oss fra det onde.

Herre, vi vil igjen be deg: Gjør tankene våre og sinnet vårt stille for deg, så du kan få tale til oss. Vi takker deg for at vi er der du vil ha oss. Velsign oss, Herre. Vi ber deg så inderlig om at noe må bli utrettet i dag, noe som kan bære frukt for tid og evighet. Amen!

Jeg tenkte ikke å stanse ved hvert vers i det Guds ord vi har lest, men ved et uttrykk i første vers. Der fortelles det at Jesus var et sted og ba, og da han hadde holdt opp, kom en av disiplene hans til ham og sa: «Herre, lær oss å be!»

Det var nettopp dette ordet jeg ville stanse ved: Herre, lær oss å be! Dette å si «Herre, lær oss å be!» er i virkeligheten den første av alle bønner. Men skal vi som er kommet sammen her i dag, kunne gå til Herren og si: «Herre, lær oss å be!», må vi se at det er noe verdifullt i å kunne be til Herren. Vi må se at det er verdi i å kunne be til Gud. Ellers kommer vi aldri til å si: Herre, lær oss å be!

Ingen ber om å bli lært opp i noe uten at han ser at det er verdi i å kunne det. Alle som i dag går i lære rundt omkring for å lære et eller annet, har sett at det lå noe verdifullt å eie bak læreårene – allerede før

de begynte og ba om å få lære det. Fordi de så at det var verdi i det, gikk de og sa: La oss få lære dette. Og nå ønsker jeg for hver enkelt av oss som er kommet sammen her i dag, at det måtte lykkes for oss å vende oss til Herren og si: Lær oss å be!

Jeg vil nevne noen eksempler fra Bibelen og prøve om de kan gi oss lyst til å si til Herren: Herre, lær oss å be! Vi vet at eksempler har stor makt. Det merker vi allerede på at vi får lyst til å bli lik de menneskene vi omgås – særlig hvis det er noe tiltrekkende ved dem. Når du snakker med barn, spør du dem ofte hva de vil bli når de blir store. Da vil du finne ut at de har lyst til å bli lik de menneskene de har lært å kjenne og omgåtts.

For kort tid siden snakket jeg med en liten pike på tre–fire år. Som jeg ofte gjør med barn, spurte jeg: «Hva skal du bli når du blir stor?» Hun svarte så bestemt, som om saken var avgjort: «Når jeg blir stor, skal jeg bli misjonær i Kina!» Det hadde kommet mange til hjemmet hennes som var opptatt av misjonen i Kina. Og det barnet hadde hørt, hadde fått henne til å si: Når jeg blir stor, vil jeg bli misjonær i Kina.

For at vi skal få lyst til å lære å be, vet jeg ikke noe bedre enn å bruke en liten stund på å se på noen av dem som har bedt. Og jeg tror at hvis vi får se klart hva de som har lært å be, har oppnådd, så er det noen også i dag som vil gå til Herren og si: «Lær også oss å be!» Og da vil vi se at teksten selv taler nettopp om den bønnen disippelen ba da han hadde sett og hørt Jesus be.

Det første bibelske eksemplet på en som ba, står i Første Mosebok, kapittel 18, vers 23 – ja, jeg kunne lese de følgende versene også. Her hører vi om en mann som Herren hadde kunngjort at byene der borte på sletten skulle ødelegges: Jeg vil straffe dem, syndene deres er store.

Da Abraham hører disse ordene, går tanken hans til dem som bor der. Han tenker på Lot og familien hans. Og så sier han til Herren: Det er ikke likt deg! «Det være langt fra deg å … slå i hjel den rettferdige sammen med den ugudelige» (1 Mos 18,25). Vil du ikke spare byen om det finnes femti rettferdige i den? Hør hvordan han ber Herren spare byen for de femti rettferdiges skyld! Så svarer Herren: Jo, Abraham, finnes det femti rettferdige i byen, skal byen spares!

Så tenkte Abraham igjen: Men tenk om det manglet fem av de femti – la oss si at det er førtifem. Vil du ikke spare byen likevel? Skal de fem

føre til at byen blir ødelagt? Så svarer Herren: Nei, Abraham, jeg skal spare byen om det er førtifem.

Igjen nøyde Abraham seg med å slå av bare fem mann. Men senere tar han sterkere i og sier: Men om det manglet ti, vil du ikke likevel spare byen? Igjen svarte Herren ja, om det så bare er tjue. Og senere igjen: Selv om det bare var ti. Slik har Abraham tigget Gud seks trinn nedover trappen. Har du lagt merke til at Gud seks ganger forandrer sin beslutning og gir Abraham det han ber om?

Vi skal ikke stanse ved hver enkelt ting, men går fram til vi ser Lot stå berget utenfor byen. Ved sine bønner har Abraham fått Lot berget. Jeg lurer på om det ikke er noen i denne forsamlingen som kunne ønske å si: «Herre, lær meg å be, slik Abraham ba for sin Lot!» Hvor mange er det ikke i denne forsamlingen som har sine kjære boende der Lot bodde, innenfor det området som Herrens vrede hviler over? Vreden hviler ikke så mye over menneskene som over synden, den synden de lever i.

Noe som trengs så sårt i dag, mener jeg, er at hver enkelt kristen våkner opp og ber for sine, slik Abraham ba for sin Lot. Å, hvor mange herlige eksempler vi har i Bibelen på hva de som har bedt, har oppnådd! Og jeg tviler ikke på at det er noen her i dag som inderlig og hjertelig ønsker: Å, om bare mine var reddet! Treng deg fram til Herren, vend deg til Gud med saken din! Han har sagt at han skal hjelpe sine utvalgte som roper til ham, til deres rett (Luk 18,7).

Jeg vil gjerne bruke andre eksempler også, om de bare kunne føre til at den som har begynt å be, holder ut, og at de som ennå ikke har begynt å be, begynner.

På et møte i fjor høst – det var i en kirke i Brooklyn – var det samlet mye folk. I Amerika pleier vi ofte å si når møtet slutter: Er det noen mann, er det noen ung mann, er det noen bortkommen sønn som i dag vil vende om og begynne et nytt liv, som vil ta sin beslutning her og nå?

Slik var det også da dette møtet sluttet. Spørsmålet ble stilt. En ung mann reiste seg et godt stykke framme i kirken. Lenger nede i kirken reiste en annen seg og sa fra om sitt ønske: Vi vil be til Gud. Disse to ble igjen sammen med en del andre. Vi bøyde knærne for å be til Herren.

Mens vi ba, kom en tredje ung mann og bøyde knærne for å be om syndenes forlatelse. Han sa at han ønsket å bli et nytt menneske og

leve et nytt liv. Men da vi hadde reist oss igjen fra bønnen, skjedde det noe jeg aldri før hadde vært vitne til: De tre sprang sammen, omfavnet hverandre, holdt hverandre fast og gråt. Jeg måtte spørre: «Kjenner dere hverandre?» Da svarte den yngste av dem: «Vi er alle tre brødre!» For en underfull dag for de tre brødrene! De hadde gitt Herren sitt hjerte og så møtt hverandre et sted uten å vite om hverandre.

Jeg måtte si: «Fortell meg historien deres, unge menn. La meg høre hvor dere er kommet fra.» De fortalte da hvilken by her hjemme i Norge de var kommet fra. Den ene hadde reist noen år før. De hadde hatt en mor som hadde bedt for dem. Da han reiste, lovet hun: Jeg skal be for deg. De andre fikk være vitner til morens bønner for ham hver dag. Et par år etter reiste nummer to. Han fikk det samme løftet: Jeg skal be for deg, slik jeg har bedt for ham som reiste før deg! Jeg vet navnet deres, men jeg vil ikke nevne det.

Halvannet år før møtet ble holdt, reiste den siste. Moren satt igjen alene, men sa til ham: «Når du kommer dit bort, vil jeg at du hilser dem og sier at jeg fremdeles vil holde ut i bønn. Slik jeg har bedt for de andre, vil jeg også be for deg!» Da han kom dit bort, sa han det til de andre. Da sa de: «Stakkars gamle mor! Hun er enfoldig. Hun kan nok be, men vi tror ikke det betyr stort. Vi tror ikke det hjelper noe; vi tror ikke noe på det der.»

Siden den dagen var det gått halvannet år. De unge mennene går hver for seg på gaten og ser strømmen av folk gå inn i en kirke, og de tenker: La oss gå inn og se hva som er på ferde. Det var en fredag kveld, og folk strømmet til kirken. Som nysgjerrige unge menn tenkte de altså: La oss gå inn og se. Det var ikke nok å stå ved døren; de trengte seg lenger fram.

Men det var en Gud som hadde sagt: «Be, så skal dere få» (Luk 11,9). Han kunne heller ikke svike den gamle kvinnen. Hun hadde trodd på Herren, og Herren svarte henne den dagen.

Og jeg vil si til dem som ber, at Herren har lovet å svare på bønnene våre. Han er en Gud som hører bønn. Gud kan ikke gå tilbake på det han har sagt: «Be, så skal dere få!»

Og jeg sier igjen: Når vi ser på dem som har bedt og fått det de ba om, kunne vi da ikke få lyst til å trenge oss fram til Herren i dag og si: Herre, lær oss å be for våre, slik Abraham ba for sin Lot, slik den

moren ba hver dag for barna sine! Herre, lær oss å be! Hvor mange har ikke lært mange andre ting, men aldri lært å gå til Gud i bønn! Og den første av alle bønner er: Herre, lær oss å be.

Enda et eksempel. Det kunne også være til trøst for dem som ber, men ennå ikke har sett bønnene sine besvart. Den samme vinteren – nå for et år siden – talte jeg i KFUM i Chicago. Møtet var ikke bare for menn, men for hvem som helst; alle som ville, kunne komme. Den søndag ettermiddagen var det også trangt om plassen; det var mange folk. Vi ba dem som ønsket å stanse for å be til Herren, om å bli igjen. Blant dem som ble sittende, var en kvinne nede ved døren. Hun gråt sårt.

Da jeg gikk ned for å tale med henne, sa en til meg: «Den kvinnen som sitter der nede, er en falt kvinne», og han fortalte om det ulykkelige livet hennes. Jeg sa: «La oss huske at Jesus kan frelse fullkomment (Hebr 7,25), og at han er kommet for å søke og frelse det som var fortapt (Luk 19,10).» Jeg gikk ned til henne, og da viste det seg at hun ikke la skjul på hvem hun var, men bekjente sin synd og ønsket å bli frelst.

Mens vi ba sammen, sa hun noe jeg aldri hadde hørt før: «Å Gud, om mor hadde levd, så hadde det ikke vært slik med meg!» Jeg spurte hva hun mente med det. Da fortalte hun at hun var født utenfor denne byen der vi er nå. Da moren døde, ble hun sendt bort og kom til en familie her i Kristiania. Ingen tok vare på henne, og hun kom i dårlig selskap. Hun gikk lenger og lenger ut i synden. Til slutt ble karakteren og navnet hennes så vanæret at hun selv fant det best å reise sin vei.

«Men hva var det du husket fra din mor?» spurte jeg. «Jo, mor var en kristen, og jeg husker fra jeg var barn at hun tok meg med inn i et rom når hun ba til Herren. Og mamma ba alltid med armen rundt skuldrene mine om at jeg måtte bli snill og bli en kristen.»

Mange av dem som kunne ha stått og hørt disse bønnene, og som siden hadde sett det dårlige livet hennes – ville ikke de ha sagt: Hvem kan tro slikt om Gud, hvem kan tro at Gud hører bønner? Men Jesus har sagt: «Dersom dere blir i meg, og mine ord blir i dere, da be om hva dere vil, og dere skal få det» (Joh 15,7).

Selv om djevelen hadde lykkes i å få henne langt bort, måtte bønnen bli besvart, fordi Jesus hadde sagt at det skulle skje! Kunne ikke

dette også tale til oss som er her i dag, så vi går til Herren og sier: Å Herre, lær oss å be!

Jeg ville synes at dette møtet hadde lykkes om det kunne føre til at noen i dag gikk hjem, lukket døren, om det trengtes, og begynte å tale med Gud om sønnen som er borte, om datteren som er borte. For Jesus har sagt: Det skal skje. Han har lovet å høre bønnene våre.

Jeg vil ta enda et av Bibelens eksempler. La meg bare en svært kort stund ta tankene deres med til Første Kongebok, kapittel 18, vers 36 og 37. Der hører vi om en mann som står og ber for sin nasjon, for sitt folk, og sier: Herre, vis at du er Gud! Han ba den første bønnen i det vi kaller Fader vår, den bønnen Jesus har lært oss: Han ba om at Herrens navn måtte bli helliget, at Herrens store navn måtte bli opphøyd blant dem. Mannens navn er Elia.

Vi vet hvordan det sto til på hans tid. Folket var sunket ned i avgudsdyrkelse. De dyrket Baal, og Herrens vrede hvilte over landet. Det hadde ikke regnet på lenge. Vi vet hvilken nød det var, hvilken åndelig tørketid det hadde vært, og hvilken tørke det hadde vært på jorden i tre år.

Da er det Elia stiller seg fram og sier: «Svar meg, Herre!» La ilden vise at du er Gud, la ditt navn bli kjent, la oss få se deg, åpenbar deg for oss, svar oss og gi oss regn! Og straks fór ilden ned fra himmelen, og folket måtte kaste seg ned på ansiktet og erkjenne at Gud er Gud.

Senere i samme kapittel leser vi om skyen som steg opp på himmelen, en sky som en hånd, som siden bredte seg ut, og et veldig regn kom fra himmelen.

Jeg mener at vi i dag trenger slike menn – å, hvor vi trenger dem! – som vil stille seg fram for Gud og si: Herre, velsign vårt folk, send Åndens strømmer ned blant oss! Er det ikke sant at det trengs?

Det sies så ofte at vi må gjøre noe i hedningelandene, at de der ute trenger Herrens nåderegn. Men jeg synes hjertene våre kunne briste ved tanken på at vårt eget folk er så nedsunket i synd. Hvem kan gjøre det bedre? Etter min mening finnes det ikke noe annet botemiddel enn at Guds Hellige Ånd får virke, så det blir noen som tar opp det arbeidet som bør tas opp. Synderne må vekkes, de må berges inn.

Vi trenger Elia-skikkelser i dag, som vil si: Herre, for ditt navns skyld, svar oss med strømmer av nåde! Måtte Gud hjelpe oss som gjerne vil arbeide for Herren, til å få øye for dette, så vi kan be av

hjertet, gå til Herren og si: Herre, lær oss å be for vårt folk, slik Elia ba i gamle dager.

Å, hvor velsignet det har vært for dem som har tatt en slik plass! Jeg skal nevne to svært kjente menn: dr. Müller og dr. Barnardo fra England. Når vi tenker på hva disse to har vært for sitt folk, kunne jeg få lyst til å si: Herre, lær oss å be slik de ba! Vi kjenner dem. Vi vet at de har vært redskaper – i et omfang som få andre – til å redde foreldreløse barn og bli som fedre for dem. Hva kjennetegner nettopp disse mennene? Jo, nettopp at de hadde lært å be til Herren. Det fortelles at de iblant hadde det trangt økonomisk.

De hadde ingen som hadde lovet dem faste bidrag, og ingen basarer til inntekt for barnehjemmene. Men de stolte på Herren. Når det iblant var trangt og de ikke hadde mer å spise, samlet de barna rundt seg i en stor sal og fortalte dem hvordan det sto til: Matkarene var tomme.

Men la oss, sa de, huske løftene til ham som sier: Se på fuglene under himmelen, se på liljene på marken – og hvor mye mer verd er ikke vi enn en av dem! La oss be! Og disse mennene knelte ned med en flokk små rundt seg, vendte seg mot det høye og sa: Herre, vi trenger mat i dag, vi trenger noe.

Og du kan forstå at Gud ikke kunne nekte dem; han kunne ikke si nei. Og dr. Müller forteller at det mer enn én gang hendte at det ble sendt dem flere tusen kroner mens de ennå lå på kne. Det var menn som hadde forstått at det er verdt å be til Herren. Og de ba. Når vi tenker på dette, kunne ikke også vi få lyst til å si: Herre, lær oss å be slik disse ba!

Kunne ikke vi som i dag arbeider for Herren, få lyst til å gå til Jesus og si: Å Jesus, lær oss å be for vårt folk, slik Elia ba for sitt! Å, hvor skjønt det ville bli om alle Herrens arbeidere lærte å se dette, trenge seg fram til Gud og si: Herre, lær oss å be, lær oss å tale med Herren om folkets synder, om folkets sak! Herren skal svare, han skal hjelpe. Han hjalp Elia, og han skal hjelpe også i dag.

Enda et eksempel fra Bibelen. Jeg skal ta Daniel. Å, for en mann han var, for en bønnens mann! Han var ikke bare en av dem som ber når de kommer opp på prekestolen om søndagen, ikke en av dem som ber når det er sagt: Be! Nei, han ba også når det var skriftlig påbudt at ingen hadde lov til å be.

Han hadde vinduet sitt åpent mot Jerusalem. Det står i Daniels bok, kapittel 6, vers 11, at han hadde «åpne vinduer som vendte mot Jerusalem» når han ba. Å, hvilken velsignelse det ble da hele folket fikk erfare at Daniel ba. Og Daniels Gud levde. Ennå i dag er det som en himmelsk duft over navnet hans når det blir nevnt.

Han hadde lært å be til Herren. Og merk deg dette: Ilden skal ikke brenne den som ber, og løvene skal ikke røre ham. Vi trenger i dag menn som har lært å be til Herren, og som tror på bønnens makt. La oss trenge oss inn til Gud og lære å be.

Går vi litt nærmere inn i teksten, ser vi at denne henvendelsen – lær meg å be – ikke ble rettet til noen av de bønnens menn jeg har nevnt. Vi leser ikke at det ble sagt til Abraham: Lær meg å be. Vi finner heller ikke noe sted at det står: Du Elia, lær meg å be. Ikke engang til Daniel finner jeg disse ordene rettet: Daniel, lær meg å be. Men hvem er de rettet til? Se, de er rettet til Jesus, da han hadde bedt.

Vi kan prøve å tenke oss hva disippelen har vært vitne til. Det var tider da Jesus var bedrøvet. Vi vet at han stundom var trett og nedtrykt. Han tar disiplene med til et avsides, øde sted. Han har knelt ned, og mens han åpner sitt hjerte for Faderen i himmelen, tenker jeg meg at disiplene står og ser på ham og hører hva han sier. De er redde for å forstyrre ham og venter på at han skal si amen. Og så sa en av dem: Herre, lær oss å be!

Jeg tenker meg hvordan det var i den stunden som er nevnt i Lukasevangeliet, kapittel 9, vers 29: «Og mens han ba, ble hans ansikt annerledes å se til, og klærne hans ble skinnende hvite.»

Jeg tenker meg at en himmelsk glans har omgitt ham. Og så sa de: Jesus, lær oss å be. Og velsignet skulle det være om noen disippel i dag virkelig gikk til Jesus og sa: Jesus, lær meg å be! Hva jeg enn lærer eller ikke lærer – lær meg å be! Har du fått lyst til dette, så gå til ham med den første bønnen, den første av alle bønner: Jesus, lær oss å be. Han er villig til å lære deg det!

Dette er sagt mer for den enkelte. La meg så også si litt om felles bønn. Hovedsaken i alle ting er: Hva sier Bibelen? Hva står det skrevet? Holder vi oss til Bibelen, kan vi ikke komme til å villede hverandre. Her er det nå sagt mye om den enkeltes bønn til Herren, med eksempler fra Bibelen. Be til Herren, og be også til ham i lønnkammeret slik Daniel gjorde.

Men Bibelen lærer oss også å be sammen. Jesus har sagt: «For hvor to eller tre er samlet i mitt navn, der er jeg midt iblant dem» (Matt 18,20) – så der har du en med deg. Og han har selv befalt det og sagt: Be med og for hverandre.

La oss også se litt på kirkens historie når det gjelder bønnemøter. Det tales ofte om hvor vanskelig det er å bevare den kristne flokken, og hvor vanskelig det er for dem som har begynt, å bli stående og være helt med Herren. Og mange forkynnere av Guds ord har sagt: Menigheten vår, folket vårt, står så i fare for å bli lik verden. Verden trenger seg inn, og forsamlingen blir så verdslig.

Jeg vil gi dem et godt råd, det beste jeg vet: Der menigheten samles til bønn, holder verden seg gjerne borte. Det finnes ikke noe sted verden heller vil holde seg borte fra. Og hyklerne har heller ikke i lengden lyst til å være med der folk samles for å be. Derfor er det ordet også talt til oss: Kom sammen for å be til Herren. Det er bibelsk.

Vi taler ofte om den første store vekkelsen i kirken, og vi liker særlig godt å tale om den. Men merk deg: Hva var det som gikk foran den vekkelsen? Les Apostlenes gjerninger, kapittel 1, vers 15. Der står det at de er 120 sammen i enig bønn til Gud. De har samlet seg for å be. De er kommet sammen i enig bønn.

Hva blir følgen? Guds Ånd kom og fylte de menneskene som ba. De ble fylt av Herren og sto fram for å forkynne evangeliet. Og det blir ropt: «Hva skal jeg gjøre for å bli frelst?» (Apg 16,30). «Hva skal vi gjøre, brødre?» (Apg 2,37). Men hva var det som gikk foran den vekkelsen? Det var enig bønn til Gud.

Ingenting trengs mer i dag. Det tales om at vi trenger predikanter. Jeg tror noe annet trengs mer: at de som er her, kunne fatte hvilken makt det ligger i å be til Herren. Hvorfor har noen noe imot felles bønnemøter? Rett og slett fordi de ikke har sett at det er noe å vinne ved dem. De har ikke lært å se verdien i å komme sammen, stå ved hverandres side og si: Herre, la vekkelsens ånd komme blant oss, la Ånden fylle oss!

Gud gi at han måtte vekke oss, så det blir en trang blant oss både til å komme sammen og formane hverandre og til å komme sammen for å be til Herren. Herren vil svare, og det er bibelsk å be med og for hverandre, å be sammen.

Jeg skal ta enda et eksempel på dette med felles bønn. Det står i Apostlenes gjerninger, kapittel 20, vers 36. Det gjelder Paulus – det er på hans gamle dager, og han er ikke i noen ungdomsforening heller, men sammen med de eldste i Efesus. I det verset står det at Paulus «bøyde kne og ba sammen med dem alle».

Skulle det ikke ha vært et deilig syn, da de gamle i Efesus og Paulus lå på kne og ba? Jeg lurer på hva de ba om. Jeg tenker meg at de nok ba for de yngre som var kommet til, og kanskje ba de for de mange som sto utenfor. Denne mannen, som hadde «en stor sorg og en stadig nød» i sitt hjerte for deres frelse (Rom 9,2), ba på kne sammen med de eldste.

Jeg skal ta enda et eksempel. Det står i kapittel 21, vers 5. Paulus var sammen med noen andre; de falt på kne på stranden og ba. Mange tenker: Når vi er en liten flokk som kjenner hverandre, da ber vi sammen. Men her står det at de var sammen på stranden, og både menn, kvinner og barn falt på kne og ba til Herren. Dette var i den første kristne kirke. Det var foregangsmennene i kirken, og slik søker de å bære den fram.

Og jeg vil si i dag: Gud gi at han måtte lære oss som kristen forsamling både å komme sammen og å be sammen. Da vil han fortsatt vise at han er den Gud som er rik på velsignelse. Med tanke på det vi her har lest, sier jeg: Skulle vi ikke gå til Herren og si: Herre, lær oss å be som et folk! Herre, lær oss å be som kirke! Herre, lær oss å be som forening – slik Paulus ba med de eldste, slik de 120 ba sammen i enig bønn til Herren.

Og den enkelte, som sikkert har noe å be om, noen å be for – skal vi ikke gå til Herren og si: Lær oss å be slik Abraham ba, lær oss å be for våre, slik han ba for sin Lot! Lær oss å be for vårt folk, slik Elia ba for sitt! Gud er mer enn villig til å lære oss det og til å la sin velsignelse følge.

Bare en liten fortelling til slutt. Moody forteller – jeg bare gjengir det: En far kom en dag hjem fra arbeidet sitt. Da får han høre at sønnen hans, hans eneste barn, er svært syk. Legen blir hentet, og han sier: «Sønnen din kommer ikke til å leve, han kommer snart til å dø.» Da faren hørte dette, gikk han bort til sønnen, strøk ham over kinnet og sa: «Du må nok gå fra oss nå.»

Da sa den lille gutten: «Pappa, be for meg.» Faren hadde ikke lært å be. Han ville ikke at sønnen skulle se at han gråt. Han vendte ansiktet mot vinduet og ble stående og se ut. Barnet døde uten å høre sin far be.

Da Moody hadde fortalt dette, reiste det seg en mann i forsamlingen og sa: «Moody, la meg si noen få ord. Jeg vil be alle foreldre om å be for barna sine. I dag ville jeg gi alle mine tusener om jeg kunne få be én eneste bønn så mitt barn hørte det.» Han hadde grått, han hadde skjult ansiktet og hulket, men sønnen gikk inn i evigheten, og han hadde en far som ikke kunne be. Har barna dine hørt at du har bedt for dem? Har du bedt for dem?

Det motsatte av denne fortellingen er en annen: En annen far får høre det samme om barnet sitt. Faren gråt over atskillelsen som sto for døren. Men da sa den lille gutten: «Pappa, ikke gråt. Når jeg kommer til Jesus, skal jeg fortelle ham at du alltid ba for meg.»

Gud gi at dette møtet måtte bidra til at du, når du kommer hjem i dag – gjerne før du spiser middag – går inn og sier til Gud: Herre, lær meg å be! Tror du han vil? Han vil ikke bare lære deg å be, men han vil gi deg det du ber ham om – takk og pris til Herren for det. Amen.

Herre, lær oss å be! Gi oss lyst til å be, hjelp oss å be. Før var du så villig til å lære dine, og du er den samme i dag. Amen!

# Mannen med det store spørsmålet

*Mark* 10,17–22

> Og da han gikk ut på veien, kom en løpende og falt på kne for ham og spurte ham: Gode mester, hva skal jeg gjøre for å arve evig liv? Men Jesus sa til ham: Hvorfor kaller du meg god? Ingen er god uten én, det er Gud. Budene kjenner du: Du skal ikke slå i hjel. Du skal ikke bryte ekteskapet. Du skal ikke stjele. Du skal ikke vitne falskt. Du skal ikke bedra noen. Hedre din far og din mor. Han sa til ham: Mester! Alt dette har jeg holdt fra jeg var ung. Da så Jesus på ham og fikk ham kjær. Og han sa til ham: Én ting mangler du: Gå bort og selg alt du eier, og gi det til de fattige. Så skal du få en skatt i himmelen. Kom så og følg meg! Men han ble trist til sinns for dette ordet og gikk bedrøvet bort, for han var meget rik.

Det er kunngjort at møtet i kveld bare er for menn. Da jeg gikk til møtet, hørte jeg noen ute på gaten si: «Jeg lurer på hva det skal tales om i Calmeyergatens misjonshus i kveld, siden det bare er for menn?» Jeg vil si det med en gang: Det er ikke meningen å si noe annet i kveld enn nettopp det samme som blir sagt her andre kvelder. Når møtet er lyst ut bare for menn, er det utelukkende for å gi en anledning til dem som ellers ikke så lett kan komme.

Teksten står i Markusevangeliet, kapittel 10, vers 17, den siste delen av verset: «Gode mester, hva skal jeg gjøre for å arve evig liv?»

Herre, hjelp oss i kveld til å handle som menn ved å bestemme oss for å følge deg. Og gi oss kraft og utholdenhet i viljen, så vi virkelig begynner å følge deg! Amen!

Mannen som teksten taler om, har jeg lyst til å kalle «mannen med det store spørsmålet». Jesus dro bort fra Galilea og kom til grensene av Judea på andre siden av Jordan. Matteusevangeliet, kapittel 19, første vers, forteller klarest hvor dette hendte. Da Jesus hadde gått ut på veien, kom en mann løpende, falt på kne og sa: «Gode mester, hva skal jeg gjøre for å arve evig liv?»

Det er et svært alvorlig spørsmål, og derfor krever det også et riktig svar. Jeg vil også si at det er et spørsmål som lever i mange, for ikke å si i hver eneste en av oss. Vi bærer på en trang til å leve, et begjær som er lagt ned i oss, og som sier: Hva skal jeg gjøre så jeg kan leve, og leve evig?

Men den store feilen er at så få går til Jesus med dette spørsmålet. Denne mannen gikk til Jesus, og det tenkte jeg vi skulle se på nå. Vi skal prøve å se det fra fire sider, om enn ganske kort, så det kanskje kan bli litt klarere for oss.

Det første jeg har lyst til å se litt på, er mannen, han som spør. Det andre er hva som drev ham til å spørre. Det tredje er svaret og han som svarer. Og det fjerde er til slutt resultatet – hva som kom ut av dette spørsmålet.

Når vi nå prøver å se på ham som spurte, ligger det jo nær å spørre: Hva var det som fikk ham til å komme til Jesus med dette spørsmålet?

Jeg tenker meg at han kan ha hørt hvor godt Jesus hadde svart fariseerne da de kom og spurte om det var tillatt å skille seg fra sin hustru. Det står i vers 5 i samme kapittel. Jesus ga dem et svært godt svar, så de ikke fikk lyst til å spørre igjen. Derfor tenker jeg meg at denne mannen fikk den tanken: Nå vil også jeg gå til Jesus og stille ham et spørsmål: Hva skal jeg gjøre for å arve evig liv? Kanskje han kan gi meg et svar som gjør meg tilfreds.

Når vi nå ser på denne mannen, er det mange som vil synes at et slikt spørsmål kan passe for andre folk, men ikke for meg. Her er det igjen fire sider vi kan se saken fra.

Det første jeg vil si om ham, er at han var en ung mann. Nå er det mange i våre dager som synes at det passer for gamle menn og gamle kvinner å spørre: «Hva skal jeg gjøre for å arve evig liv?» Derfor – la meg først rette oppmerksomheten mot at det var en ung mann.

Hva kunne vel gi ham lyst til å spørre: Hva skal jeg gjøre for å arve evig liv? Jeg tenker meg at denne unge mannen godt kan ha vært vitne

til at noen av vennene eller kameratene hans ble revet ut av tiden og inn i evigheten. Jeg ser for meg at han har stått ansikt til ansikt med noe så alvorlig. Og så har spørsmålet trengt seg på: «Ja, tenk om du selv skulle bli den neste!» Dette kan ha fått ham til å spørre: Blir jeg salig? Skal jeg arve evig liv?

Og det andre jeg vil se på hos denne unge mannen, er at han var en svært moralsk og god ung mann. Noen synes at et slikt spørsmål passer for dem som er sunket dypt ned i synden. Men teksten vår i kveld viser oss en mann som ikke er sunket ned i noen dyp last. Tvert imot er han en svært moralsk og god mann.

Du sier kanskje: Hvordan vet du det? Jeg mener det er lett å vise. Jeg trenger bare å lese vers 17 til 19 for å gjøre det klart. Jesus sier til ham: «Budene kjenner du», du skal holde dem! Og så leste Jesus opp noen bud for ham.

La meg nevne dem igjen: «Du skal ikke bryte ekteskapet. Du skal ikke slå i hjel. Du skal ikke stjele. Du skal ikke vitne falskt. Du skal ikke bedra noen. Hedre din far og din mor» (Mark 10,19).[1]

Da han hørte dette, sa den unge mannen: «Alt dette har jeg holdt fra jeg var ung» (Mark 10,20). Tror du at han hadde holdt dem? Jeg har hørt predikanter som har stått og sagt: Det var umulig. Han løy, han sa ikke sannheten, han kunne ikke ha holdt disse budene. Det har forundret meg at noen har kunnet si det.

Hvis den mannen hadde løyet Jesus rett i ansiktet, tror du ikke Jesus ville ha sagt ham det? Men Jesus tier. Mannen sier at han har holdt alt dette fra han var ung, og Jesus sier ikke et ord imot det. Etter bokstaven er det ingen tvil om at det var mulig å holde de budene.

Vi skal se på dem igjen. Er det noen som sier at denne mannen umulig kunne ha unngått å synde mot budet «Du skal ikke bryte ekteskapet»? Jeg vil håpe at mange her ikke en gang tenker at det var umulig. Herren være takk, det var ikke umulig – bortsett fra det Jesus har sagt om den som ser på en kvinne. Men det kom senere. Og etter all sannsynlighet hadde han holdt dette budet, slik han forsto det. Derfor var svaret hans så klart.

[1]NB har en annen rekkefølge: «Du skal ikke slå i hjel. Du skal ikke bryte ekteskapet …» Lunde følger den eldre bibelteksten, som har det sjette budet først, og går gjennom budene i den rekkefølgen.

Jeg tenker meg at da Jesus nevnte dette for ham, begynte han å glede seg og si: Å, så godt det er at jeg ikke har syndet mot det sjette budet! Så glad jeg er! Han måtte vel være glad for det, og du må vel takke Herren i dag for at du ikke har syndet på det området.

Jeg går til det neste: «Du skal ikke slå i hjel.» Jeg tenker meg at han ble enda gladere. Det har jeg heller ikke gjort, tenkte han, jeg har aldri slått noen i hjel. «Du skal ikke stjele.» Det er godt mulig at han var blitt en tjue år uten å ha stjålet noe. Han kan godt ha vært en slik mann som var redd for å rekke ut hånden etter noe som ikke tilhørte ham.

«Du skal ikke bedra noen. Du skal ikke vitne falskt.» Jeg tror han talte sant i alt sammen. Han har ikke gjort det, og han har ikke vært slem mot far og mor sin. Han har hedret far og mor, som det står her.

Derfor er det riktig når jeg sier at han var en svært moralsk mann. Jeg nevner dette bare fordi det er så mange i dag som sier: Det var godt at drankeren begynte å omvende seg, det var godt at den og den kom inn på bedre veier. Her har vi for oss en mann som ikke hører til den gruppen.

Det tredje jeg vil vise hos denne mannen, er at han var rik. Han var en rik ung mann. En hører ikke sjelden at det bare er fattigfolk som søker Guds hjelp, at det er de som har tomme lommer. Men her har vi en mann som ingen kan kalle fattig. Tvert imot: Han er rik.

Kanskje har han kjent det slik mange har kjent det siden den dagen: hvor tomt det er alt sammen, hvor innholdsløst livet er. Det store spørsmålet om å leve evig trenger seg fram. For en stund har han vendt ryggen til skattene og rikdommen sin, kastet seg ned og spurt: Hva skal jeg gjøre for å arve evig liv? Han er ung, moralsk og rik.

Og det fjerde, som det også er svært viktig å legge merke til, er at han er en lærd mann. Jeg skal kunne vise at han er en lovlærd og en av de øverste blant folket, trass i at han er ung.

Han har hjertet fullt av det samme som en mann i Amerika som het dr. Chaiss. Han var en mann med en stor sjel, en mann som ville noe, og som hadde villet noe helt fra han var barn. Som så ofte med slike folk kom han fra et fattig hjem. Men han hadde fått lyst til å gjøre noe, til å lære noe. Han begynte å arbeide, han gikk på skole. Og han arbeidet seg fram, helt til han kom så langt at han ble professor ved Yale College, det største vi har i Amerika.

Men hele tiden var det den samme uroen i hjertet hans. Det var et tomt rom i ham. Han var blitt noe over førti år gammel. En dag på arbeidsrommet sier han: Hva er det som gjør at du ennå ikke er tilfreds? Nå er du kommet så langt at du har nådd det målet du satte deg i ungdommen, men det er like tomt. Det er den samme uroen, den samme brennende trangen, det samme begjæret i sjelen din etter noe annet.

Han forsto det ikke, sa han, men én ting forsto han: at det var uro i sjelen. Men det han trengte, var ennå skjult for ham. Jeg har det fra hans egen munn.

Han sitter ved arbeidsbordet, han gråter en stund og sier til seg selv: Hva er det du gråter for? Hva er det som feiler deg? Jeg vil noe, men jeg vet ikke hva. Det er noe jeg må ha, men hvor skal jeg få det fra?

Da forsto han at det han trengte, var fred med Jesus, som kan fylle alle behov, han som kan stille sjelen tilfreds. Han snudde stolen bort fra bordet, knelte ned, skjulte ansiktet i hendene og spurte: Herre, hva er det du vil? Hva er det du har å gi? Denne mannen med den sterke viljen og den store sjelen ble aldri tilfreds før Jesus fikk fylle hjertet hans.

Jeg vet det, unge mann, jeg vet at hos deg – og hos de eldre også – er det en makt som tross alt gjør deg så urolig. Og mang en dag i livet ditt har du sagt: Har ikke livet noe mer å by på enn det jeg til nå har opplevd? Slik er det hos folk av alle klasser og fra alle samfunnslag. Det er den samme trangen, det samme begjæret. Og jeg skulle ønske at du i dag, lik denne mannen, kunne komme fram for Jesus og si: Herre, hva skal jeg gjøre for å arve evig liv? Han er den som kan svare på det.

La meg så se ganske kort på selve spørsmålet. Jeg har jo allerede sagt mye om hva som fikk ham til å stille det. Du ser for det første at det er viktig for ham. Det er ingen likegyldig sak. Det viser seg ved at han kom løpende. Jeg ser for meg at Jesus gikk bortover veien. Denne unge mannen kommer løpende bort, og når han er kommet nær nok, kaster han seg ned på kne, vender seg til Jesus og sier: Hva skal jeg gjøre for å arve evig liv?

Egentlig er det noe dumt i det spørsmålet. Mannen røper en viss enfoldighet når han spør slik. Vi kunne jo nesten smile når vi ser på dette: Hva skal jeg gjøre for å arve evig liv? Tenk om noen kom bort til deg og spurte: Hva skal jeg gjøre for å arve deg? Hva skal jeg gjøre for

å arve? Nei – det må noe annet til for å arve. For å arve må en jo være født til det. Det er noe en ikke kan arbeide seg til. Han kunne ikke arve ved å holde budene. Han måtte fødes til å arve det evige liv.

Så legger vi også merke til hvordan Jesus møtte ham – svaret og han som svarte. «Jesus så på ham og fikk ham kjær» (Mark 10,21). Jeg skulle ønske at hver mann som har en bibel, ville streke under de ordene: Jesus så på ham og fikk ham kjær! Da Jesus så på ham, var det ikke med et kaldt, likegyldig blikk, men med et kjærlig blikk.

Og så sa han til ham: «Selg alt du eier, og gi det til de fattige. Så skal du få en skatt i himmelen. Kom så og følg meg!» (Mark 10,21). Hvor mye lå det ikke i dette for den mannen: Kom og følg Jesus!

Det samme vil jeg også si til deg, venn, du som ønsker noe bedre enn det du har i dag, du som ønsker evig liv hos ham: Kom og følg Jesus! Men la oss se på hva det betydde. Det første vi da legger merke til, er at den som ville følge Jesus, måtte si farvel til noe og ta avstand fra noe. Det koster noe, det kan vi ikke komme bort fra. Det koster noe for oss alle sammen å begynne å følge Jesus for alvor, fordi det er noe vi må forlate.

Jeg husker første gang jeg skulle reise til Amerika. Før hadde jeg alltid sagt: Så morsomt og gildt det skulle bli å komme bort fra hjemmet og komme ut! Jeg hadde sett andre gråte når de reiste. Jeg hadde smilt og sagt: Nei, jeg vil aldri gjøre det, om jeg skulle komme til å reise. Så var det endelig bestemt: Jeg skulle reise. Jeg hadde vært nede i byen og kjøpt billett.

Men da jeg kom hjem, syntes jeg at jeg så alt i et annet lys enn før. Det var som om selve steinene og bakkene rundt talte til meg og sa: Skal du bort nå? Ja, hver ting i hjemmet talte til meg. Og etter hvert som dagene gikk og avskjedsstunden nærmet seg, ble det mer alvorlig for hver time. Men jeg hadde sagt at jeg ikke ville gråte. Jeg skulle være mann nok til å holde tårene tilbake.

Endelig er dagen kommet – den siste dagen i hjemmet. Jeg skal bort. Jeg sier farvel til søsknene rundt meg og prøver å holde tårene tilbake. Jeg sier farvel til far og mor, men da kjenner jeg at jeg er bundet til dem og hjemmet. Jeg kjente at det var noe som holdt meg tilbake – det jeg før hadde hørt og sett, men aldri opplevd: at det er hardt å si farvel. Det kjente jeg den dagen.

Så kom det en annen dag – det var halvannet år senere – da Jesus kalte på meg. Han sa: Kom og følg meg! Jeg hadde før sett sterke menn gråte når Herren kalte på dem, og jeg hadde ledd. Men den dagen gråt jeg igjen. Jeg kjente at det var hardt å si farvel. Jeg kjente at det var noe å rive seg løs fra.

Og det var nettopp der denne unge mannen sto. Kom og følg meg! – det betydde å si farvel til herregården, det betydde å si farvel til de andre for å følge Jesus. Og samtidig som det var noe å si farvel til, var det noen å bli forent med.

Vi har nå sett på denne mannen, den lærde mannen, den rike mannen, kort sagt den dannede unge mannen. La oss nå se litt på dem han skulle bli forent med og gå sammen med. La oss se på dem som står bak i rekkene, dem som er i følge med Jesus. Det er fiskere fra Galilea, hardføre menn. «Men Jesus, vil du at jeg skal gå i følge med dem? Vil du at vi alle slik skal være ett?» Ja, kom og følg meg, still deg i rekkene!

Er det ikke sant, unge mann, at det er noe som hindrer? Du ser på hvem det er som følger Jesus. Du ser at det er en gammel kvinne, fattig og arm. Nei, men skal jeg bli forent med dem? Skal jeg bli med i det selskapet? Ja, kom og følg meg!

La oss se på resultatet. Da han hørte disse ordene, står det om ham at han «ble trist til sinns for dette ordet og gikk bedrøvet bort» (Mark 10,22). For et sørgelig resultat!

Men nå kan du tenke deg at da han kom hjem, var det en annen ung mann som tok tak i ham og sa: Du var borte på veien for å møte Jesus. Det var godt at du ikke ble revet med, for jeg har hørt at slik har det gått med mange som har møtt ham. Det har vært som en magnetisk makt som har fått herredømme over dem. Det var godt at du ikke ble revet med.

Jeg er sikker på at han selv kjente det annerledes, men det var mange den dagen som sa: Det var godt at du sto imot, det var mandig gjort.

La oss prøve å se saken til ende. Noen år går. Uroen vokser i hjertet hans. Men samtidig prøver han å slå seg til ro med den plassen han har fått i verden, og han gror stadig fastere inn i den.

Men en dag skal han møte Jesus igjen – han som han møtte ved grensen av Galilea. Den lærde unge mannen mente at han ikke kunne

slutte seg til Jesus fordi han foraktet følget hans. Når de møtes igjen, skal Jesus komme i herlighet og prakt. Da skal også de som fulgte ham her, få lov til å følge ham. Hvordan tror du det da vil bli for den unge mannen? Han gikk bedrøvet bort første gang han møtte Jesus, og det er grunn til å frykte at han enda en gang vil gå bedrøvet bort.

Min venn, du som er her i dag: Har du nærmet deg Jesus? Har det store spørsmålet trengt seg på deg? Har du fått det besvart av Herren? Så vil jeg spørre deg i kveld: Hva vil du gjøre? Vil du stille deg i rekkene? Vil du begynne fra i dag å følge ham? Vil du også ta opp korset? Da skal du få en skatt i himmelen! – det er det løftet som ble gitt ham. Og det samme blir også gitt deg, venn.

Gud gi at vi her må handle som menn og bestemme oss for det som er verdt å leve for, og det som er verdt å dø for – Jesus og hans sak. Amen.

# Barabbas eller Jesus?

*Matt 27,12–23*

> Og mens yppersteprestene og de eldste anklaget ham, svarte han ingen ting. Da sier Pilatus til ham: Hører du ikke alt det de vitner imot deg? Men han svarte ham ikke på et eneste ord, så landshøvdingen ble meget forundret. Men på høytiden pleide landshøvdingen å gi en fange fri, den folket selv ville. På denne tiden hadde de en beryktet fange som hette Barabbas. Mens de nå var samlet, sa Pilatus til dem: Hvem vil dere at jeg skal gi dere fri, Barabbas eller Jesus, som blir kalt Messias? For han visste at det var av misunnelse de hadde overgitt ham. Men mens han satt på dommersetet, sendte hans kone bud til ham og lot si: Ha ikke noe å gjøre med denne rettferdige! For jeg har i natt lidd meget i drømme for hans skyld. Men yppersteprestene og de eldste overtalte folket til å be om å få Barabbas frigitt, men Jesus drept. Landshøvdingen tok da til orde og sa til dem: Hvem av de to vil dere at jeg skal gi dere fri? De svarte: Barabbas. Pilatus sier til dem: Hva skal jeg da gjøre med Jesus, som kalles Messias? De sier alle: Korsfest ham! Men han sa: Hva ondt har han da gjort? Men de ropte enda høyere og sa: Korsfest ham!

La oss be til Herren! – Vi takker deg, Far, for alle de herlige anledningene du har gitt oss til å være samlet om ditt ord. Og nå, mens vi også i kveld er samlet om ditt velsignede ord, ber vi deg: Gjør våre hjerter stille for deg! La oss få høre din sannhet, og gi oss nåde til å ta sannhetens ord til hjertet! Lær oss å gi akt på teksten som er lest, nå når vi skal se på den plassen der du sto den dagen, Jesus. Jeg føler meg så lite skikket til å tale om det. Men, Herre, la det lykkes ved din Hellige Ånd! Måtte bare det at vi leser ditt herlige ord, bli til velsignelse for dem som er til stede! Hvis noen i dag skulle stå på valgets plass, hvis

noen skulle stå på den samme plassen som Pilatus sto den dagen – gi dem nåde til å velge det som er rett: virkelig å legge livet sitt inn til deg og la deg løs! Hjelp oss med det, Herre, ved din herlighet. Amen.

La oss synge det kjente verset: «O lue fra Guds kjærlighet»!

Da vi var samlet her søndag, prøvde vi å betrakte Jesu kongelige inntog i Jerusalem. På møtet i går så vi Jesus forlatt av alle; han som hadde lovet ham troskap, sverget på at han ikke engang kjente ham.

I kveld tenkte jeg å stanse litt ved beretningen om Jesus for Pilatus. Først har han vært ført til forhør hos ypperstepresten. Nå er han ført bort derfra og fram for den romerske landshøvdingen. Jesus er stilt fram, og hvem som helst har fått anledning til å uttale seg og vitne mot ham. Likevel ser det ut til å være vanskelig å finne et vitne som har noe virkelig å anklage ham for.

Riktignok er det en som sier: Han sier at han er konge. En annen forteller at han er syndernes venn. En har også sagt at han vil rive ned templet og bygge det opp på tre dager.

Men det siste ordet hadde vitnet forfalsket grovt. Det som ble sagt, var ikke sant; de prøvde å gi ordene et innhold som tjente anklagerne. Jesus hadde talt om seg selv, om sitt legemes tempel, som skulle brytes ned, men reises opp igjen på tre dager. Han hadde aldri sagt om templet i Jerusalem at han ville rive det ned for å bygge det opp igjen.

Da Pilatus hadde hørt vitnene, sier han: «Jeg finner ingen skyld hos denne mannen» (Luk 23,4). Pilatus erkjenner selv at Jesus er uskyldig, at han ikke finner noen skyld hos ham. Men folket roper: Pilatus, gir du Jesus fri, slipper du ham løs, «da er du ikke keiserens venn!» (Joh 19,12). Det ordet ser ut til å gjøre sterkt inntrykk på Pilatus. Å være keiserens venn betyr noe for ham. Nå ser det ut til at han er svært nær ved å la dem få viljen sin med Jesus.

Mens han ennå sitter der – jeg tenker meg gjerne at han sitter på dommersetet – kommer det plutselig et hastebud fra hustruen hans: «Ha ikke noe å gjøre med denne rettferdige! For jeg har i natt lidd meget i drømme for hans skyld» (Matt 27,19) – ha ikke noe med ham å gjøre!

Bare av disse ordene, tenker jeg, må vi forstå at Pilatus sto på en svært vanskelig plass. Det er mye som taler for å gi Jesus fri. Men det er også sterke røster som roper: «Korsfest!» Samtidig er Pilatus en klok mann. Plutselig husker han at det var vanlig skikk å gi en fange

fri ved høytiden, til minne om befrielsen fra Egypt. Det skulle friske opp minnet om den dagen da de som folk fikk dra ut i frihet.

I farten har Pilatus nå valgt ut en av de verste fangene de har, nemlig Barabbas. Av vers 21 ser vi at Pilatus stiller Barabbas og Jesus side om side og spør folket: «Hvem av de to vil dere at jeg skal gi dere fri?» Jeg synes dette viser tydelig at Pilatus har en bestemt hensikt. Jeg tror han nå føler seg nokså sikker på at folket tross alt vil ha Jesus fri, ikke Barabbas.

La meg kort kaste blikket på dette spørsmålet: Hvem er Barabbas? Når jeg leser evangeliene for å finne ut av det, ser jeg at de forteller tre ting om den mannen. Det første er at han var en opprører. Han hadde satt i gang opprør og oppløp i byen eller blant folket, hva det nå var. Så mye er klart: Det står at Barabbas var en opprører.

Det andre som fortelles om ham, er at han var en røver. Han var ikke folkets venn; han var farlig for folket; han hadde røvet. Kanskje var det noen i rettssalen som var blitt røvet av ham, og som derfor hadde noe mot ham. Og det tredje er at han har tilsølt hendene sine med menneskeblod. Han har drept noen, han har begått et mord.

Denne opprøreren, røveren og morderen er stilt ved siden av Jesus Kristus. De to står sammen, noen peker på dem og spør: Hvem av disse to vil dere ha fri? Hvem vil dere at jeg skal gi dere løs? Det ligger så fjernt fra våre tanker at vi knapt kan tenke oss at noen skulle kreve å få Barabbas løs og Jesus bundet. Og av det som alt er sagt, har vi fått se litt av hvem Jesus er. Han er syndernes venn, han er folkets virkelige venn.

Men tenk: Spørsmålet – Hvem vil dere ha løs? – er knapt stilt før det ropes fra rettssalen: Bort med Jesus, gi oss Barabbas løs, slipp ham fri! Vi tar følgene, om det så blir opprør, røveri og mord på ny; la Barabbas komme løs, men la oss binde Jesus.

Vi danner oss straks en mening om det folket og om hvordan de handlet. Men jeg undrer meg på hvilket folk vi hører til i dag. Hva er vårt rop i dag? Tenk om det skulle være noe lignende: Barabbas løs og Jesus bundet! Det er vel ikke slike folk i Calmeyergatens misjonshus i kveld; det ligger fjernt fra våre tanker at det skulle være noen blant oss som ville si det.

Men hva er vår tids Barabbas? Det som binder Jesus, det som tar plassen fra ham, det får vi nok kalle vår tids Barabbas. Mange roper

i dag: Dette får være det første, og Jesus må stå i bakgrunnen. Hvor forferdelig mye det finnes av det i dag! Alt det som fortrenger Jesus og jager ham bort, blir vår tids Barabbas. Hvor mange er ikke blitt røvet av ham, men sier likevel fremdeles: Gi oss denne løs og Jesus bundet?

Det er noen i dag som sier: Gi meg drikk og ta Jesus bort; la meg få slukke tørsten i glasset, men ta Jesus bort; jeg bryr meg ikke om ham! Du som føler det slik, du er en av dem som har ropt: Barabbas løs og Jesus bundet! Merk deg dette: Du er en av dem – et glass framfor ham! Og likevel vet du at nettopp det er en av de tingene som røver lykken og den sanne freden fra deg – er det ikke sant?

Du som har ropt at du vil ha den Barabbas løs: Du vet godt at han tar den sanne gleden og freden fra deg, men likevel krever du ham løs og Jesus bundet. Min venn, jeg skulle ønske at du ville forandre ropet ditt i dag og ikke lenger si: Gi meg glasset, men: Gi meg Jesus løs!

Det er en annen som også vil ha Barabbas løs. Hva er det som har røvet gleden fra ham, den virkelige gleden som han skulle ha hatt, men har mistet? Hva er det som har tatt bort gleden og freden fra så mange hjem og skapt ufred, bitterhet og uenighet der – hva er det, hvilken synd er det? Men tross alt har ropet helt til i dag vært: Den løs, det løs, og Jesus bundet; bort med ham, og la oss få eie det! Mye ville bli annerledes om ropet ditt ble: Jesus løs og Barabbas bundet.

Så har vi en som roper: Gi meg vennene mine, mine syndige kamerater – heller dem enn Jesus; jeg kan ikke si: Bort med dem! I går talte jeg med en som satt og gråt og sa: «Jeg vet at jeg nå burde bli en kristen; jeg har aldri vært så grepet av Herrens Ånd som nå; men jeg kan ikke.» Jeg måtte spørre: «Hva er det som gjør at du ikke kan?» Han sa: «Vennene mine, kameratene mine!» Og vet du hvordan det endte? Før mannen gikk fra meg, hadde han i virkeligheten sagt: Bort med Jesus og gi meg vennene mine!

Men hva slags venner var dette? Jo, det var venner som ikke hadde gitt ham noen sann fred i hjertet. Det var rett og slett dårlig selskap, ondt selskap. Det hadde skapt opprør i ham, røvet freden hans og holdt på å myrde samvittigheten. Likevel sier den samme mannen ennå: Gi meg dem løs og Jesus bundet.

Er du her fremdeles, min venn? Er du den samme i dag? Jeg skulle ønske at du ikke lenger vil rope: Korsfest Jesus! – men heller: Jesus løs, og la Barabbas bli korsfestet.

De mest utrolige ting kan folk sette foran Jesus og rope: Bort med ham! Jeg sa: de mest utrolige ting. Jeg har hørt om en kvinne som satte alt inn på det folk i dag nok ville kalle forfengelighet. Det hadde røvet den sanne gleden og den sanne freden fra henne, men hjertet hennes hang fast ved det helt til det siste.

Hun ligger syk, og moren spør: «Har du noe ønske ennå? Er det noe mer du ønsker?» «Ja, mamma, at håret mitt må bli pent krøllet før jeg blir lagt i kisten.» Hun holder fast ved dette til det siste; hennes siste ønske er ikke: Jesus løs. Men skulle det ikke være mer verdt å ønske seg Jesus enn å ha et slikt ønske før graven?

Er det noen her i forsamlingen som sier: Den tingen heller enn Jesus! – da spør jeg: Hva har det gitt deg? Hvilken fred har det gitt deg? Stakkars fredløse menneske – å, om du måtte få se hvor tomt og innholdsløst det er, og hvor lite alt dette gagner livet ditt! Gi oss den løs, la den være fri, la oss få leve som vi vil! Det var folkets rop den dagen. Og nå står en og annen ansikt til ansikt med det samme spørsmålet.

Men hvilken Barabbas er det vi holder fast ved? For mange er svaret altfor lett å gi: en synd, en vemmelig synd, usedelighetens synd. Det er forferdelig hvor mange det er i vår tid som sier: Denne løs og Jesus bundet. De vil heller sole seg i den synden enn å gi Jesus fri.

Men nå – hva er det egentlig som hindrer folket i å gi Jesus fri? Hva er det som står i veien? Hva er det de har mot Jesus? Jo, Jesus ønsker å være konge over oss. Hans høyeste ønske er å få den fremste plassen. Han ønsker å være vår virkelige hyrde og leder. Og nettopp dette har vi så vanskelig for å unne ham – å gi ham den plassen. Nå vil jeg si deg, min venn: Jesus ønsker å være konge i livet ditt, han ønsker å være din hyrde, han ønsker å være din venn. Han vil gi deg fred.

Hvem vil du ha løs i kveld? Hvem skal slippes løs? Hvilket rop skal det bli i dag? Mann – vil du si: La Jesus bli korsfestet? Kvinne – skal ropet fra deg bli: Jesus korsfestet og Barabbas løs? Enten blir det i dag din Barabbas korsfestet og Jesus løs, eller så blir det omvendt: din Barabbas løs og Jesus korsfestet. Ropene i rettssalen den morgenen var nokså samstemte: Jesus skal korsfestes! Hvordan skal det bli her i dag?

Jeg skulle ønske – og jeg har også bedt Herren om det – at Gud ville la Ordet virke slik at menn og kvinner sier: Min Barabbas skal

korsfestes, han som har voldt oppløpet, han som har røvet freden fra meg, han som har tatt livets virkelige innhold fra meg, han som har prøvd å myrde samvittigheten min! Hvor godt det ville være om det ble ropt i kveld: Ta denne bort og gi meg Jesus løs!

Unge mann – du kjenner din Barabbas. Vil du at han skal korsfestes, eller Jesus? Vi vil be Herren om at det valget som blir tatt, det ropet som skal lyde, må bli: Jesus løs! Amen!

# Hun har gjort en god gjerning mot meg

*Mark* 14,3–9

> Han var nå i Betania, i Simon den spedalskes hus. Og mens han lå til bords der, kom en kvinne som hadde en alabastkrukke med ekte, meget kostbar nardussalve. Hun brøt i stykker alabastkrukken og helte salven ut over hodet hans. Men noen ble harme og sa seg imellom: Hva skal det tjene til å sløse bort salven slik? Denne salven kunne jo ha vært solgt for mer enn tre hundre denarer og gitt til de fattige. Og de skjente på henne. Men Jesus sa: La henne være! Hvorfor plager dere henne? Hun har gjort en god gjerning mot meg. De fattige har dere alltid hos dere, og når dere vil, kan dere gjøre vel mot dem. Men meg har dere ikke alltid. Hun gjorde det hun kunne. Hun har på forhånd salvet mitt legeme til gravferden. Sannelig sier jeg dere: Hvor som helst i hele verden evangeliet blir forkynt, skal også det hun gjorde, fortelles til minne om henne.

«Hun har gjort en god gjerning mot meg.» Her fortelles det altså om en bestemt person som har gjort en god gjerning mot Jesus. Hvis det var en annen som hadde sagt det, kunne vi ha begynt med et spørsmål, med tvil om det virkelig var en god gjerning mot ham. Men når det er Jesus selv som har sagt det – «Hun har gjort en god gjerning!» – slipper vi den tvilen. Da er det ikke vår sak å tvile på om hun har gjort en god gjerning; vi sier bare: Vi tror det han har sagt.

Når det nå fortelles at hun har gjort en god gjerning, vil jeg stille spørsmålet: Hva var det hun hadde gjort, som Jesus kalte en god gjerning? Jeg trenger jo ikke gå lange omveier for å finne svaret. Selve

teksten forteller oss hva hun har gjort: Hun har brutt i stykker en krukke og salvet Jesus, og dette kaller Jesus en god gjerning.

Når vi ser på dette, kan vi ikke da undre oss og spørre: Var det lukten av salven som var så velbehagelig for Herren? Var det at hun fylte huset med duften fra salven? Var det dette som var så kostelig for ham at han kalte det en god gjerning? Jeg tror ikke det finnes noe annet sted i Skriften der Jesus har vist at han var så særlig glad i salve. Derfor kan jeg ikke tro at spørsmålet er besvart ved å si at det var dette han satte så stor pris på.

Men kanskje ligger svaret nærmest i vers 8; jeg tror i hvert fall at det var dette han kalte en god gjerning: «Hun gjorde det hun kunne» (Mark 14,8). Det var kjærligheten til ham som drev henne. Og jeg kan vise ut fra Skriften at Jesus aldri vil kalle noen annen gjerning en god gjerning. Hvor stor og verdifull den enn måtte synes i menneskers øyne – hvis det ikke var kjærlighet som drev dem til å gjøre den, har Jesus aldri kalt den en god gjerning.

Fariseerne gjorde mange og store gjerninger; de gjorde mye. Men du finner aldri et sted der Jesus har sagt: Dere gjorde en god gjerning mot meg. Nei, de gjorde sine gjerninger for menneskene og for å bli sett av menneskene, mens Maria gjorde det for Jesus. Der er forskjellen. De andre gjorde det for å bli sett av menneskene, mens Maria har gjort det av kjærlighet til Jesus. Det ville være godt om vi også kunne lære noe av den tanken. For de eneste gjerningene han vil være fornøyd med og kalle en god gjerning, er de gjerningene vi gjør fordi vi elsker Jesus.

Vil du se dette enda klarere, så gå til Åpenbaringen, kapittel 2, vers 3 og 4. Der står det at du har arbeidet og ikke gått trett – du har arbeidet utrettelig. Jeg har sett din gjerning, men jeg har én ting imot deg: ikke at du ikke arbeider som før, men at du har forlatt din første kjærlighet. Du arbeider som du gjorde før, du arbeider utrettelig for meg, men det er ikke kjærligheten som driver arbeidet. Og han sier: «Jeg har imot deg» (Åp 2,4). Han har altså noe imot et arbeid der kjærligheten ikke er drivkraften.

La det lære oss som kristne at vi aldri kan behage Herren med noen gjerning før kjærligheten til ham driver oss til å arbeide. Det går også an å vise at han har behag i selv den aller minste ting vi gjør fordi vi elsker ham; den er velbehagelig for ham.

Når vi nå ser at Maria gjør dette fordi hun elsker Jesus, vil jeg spørre: Hvordan kom hun til å elske Jesus? Hvorfor elsket Maria Jesus? Det korteste svaret på det spørsmålet er: fordi hun kjente ham. Ingen har noen gang virkelig lært Jesus å kjenne uten at de også måtte elske ham. Derfor er det så viktig at vi lykkes i å gjøre Jesus kjent her blant oss. Da ville mange her komme til å elske ham. Han hadde gjort en god gjerning mot Maria, og nå ønsket hun å gjøre en god gjerning mot ham til gjengjeld.

Kanskje er det uklart for en og annen her hvem denne Maria er. For en tid siden hørte jeg en predikant svare at det var hun som hadde levd et forferdelig syndig liv. Den som taler slik, vet ikke hvem hun er. Jeg trenger bare å slå opp i Bibelen, så skal det bli klart for alle her i misjonshuset i dag hvilken Maria det er. Det er Maria, søsteren til Lasarus. Du finner det i Johannesevangeliet, kapittel 12. Der får du forklart hvem hun er.

Jeg vil nå peke på tre ting som kunne gjøre at Maria måtte elske Jesus. Den første henter jeg fra Lukasevangeliet, kapittel 10, vers 39. Der ser vi Maria sitte ved Jesu føtter. Mens han underviser disiplene rundt seg, sitter hun ved føttene hans og prøver å suge til seg hvert ord som kommer fra hans munn. Hvem kunne ha sittet ved Jesu føtter og lært av ham uten å komme til å elske ham? Og jeg tenker meg hvilken salig stund det må ha vært å sitte der ved den store lærerens føtter.

Hva tror du hun lærte av ham? Senere i Marias liv ser det ut til å være trekk som forteller at hun lærte noe den dagen. Jesus taler til disiplene om at han skal dø; han taler til dem om hvordan han skal lide. Kanskje lærte hun da, der hun satt, noe av Jesus som hun aldri før hadde hørt eller lært: veien til de lyse saler. Jesus lærte henne veien til himmelen.

Og når hun lærer å kjenne hans kjærlighet til henne og til de andre – kan du ikke tenke deg hvordan hjertet hennes fylles av kjærlighet til Jesus? Kan du ikke tenke deg hvordan spørsmålet igjen trenger seg fram: Hva kan jeg gjøre for ham? Å, om jeg kunne gjøre noe for ham som har elsket oss slik!

Det første jeg peker på som kunne gjøre at Maria elsket Jesus, er altså at hun hadde sittet ved Jesu føtter og lært av ham.

Venn – du som har vanskelig for å elske Jesus: Sett deg ved hans føtter, la hans ord få tale til deg. Når han åpner sitt store frelserhjerte og hans lære når fram, vet jeg at også vi skal komme til å elske ham.

Det andre jeg vil peke på, som også kunne gjøre at Maria elsket Jesus, nevnes i samme kapittel, vers 42. Der ser du at det var blitt en liten strid i huset, slik det jo kan bli i et hjem. Den travle Marta kommer inn, smeller kanskje igjen døren og sier: Mester, tal til Maria; hun har satt seg ned og glemt å hjelpe meg. Si til henne at hun skal komme og hjelpe meg, by henne å hjelpe, Herre!

Merk deg dette. Det er bemerkelsesverdig å lese at Jesus var slik at Marta ville ha ham til å gripe inn i striden mellom de to. Og han mekler, han opptrer som fredsstifter og sier: «Marta, Marta! Du gjør deg strev og uro med mange ting. Men ett er nødvendig. Maria har valgt den gode del, som ikke skal bli tatt fra henne» (Luk 10,41–42).

Når Maria hører dette, ser hun ikke bare, men føler hvilken inderlig venn Jesus er. Hun lærer ham å kjenne som den som tar seg av selv små hverdagsting som kan møte oss, og hun ser hvilken omsorg han viser. Kan du ikke tro at hun da måtte begynne å si: Om jeg bare kunne gjøre noe for Jesus til gjengjeld!

Det er godt å lære ham å kjenne – ikke bare som den store, alvorlige læreren, den største kristne lærer, som kan lære deg veien til livet. Det er også godt å ha lært Jesus å kjenne som sin fortrolige venn, en venn for livet. Maria har lært ham å kjenne slik.

Vi kan ikke gå for ofte til Jesus, heller ikke med småtingene våre. Han har omsorg for de minste ting som kan møte deg. Det har aldri vært strid i noe hjem uten at Jesus har ønsket å komme imellom. Det har aldri falt et bittert ord uten at han har ønsket å avverge det. Det har aldri vært strid mellom søsken uten at Jesus gjerne ville ha vært med og hindret den. Maria har lært Jesus å kjenne som den som har omsorg for de små tingene som angår oss.

Dette er to ting; begge kunne gjøre at Maria elsket Jesus. Men gå så til Johannesevangeliet, kapittel 11, vers 28. Der finner du Maria i hjemmet. Denne gangen er ikke hjemmet så fullt av solskinn som det har vært. Vi har alltid tenkt oss hjemmet i Betania som et av de vakreste hjem. Men nå har plutselig en ubuden gjest banket på døren. Han har tatt den ene av dem bort; Lasarus er død. Hvor tungt! Hvorfor skulle han rives bort slik? Hvor uforståelig det er!

Nå sender de bud etter Jesus. Marta løper ham i møte. Men tenk: Når hun og de andre kommer gråtende til ham, spør han etter Maria. Marta løper inn igjen og sier: «Mesteren er her og kaller på deg» (Joh 11,28).

Der ser vi altså det tredje: Mesteren kom til henne i sorgens stund. Og da han så Maria gråte, begynte tårene å renne nedover hans egne kinn. Der sto Jesus og gråt. Hvem hadde medfølelse som han? Hvem hadde møtt henne med slik deltakelse som han? Dette alene måtte få henne til å elske ham. Vi går til graven, til stedet der Lasarus ligger. Og mens Jesus sto der, dypt beveget, ropte han med høy røst: «Lasarus, kom ut!» (Joh 11,43), og den døde kom ut. Han blir løst og går med dem hjem.

Kan du ikke tenke deg at det ene store spørsmålet for Maria nå er: Hva kan jeg gjøre for Jesus til gjengjeld? Hvem har gjort for meg det han har gjort? Hva kan jeg gi ham igjen for dette? Hvordan dette spørsmålet lever og vokser seg stort! Det blir hennes eneste tanke: Hva kan jeg gjøre for Jesus? Her ser vi den virkelige kjærligheten. Hun spør ikke: Hva kan jeg gjøre for meg selv? – men: Hva kan jeg gjøre for den jeg elsker? Og det er hennes spørsmål: Hva kan jeg gjøre for ham?

Da dukker en tanke opp: Hva lærte jeg den dagen da jeg satt ved hans føtter? Han skal snart dø, og nå vil jeg gjøre meg klar til å salve ham når han er død. Hun skaffer seg en krukke med ekte, meget kostbar salve for å salve ham. Jeg tenker meg at hun sparte sammen pengene og kjøpte salven for å bruke den ved begravelsen hans.

Det holdes festmåltid i Betania, i huset til en mann som heter Simon. Blant dem som er til stede, er Lasarus, og med ham Marta og Maria. Maria har denne krukken med salve hos seg, og kanskje følte hun den dagen så mye for Jesus at hun sa: Jeg kan ikke vente lenger.

Hun bryter krukken, og straks den er brutt, fylles huset av duften fra salven. Legg også merke til at hun ikke holdt krukken høyt så andre kunne se den; hun satt nede ved Jesu føtter. Men denne duften kunne ikke skjules, og alle som var til stede, merket den.

Nå begynner de å knurre seg imellom og stikke hodene sammen. Og det er en som har gått på skole og lært å regne. Han sier: Tre hundre denarer var den verdt; den skulle ha gått til fattigkassen.

Men så sier Jesus: La henne være i fred; hun har gjort en god gjerning mot meg! Og så reiste han henne et minnesmerke som du aldri har sett maken til. Han sa: «Hvor som helst i hele verden evangeliet blir forkynt, skal også det hun gjorde, fortelles til minne om henne» (Mark 14,9). Se, for et evig minnesmerke Jesus reiste over den gjerningen! Og la det aldri bli glemt! Mye av det som ble gjort i Betania og Jerusalem, er glemt.

Men det Maria gjorde, sitter disse tusenene i Calmeyergatens misjonshus og tenker på. Hvor levende kjenner vi ikke i dag duften av det hun gjorde – fordi hun gjorde en god gjerning for Jesus!

Gud gi at også vi nå må få lyst til å gjøre en god gjerning for ham! Jeg skulle ønske at dette måtte anspore oss til det samme. Og nå forandrer jeg spørsmålet og stiller det slik: Hvordan kan vi gjøre en god gjerning mot Jesus? Jeg tenker på meg selv som står her, og på deg, venn, som sitter og hører: Hvordan kan vi gjøre en god gjerning mot Jesus?

Noen av oss sitter her og sier: Jeg har aldri gjort ham annet enn vondt. Ja, det er tungt at det er slik med deg. Her er en som sier: Jeg har syndet helt fra barndommen. Jeg vet at jeg har gjort Jesus vondt. Straks jeg begynte å lære å skjelne mellom godt og ondt, begynte jeg å gjøre det onde. Jeg har fortsatt; jeg har syndet helt til i dag; jeg har ikke gjort ham annet enn vondt!

Her er en annen som sier: Jeg har nok gjort noe som er verre enn de syndene en kan nevne ved navn. Jeg vet at det verste jeg har gjort mot Jesus, er at jeg har stått hans Hellige Ånd imot!

Ja, det er sant: Det verste du kan gjøre mot Jesus, er å såre hans Hellige Ånd og stå ham imot. Derfor har han også brukt så sterke ord: «All synd og spott skal menneskene få forlatelse for, men spott mot Ånden skal ikke bli forlatt» (Matt 12,31) – «i all evighet» (Mark 3,29). Det ville være godt om dette ble bedre kjent, så vi så hva det er å synde mot Gud – men også at det som er verre enn all synd, er å stå hans Hellige Ånd imot.

En tredje sier: Jeg har nok syndet; jeg har stått hans Ånd imot; men jeg har også stått imot Guds folk. Jeg har hånet en søster som lever med Herren. Jeg har vært stygg mot mor når hun ba til Gud. Jeg har talt ille om Guds folk.

Så hører du i en stille stund at Jesus sier: Det du har gjort mot én av mine, det har du gjort mot meg! (Matt 25,40). Du tenkte ikke at du

hånet ham. Når du hånet dem som var hans, tenkte du ikke at Jesus kjente det som om det gjaldt ham. Men du kan være sikker på at det er sant; slik kjente han det.

Ta en mor som virkelig elsker barnet sitt. Gå bort og gjør barnet vondt. Jeg lurer på hva moren da helst ville. Svar selv, mor: Hva ville du helst? Hadde det bare vært meg, og ikke barnet mitt!

Men Jesus elsker sine mer enn noen mor elsker barnet sitt. Han har uttrykkelig sagt hvor høyt han elsker sine: De er som hans øyesten. Det du har gjort mot en av dem, har du gjort mot ham. Det bitre svaret du ga en av hans, har du gitt ham. Når du begynner å se på dette ordet, vil du kanskje si: Jeg har ikke gjort en god gjerning mot Jesus – ja, du sier: Jeg har ikke gjort ham annet enn vondt helt til i dag.

Synder, du som ikke har gjort ham annet enn vondt helt til i dag: Jeg tror jeg skal kunne fortelle deg hvordan du skal gjøre en god gjerning mot Jesus. Jeg tror jeg kan fortelle deg hvordan det kan gå til. Vil du høre? Men jeg vil gjerne si: Hør – og gjør en god gjerning mot Jesus!

I Lukasevangeliet, kapittel 7, vers 44, leser vi om en kvinne som er kjent i byen som en synderinne. Det står ikke bare at hun en gang har vært en synderinne; du skal finne ordet i nåtidsform, «er»: «Var denne mannen en profet, da visste han hvem og hva slags kvinne det er … at hun er en syndig kvinne» (Luk 7,39). Hun gjør en gjerning mot Jesus som han er fornøyd med.

Fariseeren som Jesus var hos, anklaget Jesus fordi han ikke jaget henne bort. Da sier Jesus: Simon, da jeg kom inn i ditt hus, ga du meg ikke vann til føttene, men siden jeg kom inn, har hun ikke holdt opp med å vaske føttene mine, væte dem med tårene sine og tørke dem med håret sitt (Luk 7,44–45). Hun gjorde en god gjerning mot Jesus.

Og den første gode gjerningen du og jeg kan gjøre mot ham, er at vi kommer til ham og bekjenner syndene våre. Om du kommer nedbøyd og nedtrykt, om du kommer gråtende den dagen – du gjør en god gjerning mot Jesus; du anerkjenner ham som den som er utsendt fra Gud. Derfor er mitt ærend i denne stund å si til deg: Synder, gjør en god gjerning mot Jesus! Vil du ikke gjøre det?

Om du til i dag bare har gjort ham vondt, min venn – å, gjør en god gjerning mot Jesus i dag! Du mann som gråter – gråt ikke bare, men

kom til Jesus, gjør en god gjerning mot Jesus i dag! Han setter pris på det; han ønsker å få deg til den plassen.

Taler ikke også dette for at det er en god gjerning: at det er glede i himmelen over én synder som omvender seg, mer enn over nittini som ikke trenger til omvendelse (Luk 15,7)? Det er en god gjerning mot Jesus at vi kommer til ham og bekjenner syndene våre.

Det neste jeg vil si om å gjøre en god gjerning mot Jesus, gjelder alle oss som har gått til ham med syndene våre, og som er kommet i samfunn med Herren.

Hebreerbrevet, kapittel 13, vers 15, lyder slik: «La oss derfor ved ham alltid bære fram lovprisningsoffer til Gud, det er: frukt av lepper som bekjenner hans navn.»[1] Hør, min venn: Når du står opp og bekjenner Jesu navn fordi du elsker ham – det kaller han en god gjerning.

Si at du står ved arbeidet ditt sammen med andre – Kristi kjærlighet driver deg, og du kan ikke la være, men sier noen ord om Jesus og spør de andre: Har du tenkt på den store dagen? – da gjør du en god gjerning mot Jesus. Hvis Kristi kjærlighet tvinger deg til å tale for ham, kan du være sikker på at du gjør en god gjerning.

Her er en troende som svarer: Å, det er så lite jeg kan gjøre for ham. Ordene mine er så dårlige, jeg får dem ikke fram; det er så mye som står i veien; men jeg vil gjerne prøve å gjøre noe for ham.

Ser vi virkelig inn i ordene i teksten, tror jeg vi må kunne si at det ikke kommer an på hvor stor gjerningen er, på begavelsen eller på den mest flytende talen, men på hva som driver deg til å gjøre det du gjør. Jeg lurer på hvor mange som vil ta fatt på arbeidet når de hører Mesteren si: Du gjør en god gjerning mot meg.

Jeg kommer inn i et hus. Der sitter en hel flokk kvinner og syr eller har annet arbeid for seg. Kanskje skraper de sammen tusen eller mer i året til hedningene. Å, søstre, gjør dere det for Jesus, eller er det for noen annen? Er det fordi det skal se stort ut når bidragslistene blir lest opp, eller er det fordi du må være med, siden du en gang har begynt? Skal vi få noen lønn for arbeidet vårt, må vi gjøre det for Jesus. Men hvor lite det enn er – det skal ikke bli uten lønn.

[1] NB: «frukt av lepper som priser hans navn». Lunde bygger på den eldre ordlyden «bekjende».

Jeg bruker hva som helst, bare det kan belyse det jeg vil si. En far hadde tre små piker. En dag mens han var ute på reise, sier moren til dem: I dag kommer pappa hjem. Dere skal få lov til å gå på stasjonen og møte ham. Da de små hørte det, ble de svært glade og begynte straks å gjøre seg klare. De to største går ut i hagen, plukker en del blomster og binder en tråd rundt stilkene. Og så går de for å møte faren sin med disse blomstene.

Den minste av de tre hadde ikke full forstand. Da hun så at de andre gikk ut og tok blomster, ville hun også være med. Hun går ut og plukker også noen blomster, men samtidig får hun tak i noen tørre pinner og strå og tar alt sammen med seg.

De to eldste sprang først faren i møte og ville rekke ham blomstene sine. Men også den lille kom springende og sa: «Pappa, pappa – her!» Da brast faren i gråt og sa: «Du hadde ikke forstand til å bringe det samme offeret som de andre, men du gjør det ikke med mindre kjærlighet til pappa, du!»

Jeg vil si til alle som arbeider for Herren: Om du føler at arbeidet ditt er smått, at det er mange strå i buketten, at det er mange tørre pinner – å, Gud gi at armen som rekker det fram, må være drevet av kjærlighet til Jesus! Hvis ikke, kan du like godt legge ned arbeidet – med tanke på den lønnen du skal få etter Guds ord.

Hvorfor skal vi elske Jesus? Hva skulle få oss til å arbeide for ham, drevet av kjærlighet? Er det noe som taler for dette? Jeg vil bare si et par ord om det. Han elsker deg, og han elsker meg. Det er ingen som har elsket slik som Jesus.

Når noen spør: Hvorfor skal vi arbeide for ham? – kunne det derfor være nok å svare: Han ga seg selv for oss. Skulle ikke det tale for at vi ga oss selv til ham til gjengjeld? Han ga seg selv for oss. Han har kalt på oss, han har kalt på deg. Å, min venn, vil ikke du elske Jesus fra i dag, fra denne stund? Se hva han har gjort for deg, og vær så med og arbeid for ham!

Og tenk når arbeidstiden er slutt: Om det da kunne stå på gravsteinen vår – hvor lav den enn er, og selv om det ikke blir reist noe høyt monument –, om det da kunne sies om oss som om Maria: Hun gjorde det hun kunne; hun har gjort en god gjerning mot meg!

Søsken – vi er en stor søskenflokk her i dag, det er jeg viss på –: Skal vi gå ut fra Calmeyergatens misjonshus og prøve å gjøre en god

gjerning mot Jesus? Skal det ikke sies – enten din tjeneste blir lang eller kort – skal det ikke sies: Han gjorde det han kunne? Amen.

# Jesus vendte seg og så på Peter

*Luk* 22,54–62

> Da de nå hadde grepet ham, tok de ham med seg, og førte ham inn i yppersteprestens hus. Men Peter fulgte langt baketter. De hadde tent et bål midt på gårdsplassen og satt der sammen. Og Peter satte seg blant dem. En tjenestepike fikk se ham sitte mot lyset. Hun stirret på ham, og sa: Også denne var med ham! Men han nektet og sa: Jeg kjenner ham ikke, kvinne! En kort stund etter fikk en annen se ham og sa: Du er også en av dem. Men Peter sa: Menneske, jeg er ikke det! Omkring en time senere var det en annen som forsikret: Sannelig, også denne var med ham! Han er jo en galileer. Men Peter sa: Menneske, jeg skjønner ikke hva du snakker om! Og straks, mens han ennå talte, gol hanen. Og Herren vendte seg og så på Peter. Da mintes Peter Herrens ord, det han hadde sagt til ham: Før hanen galer, skal du fornekte meg tre ganger. Og han gikk ut og gråt bittert.

Vi ber deg, Far i himmelen, at du vil gjøre vårt sinn og våre tanker stille for deg. Vi vet at du ennå i dag ønsker å tale til ditt folk. Og du ønsker også å tale til dem som ikke helt kan sies å være dine. Det er stadig så mye som vil ta lyden bort, så vi ikke skal høre din røst. Derfor, Herre, har vi denne bønnen til deg i denne stund: Gjør oss stille for deg! Amen!

Teksten vår er ganske kort. Den forteller: «Og Peter gikk ut og gråt bittert» (Luk 22,62). Jeg vil prøve å betrakte den ved å stille to spørsmål. Det første: Hvorfor gråt Peter? Hadde han noen virkelig grunn til å gråte? Det spørsmålet ligger så nær og er så likefram. Ser du en mann som gråter, er det ikke urimelig om du går bort til ham og spør: Hvorfor gråter du? La oss derfor stille dette spørsmålet ut fra teksten

vår: Peter, hvorfor gråter du? Og mens vi prøver å betrakte det, vil vi også se litt på hvorfor Peter gikk ut. Hva fikk Peter til å gå ut?

Det siste er lettere å svare på enn det første. Det første vil ta litt tid, selv om en kunne svare at Peter gråt fordi han hadde fornektet Jesus og sverget på at han ikke kjente ham.

Nå vil jeg helst stanse ved de skrittene nedover som Peter tok før han fornektet Jesus. Jeg vil peke på fem ting som skjedde før han tok det skrittet å fornekte Jesus. Samtidig vil jeg si: Jeg kan slett ikke tro at noen som har lovet Jesus troskap, med ett kan gå hen og sverge på at de ikke kjenner ham. Når de er kommet dit, vil vi finne at det har gått gradvis, skritt for skritt.

Slik tror jeg også at det går i dag. Den som en gang har kjent Herren og levd i nært samfunn med ham, men så er kommet bort fra ham og er blitt en fornekter, kanskje lik en Peter – han har gått bort skritt for skritt. For noen kan det ha tatt ganske kort tid, for andre kan det ha tatt tjue år. Det betyr ikke så mye om det har tatt lengre eller kortere tid. Men tenk om noen bare er på vei til å fornekte Jesus!

Det første trinnet nedover finner vi i Matteusevangeliet, kapittel 26, vers 33. Skulle jeg sette en overskrift over det verset, ville jeg skrive «selvtillit». Jesus har på forhånd gjort det klart hvordan det snart skulle gå: Alle skulle ta anstøt av ham og gå bort fra ham. Men da tar Peter ordet og sier: «Om så alle tar anstøt av deg, skal jeg aldri ta anstøt!» (Matt 26,33).

Tror dere at Peter mente de ordene den dagen? Jeg hørte en gang en mann si: Peter kunne ikke mene de ordene han sa der. Jeg tror at Peter mente det fra dypet av sitt hjerte. Peter er som forelsket i Mesteren, og han kan ikke tenke seg at det skal komme en dag da han tar anstøt av ham. Og så sier han: «Om Jakob og Johannes og alle de andre går bort fra deg, så vil ikke jeg gå bort.»

Men Peter kjente ikke seg selv, han hadde ikke lært seg selv å kjenne. Han visste ikke virkelig hva som bodde i ham, han hadde ikke lært å kjenne sin egen svakhet. Han stolte på seg selv og bygde på seg selv. Og det er det første trinnet nedover bakken hos ham. Har vi full tillit til oss selv, har vi i virkeligheten tatt det første trinnet nedover. Det er forskjell på å stole på Herrens bevarende makt og å stole på seg selv. Peter stolte på seg selv.

Det andre trinnet nedover finner vi i Lukasevangeliet, kapittel 22, vers 39–45. Dette andre skrittet er nærmest en følge av det første. Hva er det som fortelles her? Jesus har gått ut til hagen, til det kjente stedet. Han tar tre menn ut av disippelflokken, tar dem med seg litt lenger inn enn de andre, og så sier han til dem: Bli her, våk og be med meg! Tenk: Jesus trengte forbønn den natten! Han ba noen om å be med seg. Gå og be med meg!

Så går Jesus alene et steinkast lenger inn i hagen. Han begynner å be i stor angst. Det fortelles hvordan han taler med sin Far og sier: «Far, er det mulig, så la dette begeret gå meg forbi! Men la ikke min vilje skje, bare din.» «Jeg vil gå bort og se om de andre ber.» Og da han kom tilbake til dem, fant han dem alle sovende.

Les også Markus, kapittel 14, vers 37. Der ser du at de alle sov da Jesus kom. «Simon, sover du?» (Mark 14,37). Hvorfor sier han dette til Simon framfor de andre? Simon hadde gitt dette løftet: «Om så de andre ikke er helt tro mot deg, Jesus – du kan stole på meg.»

«Simon, sover du?» Jeg skulle ønske at Herren i dag måtte få tale til alle som står på Simons plass. Det er de som i likhet med ham har lovet: Om andre er utro, skal jeg være tro; om andre tar anstøt og svikter deg, skal jeg stå tro. Simon, sover du, du som har gitt Herren løftet? Husker du dagen? Det er kanskje tjue år siden, eller ti år, eller fem år, eller hva det nå er. La så Herren tale til deg: Simon, sover du?

Hva var det Simon var kalt til å våke for? Han var kalt til å våke og be med Jesus. Og hva ba Jesus om den dagen? Jeg tror du må komme fram til at Jesus ba om verdens frelse. Han forhandlet liksom med Faderen der. Har ikke Herren tatt oss avsides som sitt folk? Har han ikke sagt til oss: Gå og be om den samme saken? Noe av det tristeste i dag er at så mang en Simon har falt i søvn.

Så går Jesus igjen bort for seg selv og ber, og det står at svetten hans falt stor og tung som bloddråper på jorden. Han går tilbake til disiplene sine, men finner dem sovende igjen. Han spør: «Kunne dere ikke våke og be med meg?» Og igjen vekker han dem.

La oss også se Herrens store kjærlighet i dette. To ganger vekket han dem til å be. To ganger har han talt til oss og sagt: Våk og be! Men legg merke til: Tredje gang sier han ikke: Våkn opp og be! Han sier bare: Våkn opp, dere sovende disipler, timen er kommet, bønnemøtet

er slutt, bønnemøtet i hagen er over; nå står han utenfor, han som skal ta meg; tiden er inne.

Venner! Ennå i dag ønsker Herren å ruske i disiplene sine og si: Våk og be, våkn opp for å be! Jeg skulle ønske at dette vekkende ropet fra Herren måtte ta tak i oss. Måtte alle som er her, våkne, så vi ikke snart skal få høre: Timen er kommet; det er slutt. Det er noen som får lyst til å be når de ser at tiden er omme. Men nå burde vi be, nå burde vi arbeide, nå burde vi virke for Herrens sak. Ellers kan vi komme til å få høre det samme som de: Timen er kommet!

Så ser vi straks at Peter tar et tredje skritt, og det har allerede ført ham lenger og lenger bort fra Herren. Vi ser Jesus og disse sovende, halvvåkne disiplene – de går ut av hagen. Og der borte kommer noen med lykter, stokker og fakler. I spissen for dem går en mann som disiplene kjenner, og han går bort og gir Jesus et kyss. Han har sagt til dem han har med seg: «Den som jeg kysser, han er det» (Mark 14,44). Yppersteprestens tjenere tar Jesus, og du kan tenke deg at soldatene er hardhendte; de griper Mesteren, tar ham og binder ham.

Nå er Peter blitt lys våken, og han blir sint og hissig. Han drar sverdet og hogger til, og øret til yppersteprestens tjener faller av, faller til jorden. I Johannesevangeliet, kapittel 18, står det at Jesus sier til ham: «Stikk sverdet i sliren!» (Joh 18,11). Jeg har ikke bruk for den slags tjenester. Jeg ba deg om én ting, men ikke om å hogge til med sverdet. Jeg tror at hvis Peter hadde våket der inne og hørt at det ikke fantes noen annen vei til verdens frelse, ville han ikke ha grepet til sverdet og hogd til.

Enhver sovende disippel kan hogge til med sverdet, men det må en Jesus til for å lege. Hvor mang en sovende Jesu disippel har ikke i sinne og hissighet hogd øret av folk, så evangeliet om Kristus ikke lenger når inn til dem! Måtte Gud hjelpe oss til å holde oss våkne sammen med ham, så vi ikke griper til sverdet slik Peter gjorde, men blir besjelet av den samme ånd som besjelet Jesus. Det er et sørgelig faktum at det er så mang en sovende disippel her som på den måten har vanhelliget Mesterens navn.

Men én ting vil jeg si deg: Neste gang du ser en sint disippel, så må du rettlede ham og si: Sover du? Neste gang du ser en kvinne som er kjent som en kristen, være sint, så må du forstå at det bare er fordi hun sov da hun skulle be. Hvor mang en ungdom er det ikke som har

fått ørene hogd av, og som aldri hører evangeliet før Kristus får lege sårene igjen! Måtte Herren hjelpe oss til å komme bort fra vreden og bli fylt av Jesu sinnelag, ikke til å hogge til, men til å lege.

I Lukas 22, vers 54, ser vi Peter igjen. Nå er det avhogde øret legt. Jesus er bundet og blir ført av sted. I siste del av verset står det: «Men Peter fulgte langt baketter» (Luk 22,54). Han har ikke sluttet å følge, men han fulgte langt baketter. Jeg tenker meg gjerne at Peter blir lenger og lenger tilbake etter hvert som de går. Snart er han til og med kommet så langt bort at han ikke ser Jesus lenger; Jesus er forsvunnet, inntil Peter igjen får et glimt av ham. Men så forsvinner Jesus igjen, denne gangen gjennom porten til gården, og Peter ser ham ikke.

Er ikke dette den samme veien som så mange av oss har gått? Først stolte du på deg selv, så sovnet du da du skulle be, så ble du sint, og ditt heftige sinn fikk overtaket. Og alt dette førte deg lenger og lenger på avstand. Du hadde lovet å følge, og du fulgte, men langt baketter. Jeg kan også tenke meg at det i dag er en skare disipler som ikke kan sies å ha sverget seg bort fra Jesus, men som følger langt på avstand.

Venner, Jesu disipler, la oss gå tett inntil ham! La oss ikke lik en Peter følge langt på avstand, men la oss trenge oss inn til Mesteren. La oss prøve å følge ham, også om det er på korsveien. La oss være villige til å lide med vår dyre Jesus og følge ham når og hvor det skal være.

Så kommer jeg straks til det jeg begynte med, til selve teksten. Peter mister Jesus av syne; han ser ham ikke mer. Jesus er ført lenger inn i yppersteprestens gård for å bli forhørt. Peter tenkte: Jeg vil høre hvordan det går. Og imens går han ute i den kalde nattevinden, og han begynner å fryse. Og hvor uhyggelig det enn er: Inne på gårdsplassen ser han et bål og en flokk som sitter rundt det. La oss betrakte dem som sitter rundt bålet. Det er noen soldater, det er noen av yppersteprestens tjenere. De sitter rundt bålet for å varme seg; det er kaldt.

Og Peter tenker: Jeg går inn og setter meg der; her er ingen som kjenner meg, ikke en eneste; det kan være det samme; la meg få plass der. Så ser vi Jesu disippel; han har fått plass der. Nå er han kommet på en svært farlig plass. Han har tatt skritt for skritt. Men se i hvilket selskap Jesu disippel er! Se hvilken ild det er han varmer seg ved! Se hvem det er som har lagt grunnsteinene til dette bålet – se hvem det

er som har tent denne ilden! Det er Jesu dødsfiender, og Peter varmer seg ved denne ilden.

Det første vi hører der inne, er at en av tjenerne kommer og sier: Du, du var med ham, du er en av dette menneskets disipler. Nei, sier Peter, det er jeg ikke! Enda en gang sier de: Jo, det er du, og det er noe i stemmen din som forteller at du er en galileer, målet ditt røper deg. Jeg forstår ikke hvem du snakker om, sier Peter. Hvem er det du snakker om? Alt er ukjent for ham. Jeg har aldri hørt det navnet Jesus. Hva er det?

Nå gjelder det å forsvare seg, så ingen skal tro at han har sagt en usannhet. Og så griper han til det siste middelet: Han sverger på at han ikke kjenner Jesus.

Synes du ikke at den disippelen som lovet troskap, er kommet ganske langt bort? Stakkars mann, stakkars Peter! Her er nettopp faren for dem som følger så langt borte fra Jesus. Det blir så kaldt i hjertet, å, så kaldt! Og så blir spørsmålet dette: Er det synd? Kan jeg ikke varme meg litt ved den ilden og ved den ilden? Det er det farlige, min venn; den fristelsen er for deg som følger langt på avstand.

Den som følger nær inntil Jesus, vil ikke kjenne noe til den tiltrekkende kraften i et slikt bål. Derfor er det beste middelet jeg vet å vise deg, dette: Treng deg nær inntil Frelseren! Gjør du det, blir du spart for fristelsen til å gå til verdens ild. Jeg vil ikke snakke om alle de tingene folk sier de har lyst til å varme seg ved, fordi de vandrer på avstand. Men går du på avstand, står du på et farlig sted.

For å belyse dette vil jeg fortelle om en ung kvinne som var vakt i en by på Vestlandet. Hun hadde en tid vandret på avstand og ikke hatt det godt med Herren. Fordi hun var kommet på avstand fra Jesus, syntes hun ikke at hun fant den gleden i samfunnet med Herren som hun hadde ventet og ønsket. En kveld gikk hun langs veiene i en av byens parker. Musikken spilte, og det var samlet en flokk som lekte eller danset. Den unge kvinnen sa: Det kan ikke være farlig for meg å gå litt inn; ingen kjenner meg.

Hun gikk inn og satte seg ned for å hvile litt. Da kommer det noen bort til henne og sier: Er det ikke deg som var med på bedehuset nylig? Jeg har hørt om deg at du var vakt. Vi gleder oss over at vi har deg med oss igjen.

Så sier hun: Nei, jeg har aldri vært vakt, jeg har aldri vært med blant de folkene på bedehuset. Da sier den andre: Å jo, det er da helt sikkert at du var med. Den unge kvinnen sier: Jeg tør sverge på at jeg ikke var der. Og så begynner hun å sverge seg bort fra Jesus. Men etterpå kommer tankene snikende: Nylig lovet jeg at jeg ville være tro; nå har jeg sverget meg bort fra ham. Og hun gråt.

Når du nå ser på Peter ved bålet, synes du da ikke at han ser temmelig hard ut? Han sverger på at han ikke har sett Jesus og ikke kjenner ham! Jeg tror at om du så ham, ville du se et hardt og bittert ansikt, og du ville si: Hvilken predikant – hvem skulle kunne ha noen innflytelse på den mannen?

Så hører vi noe støy i trappene; de begynner å komme ned fra forhøret. Jeg tenker meg at en flokk som har stått nær døren, kommer ut først; og så kommer de med Jesus, bundet som et lam som blir ført bort for å slaktes. De har slått ham med rør; kanskje er hodet hans fullt av slag, ja, av sår, og nå fører de ham forbi.

I det samme galer hanen, og Jesus vendte seg og så på Peter. Hvem kan tolke hva som lå i det blikket? Hvem kan forklare hva som lå i det? Jesus vendte seg og så på Peter. Peter, er du der? Er dette din plass? Det var ikke ord, men å, hvor øyet talte! Hvordan kan du forestille deg det blikket? Jeg tenker meg at det blikket var så fylt av kjærlighet at det gikk som en pil rett til Peters hjerte.

Isen er brutt, og det finnes ikke lenger noen ild som er tiltrekkende nok til å holde på ham, men han skynder seg ut. Kanskje prøver han å skjule gråten, kanskje prøver han å holde den tilbake. Når han kommer ut, bøyer han hodet, går lenger bort og gråter bittert og sier – slik tenker jeg meg det: Å, at jeg skulle fornekte Jesus, han som har lidt for meg, han som har gjort meg så mye godt – at jeg skulle fornekte ham!

Venn – er du her i kveld, du som en gang har kjent Jesus, kjent ham som din venn, som har vandret med ham og gått i hans fotspor, men som i dag sitter og varmer deg ved verdens ild? Det var en tid da verdens ild ikke hadde noen tillokkelse for deg. En tid i livet ditt tenkte du at det var umulig at du skulle kunne komme på en slik plass, men i dag er du der.

Å, om disse ordene til slutt kunne rive deg ut derfra! Måtte du se Jesus vende seg og se etter deg! Hans blikk er vendt mot deg; han glemmer soldatene rundt seg, han glemmer seg selv og ser etter Peter.

Stakkars Peter! Nå kom det tunge dager for ham. Det var vel ingen det var så tungt for som for ham; han gråter bittert. Men det ble en tom plass ved bålet; han valgte en annen plass. Og jeg er overbevist om at hvis du kunne få se Jesu blikk i dag, skulle det også bli en tom plass der du nå er. Det ville ikke finnes noen ild i verden som kunne varme deg, ikke noe selskap i verden som kunne holde på deg, når du så hvordan Jesus elsket deg, når du så den lidende, døende Frelseren – hans blikk mot deg.

Det går noen dager. Men Peter var ikke glemt av Jesus; Jesus tenkte på ham. Men jeg vil tilføye ut fra Markus 16, vers 7, at også englene tenkte på Peter. Det kom to til graven, og en engel sa til dem som var kommet dit: «Gå og si til disiplene hans og til Peter» (Mark 16,7) – dere skal gå ut med evangeliets budskap. Blant alle som trengte å høre evangeliet, var det ingen som trengte det som Peter, ingen som hadde så stort behov for kjærlighet som han, den bedrøvede, engstelige og nedtrykte Peter.

Du som til i dag har fornektet Jesus – husk at han lever! Jesus lever for deg; han tenker på deg; de himmelsendte englene tenker på deg. Derfor: Tørk tårene! Det var godt om du gikk ut og gråt bittert; men tørk tårene, Jesus lever! Ta budskapet til deg. Amen!

# Fropreken

*Matt* 28,1–10

> Etter sabbaten, da det lysnet mot første dag i uken, kom Maria Magdalena og den andre Maria for å se til graven. Og se, det ble et stort jordskjelv. For en Herrens engel steg ned fra himmelen, gikk fram og rullet steinen til side og satte seg på den. Han var som lyn å se til, og klærne hans var hvite som snø. De som holdt vakt, skalv av redsel for ham, og de ble som døde. Men engelen tok til orde og sa til kvinnene: Frykt ikke! Jeg vet at dere søker Jesus, den korsfestede. Han er ikke her, han er blitt reist opp, slik som han sa. Kom og se stedet hvor han lå! Skynd dere nå av sted og si til disiplene hans: Han er reist opp fra de døde. Og se, han går i forveien for dere til Galilea, der skal dere se ham. Se, jeg har sagt dere dette! De skyndte seg da bort fra graven med frykt og stor glede. De løp av sted for å fortelle det til disiplene hans. Og se, Jesus kom i møte med dem, og sa: Vær hilset! De gikk da fram og omfavnet føttene hans og tilba ham. Da sier Jesus til dem: Frykt ikke! Gå og si til mine brødre at de skal dra til Galilea. Der skal de se meg.

Jeg tenkte særlig å stanse ved vers 6 i teksten. Der står det: «Han er ikke her, han er blitt reist opp, slik som han sa. Kom og se stedet hvor han lå!» (Matt 28,6).

Vår siste betraktning her langfredag endte med at vi så folk gå bedrøvet bort fra Golgata med hendene mot brystet, forferdet over det de hadde sett: at jorden skalv, at klippene revnet, og at himmelen hadde kledd seg i svart.

Da de er kommet hjem, begynner de å huske hva han hadde sagt. Og da yppersteprestene kom sammen, sa de: Vi husker at han sa mens han levde: Om tre dager står jeg opp. Skulle det nå skje at disiplene

hans kom og tok ham bort og spredte det ryktet at han er oppstanden – eller at Jesus virkelig skulle stå opp – så ville det siste bli verre enn det første.

Da får de en tanke: Vi går til Pilatus, forteller ham dette og ber ham holde nøye vakt ved graven. Så går de til Pilatus, forteller ham dette og sier: Vi ønsker at du holder nøye vakt ved graven. Han gir dem da en flokk menn og sier: «Her har dere vaktmannskap» (Matt 27,65); ta selv og vokt graven, sørg selv for at den blir nøye voktet. Vi kan være temmelig sikre på at de gjorde det.

Steinen er veltet for graven, og vi vet at den var temmelig stor. For sikkerhets skyld legger de bånd over den og forsegler den med det romerske seglet. Det betydde: Rører noen ved denne steinen, bryter noen dette seglet, så husk at det er den romerske makten som står bak.

Selv om de hadde fått Jesus bort, var de altså ikke helt sikre, ikke helt trygge; det satt fortsatt en frykt i dem. Vi tenker oss også disippelflokken i sorg: Jesus er borte. Derfor begynner også evangeliet vårt slik: «Etter sabbaten, da det lysnet mot første dag i uken» (Matt 28,1). Sabbaten førte det med seg at de måtte være stille: «Vi har ingen rett til å balsamere ham på sabbaten.»

Men da det lysnet mot første dag i uken, er det noen som straks vil gå ut. Det står at de gikk «for å se til graven». Jeg synes det uttrykket er så velkjent, og vi må alle dra kjensel på det når det står at de gikk for å se til graven. Det er vel knapt noen her som ikke en eller annen gang har gått ut av byen for å se til en kjær grav. Disse går for å se til graven.

Men la oss høre på dem. De høres så bedrøvet ut når de snakker sammen, og de sier til hverandre: «Hvem skal rulle steinen bort fra gravåpningen for oss?» (Mark 16,3). Ja, det var et stort spørsmål: Hvem skal velte den steinen fra graven? Det var steinen med det romerske seglet. Men det var en unødvendig tanke. Det var en unødvendig sorg de gjorde seg. Det ser vi. For påskemorgen skjelver jorden igjen, og du kan tenke deg hvordan det romerske seglet faller bort. Jorden bever.

En mann fra den himmelske hær kommer ned. Han spør ikke om lov. Han sier ikke: Får jeg lov? Han bare svinger steinen bort. Bare synet av ham får vokterne til å skjelve. Her fortelles det at skikkelsen

hans var som lynet. Den inngød respekt, og klærne hans var hvite som snø – den himmelske renhet.

Han velter steinen bort og setter seg på den. Steinen som de hadde ført dit for å lukke Jesu grav, ble et sete for en av hans engler. Den romerske makten er borte, og vaktene er som døde. All deres makt falt altså sammen overfor den himmelske makt. Hvor mange vakre tanker! Om vi ville dvele ved dem i dag – hvilke herlige tanker kunne vi ikke her få om Guds makt!

Kvinnene er kommet fram, og det ser først ut som om også de blir redde. Men da de kikker inn, sier engelen til dem: «Frykt ikke! Jeg vet at dere søker Jesus, den korsfestede. Han er ikke her, han er blitt reist opp, slik som han sa.» Deretter får de en innbydelse: «Kom og se stedet hvor han lå!» (Matt 28,5–6).

Å, gid Gud ville gi at vi i dag fikk se noe av dette: Jesus er oppstanden! De første ordene i dette verset, «Han er ikke her», kunne jo gjøre kvinnene bedrøvet, for de kom for å lete etter vennen sin. De hadde sikkert ventet å finne ham på det stedet, men de får høre: «Han er ikke her.» Nei, det er sant, han er ikke i graven påskemorgen.

Vi vil ikke prøve å lede noens tanker dit. Men vi må si: «Han er ikke der.» Og når vi i dag tenker oss ham i hans legemlige skikkelse ute på jorden, kan vi bare si: «Han er ikke her, men han er oppstanden.» Han lever i dag og lever alltid for å tre fram for oss. Det er det Skriftene kan fortelle.

Nå ville engelen at kvinnene skulle bli forvisset og få full klarhet i dette. Han tar dem liksom i hånden og sier til dem: «Kom og se stedet hvor han lå!» Venner! Når vi prøver å se på stedet et øyeblikk, legger vi straks merke til den tomme graven. Vi legger merke til at liksvøpet er lagt til side, og at det er blitt en tom plass der Jesus har ligget, for han har stått opp fra de døde.

Slik skal det være for oss som vil følge ham: Vi skal stå opp for å vandre i et nytt liv. Derfor skriver også apostlene: «Er dere da reist opp med Kristus, så søk det som er der oppe» (Kol 3,1).

Jesus er oppstanden! Det er en tom plass der han var. Måtte det også for deg som har begynt å leve med ham, bli en tom plass der du var, slik at hvis noen kom for å lete etter deg der, måtte de si: Han er ikke her, han har stått opp for å leve med Jesus. Han har forlatt denne plassen. Han var her, men er ikke her lenger.

Å, venn, kan det sies om deg og meg: Han er ikke her, men han er oppstanden? Han er gått bort for å leve livet nær Herren, gå i hans fotspor og leve med ham. Prøv å tenke på din plass, prøv å tenke på din grav, prøv å tenke på det stedet der du var før. Hvordan står det til? Om vennene dine leter etter deg, ja, om djevelen selv kommer med fristelsene sine og leter etter deg, kan det da sies: Han er ikke her, hun er ikke her?

Hvor vakkert og herlig forkynnes ikke Kristi oppstandelse på ny når dette kan sies! Og innimellom får vi også her høre slike velsignede budskap. Noen kommer og forteller: Det er blitt en tom plass, han er ikke her.

Sist vinter, for et år siden, var det en som ble omvendt i Chicago. Han hadde før stått i en skjenkestue og skjenket sterk drikk. Han hadde arbeidet på denne plassen i mange år. Men så ble han vakt, omvendt til Herren, og sto opp for å vandre et nytt liv med Jesus. De gamle kameratene hans kom til saloonen og spurte etter ham. Men svaret var: Han er ikke her. Hvor er han blitt av? Og saloonkeeperen må – hvor nødig han enn vil – fortelle at han er blitt omvendt til Herren; han har stått opp; han er ikke her.

La dette forkynne for oss alle at det bør bli en tom plass i syndens verden der vi var, fordi vi har stått opp for å leve det nye livet med Kristus.

Hvor er din plass? Det var kanskje ikke i en skjenkestue. For en annen var den kanskje ved en regnskapsbok, der han satt og førte uærlige tall og gjorde gale beregninger. Kanskje vil djevelen komme en dag og lete etter deg, og han vil ha deg til å gjøre den samme synden igjen. Men å, at det må kunne sies: Han er ikke her, han er oppstanden! Du finner ham ikke på bedragerens stol! Han er ikke der lenger.

Så har vi en far som var slem hjemme. Han var sint, slo og skjelte. Men en dag lød det en sterk røst til ham: Du må stå opp, du skal ut og følge Herrens bud og kall! Å, hvor vakkert at det må kunne sies: Han er ikke der. Han er ikke den samme sinte, hissige mannen. Han har stått opp for å vandre et nytt liv med Jesus!

Hvor vakkert vi enn kunne tale om Jesu oppstandelse – får ikke dette bli en kraft i oss, er det forgjeves å snakke om det. Derfor må dette bli spørsmålet til alt Herrens folk: Lever jeg et nytt liv med

Jesus? Har jeg stått opp for å vandre med ham, eller er jeg fremdeles på den samme plassen?

Hvor var du før, unge kvinne? Kanskje var sinnet og hjertet ditt verken bundet til drikk eller andre grove synder – det var kanskje ikke lysten til å gå på lastens veier, men det var én ting som hjertet ditt var grodd fast ved. Du var bundet til – la oss kalle det forfengelighet. Men å, hvor vakkert når det kan sies, nå som du har begynt å vandre et nytt liv: Hun er ikke der, hun er oppstanden!

Jeg kjenner en ung dame av bedre familie. Hun var blitt omvendt til Herren. Vennene og kameratene hennes hadde hatt mye imot dette, ja, til og med foreldrene. Så skulle mor og datter en dag gå sammen ut i byen for å gjøre noen innkjøp. Hun skulle ha en ny hatt. Moren visste hvordan datteren før hadde vært på det området.

Da de kom inn i butikken, tar hun fram flere kostbare hatter og ser på dem, men datteren virker ikke interessert. Så tar datteren fram en svært enkel og beskjeden en og sier: «Mamma, kan jeg få den?» Da sier moren: «Vil du ikke ha en i samme smak som du har hatt før?» «Nei, men hvis du vil gi meg de pengene som blir til overs, så vet jeg hva jeg vil bruke dem til.»

Da skjønte moren at datteren hennes hadde stått opp. Det talte litt sterkere enn om hun hadde holdt en lang preken om at moren måtte omvende seg til Herren. Hun hadde funnet den rette veien til å forkynne evangeliet.

Det er vel ikke noe som taler mer om oppstandelsen enn den tomme graven. Jeg ser ikke noe som forkynner sterkere at Jesus er oppstanden, enn dette: «Han er ikke her.» Det er nok. Og jeg vil si: Du som nå bekjenner at du er kommet til Herren, det er noen som også venter på at det skal bli en tom plass der du var før.

Kvinnene søkte Jesus blant de døde, men han lever, og han har forlatt de dødes leir. Måtte det også snart skje med deg! De som lever, har ikke noen stor lyst til å holde seg blant de døde. Det ville være svært uhyggelig å tilbringe dagen i et likhus.

Og har du nå fått liv i Herren, gjelder det også for deg å forlate de dødes leir, stå opp og vandre et nytt liv, gå ut fra dem som før var ditt selskap! Ditt selskap var før blant dem som var døde i synder og overtredelser. Er det ikke sant? Når du tenker tilbake, var ikke livet ditt i

et slikt selskap? Men Kristus venter nå at det skal bli en tom plass, og skjer ikke det, er det grunn til å tvile på deg på flere måter.

«Han er oppstanden», lød det, han er ikke lenger blant de døde, men blant de levende. Og derfor, mine venner, må det også være slik for oss at vi er blant dem som lever. Måtte det bli en tom plass der vi før var!

Da de nå hadde sett og forvisset seg om at Jesus var oppstanden, lød det et ord til dem som jeg mener kunne passe så godt også for oss her. For jeg tror det er mange her som i den siste tiden har forvisset seg om at Jesus lever. Det ordet lyder slik: «Skynd dere nå av sted og si til disiplene hans: Han er reist opp fra de døde» (Matt 28,7). Det ble ikke sagt til dem: Vent nå en stund; men forviss dere nå denne morgenen, nettopp i dag, og gå så i hast og forkynn overalt at Jesus lever!

Det er flere måter en kan gjøre det på. En kan forkynne at Jesus lever, ved selv å leve oppstandelsens liv. Men det kan ikke være tvil om at disse skulle gå og forkynne det med ord, *fortelle* at Jesus lever.

Og nå: Du som har sett at Jesus lever for deg – har du bekjent det for andre, har du fortalt dem at han lever? Hvor mange er det ikke i denne byen i dag som gråter og er bedrøvet, hvor mange sitter ikke med sorg i hjertet – en sorg av et slag som gjør at de aldri blir lykkelige før budskapet om oppstandelsen blir virkelig for dem?

Tenk hvordan det ville se ut i Kristiania om denne skaren i dag gikk ut fra Calmeyergatens misjonshus, disse tusener, og sa: «Vi *vet* at Jesus lever! Han døde for meg, men han lever for meg.» Jeg lurer på hvordan det ville bli!

Det står om disse at de løp «med frykt og stor glede» (Matt 28,8) og forkynte det. Det fortelles også at disiplene løp til graven da de hørte det – i hvert fall står det om Peter og Johannes. Disiplene hadde sett kvinnene gå bedrøvet ut for å se Jesus, men kvinnene løp tilbake glade og forkynte med glede: Han lever! Og det driver andre til å løpe av sted for å se Jesus og selv forvisse seg om at det er en tom plass. Jesus lever.

Søsken her i dag, skal vi bli enige om å lyde engelens bud, betrakte stedet hvor han lå, tro ordet «han er oppstanden», og så gå ut fra dette stedet og forkynne for andre at Jesus er oppstanden? Det er noen som har gjort det i den siste tiden, og det har båret velsignet frukt.

Jeg snakket med en ung mann en kveld. Jeg spurte ham når han var kommet til Herren. Da fortalte han: «Jeg hadde aldri før brydd meg noe om å gå på møtene. Søsteren min hadde vært her og var blitt

omvendt til Gud. Hun ba meg bli med, og den første kvelden jeg var her, kunne jeg ikke stå imot, men ga mitt hjerte til Herren.»

Søsteren hans var en av dem som hadde forkynt Herren, en som hadde bekjent ham. Å, hvor det trengs i dag at vi bekjenner: Han lever! Hvor mange ville ikke søke til ham, hvis vi alle gjorde vår plikt!

Jeg vil nødig bli misforstått på dette punktet, og jeg vil gjerne gi et godt råd til alle. Nå er det noen av dere som sier: Om jeg skulle gå hjem i dag, denne formiddagen, og begynne å snakke om Jesu oppstandelse, ville noen misforstå meg, og noen ville bli sinte på meg. Det er godt mulig at det vil møte deg. Det kan være forhold som gjør at det er godt å tie.

Derfor vil jeg si: Får du ikke lov til å si et ord om at Jesus er oppstanden, så vis i livet ditt at Jesus lever! Det kan de aldri forby deg. Det blir aldri misforstått. Et kristent liv er det ingen som makter å slå tilbake.

Derfor, søsken, la oss ta det som vår oppgave fra i dag. Vi går ut for å forkynne på beste måte: Jesus lever. Vil du gå til hjemmet ditt, vil du gå til det selskapet du skal være i i dag, og bekjenne det du selv har sett, det du har erfart?

Det er stor forskjell på å fortelle en ting og si: Jeg har *hørt* det, og å si: Jeg har *sett* det. Og det var den slags vitnesbyrd engelen ville at vi skulle gå ut med. Ikke at vi har *lært* at Jesus er oppstanden, ikke engang at vi har *lest* at Jesus er oppstanden, men det han vil, er dette: Dere skal gå ut og fortelle at dere har *sett* at han er oppstanden! Det er det som trengs i dag.

For det var en annen lære som kom ut samtidig med denne. Det står at yppersteprestene «ga soldatene rikelig med penger» (Matt 28,12). De satte dem på skolebenken, lærte dem og sa: Slik skal dere forkynne! Hva skal vi si? spurte vel soldatene. Yppersteprestene svarte: «Dere skal si: Disiplene hans kom om natten og stjal ham mens vi sov» (Matt 28,13). Soldatene hadde ikke noen stor lyst til å gå ut med dette, men så gir yppersteprestene dem mange sølvpenger. Og så går de ut. Disse mennene går ut fordi sølvet driver dem i arbeidet, og de prøver å spre denne løgnen: Jesus er ikke oppstanden.

Men det var andre som hadde *sett* ham. Tror du at noen trengte å si til Maria: Så og så mange sølvpenger skal du få for å fortelle det til Peter? Hun ville si: Snakk ikke om sølv; jeg går med glede med dette velsignede budskapet.

Jeg skulle ønske at Kristi oppstandelse måtte få så stor betydning for oss alle at sølv ikke kommer i betraktning, men at det blir viktig for oss å få dette ut: Jesus *lever*! Tenk for en trøst det er i dette: Jesus lever! Hver venn, hver av våre nærmeste kan være borte, men vår store venn lever; han er gått foran oss til bestemmelsesstedet. Det sies at han vil møte oss i Galilea. Han er gått foran. La oss gå etter.

Jeg kan ikke forkynne for Herrens disipler her i dag at vi skal møte Jesus i Galilea, men jeg trenger likevel ikke å slippe det ordet: Han er gått foran oss til bestemmelsesstedet. Han har sagt hvilket sted han er gått til, og vi kan få lov til å gå etter. Vi skal møte ham igjen. Vi skal se ham. Måtte vi derfor skynde oss av sted! Måtte vi spre budskapet mens det er dag! Måtte mange av de sørgende i Sion bli glade ved å høre det. Å, for en herlig dag det skal bli å møte Jesus igjen! Amen.

# Første påskedag, ettermiddag 1905

*Luk* 24,13–36

La oss be til Herren! Jesus, du som var på veien med de to som gikk der bedrøvet: Vi ber deg om at du vil komme til oss her i kveld. Den kvelden åpenbarte du deg ved å forklare Skriftene for dem, og slik satte du hjertene deres i brann. På samme måte ber vi om at Den Hellige Ånd må være nær i kveld, forkynne ditt ord for oss og legge det slik til rette at det blir til hjelp for oss alle! Velsign de bedrøvede i denne forsamlingen, dem som lengter etter et møte med deg. Og velsign dem som er i ditt selskap og i samfunn med deg, så de må se hvor dyrebart og godt det er å være i ditt samfunn. Å, vi ber: Gå aldri bort! Velsign også dem som kanskje er her og ennå ikke har kjent deg! Velsign dem og kom nær også til dem, så hjertene deres også blir brennende av kjærlighet til deg. Jeg har bedt deg gjennom dagen om at du måtte velsigne dette møtet. Om jeg kunne, ville jeg så gjerne stille meg selv til rådighet for deg og si: Tal du, Herre, og la ikke meg med mine tanker og ord hindre deg i å tale til folket. Amen.

Vi skal fortsette betraktningen fra i morges på samme måte som Skriften har fortsatt den. Samme dag om kvelden var det to av disiplene hans som gikk fra Jerusalem til en liten by som heter Emmaus. Den sies å ligge så langt som en norsk mil fra Jerusalem. De to gikk der på veien. Så kom det en som slo følge med dem. Da han er kommet nær nok, begynner han å tale til dem og sier: Hva er det dere samtaler om? Dere ser så bedrøvet ut. Hva er grunnen til sorgen deres og den mørke talen deres?

Jeg tenker meg at det da er som om de våkner. De vender seg mot den fremmede, ser på ham og spør: Er du den eneste fremmede i Jerusalem? Vet du ikke hva som har hendt der i de siste dagene? Yppersteprestene og de øverste blant folket har dømt Jesus fra Nasaret til døden og korsfestet ham. I dag er det allerede tre dager siden det skjedde, og vi hadde ventet at han var den som skulle forløse Israel.

Noen kvinner var ved graven tidlig i morges. De så et syn av engler som sa: Han lever. Men det var som om de selv ville si noe slikt som dette: Vi har ikke noen stor tro på at det er sant.

Så vender den fremmede seg til dem igjen og sier: «Så uforstandige dere er, og så trege i hjertet til å tro … Måtte ikke Messias lide dette og så gå inn til sin herlighet?» (Luk 24,25–26). Og så begynte han fra Moses og gikk gjennom alle profetene og overbeviste dem om at Skriften hadde sagt at Kristus skulle dø og stå opp igjen. Da måtte jo det kvinnene hadde sagt, være sant.

Vi kan tenke oss at denne samtalen er blitt svært interessant. De to som var så bedrøvet, er blitt oppglødd over selskapet de har fått. Det er som om de våkner opp igjen. Nå er de fremme. De har nådd målet sitt, og så står det i teksten: «han lot som om han ville gå videre» (Luk 24,28). Da de skulle gå opp til Emmaus, så det ut for dem som om den fremmede ville fortsette. Da de merket det, står det at «de nødde ham», og det sterkt. De nødde ham og sa: Bli hos oss, Mester, dagen heller! Og Jesus lot seg nøde. Han gikk inn med dem.

Jeg tenker meg et stille hjem. De satt ved kveldsbordet, og så tok han brødet og brøt det. I det samme han brøt brødet, kjente de ham igjen. Nå ser de: Vi sitter til bords med den oppstandne Herre Jesus! Men straks de hadde forstått det, ble han usynlig for øynene deres, og han var borte. De sitter og ser på hverandre, og så sier den ene: «Brant ikke vårt hjerte i oss da han talte til oss på veien og åpnet Skriftene for oss?» (Luk 24,32).

Og de sto opp samme natt og sprang tilbake til Jerusalem, til stedet der disiplene var samlet, og fortalte hva de hadde sett. Disiplene har også noe å fortelle, blant annet at Peter har sett Jesus. Og mens de holder på med å vitne og fortelle om dagens opplevelser, står Jesus midt iblant dem og sier: «Fred være med dere!» (Luk 24,36).

Nå har jeg med få ord gjenfortalt evangeliet for i kveld, og jeg vil straks vende meg til teksten min. Men la meg først si dette, for det

gjelder den dag i dag: Der det tales om Jesus – på veien, på gaten eller inne i huset – der kommer han selv nær. Når vi er samlet her for å tale om Jesus, venter jeg at han er nær. Han har sagt at der hans navn blir minnet, der er han selv til stede. Slik måtte Jesus komme den dagen på veien, fordi de talte om ham. Der det tales om Jesus, kommer han selv nær.

Å, la oss legge merke til hvordan han den kvelden åpenbarte seg for dem, hvordan de kjente ham. Han åpenbarte seg ved å åpne Skriftene og sette hjertene i brann.

Hvor mange ganger har vi ikke opplevd det samme! Det var gjerne en liten søskenflokk som kom sammen. De var bedrøvet da de begynte å tale om Jesus. En fortalte hvor tungt det hadde vært den siste tiden, og om prøvelsene og motgangen som hadde møtt ham. Men mens de taler om Jesus, om Skriftene, om Bibelens ord, begynner hjertene å slå så varmt. Enda en gang: Vi kjenner ham ved at vi taler om det som står skrevet. Han åpenbarer seg gjennom sitt eget ord.

Nå skal talen min her i kveld være rettet til den som er kommet i samfunn og selskap med ham. Jeg tror jeg tolker tankene dine når jeg sier at du sitter her og tenker: For en medvandrer! For et dyrebart selskap! Gå aldri fra meg!

Jeg tror at noe av det tyngste du kan tenke, du som er kommet i samfunn og forening med Herren, er dette: Tenk om Jesus noen gang skulle gå fra meg! Tenk om jeg noen gang skulle komme bort fra samfunnet med ham, fra hans selskap. Å, for en tung tanke!

Nå vil du prøve å holde tankene borte fra det, og det samme vil jeg også. Jeg kan ikke tenke meg noe tyngre enn om jeg en dag skulle merke at Jesus hadde gått bort fra meg, at jeg var kommet ut av hans samfunn og selskap. Det samme sier vi alle, vi som har kjent hans herlige samfunn og hans dyrebare selskap. Vi sier: Gå aldri fra oss!

Det er to eller tre ting jeg vil prøve å betrakte. Det første er ordet: «han lot som om han ville gå videre.» Han lot som om han ville gå fra meg. Det andre jeg vil at vi skal se på, er: Hva gjorde disiplene den dagen eller den stunden da Jesus lot som om han ville gå videre? Og når vi har sett litt på hva disiplene gjorde da, skal vi se på hva som kom ut av det de gjorde.

Nå til det første: «Han lot som om han ville gå videre.» Når var det Jesus lot som om han ville gå videre? Jo, det er allerede fortalt. Det

var da de var kommet dit hvor veien svingte opp til Emmaus. Der lot han som om han ville fortsette videre.

I livet vårt som kristne kan det komme stunder da det er særlig fare for at Jesus skal gå fra oss. La meg her først vende meg litt til dem som nylig er kommet i samfunn med Herren. Det kan komme dager – gjerne i nær framtid – da det vil være stor fare for at du kommer til å skilles fra Jesus. Jeg vet at du ikke har noen lyst til at dere skal skilles.

Men en slik fare kan møte deg, gjerne når veien eller livet forandrer seg – for eksempel den dagen du skal flytte, bytte plass og forlate de vennene du har vært sammen med. Mange har mistet selskapet med Jesus i en slik situasjon. De levde kanskje med Jesus i hjemmet, ute på landet, hjemme hos far og mor, i den lille venneflokken som samlet seg for å be til Jesus.

Det er kanskje noen her i dag som ser tilbake på den tiden de var i hans samfunn. Du kom bort, du reiste fra det stedet, du kom til Kristiania – men kanskje er du nå borte fra Jesus. Men det vet jeg: Uansett hvilket selskap, hvilke venner og hvilke kretser du kommer inn i – har du mistet Jesus, har du ikke et godt selskap i dag. Du er bedrøvet i dag.

Nå er det kanskje noen her som nylig er kommet i samfunn og selskap med Jesus, men som kanskje i nær framtid skal forlate venneflokken her. Du skal skilles fra dem som først tok seg av deg – som har hilst på deg her om kveldene, som har spurt deg: Hvordan står det til i dag? Til deg vil jeg si: Om du forlater vennene, så glem ikke å si: Jesus, bli hos meg! Jesus, gå ikke bort fra meg! Hvem du enn må si farvel til, si aldri farvel til Jesus!

Om det høres enfoldig og likefram ut, la meg fortelle noe fra mine egne opplevelser. Jeg husker den flokken og de vennene jeg var sammen med da jeg lærte Jesus å kjenne som min. Når jeg tenker på denne venneflokken, kan jeg aldri glemme hvordan de tok seg av meg. Jeg tror knapt jeg kom på et eneste møte uten at en eller annen bror kom og spurte: Hvordan står det til i dag?

Så kom en dag – jeg tror det var et års tid etterpå – da jeg skulle reise bort fra vennene i Chicago. Jeg vet at det kjentes tungt. Hvordan skal det gå når du kommer bort blant fremmede, når du kommer ut blant dem som ikke lenger taler til deg om ham?

Det siste møtet jeg var på – hvor tungt jeg kjente det! Jeg skulle reise den natten. En flokk unge menn fulgte meg ned på kaien. Da vi

skulle skilles, var klokken nesten tolv. Jeg husker stunden ennå. Alt var stille rundt oss – bare en gang iblant hørte vi et tog pipe. Vi sto uten å kunne si noe til hverandre, men vi holdt hverandre i hånden og ba: Herre, bli hos oss, om vi aldri møtes mer! Om vi skilles, så bli du hos oss, Jesus! Den natten kjente jeg at jeg trengte Jesus som aldri før. Vennene måtte jeg forlate – Jesus, gå ikke du bort!

Og jeg vil si dette til deg: Om du i nær framtid skal stå i en lignende situasjon – bytte sted, bytte venner – så glem ikke å si: Jesus, bli hos meg! Jesus, gå med meg! La ikke ham gå fra deg! Det finnes altså de som ikke har sagt dette. De er kommet ut blant fremmede, blant slike som ikke har prøvd å påvirke dem i samme retning. De har sluttet å be, og følgen er blitt at de i dag er borte fra samfunnet med Jesus.

Det finnes også andre forandringer i livet der en kan stå i fare for å miste hans selskap og samfunn. Noen ba til Jesus og prøvde å holde seg nær ham mens de hadde det fattig og trangt. Så førte omstendighetene dem oppover bakken mot velstand. Men da de begynte å gå denne gylne stien, sluttet de å si: Jesus, bli hos oss!

Kanskje er det den veien noen av dere går i dag. Kanskje skal veien deres føre oppover den bakken, så livet smiler til dere og rikdommen kommer. Til deg vil jeg si: Når den dagen kommer i livet ditt, så glem for all del ikke å si: Jesus, bli du med!

Du er fattig i dag, du eier lite, men du eier Jesu selskap, hans samfunn. Du er så godt fornøyd, du er så glad der du er. Tenk om vi skulle møtes igjen en dag da du ikke lenger er fattig, da du ikke sitter i små kår, da du bor i et stort hus, et prektig hus – men du har mistet Jesu selskap! Tror du at du vil være lykkelig da? Jeg mener at de som har kjent Jesu samfunn og selskap, aldri kan bli lykkelige av det verden har å by på.

Jeg kjenner svært godt en mann som hadde opplevd nettopp dette. Han var kapteinen min; jeg seilte med den mannen. Han hadde arbeidet seg opp så langt at han var blitt kaptein i den amerikanske marinen. En kveld mens jeg gikk og arbeidet på akterdekket, spurte han meg:

«Albert, har du alltid vært en kristen?» Jeg svarte: «Nei!» Jeg fortalte ham ganske enkelt hvordan det gikk til at jeg kom i samfunn med Jesus. Så sa han: «Jeg vet at du er lykkelig. Det kan jeg godt forstå.» «Er ikke De lykkelig, kaptein?» spurte jeg. Han begynte å gråte, vendte seg

bort fra meg og gikk inn i kahytten, og jeg ble stående igjen, redd for at jeg hadde gjort noe galt.

Litt etter kom han tilbake med lommetørkleet i hendene og tørket bort tårene. Så kom han bort til meg, la hendene på skuldrene mine og sa: «Jeg vil fortelle deg én ting. Jeg har ikke sagt det til noen andre om bord. Jeg har en gang vært en kristen som du. Jeg har en gang vært i samfunn med Jesus. Jeg ble løytnant. Da jeg kom opp i andre kretser, ble jeg slappere og slappere. Nå er jeg kaptein, men jeg er ulykkelig!»

Å, hvor hjertet mitt følte med den mannen! Han hadde vært i Jesu selskap. I det jordiske hadde veien hans gått oppover, men den hadde ført til at han var en ulykkelig mann. Han hadde mistet Jesu selskap.

Venner, om jeg bare kunne få sagt det jeg så gjerne vil si i kveld: Om du en dag kommer i samme stilling, vil du da huske det jeg sier? Når det går deg vel i livet, så si til Jesus: Bli hos meg, Jesus! Herre, bli med meg! Den dagen trenger du å be den bønnen.

Mange har vært mer utsatt for å miste Jesu selskap i medgang enn når det var tungt. Det er mange som i den tiden da de hadde det trangt, da sorgen møtte dem og det syntes som om verden i alt var imot dem, ba til Jesus: Bli hos oss!

Men så ble vindene så gunstige, det var så mange som klappet dem på skulderen, og alt så ut til å gå den rette veien – og så glemte de å si: «Jesus, bli du hos oss!» Når slike dager kommer for oss, søsken, når vi blir ført den veien, så la oss ikke glemme det ordet: Bli hos oss, Jesus!

Jeg vil gå over til det andre. La oss nå se på hva disiplene gjorde den dagen, den stunden da han lot som om han ville gå videre. Se på teksten igjen. Der står det: «De nødde ham.»

Jeg skulle ønske at jeg kunne få vist klart både at Jesus lot seg nøde, og hvordan vi i dag kan nøde Jesus. Å, la oss ikke være sjenerte, for Herren lar seg nøde. Det kunne vises gjennom hele Bibelen – om vi tok oss tid til det. Herren lar seg nøde.

Det første stedet der jeg finner det ordet, er i Første Mosebok, kapittel 18. Du kan lese fra vers 3 til 5. Der står det at da Herren kommer til Abraham, ber Abraham ham komme inn i huset sitt: La meg hente vann så dere kan få vasket føttene, og gi dere brød så dere kan styrke dere – kom og stans! Først sier Herren nei. Så fortelles det at Abraham nødde ham, og Herren gikk inn.

Når du ser at Herren den gangen lot seg nøde inn i Abrahams hus, min venn, så ta du også et tak i Herren og nød ham inn i ditt hus. Måtte du i kveld, i denne stunden, se en vei til å få tak i Herren, så du kan få ham med inn i ditt hus også.

Et annet sted der det står om å nøde, finner vi i samme bok, kapittel 19, vers 2 og 3. Der fortelles det at Lot nødde englene. De er kommet i et ærend til Sodoma. Lot ber dem komme inn, men de sier nei. Men Lot gir seg ikke. Han holder fast ved dem, og han nødde englene inn i huset sitt. Det er altså ikke ubibelsk, dette å nøde ham, ta et tak og si: Kom inn!

Se også på kapittel 32, vers 26. Jeg tror mange har godt av å stanse og se på det verset. Her er en mann som har fått et møte med Gud. Denne mannen trengte en særskilt velsignelse fra Herren. Så tar han tak i Herren, bryter med ham og sier: «Jeg slipper deg ikke uten at du velsigner meg» (1 Mos 32,26).

Du kan godt tenke deg at han sier det ti ganger om igjen: Jeg slipper deg ikke uten at du velsigner meg! Han holder fast i Herren, og de to bryter med hverandre. Hva lærer du når du ser på det ordet? Jo: «Og han velsignet ham der» (1 Mos 32,29). Vi leser at Jakob gikk velsignet bort fra den plassen.

Venner, her er det noen som har fått et møte med Herren, som er kommet ansikt til ansikt med Gud. Jeg skulle ønske at du i dag ville ta et tak og si: Herre, jeg slipper deg ikke! Du skal ikke gå bort fra meg. Denne besøkelsestiden vil jeg ikke la gå meg forbi. Jeg slipper deg ikke før jeg får visshet om at jeg er ditt barn!

Det gjorde hjertet mitt godt da jeg en dag møtte en mann som sa: Jeg har bestemt meg: Heller vil jeg dø som en som søker, enn gå tilbake til verden. Det får koste hva det vil – jeg vil bli frelst. Den mannen er til stede i forsamlingen i dag, og han sier: Jeg er frelst. Men slik hadde han stilt seg overfor Gud: Jeg slipper deg ikke.

Her er så mange som står nettopp på dette punktet i dag, ansikt til ansikt med Gud. Skal du slippe? Skal du gå bort uten velsignelse, eller skal du holde fast og si: Jeg slipper deg ikke? Nei, vær ikke sjenert! Nød Herren! Se hvor bibelsk det er, også i Det nye testamente. Det kan anspore oss til å nøde ham.

Venn, se på Matteusevangeliet, kapittel 15, vers 21. Der har du en kvinne fra Kanaans land. Hun er kommet og står fremmed overfor

Jesus. Hun ber om hjelp for barnet sitt. Når hun ber, møter han henne på en måte som vi aldri ellers i Skriften ser at han møter noen.

Jeg påtar meg ikke å forklare skriftstedet, jeg bare leser hva Jesus sa: «Det er ikke pent å ta brødet fra barna og kaste det til de små hundene» (Matt 15,26). Så svarer hun: Herre, de små hundene må også ha mat, og får de ikke det brødet som er på bordet, så får de smulene som ligger ved bordet. Kan du ikke gi meg stykkene, Herre, så la meg få smulene. Jesus sto i taus forundring, og så sier han: Så stor en tro har jeg ikke funnet!

Hvilken tro var dette? Det var denne pågående bønnen: Jeg slipper deg ikke! Kan jeg ikke få de store stykkene, så må jeg ha smulene, for jeg trenger noe! Hun nødde ham sterkt, og han lot seg nøde. Det er mange som trenger å nøde ham sterkt for å få hjelp.

Se på Lukas, kapittel 18, vers 39. Der er en mann som sitter ved veikanten. Han hører folkemengden som kommer forbi, og noen sier: Jesus fra Nasaret går forbi! Så begynner han å rope: Herre, du Davids sønn, miskunn deg over meg! Straks han har begynt å rope, møter han motstand. Noen sier til ham: Ti stille! Men det står at han roper høyere og høyere. Du kan tenke deg at stemmen hans til slutt nesten blir et skrik: Herre, du Davids sønn, miskunn deg over meg! Jesus stanser. Han hører ropet, og han gir mannen det han ber om.

Du blinde Bartimeus, bare rop høyere i dag! La ikke de mange som sier «Ti stille!», overdøve deg, men hold ut! Legg saken din fram for Herren!

Jeg vil ta ett eksempel til, og det vil jeg særlig rette til alle fedre og mødre her. Det er fra Lukas, kapittel 8, vers 41. Der er en far som er bedrøvet for barnet sitt. Han er en av de øverste blant folket og forstander for synagogen, men han kaster seg ned for Jesu føtter ved strandbredden og ber ham komme og hjelpe barnet hans: Min datter ligger syk, mitt eneste barn – kom og hjelp! Du ser at Jesus går med til Jairus' hus.

Å, far og mor, fortsett alltid å gå til Jesus, bli aldri trett av å påkalle hans navn! Han skal hjelpe, han skal svare på bønnene deres. Og selv om det kan se ut som om han kommer for sent, slik han kom til Jairus' hus – jeg kan ikke tro at han kommer for sent. Folk sier at han kommer for sent. De sier: Det nytter ikke. Men det er tidsnok likevel. Hold ut i bønn til Herren!

Jeg tror – nei, jeg kan godt si jeg vet – at foreldrene mine har bedt for meg og bedt for oss som søskenflokk. Og Gud har svart på fars og mors bønner slik at vi er sju som er omvendt til Herren. Du må be, og du må holde ut. Jesus skal skaffe sine utvalgte rett, de som roper til ham dag og natt (jf. Luk 18,7).

«De nødde ham.» Når jeg tenker på disse disiplene her ved veikanten, ser jeg for meg at de tar ham i armen. De tar gjerne tak i klærne hans og sier: Nei, du må ikke gå fra oss! Og de gir en grunn: Det er sent på dagen, dagen heller – bli hos oss, Mester!

Hvordan skal jeg så nøde Herren? Hvis han var her i legemlig skikkelse, hvis han vandret blant oss, ville jeg den dag i dag ta ham i frakken, jeg skulle ta ham i armen og si: Jesus, nå går du med meg hjem i dag! Men du sier: Han er ikke til stede på den måten. Jeg mener at hvis det gikk an å ta et tak i Jesus den dagen, så går det an i dag å ta et tak i hans ord. Ordet har han latt bli igjen her – og tror du han kan gå bort da?

Jeg ser for meg at det i dag kommer en synder som ønsker å bli frelst. Så tar han tak i Lukas 19,10 og sier: Du sier at du er kommet for å søke og frelse det som var fortapt. Å Herre, jeg er den fortapte mannen, den fortapte kvinnen, jeg tar tak i dette løftet!

Tror du at Jesus går bort nå? Tror du at han kunne slippe unna å holde sitt eget ord? Nei, kjære sjel, ta bare tak i Ordet, ta tak i løftene, nød ham sterkt i dag, hold fast! Han har selv sagt at han ikke kan gå bort. Det finnes ikke én sjel i dag som han kan rive seg løs fra, hvis den holder fast ved ham. Du som er dypest sunket, du som selv har sagt at du er fortapt: Hold fast ved dette ordet, han kan ikke gå bort!

Eller vil du ha et annet ord? Vil du ta tak i det? Si til ham: Du sier at du ikke er kommet for å kalle rettferdige, men syndere til omvendelse (Luk 5,32). Nå hører du inn under navnet synder, og så klynger du deg til det løftet. Tror du Jesus kan gå bort? Da måtte han forandre sitt eget ord. Men han har sagt: «Himmel og jord skal forgå, men mine ord skal slett ikke forgå» (Luk 21,33). Nød ham derfor sterkt i dag! Ta tak i løftet, hold fast i det han har sagt.

Skal jeg nevne enda et ord? Vi går til Lukas, kapittel 4, vers 18. Jesus, du sier at du er kommet for å forkynne evangeliet for fattige, og her er jeg, den fattige mannen, fattig på det som er godt! Han kan ikke gå forbi. Du fattige mann, bare nød ham!

Du som er sønderknust i synden, si til ham: Du sier jo selv at du er kommet for å helbrede dem som har et sønderknust hjerte! Å, kjære sjel, klyng deg til dette ordet! Du sønderknuste, han skal ikke gå bort!

Han sier at de bundne skal løses og de blinde få øynene opp. Er du blant de blinde, de bundne i synden, bundet til lasten, bundet til skrøpeligheten? Prøv å ta tak i de ordene: Jesus, du sier jo at du er kommet for å løse de bundne! Nød ham sterkt i dag. Jeg skulle ønske at du ville gjøre det, for jeg vet at han lar seg nøde.

La oss til slutt se på hva som kom ut av at de nødde Jesus. La oss tenke oss at vi hadde stått og sett på denne scenen. «Han lot som om han ville gå videre.» Men de sa: Bli hos oss! Og så står det at han gikk inn med dem. Han gikk inn med dem! Jeg skulle ønske at Jesus nå, i denne stunden, ville gå med deg.

Og når han kommer inn, bryter han brødet for dem. De blir styrket av det brødet han har brutt. De kjenner ham. De lærer ham å kjenne som mer enn bare en god reisefelle. De har lært ham å kjenne som den oppstandne Herre Jesus, og det blir også stort for dem.

De spør hverandre: Skal vi sitte her og glede oss? Skal vi sitte her og ha det hyggelig sammen? Nei, de skynder seg ut av byen og tilbake til Jerusalem for å forkynne det for de andre, for å få fortalt det til dem som gråter. Slik vil det alltid gå: Når en er kommet i selskap med Jesus og han er blitt åpenbart for en, vil en prøve å fortelle det til andre og bringe budskapet videre.

Derfor kommer jeg til slutt også til dette i teksten: Har du hatt ditt møte med Jesus, så skynd deg og fortell det til noen andre! Har han satt hjertet ditt i brann ved at han har åpnet Skriftene for deg, så fortell det til dem som gråter, forkynn det for dem som sørger! Gå til moderbyen Jerusalem, fortell at Jesus lever, fortell at du har sett ham! La også dine egne få vite at Jesus lever for dem! Det er så mye som taler for at vi skal gjøre det.

La meg se videre på teksten vår. Det er om kvelden, og dagen heller. Er det ikke på tide at noen av de eldre begynner å vitne om Jesus? Så mange av livsdagene deres er gått! Det er gått så mange år, år som aldri kommer igjen. Skal du ikke bruke kvelden i livet ditt til å tale om Jesus? Har du ikke brukt morgenen og dagen, vil du da heller ikke bruke kvelden til å fortelle om ham?

Når jeg ser på en del av denne forsamlingen, kan jeg si: Det lir mot kveld for deg. Vil du bruke kvelden til å fortelle om ham? Livets dag heller, tidens dag. Noe slikt står for meg: Vi arbeider i den ellevte time, vi arbeider mot kveld, og snart ringer klokken nådens dag ut. La oss derfor arbeide, venn, la oss bruke tiden, la oss løpe litt fortere enn før, la oss skynde oss med evangeliet om at Jesus lever!

Hva sier han at han vil gjøre ved kveldstid? «Mot kveldstid, da skal det bli lys» (Sak 14,7), og: «Jeg vil utgyte min Ånd over alt kjød. Deres sønner og døtre skal tale profetiske ord. Deres gamle menn skal ha drømmer, og deres unge menn skal se syner» (Joel 3,1). Nå er det en tid da Ånden blir utøst, ikke bare over vårt land, men over verden. Og jeg mener at det lir mot kveld og dagen heller. Skynd deg derfor, vandrer! Når nådens sol går ned, er arbeidstiden slutt. Måtte vi arbeide mens det er dag!

For en tid siden var jeg ved en sykeseng. Jeg ble overrasket over at mannen var så bedrøvet. Jeg hadde ventet å møte ham glad og lykkelig, fordi jeg visste at han hadde søkt Herren og levd en tid i forening med ham. Jeg spurte: «Hvorfor er du så bedrøvet? Har du ikke fred med Herren i dag?» Han svarte: «Jo, men jeg er bedrøvet over at min tid, min arbeidsdag, er slutt, og jeg har ikke brukt den. Jeg har stått så ledig på torget.»

Snart kommer vår kveld. Å, gid Gud at vi da bruker den! Er det ikke noe du har lyst til å få forkynt for mange mennesker? Er det ikke noen i denne byen du skulle ha talt til før dagsverket ditt kan sies å være gjort? Skynd deg derfor, vandrer, løp og forkynn Herrens evangelium for dem du kan nå!

Når du taler om ham, blir det kanskje ikke noe velformet foredrag. Det har aldri stått klarere for meg enn nå, når jeg tenker på hvordan jeg selv taler. Det kan godt være at du også vil kjenne dette når du skal vitne for noen. Men det er ikke hovedsaken heller. Hovedsaken er at vitnesbyrdet kan være slik at Jesus selv kommer til stede der og da.

Disiplene gikk til Jerusalem og vitnet om ham. Så kom han selv til stede. Det jeg ønsker under disse møtene, er at vitnesbyrd, taler og alt kan være slik at han selv kan komme, som han gjorde den dagen, og si: Fred være med dere! Søsken, løp for Jesus, tal om ham! Han skal selv komme med.

Det var ikke vanskelig, selv om det ikke var flinke predikanter der. Om de ikke kunne holde gode foredrag om at Jesus er oppstanden, så kunne de bare si: Der står han! Å, gid Gud at vår tale og vårt vitnesbyrd måtte bli noe av dette, så folket kan se Jesus! La oss be Herren om det. Amen.

# Guds kall

*1 Pet 5,10*

> Men all nådes Gud, som har kalt dere til sin evige herlighet i Kristus Jesus, etter en kort tids lidelse, han skal dyktiggjøre, stadfeste, styrke og grunnfeste dere.

Vi takker deg, Far, for at du har kalt oss. Og vi ber deg om at du vil åpne øynene våre i dag, så vi må få se hva vi virkelig er kalt til. Velsign også dem som har merket at du har kalt på dem, men som likevel ennå ikke har stanset for ditt kall. Hjelp dem til å bli stille i dag og høre din røst – og ikke bare høre, men stanse for deg.

I verset som er lest, står det at all nådes Gud – altså den Gud som har all nåde – har kalt oss. Og så får vi høre hva han har kalt oss til. Han har kalt oss til en evig herlighet i Kristus Jesus. Men mellom kallet og herligheten står det: «etter en kort tids lidelse». «Han selv skal berede, styrke, bekrefte og grunnfeste dere!»[1]

Vi vil først stanse litt ved kallet og hvem det kommer fra. Det er all nådes Gud som har kalt oss. Han som er den mektigste i alt som heter nåde, han har kalt oss. Jo mer vi prøver å se på det og tenke på at vi er kalt, desto mer kommer vi også til å understreke den sannheten at det er av nåde vi er kalt.

Det er vel neppe noen i denne forsamlingen som kunne stå fram for Gud og si: Jo, det kan ikke sies at det er av nåde jeg er kalt, for jeg har levd et slikt liv at jeg har gjort meg fortjent til at Gud skulle kalle på meg. Jeg tror ikke at det er mange her – om det i det hele tatt er noen – som ville si noe slikt.

[1] NB: «han skal dyktiggjøre, stadfeste, styrke og grunnfeste dere». Lunde følger den eldre bibelteksten, og avslutningen av prekenen bygger på de fire ordene i den rekkefølgen.

Men når det går opp for deg at du er kalt til herligheten hos Gud, da må du nok si: Å, det er bare av nåde! Det er ikke fordi jeg hadde fortjent det, men av nåde.

La oss så se litt på de forskjellige tidene da dette kallet er gått ut. Alt sammen vil tjene til å understreke den samme sannheten: All nådes Gud har kalt oss. Selv om mange av oss som er her, er blitt kalt til herligheten hos Gud, er det bare forholdsvis få som er blitt kalt på samme sted og ved samme anledning. Dette kallet er gått ut til forskjellige tider og ved forskjellige anledninger. La meg ta noen bibelske eksempler, og la oss lære av dem.

Det første stedet jeg har lagt merke til at all nådes Gud kaller på mennesker, er Første Mosebok, kapittel 3. Over dette vil jeg sette overskriften: «Et kall i synden». Gud har nettopp sagt til Adam: Du kan spise av alle trærne i hagen, men det ene treet må du ikke røre; du skal ikke spise av det. Snart kommer fristeren inn, og de faller for fristelsen.

Da de har syndet, kommer Gud og roper: Adam, Adam, hvor er du? De hadde ikke gjort seg fortjent til at all nådes Gud nå skulle komme og besøke dem. Da denne røsten lød, løp de bort og gjemte seg. Og helt siden den dagen har folk ofte gjemt seg, flyktet og løpt bort fra Herren når all nådes Gud har kalt.

Kanskje du som er her denne formiddagen, er blitt kalt ved lignende anledninger, gjerne den dagen du nettopp hadde syndet – la meg si: på en grovere måte enn før. Eller en kveld da du er kommet hjem og sitter stille og alene, prøver en røst å rope inn i sjelen din: Hvor er du nå? Og denne røsten gjør deg så urolig; du tenker på den synden du har gjort deg skyldig i. Det var all nådes Gud som kalte på deg. Det var all nådes Guds røst som lød til deg den dagen; det var den som gjorde sinnet ditt så urolig.

Kanskje du har gjemt deg for Herren, slik Adam gjorde. Du gjemte deg bak dette: Det er mange som er like onde som jeg; det var de andres skyld. Du prøver å gjemme deg, å komme bort fra Herren. Å, Gud gi at de som Herren kaller på i dag, ikke lenger gjemmer seg, men kommer fram og møter Gud, han som vil gi deg nåde i dag!

Nå er det andre her som ikke er blitt kalt av Jesus i synden på den måten, men ved andre anledninger. Det er kanskje noen her som er

blitt kalt slik det står om i Andre Mosebok, kapittel 3, vers 4. Jeg vil kalle det «Et kall i arbeidet».

Her er en mann som går i sitt daglige arbeid; han har vært på samme sted, i samme tjeneste, i over 40 år. Men en dag mens han driver småfeet rundt Horebfjellet, ser han plutselig at det brenner en ild der borte. Da han ser ilden brenne ute på den øde marken, går han nærmere. Han legger merke til at det er ild i en tornebusk. Og det underlige er at ilden brenner uten at tornebusken blir fortært.

Så sier han: «Jeg vil gå bort og se dette underfulle syn» (2 Mos 3,3) som Herren har latt meg se. Da han er kommet litt nærmere, lyder det: «Moses, Moses! … Dra dine sko av føttene! For det stedet du står på, er hellig grunn» (2 Mos 3,4–5).

Hadde den mannen fortjent at Gud skulle kalle på ham? Var det livet hans som talte for at Gud skulle kalle på ham? Du kjenner den mannens historie. Han er i dette arbeidet fordi han er på flukt. Denne samme mannen har slått et menneske i hjel. Men det er all nådes Gud som kaller på ham.

Kanskje du har fått et lignende kall fra Herren mens du gikk i ditt daglige arbeid? Herrens Ånd er kommet deg så nær, Gud har kalt på deg, har ropt på deg? Én ting vil jeg si deg her, venn: Den dagen du står på det stedet der det lyder «Moses, Moses!», står du på et hellig sted, for du står nær Gud. Og du gjør vel i å bøye øret til denne røsten og gjøre som Moses gjorde: «Han aktet Kristi vanære for en større rikdom enn skattene i Egypt» (Hebr 11,26). Han adlød kallet, han fulgte røsten.

Det er min overbevisning at et slikt direkte kall kommer til hvert enkelt menneske. Jeg tror at all nådes Gud ikke vil gå noen sjel forbi, men at du en dag skal bli kalt av Gud. Og jeg skulle ønske at du ville se hva som ligger i dette kallet, hva du er kalt til – og så ikke la kallet gå deg forbi.

## Kalt i den stille nattetimen

Jeg går til en tredje person – se Første Samuelsbok, kapittel 3, vers 4. Der har vi en vakker ung mann. Ham kunne en sette fram som et eksempel for andre. Han er oppdratt i helligdommen.

Jeg vet ikke hvor mye du kan lære av det, men også her synes jeg å se at det ikke finnes noe slags menneske som all nådes Gud har

gått forbi. Kallet er kommet til de største syndere, men også til den mest moralske. Så kom ikke og si at du har levd et slikt liv at du ikke kan vente noe direkte kall fra Herren. Både synderen og den som er oppdratt i helligdommen, har fått et kall fra denne Gud. Det kommer også til deg, bare du ikke sover så tungt at du ikke hører det.

Det er sent på natten; Samuel ligger på leiet sitt. Han hører en røst som sier: Samuel, Samuel! Men røsten er så fremmed for ham. Hvem er det som kaller på meg på denne tiden? Det må visst være Eli. Så springer Samuel opp og går til presten. Da han kommer, sier Eli til ham: Gå og legg deg igjen!

Samuel tok feil, ser du; han skulle ha svart Gud og ikke gått til presten den gangen. Men selv om han tok feil, sluttet ikke Gud å kalle på ham. Herren fortsetter å rope på ham. Andre gang skjer det samme.

Men tredje gang Herren kalte på Samuel, sier ikke Eli det samme. Nå fikk han et godt råd. Eli skjønte at det måtte være Herren som kalte, og han ba Samuel si: «Tal, Herre, din tjener hører!» (1 Sam 3,9). Igjen legger Samuel seg ned, og røsten lyder på nytt: Samuel, Samuel! Det er all nådes Guds røst som lyder til den unge mannen i den sene timen.

Jeg ser av dette at denne Gud ikke har latt seg binde til tid eller sted, men at han kaller ved de mest forskjellige anledninger. Kallet er gått ut til den som nettopp hadde syndet, til den som er i sitt daglige arbeid, og til en i den sene nattetimen. La oss også ta praktisk lærdom av dette kallet.

Når Gud kaller på en sjel, er det en fare for at en løper til mennesker i stedet for til Herren. Måtte Gud lære deg det også, venn! Det er Gud som har kalt på deg, og det er Gud du har med å gjøre. Vend deg derfor til ham og bort fra alt som heter mennesker. Hold ikke kjød for din arm (Jer 17,5) når du står på et så hellig sted.

Noe av det vanskeligste for dem som arbeider for Herren, er å få folk til å vende blikket bort fra seg selv og bort fra oss, og opp til Gud. Det er Gud du har med å gjøre. Si derfor som Eli sa den natten: Tal, Herre, din tjener hører!

Du er kanskje blitt kalt ved slike anledninger. Kanskje Gud er kommet til deg i sene nattetimer. Du kunne ikke sove, du var så urolig,

du gråt – du visste ikke hvorfor. Var det ikke all nådes Gud som kalte på deg?

Jeg kjenner en som ble kalt på den måten, og som lever med Herren i dag. En natt, i en stille time, ble hun så urolig for sin sjels frelse. Hun forsto at det var Herren som kalte, og hun sto opp fra sengen, bøyde knærne og sa: Jeg gir deg mitt hjerte; tal du!

Nå – hva har du gjort med kallet fra all nådes Gud? Har du latt det gå deg forbi? I så fall er du å beklage, venn!

## Kalt som motstander

Jeg går til et eksempel fra Det nye testamente. Der finner jeg en som ble kalt mens han ennå var en motstander. Jeg tenker på Apostlenes gjerninger, kapittel 9, første del, og vil særlig stanse ved vers 4 og 5. Her synes jeg vi må kunne bli enige om at det bare er nådens Gud som kunne kalle på en slik mann. Her finner jeg også meg selv og mitt kall igjen.

Der har vi en ung mann. Han er lærd og ikke lite begavet. Men han er full av fiendskap mot Jesus Kristus og alt som har samme farge. En god stund har han prøvd å forfølge de kristne i Jerusalem. Han har nylig vært vitne til at steinene har haglet over Stefanus. Han har hørt mannens rop og bønn; han har sett hvordan han døde. Men det har ikke rørt ham; fiendskapet hans er blitt større.

Nå har han vært hos ypperstepresten og sagt: La meg få fullmakt fra deg. Jeg har hørt at det er en slik bevegelse i Damaskus, og at de kristne har hatt stor framgang der; jeg tenker det passer at jeg kommer blant dem. Han har fått fullmakten, og nå er han på veien. Du kan tenke deg hvilke mørke planer han har for framtiden: Jeg skal binde dem og føre dem som en flokk slaktefe til Jerusalem!

Men plutselig, mens han er på veien utenfor Damaskus, stråler det et lys fra himmelen omkring ham. Dette lyset var så sterkt at han ikke kunne se veien; han falt ned på ansiktet. Og hele flokken som var med ham, måtte ned; lyset gjorde dem blinde. Da er Paulus slått ned. Først blir det sagt: «Saul, Saul! … Det blir hardt for deg å stampe mot brodden» (Apg 26,14) – du har en hard vei å gå! Så sier han: «Hvem er du, Herre?» «Jeg er Jesus, han som du forfølger» (Apg 9,5) – det er nasareeren du står imot i dag; det skal bli hardt for deg.

Men der på stedet begynner han å be. Og da det blir hørt der oppe at han ber, taler Gud i telefonen til en mann langt borte: Gå til det stedet og spør etter en mann ved navn Saulus fra Tarsus. «For se, han ber!» (Apg 9,11). Herren kunne ikke høre den mannen be uten at han måtte sende bud til ham.

Hadde han fortjent at Gud skulle kalle ham? Senere innser han selv at han ikke hadde fortjent det. Han skriver at han er den ringeste av alle, fordi han har forfulgt Guds menighet (1 Kor 15,9). Hvor vondt kjennes ikke dette alltid for ham! Det er som en brodd i sjelen hans, dette: «at jeg en gang har forfulgt Kristus Jesus.» Det gjorde at han så seg selv som ringere enn de andre, den uverdigste blant de uverdige. Men det var all nådes Gud som kalte på ham.

En gang i tiden gikk jeg selv på møter for å forstyrre andakten. Slik holdt jeg på en hel uke – jeg og en kamerat av meg, en ung mann – og forstyrret den kristne forsamlingen. Da møtet sluttet en kveld og vi skulle gå ut, var det plutselig en som sa: «Gud velsigne deg, unge mann! Kom igjen en annen gang!» Det ordet slo slik ned i hjertet mitt at jeg måtte stanse. Det var Herren som talte gjennom det ordet.

Og når jeg siden har sett tilbake på hvordan Gud har kalt meg, har jeg måttet sette en strek under ordene: All nådes Gud kalte meg. Jeg har ikke fortjent det. Hadde Herren handlet med meg etter fortjeneste, måtte han ha slått meg ned. Det som skjedde, ble for meg et vitnesbyrd om at han hadde makt, men først og fremst om at han hadde kjærlighet. Det var all nådes Gud som fant meg mens jeg ennå gikk langt borte.

Å, om jeg kunne male hans kjærlighet, slik at hver og en måtte stanse og si: Takk, Herre, for at du fant meg, for at du verdiget deg til å tale et ord også til meg! Blir du noen gang kalt, vil du si: Det var nåde, og ikke fordi jeg fortjente det.

Jeg skal straks slutte å tale om kallet. La meg likevel ta ett eksempel til. Over det vil jeg sette: «Kallet når våre kjære går bort.» I Johannesevangeliet, kapittel 11, vers 28 finner vi ordet: «Mesteren er her og kaller på deg.» Når var det Mesteren kalte? Legg merke til det. Først har det vært litt sykdom i huset. Sykdommen har tatt til, og plutselig har den røvet en av de kjære fra hjemmet.

Noen dager før hadde de nettopp fulgt ham til det siste hvilestedet: Lasarus er død! Så blir det sendt bud etter Mesteren, og da han kom-

mer nær, spør han etter Maria, og de sier til henne: Mesteren er her og kaller på deg! Jeg tror det er flere i denne forsamlingen som er blitt kalt ved slike anledninger. Er det noen her som aldri er blitt kalt av all nådes Gud? Jeg tror at Gud har funnet en vei til å rope også på deg.

For en tid siden – jeg tror det er to år – var jeg med og fulgte en tolv år gammel pike til det siste hvilestedet. Faren hennes var kjent i bygda som det folk kaller en fritenker. Han hadde alltid sagt at når vi er døde, så er vi døde; det finnes ikke noe liv etterpå. La oss derfor få det beste vi kan ut av livet.

Denne dagen sto han ved graven, og barnet han var så inderlig glad i, var senket ned i den. Da gråt han; han hulket og gråt. Det var tungt å se på. Selv om en kunne reise innvendinger mot det, måtte jeg rope ut: Jesus har sagt at jeg vil reise henne opp på den siste dag!

Jeg gikk bort, tok ham i armen og sa: «Jesus har sagt at han skal reise henne opp.» Da sa han: «Tør jeg tro at det er sant?» «Ja, venn, du tør tro det! Han har lovet at han skal samle alle sammen igjen.» Etter dette trengte spørsmålet seg fram hos den bedrøvede faren: Hun var en kristen – skal jeg møte henne igjen? All nådes Gud fant en vei til å kalle på den mannen gjennom dette.

Hvor mange av dere er ikke blitt kalt til Kristus på samme måte? Det er så bittert og så hardt når de kjære blir revet bort fra hjertet vårt. Men det var nådens Gud som kalte også gjennom dette, for å føre deg til det du egentlig var bestemt for.

Nå har jeg ikke dvelt ved de mange som har fått sitt kall gjennom forkynnelsen av Ordet på møtene rundt omkring. La meg gå forbi det og så stanse en liten stund ved dette: Hva er det vi er kalt til? Når all nådes Gud har kalt oss, hva er det da vi er kalt til? Jo, vi er kalt til en evig herlighet i Kristus Jesus. Slik står det i Ordet: Vi er kalt til en evig herlighet i Kristus Jesus.

Iblant kunne en nok ha lyst til å tale om herligheten, men det er så vanskelig å få det til. Vi synes gjerne at vi uttrykker det best ved bare å gjenta apostelens ord: «Det som intet øye har sett, og det som ikke kom opp i noe menneskes hjerte, det har Gud beredt for dem som elsker ham» (1 Kor 2,9). Du har lov til å tenke så høyt og så stort du vil og male for deg det herligste du kan. Og ikke bare det: Enda mer er beredt for dem som elsker Herren.

For et år siden, sist vinter, var jeg i Chicago. Jeg skulle avslutte noen møter der. Venner hadde bedt meg om å tale om himmelen og himmelens herlighet før jeg reiste. Jeg svarte: Ja, det skal jeg.

Men da dagen kom og jeg skulle prøve å arbeide litt med teksten min, syntes jeg det var helt umulig. Jeg syntes ikke jeg hadde noe å si om dette emnet. Så tok jeg Bibelen, brukte en bibelkonkordans og noterte alle de skriftstedene jeg kunne finne der det tales om himmelen. Jeg begynte å sette dette sammen, men jeg måtte spørre meg selv: Kan jeg stå og fortelle dette for folk? Snart skal møtet begynne, og jeg har ingen tekst.

Jeg ba til Gud, men jeg følte meg fortvilet også. Jeg var trett og motløs og gikk inn til familien der jeg bodde. Der var det en liten pike på tre–fire år.

Jeg tok henne på fanget og spurte: «Kan du fortelle meg noe om himmelen?» Og så fikk jeg straks en tekst, for hun begynte å fortelle om hvem som var der. En som hadde bodd i nabohuset, og som hun hadde pleid å leke med, var død for en måneds tid siden. Så sa hun: «Jesus er i himmelen, små snille barn er i himmelen, lille Alfred er der i hvite klær.» Hun ble så opptatt av emnet sitt at hun gråt mens hun fortalte.

Da hun hadde sagt dette mange ganger om igjen, slik barn gjør, spurte jeg: «Vet du noe annet om himmelen?» «Det er gullgater i himmelen, det er perleporter.» Og jeg måtte si: Det er sant, det står slik i Bibelen. Men hun ble likevel ikke riktig begeistret før hun kom til dette: I himmelen trenger vi aldri å legge oss. Vi trenger aldri å gå til sengs. Hun gråt, slo hendene sammen og sa: «Vi trenger aldri å legge oss!»

Men hvorfor var hun så opptatt av dette? Hvorfor var det så stort for henne? Jo, når hun var slem, var det straffen hennes at hun måtte legge seg før kvelden kom. Den eneste sorgen hun kjente til, var at hun måtte legge seg – og nettopp her fikk jeg teksten.

I himmelen er det ingen gråt over det som har vært din sorg her. Det er stengt ute fra himmelens porter. Jeg vet ikke hvilke sorger du har her, men du har dine like sikkert som lille Jenny hadde sine. Du har noe du gråter over, men i himmelen finnes ikke noe slikt. Det er stengt ute fra himmelens porter. Det som i dag volder sorg, det som

i dag volder engstelse og bedrøvelse, skal aldri være der, venn! All nådes Gud har kalt oss til evig herlighet i Kristus Jesus.

Jeg sier ikke mer om herligheten i dag. Men når vi er kalt til noe slikt, må en vel undre seg over at så få tar imot kallet. Hvorfor er det så mange som sier nei? Hvorfor skal en stå imot og ikke komme?

Du la kanskje merke til at jeg utelot noen ord i teksten. Mellom «kalt» og «herlighet» er det skutt inn: «etter en kort tids lidelse». Og det kan vi ikke komme bort fra, vi som vil forkynne Bibelens ord: Dette ordet betyr noe ennå i dag for dem som vil leve helt for Herren. Det er noe å gi avkall på, det er noe å lide, det er en tid å bære korset. Men herligheten er evig.

La oss høre litt av hva Bibelen har å fortelle om denne korte tids lidelse. I Romerbrevet, kapittel 8, vers 18 sier apostelen Paulus at «den nåværende tids lidelser ikke er for noe å regne mot den herlighet som skal åpenbares på oss». Han ser forbi den korte tiden og sier at den ikke er for noe å regne mot herligheten.

Og når du leser om det han led og det han har gått gjennom, kan du lett komme til å undre deg over at han taler slik. I Andre Korinterbrev, kapittel 11, forteller han hvor mange ganger han er blitt steinet og hvor mange ganger han er blitt pisket, hvordan han har vært i fare blant falske brødre, i fare blant røvere, i nød på havet, har lidd sult og så videre (2 Kor 11,23–27).

Men når han ser på det hele og så fester blikket på det han er kalt til, sier han at det ikke er for noe å regne, det er ikke verdt å tale om, mot den herlighet som skal åpenbares på oss.

Derfor, venn, du som ser på trengslene, du som ser at du blir misforstått: Husk at det bare er en kort tid – og på den andre siden har du en evig herlighet i Kristus Jesus. Det er nettopp her mange har stanset og snublet ved kallet. De har sett hva de var kalt til, men de har ikke syntes at de kunne ta opp korset og følge Jesus. Det var en rik ung mann som vi så på her en dag; han hadde falt på kne for Jesus, men han ville ikke følge ham. En kort tids lidelse ville han ikke gå med på.

For at du ikke skal gi opp og bli trett, vil jeg derfor at du særlig skal legge merke til dette ordet i teksten: «en kort tids lidelse». For det er sant, det er bare en kort tid. Å, tenk om noen her i dag måtte kjempe med synden og med vanskelighetene i tjue år – ville ikke det, sett mot evigheten, bare være en kort tid?

Men mange av oss som er her i dag, har i ordets fulle betydning bare en kort tid igjen. Kanskje har du, bror, du som lider og er trett i dag, bare noen dager igjen, kanskje et år – i alle fall bare en kort tid. Hvor lyst livet blir når du ser hjemmet på så nært hold! Da vil du kunne holde ut.

Å, la meg si et ord også til dem som er kalt av Herren i dag. Du lengter etter herligheten i hjemmet hos Gud, men du er redd for at om du begynner, vil du ikke kunne holde ut. Se på ordet «en kort tid»!

En ung kvinne var på et møte i Stavanger for tre år siden. Da venninnene hennes gikk fra møtet, ble hun stående igjen og gråt. En gikk ned til henne og spurte: «Vil ikke du overgi deg til Herren?» Men det kom ikke noe svar. Hun bare gråt. Jeg gikk ned med Bibelen, holdt den fram og spurte: «Hva vil du gjøre? Vil du overgi deg til Jesus i dag?» Da svarte hun:

«Jeg vil nok overgi meg til Herren i dag, men om jeg begynner, blir jeg aldri bevart likevel. Jeg kommer så snart til å falle tilbake.» Jeg spurte hvor lenge hun ønsket å bli bevart. Da sa hun: «Til det er slutt, til enden!» Og det var jo riktig. Jeg spurte videre: «Hvor lang tid er det?» «Det vet jeg ikke», svarte hun. «Nei, det er sant», sa jeg, «du vet ikke hvor lang tid det er. Neste søndag kveld kan du være der hvor du ikke behøver å være redd for å falle tilbake igjen! Hovedsaken er at du blir frelst i dag.»

Hun svarte ja, hun bøyde knærne for Herren og ba så inderlig til Gud om tilgivelse for syndene sine. Fra den stunden hørte hun Herren til. Men ofte når hun var på møtene, hadde hun den samme sorgen: Tenk om jeg ikke blir bevart! Det er forresten ikke usunt at en har den tanken.

Jeg reiste fra Stavanger og var noen måneder i Bergen. Da jeg kom tilbake og holdt det første møtet, kom det en ung kvinne og sa: «Jeg skulle ønske at du ville besøke en syk som har gått på møtene her i Tabernaklet. Hun har bedt oss om det, og jeg vil be deg komme!»

Neste dag gikk jeg for å besøke henne, og jeg møtte nettopp den kvinnen jeg her har fortalt om. Ved første blikk så jeg at hun ikke hadde mange skritt igjen av livsvandringen sin. Hun var kommet nær grensen, men ansiktet hennes strålte med en underfull glans, og så sa hun: «Du husker at det var jeg som alltid var så redd for ikke å bli

bevart. Jeg er bevart til i dag.» Det var noe så fast og beroligende i de ordene: Jeg er bevart til i dag.

Da hadde hun visst to dager igjen. Men den natten hun gikk hjem til Gud, sa hun også helt til slutt: Tenk, Jesus maktet å bevare meg helt til nå! Det var bare en kort tid for henne, en svært kort tid!

Min venn, du som er kalt her i dag, du som lengter etter å komme i samfunn med Herren, du som står og gråter over syndene dine og ikke vil gå tilbake til verden igjen – jeg sier til deg: Kjemp som om det var den siste dagen, for det er bare en kort tids lidelse, men en evig herlighet hjemme hos Gud. La derfor ingen av oss gi opp, men la oss prøve å leve tro mot Herren en kort tid.

Ser du noen som er bedrøvet, så rop til ham der borte: Det er en kort tid! Bror, kommer du til et hjem der en søster har det trangt, så rop inn gjennom vinduet: Søster, det er bare en kort tid; herligheten er evig!

Hva vil dere velge, dere som er her i dag? Vil dere velge en kort tids lidelse med Jesus, bære hans kors og så få en evig herlighet? Hva velger dere? Venner, bestem dere nå her, før dere går fra møtet! Jeg er sikker på at hvis du velger å bli hos Herren og gå med ham i krigen, venter herligheten deg! Det er noe igjen av teksten, men jeg må slutte.

«Jeg er så uskikket for den plassen – hvordan skal jeg kunne få del i herligheten? Så tilsmusset av synd som jeg er, passer jeg til å stå i rekkene der oppe?» Slik spør du. Jeg svarer: Les videre i dette verset. Det står ikke at du selv skal berede deg. Da ville det ikke bli mange i himmelen. Nei, det står: Han selv bereder dere!

Hva er det som gjør en sjel beredt for himmelen? Det er bare blodet. Det som bereder oss til å stå der, er Jesus, som vi talte om langfredag. Blodet har strømmet. Kilden er åpnet for Davids hus (Sak 13,1), og den renser fra all synd og urenhet. Derfor sier vi: Han selv berede oss! Bare kom til Jesus, han vil berede deg!

Men hvordan skal jeg holde ut, jeg som er så svak?

«Han selv styrke dere.» «Gleden i Herren er vår styrke» (jf. Neh 8,10), og som det står skrevet: «Som dine dager er, skal din styrke være» (5 Mos 33,25). De pilegrimene som har gått til himmelen, beredt ved blodet, har mange ganger kjent seg svake i seg selv – så svake at de har måttet bøye seg, bøye kne og si: Herre, styrk meg i dag, hjelp

meg i dag til å holde ut! Men han har alltid vist dem at han selv styrket dem. Vær derfor ikke redd for å begynne.

«Han selv bekrefte dere.» Gud har vist og forsikret oss om at han vil gjøre dette. Han gir oss sin Ånd som pant i hjertet vårt på at det er sant, slik det står: «beseglet med løftets Hellige Ånd til forløsningens dag» (jf. Ef 1,13; 4,30). Gud vil ikke at det skal være uvisst for oss at vi er hans. Han ønsker å gi deg Åndens pant i hjertet ditt på at du er hans.

«Han selv grunnfeste dere.» Ja, la meg slutte med det ønsket, venn, at du blir grunnfestet i og på hans ord. Det er en bygning som skal stå når alt annet forgår. Jorden skal falle sammen og himlene rulles sammen, men hans ord skal bestå til evig tid. Prøv derfor å få tak i Ordet. Hvor stort og vakkert det er å grunne sin salighet på det han har talt! Gjør du det, vil du ha noe å stå på både i de lyse og de mørke dagene. Måtte Gud hjelpe oss alle til å stå der. Da står vi fast for evig! Amen.

# Jesus kommer igjen!

1 *Tess* 4,13–18

> Men vi vil ikke, brødre, at dere skal være uvitende om dem som er sovnet inn, for at dere ikke skal sørge som de andre, de som ikke har håp. For så sant vi tror at Jesus døde og sto opp, så skal Gud ved Jesus også føre dem som er sovnet inn, sammen med ham. For dette sier vi dere med et ord av Herren: Vi som lever og blir tilbake inntil Herren kommer, skal aldeles ikke komme i forveien for dem som er sovnet inn. For Herren selv skal komme ned fra himmelen med et bydende rop, med overengels røst og med Guds basun, og de døde i Kristus skal først stå opp. Deretter skal vi som lever, som er blitt tilbake, sammen med dem rykkes opp i skyer, opp i luften, for å møte Herren. Og så skal vi for alltid være sammen med Herren. Trøst da hverandre med disse ordene.

Herre, vi ber deg om at all den trøst som er i dette ordet, må bli gitt oss i kveld. Du ser at det er mange her nå som trenger å bli trøstet. Hjelp oss som taler ditt ord, så ingen av oss blir blant dem som trøster ditt folk lettferdig og sier «Fred!» der det ikke er fred (Jer 6,14). Hjelp oss derfor, Herre, så det blir ditt ord som taler trøst. Amen!

Gang på gang er jeg blitt bedt om å velge en tekst som jeg kunne tale trøst til folket ut fra. Nylig kom noen til meg og sa: «Du må forstå at det er mange her nå som trenger trøst.» Jeg tviler ikke på at det er slik. Da jeg tenkte på å tale trøst til folket, måtte jeg gå til Ordet for å finne trøsten. Skal noen virkelig bli trøstet, må de trøstes med Herrens eget ord.

Jeg er helt overbevist om at det her er svært delte meninger om hva trøst er. Noen kaller det å bli trøstet når en sier til dem: «Det står nok

bra til med deg som det er.» Eller en forteller hvordan han har hatt det, og får til svar: «Å ja, venn, bare tro det aller beste!»

Jeg har hørt om en som kom og klaget sin nød til en annen og sa: «Å, du kan tro det står dårlig til med meg!» Mens han forteller dette, sier den andre: «Ja, akkurat slik som du har det, har jeg det også!» Og så legger den første hånden på brystet og sier: «Så velsignet at jeg fikk trøst!» Men hva slags trøst var det? Du møtte en som det sto like dårlig til med som med deg selv! Nå får du selv dømme om det var den rette trøsten.

Ordet sier: «Trøst da hverandre med disse ordene» (1 Tess 4,18). Da blir spørsmålet: Hvilke ord skal vi trøste hverandre med? Ja, mine venner, i teksten vår er ordene rettet til dem som bodde i Tessalonika: Når dere møter hverandre, skal dere trøste hverandre. Det er befalt, det er gitt dem som et bud: Trøst hverandre!

Men med hvilke ord skal vi trøste hverandre? Hvilken overskrift vil du sette over teksten vi har lest, og hva er innholdet i den? Jo, nettopp dette: Jesus skal komme igjen! Det var det de skulle trøste hverandre med. Og jeg er helt overbevist om at den sjel som tar trøst av dette ordet – Jesus skal komme igjen – sannelig er trøstet. Se etter om ikke Skriften selv sier at dette er det ordet de skulle trøste hverandre med.

Jeg har tenkt at vi i kveld skal se på hvilken trøst det ligger i at Jesus skal komme igjen.

Tenk deg at to møtes på gaten. La oss si at den ene går der nedstemt og bedrøvet. Så kommer den andre og sier til ham: «Venn, Jesus skal komme igjen!»

Det er mange i dag som ikke kaller dette en trøst, men kaller det å skremme hverandre. Men merk deg: Ikke en eneste gang står det i Skriften – det vil si til de kristne – at det ligger noe skremmende i at Jesus skal komme igjen. Det er alltid sagt til trøst.

Første gang Jesus sier at han skal komme igjen, er det til disipler som står forferdet. Da kommer han til dem og sier: Frykt ikke, la ikke deres hjerte forferdes! Dere skal være der jeg er! Jeg skal komme igjen! Du finner det ordet i de første versene av Johannesevangeliet, kapittel 14: «La ikke deres hjerte forferdes! … kommer jeg igjen og skal ta dere til meg, for at også dere skal være der jeg er» (Joh 14,1–3). Jesus trøster de engstelige og forferdede med dette: Jeg skal komme igjen!

Tenk om dette ordet kunne bli til trøst for alle som er på møtet i kveld! Det skulle være herlig om hver enkelt kunne ta et slikt ord til trøst: Jesus skal komme tilbake igjen, komme til jorden på ny! Jeg har sittet og grunnet på det og sagt: La meg se hvilken trøst jeg finner i dette. Og jeg spurte: Er det noen trøst i at Jesus skal komme igjen?

Jeg må svare ja. Det er vårt håp, det er vår tro, ja, det er i grunnen alt: Jesus skal komme igjen!

Det første trøsterike jeg vil stanse ved, er dette: Da skal vi se ham som vi tror på! Her må vi som troende se ham i Ordet som vår Frelser. Vi har prøvd å se ham med troens øye. Noen ganger har det til og med kostet oss noe. Øyet har mang en dag vært så sløret, og vi har hatt nokså vanskelig for å se Jesus.

Men om noen av dere som er til stede nå, sier: «Det er så vanskelig for meg å tro. Iblant synes jeg at Jesus er så langt borte, jeg synes ikke jeg kan se ham slik jeg skulle ønske», da vil jeg bare si til deg: Jesus skal komme igjen!

Med disse våre øyne skal vi skue ham. Den dagen skal all tvil være langt, langt borte fra oss. Når Jesus kommer, skal det ikke lenger være noe som skaper tvil. Vi skal skue ham i all hans herlighet, vi skal skue ham i all hans skjønnhet, han som er «den fagreste av alle menneskenes barn» (Sal 45,3). Vi skal se ham som vi her tror på.

For min egen del finner jeg stor trøst i dette. Tanken på at jeg en gang skal se ham, gleder mitt hjerte. Og jeg tror at den dagen jeg skal skue Jesus, skal jeg undre meg som aldri før over at jeg ikke kunne tale bedre om ham enn jeg har gjort her.

Å, for en dag, når vi skal skue ham! Så snart en er blitt troende, kan han ta trøst av det ordet. Det var noe av det første jeg forsto da synet mitt var blitt forandret og det nye livet hadde fått rom i hjertet mitt.

Jeg har fortalt før at det ikke gikk med meg som med mange da jeg første gang ble vakt. Jeg ble ikke så glad med en gang. Mang en gang satt jeg bedrøvet på møtene og gråt mens andre kunne glede seg. Det var egentlig ikke fordi jeg ikke trodde at Jesus hadde betalt min gjeld. Det var mer fordi jeg syntes det ville være så vanskelig å bli bevart.

En kveld var jeg på et møte i Moodys kirke. Det var en ung mann som talte den kvelden, og han talte om at Jesus skulle komme igjen. Aldri før i mitt liv hadde jeg følt at jeg kunne glede meg ved tanken på at skyene skulle vike til side og Jesus vise seg. Men da jeg gikk hjem

den kvelden, jublet det i meg ved tanken på at Jesus skulle komme igjen. «Å», tenkte jeg, «så godt dette er! Da slipper jeg å falle fra igjen, og da trenger jeg ikke å frykte for at jeg ikke skal nå fram – bare Jesus ville komme snart!»

Unge venn som er bedrøvet: Jeg har fått befaling fra Herren om å trøste deg, og å trøste deg med dette ordet: Jesus skal komme igjen! Da skal du med dine egne øyne skue ham som vi har fortalt om, og som du har trodd på. Med tårefylte øyne har du prøvd å fange selv det minste glimt av ham i Ordet.

Men, venn, du skal se ham, og du skal verdsette ham – takk og pris til Herren for et slikt løfte! Når han kommer igjen, skal vi se ham, ikke bare som et eksempel for andre, ikke bare som det feilfrie mennesket som en gang vandret rent og ulastelig på jorden.

Men tenk: Når Jesus kommer igjen, skal blodet forkynnes som aldri før. Vi leser i Johannes' åpenbaring 19,13 at når han kommer igjen, er han «iført en kledning som er dyppet i blod». Å, om jeg ikke hadde talt om blodet, om jeg ikke hadde talt om sårene, da tror jeg at jeg måtte skjule ansiktet mitt når Jesus kom. Men du, venn, du skal se ham den dagen. Hans kledning er dyppet i blod, og merkene er ennå i hans hender. Her tror vi – da skal vi se. Å, hvilken trøst det ligger i disse ordene: Vi skal se ham!

Jeg vil gå videre til noe annet som jeg også ser som en trøst i at Jesus skal komme igjen. Da skal striden i Tessalonika være slutt. Da skal det ikke lenger være noen kamp, for når Jesus kommer, skal han bringe fred, den evige fred, med seg. Det skal ikke være noen strid.

De hadde sitt å stride med der på den tiden, og hver hadde sine ting å kjempe med. Menigheten var så misforstått, den var forfulgt, den var hånet. Striden kunne være forskjellig for hver enkelt av dem. Men nettopp dette ordet – Jesus skal komme igjen – gjør ende på vår kamp. Når Jesus kommer, skal den være slutt for evig.

Jeg vet, venner, at hver enkelt av oss har sitt å kjempe med. Alle har vi noe å stride med, selv om striden er forskjellig. Men når Jesus kommer, skal striden være slutt også for deg og meg.

Jeg vet om noen på møtet i kveld som har det trangt, fordi de blir misforstått og forfulgt i sitt eget hjem. Det er noen her som er blitt banket og har fått slag fordi de nå har begynt å søke Herren – og det ennå i vår opplyste tid. Søster, når Jesus kommer, er striden slutt! Da

skal det ikke være flere slag for deg, ingen skal lenger slå deg ubarmhjertig!

Å jo, det er nok trøst i dette. Andre er ikke blitt slått, men de er blitt misforstått, de er blitt hånet og spottet. Den dagen blir det slutt på dette.

Likevel tenker jeg at den hardeste striden, den hardeste kampen, har vært en kamp bak lukkede dører – ikke en kamp mot kjøtt og blod, men mot makter og myndigheter (Ef 6,12).

Jeg vet at noen av dere har begynt å kjempe og har hatt en hard kamp med fristeren. Ja, dere har måttet bryte med ham og ta et tak med ham, og iblant har du følt det som om du skulle bukke under – hva fristelsen så har vært. For mange har fristelsen vært en kjødelig kamp. Satan har brukt alt for å føre oss ned til mørkets makter igjen.

Men det kommer en dag da denne striden skal være forbi. Da behøver du ikke å skjelve for fristelsen. Striden skal være slutt, og det skal ikke lenger være noen som tar tak i deg og frister deg, verken i ditt kjød eller på annen måte. Å, for en herlig dag, for en lykke og velsignelse det er når denne striden er slutt for oss!

Derfor, min venn, du som har vært nær ved å bukke under, du som mang en dag har syntes at du måtte si: «Jeg gir opp, dette blir mitt fall!» – la meg rope til deg: Jesus kommer igjen! La det bli din trøst i fristelsens stund: Jesus skal komme igjen! For dem som har stått i striden, blir det en salig dag når Frelseren kommer igjen.

Jeg har visst ikke fortalt det før, men jeg var med den gangen da krigen mellom Cuba og Spania pågikk. På den tiden var jeg med på en av de amerikanske båtene. Jeg husker at det kom et telegram en natt mens vi lå ved Key West. Ingen av oss visste hva det inneholdt, men det var en beskjed om å gå straks ned til Sampsons flåte, som lå utenfor Havana. Vi lettet anker ved tolvtiden om natten, og ved åttetiden om morgenen hadde vi flåten i sikte.

Så snart vi kom nær nok, ble det satt ut en båt til flaggskipet. Da spurte gutta: «Hva er det for et budskap? Er det en god nyhet dere bringer i dag?» Ingen av oss kunne svare, for vi visste det ikke, men vi sa: «Vi håper vi bringer et godt budskap.»

Telegrammet blir brakt om bord på admiralens skip, og der blir det lest. Så blir det gitt en ordre, og straks går et flagg til topps som betyr «peace» – fred! Hvert eneste av skipene svarte med det samme signa-

let: Fred. Det ble spent presenninger over kanonene, og alle våpen ble lagt ned.

Folk tok av seg hatten, og jeg så mange som gråt. De så på fredssignalene: Striden var slutt. Det neste signalet går opp i toppen på kommandoskipet: Kom hjem! Alle skipene satte kursen hjemover, og kameratene mine sa: «Dette var et spennende øyeblikk.» Vi brast i gråt, og jeg måtte si: «Dette minner meg nettopp om den dagen da fredssignalene skal heises over himlene, og det skal sies: Fred fra pol til pol, for Jesus skal regjere.»

For den som har vært med i striden, er det en salig tanke at nå skal det være slutt på striden. Du har din kamp, men den skal ta slutt. Når sol, måne og stjerner gir signal om at freden er erklært, lyder samtidig også dette: Kom hjem! Da skal det være hvile tilbake for den stridende bruden. Å, om vi kunne se all den trøst som ligger i at Jesus skal komme igjen!

Som det tredje vil jeg se på dette: Når Jesus kommer igjen, skal de som er skilt, forenes igjen. Da kan vi si til hverandre: Gråt ikke lenger! Og til dem som først forkynte evangeliet blant dere og nå er gått hjem, kan vi si: Når Jesus kommer, skal de som er skilt, forenes.

Hør hva ordet vi har lest, sier oss: «Men vi vil ikke, brødre, at dere skal være uvitende om dem som er sovnet inn, for at dere ikke skal sørge som de andre, de som ikke har håp» (1 Tess 4,13). Og så står det videre i Herrens ord: «For Herren selv skal komme ned fra himmelen med et bydende rop, med overengels røst og med Guds basun, og de døde i Kristus skal først stå opp» (1 Tess 4,16). Det blir den første oppstandelsen.

Og da skal vi som lever, forvandles i et øyeblikk, og vi skal møte dem og rykkes opp sammen med dem for å møte Herren i luften! Å, hvilken trøst det er! Det er vel få ord som rommer en slik trøst som dette: Jesus skal komme igjen!

Er det noen her, venner, som ikke en eller annen dag i livet har grått over en av sine kjære som er blitt revet bort? Men vi trøster deg med dette: Når Jesus kommer igjen, skal dere forenes på ny. Det skal bli et gjensyn.

I går fikk jeg tale i begravelsen til en søster. En slektning sto og gråt. Jeg gikk bort til henne og sa: «Herren har befalt oss å trøste hverandre, og å trøste hverandre med disse ordene: Jesus skal komme

igjen, og da skal dere møtes igjen.» Hun sa: «Takk og pris til Herren!» Ja, takk og pris til Herren for at det som er skilt, skal forenes igjen når Jesus kommer!

For en tid siden fulgte jeg en av mine kjære bekjente til det siste hvilestedet. Vi hadde vært gode venner. Jeg syntes det var så tungt at han var tatt bort. Men så kom tanken til meg, så mild og god: Når Jesus kommer tilbake, skal vi møtes igjen. Å, hvilken trøst! Finnes det noen trøst som denne: Jesus skal komme?

La meg ikke bruke mer tid på dette, men nevne én ting til: Når Jesus kommer igjen, skal den rettferdiges lønn deles ut. Det blir en underlig lønningsdag. Da blir det ikke betalt for ukens arbeid; den dagen skal lønnen for et helt livs arbeid deles ut.

Vi som troende skal åpenbares for Kristi domstol «for at enhver kan få igjen det som er skjedd ved legemet, etter det han gjorde, enten godt eller ondt» (2 Kor 5,10). Den dagen skal ingen få for mye, og takk og pris til Gud, det er heller ingen som skal få for lite. Hver og en skal få det han har fortjent, og oppgjøret skal være så nøye at en skal få lønn selv for det aller minste en har gjort for ham.

Jeg må gi Moody rett. Han sa: «Jeg er redd for at mange kommer til å bli skuffet den dagen.» Vi står og ser en stor predikant komme fram, og vi tenker at han må få en høy lønn. Men der blir en skuffet: Lønnen var ikke så stor likevel. Så ser en en kvinne som her bare er kjent som fattig. Hun kommer fram, og hun får en svært stor lønn. Nei, den dagen skal det ikke betales etter det som her kalles arbeidets størrelse, men det skal lønnes etter troskapen mot Herren.

Derfor, du venn som har prøvd å være tro og har prøvd å arbeide for Herren, men som kanskje synes at arbeidet ditt har vært smått og har båret så lite frukt at du mang en gang har vært fristet til å legge alt ned: Hvis du gjør det for Jesus, skal du få lønn når han kommer. Mange av dem som aldri hadde noen stor lønn her på jorden, skal få sin lønn den dagen.

Paulus hadde ikke mange tusen i året for å forkynne evangeliet. Han brydde seg aldri om noen slik lønn, men Paulus skal få lønnen. Det kommer en dag da Herren skal lønne. Det ville være forferdelig om noen her på jorden hadde prøvd å arbeide for Herren og den dagen skulle gå bort uten å få noen lønn.

Måtte Gud hjelpe oss som prøver å gjøre noe for Herren, så vi hver dag kan arbeide med dette for øye: Herren skal betale, Herren skal lønne. La oss prøve å innrette vårt liv og vårt arbeid slik at vi kan få lønn når Herren deler ut. Bibelen lærer klart at vi skal frelses av nåde, og hver eneste en som blir frelst, blir det av nåde. Men vi skal lønnes av Herren for det vi gjør. Jeg fastholder at Bibelen lærer oss dette. La oss derfor, alle vi som er frelst av nåde, prøve å behage Herren og arbeide slik at vi kan få lønn for det.

Det er et ord som må tale til oss om hvor nøye alt skal gå for seg. Jesus sier at en liten bagatell – litt kaldt vann gitt til en av hans fordi han var en disippel – ikke skal bli uten lønn: «Han skal ikke miste sin lønn!» (Matt 10,42).

Det blir underlig å se en komme fram og si: «Men hva skal jeg ha lønn for? Jeg vet ikke at jeg noen gang har gjort noe for deg.» «Å jo, det var en dag da du fylte et glass med vann og sa vær så god, fordi det var en av mine.» Å, du underfulle Herre, og du underfulle lønningsdag som du kommer med! Gud hjelpe også oss, så vi har den dagen for øye og arbeider med det målet klart for oss.

Da gjør det ingenting, bror, om arbeidet ditt ble lite anerkjent blant andre, om du ble misforstått i arbeidet, bare du kunne vite at Herren ville kjennes ved deg! Men det ville hjelpe lite, selv om hele nasjoner stemplet arbeidet ditt som viktig, stort og verdt all anerkjennelse, dersom du den dagen skulle komme fram og få høre at du ikke var kjent av Jesus, og at han ikke kunne lønne deg for det, fordi motivene dine ikke hadde vært de rette.

Jeg føler at jeg ikke makter å framstille dette slik jeg gjerne skulle ønske. Men det vi ser klart, er at det i denne forsamlingen er mange som har vært Herren tro. Det ble aldri omtalt som noe stort blant folk, men det var anerkjent av Herren. Min venn, du skal slett ikke miste din lønn. Herren skal lønne deg.

De fire tingene jeg nå har nevnt som trøst, er disse: Jesus skal komme igjen, og jeg skal se ham en dag. Striden skal være slutt. Det som er skilt, skal forenes igjen. Den rettferdige lønnen skal deles ut.

Det er ikke noe som er sunnere for kristenlivet enn å leve i dette og ha det klart for seg at Jesus kommer igjen. Det er mye blant de kristne i dag som ville falle bort hvis en stadig hadde dette for øye: Jesus skal

komme igjen – ikke bare at han en gang skal komme, men at han snart skal komme.

Hør hvilke frukter en finner hos dem som ikke tror at han kommer. I Matteusevangeliet, kapittel 24, vers 48–50, finner du at de som ikke tror at Jesus kommer, begynner å stride og kives, å bite og slå hverandre. Det er en følge av at de ikke tror at Jesus snart skal komme igjen. De sier: «Det varer lenge før min herre kommer!» (Matt 24,48). Og så gir de seg til å slåss.

Nei, dersom vi tror at Jesus snart kommer igjen, skal du se hvordan meningsforskjellene og de ulike stridsspørsmålene faller bort. Når en begynner å bli våken på dette punktet – Jesus kommer snart igjen, og Jesus skal dømme mellom oss – da blir det ikke mange spørsmål om mitt og ditt i åndelig forstand. En vil ikke lenger påstå: «Fordi jeg er metodist, har jeg rett», eller: «Fordi jeg er lutheraner, har jeg rett – ingen andre har rett.»

Nei, dersom du tror at Jesus kommer snart, blir spørsmålet om vi kjenner ham, om vi er kjent av ham, om vi er frelst ved blodet. Spørsmålet blir ikke hvilket navn vi har. Tenk om frelsessoldaten skulle gå foran deg, du som mente at du hadde patent på troen! Tenk den tanken ut – å, så ydmyk du skal bli. Du som ropte at din lære var ren – ditt liv var kanskje urent.

Nei, når denne sannheten kommer fram – Jesus skal komme igjen! – da faller stridsspørsmålene bort. Da blir oppgaven bare én: å være rede til å møte ham.

Det fortelles at to unge menn kom til den meget kjente dr. Pearson i Brooklyn. De var uenige om en sak. Jeg vet at det ofte tales om den, og jeg er ikke redd for å nevne den. De to unge mennene kom fram for den kjente læreren og sa: «Dr. Pearson, vær så snill og si oss hvilken dåp som er den rette.» Dr. Pearson står stille og ser på dem. Så sier han meget mildt: «Jeg foreslår at dere venter til Jesus kommer. Så kan dere spørre ham.»

Tror du at noen ville spørre om dette – eller om de mange andre tingene vi står og strides om – når de så Jesus komme?

La oss legge ned striden til Jesus kommer. La oss søke frelse i Jesu blod, la oss være rede til å møte ham. Når vi er hjemme i evigheten, blir det tid til å få rede på de spørsmålene vi diskuterer her. Men én

ting er klar for meg: Vi må frelses ved blodet hvis vi skal se Jesus som vår Frelser.

Hos dem som lever i dette – Jesus skal komme igjen! – vil det alltid føre til at de elsker de andre som de vandrer sammen med. Jeg tenker på at du skal være sammen med dem gjennom hele evigheten, og da skulle du ikke ønske å være ukjærlig mot dem her på jorden. Gud hjelpe oss, så vi også på dette punktet prøver å innrette oss slik at vi kan møtes med glede!

Så er det to ting jeg ser klart og avgjørende mens han drøyer med å komme. Jeg sier: to ting som jeg ser klart. Du kan gi dem hvilket navn du vil, men de passer for alle som kalles kristne i vår tid.

Det første er: Vær våken, sjel, og beredt! Mens jeg venter på at Jesus skal komme igjen, er det nødvendig for meg selv å være våken. Og det er også min plikt å rope til deg, bror: Våk og be, for han skal etter sitt eget ord komme når vi minst venter ham (Matt 24,44).

Derfor, søsken, la oss prøve å vekke hverandre og si: Våk og be, vær rede til å møte Jesus! For de som en gang har hatt lampen sin brennende, står i fare for at den kan slokne igjen. Men når ropet lyder (Matt 25,6), da er det for sent å få olje på lampen. Derfor gjelder det for meg og for deg å våke og be.

Og det andre som jeg ser klart, og som passer for alle, er at vi bør gjøre vårt til at Jesus kan få sin smertes lønn mens vi venter på at han skal komme igjen. Da gjelder det å arbeide for at han må få dem som han har lidd for.

Jeg har stundom tenkt på hvor jeg helst skulle ønske å være når ropet lød. Og jeg har kommet til at det ikke er noe sted jeg heller ville bli funnet, enn nettopp ute på Guds åker, i arbeid for å bringe noen inn. Skulle det ikke være godt for oss alle om han kunne ta oss opp nettopp fra den plassen der vi står, så vi derfra kunne gå hjem for alltid å være sammen med Herren?

Jeg skulle ikke ønske at han fant meg mens jeg sto og holdt foredrag om hvilket navn og hvilket parti som var det rette på jorden. Jeg ville synes det var ille om Jesus skulle finne meg mens jeg sto og hevdet at den og den oppfatningen av det og det stridspunktet er den rette, at det og det navnet er det rette.

Jeg skulle ønske at han fant meg mens jeg sto og prøvde å gjøre det klart at Jesus er den eneste Frelser, at han er det banneret som alle

må samles om, og at det banneret alle må høre til, er dette: Blodet har runnet! Det er det vi skal gjøre mens vi venter på at Jesus skal komme igjen.

Det er ikke uten grunn at han har sagt at han i den siste tid, når han kommer, skal finne folk i strid. Og merk deg at det er tale om hans eget folk: De har begynt å slå hverandre og piske hverandre. Hvor sårt er det ikke at det den dagen skal sies at kristne folk holder på med dette! Sørg for at ikke du blir med der. Men, sjel, våkn opp og prøv å samle inn til Jesu kors! Så takker vi Herren for at han vil komme igjen. Amen!

# Seier over synden

1 *Sam* 7,3

> Og Samuel sa til hele Israels hus: Dersom dere vender om til Herren av hele deres hjerte, så få de fremmede guder og Astarte-bildene bort fra dere og vend hjertene til Herren og tjen ham alene! Så skal han fri dere av filistrenes hånd.

La oss be til Herren! Vi takker deg, Herre, for ditt eget ord! Du har så ofte fått hjertene våre til å brenne i oss når du har åpnet Skriftene for oss. Så ber vi deg at du også i denne stund, mens vi er samlet her, vil la din Ånd føre ditt ord til hjertene våre, så det kan bli både til lærdom, til oppbyggelse og til velsignelse – for dem som trenger å bli vakt, og for ditt eget folk. Takk for alle de velsignede stundene vi har hatt sammen! Takk for de mange gangene vi har kjent din nærhet så tydelig! Og nå ber vi deg at du også i denne stund vil åpne ordet for oss, ditt navn til ære og oss til gagn. Amen!

Det er én ting jeg lenge har hatt lyst til å tale om: hva Bibelen lærer oss kristne om å leve et hellig liv – eller om å seire over det som heter synd. Jeg vet at meningene er delte om dette, og det er vel tvilsomt om vi alle blir enige nå heller. La derfor målet vårt være dette ene: å spørre hva Skriften sier, hva som står skrevet. Og det vi kan lese klart og vite at Herren har sagt, får vi la stå.

Noen går til den ytterligheten at de sier: Så lenge vi er her på jorden, kan vi ikke annet enn synde – å synde og be om nåde og ta imot tilgivelse, snuble og falle og stå opp igjen.

Andre igjen ser saken fra motsatt side og påstår at en kan nå en så fullkommen hellighet at en ikke engang blir fristet til det som er synd.

Jeg tror vi blir enige om at vi her har to ytterligheter. Men noe vi alle vet, er at begge disse oppfatningene blir holdt fram nettopp i

denne byen, også i den offentlige forkynnelsen. Det som har fått meg til å ta opp saken, er alle spørsmålene jeg får hver dag – de er nesten ikke til å telle.

Når jeg leter etter et ord som kan forklare dette, kan jeg vanskelig finne en klarere tekst enn 1. Samuelsbok, kapittel 7. Men før jeg tar fatt på det jeg vil kalle teksten min i kveld, vil jeg si at det er én ting jeg sikkert håper vi blir enige om – alle vi som leser Bibelen vår.

Det er at Guds ord lærer oss at så lenge vi er her på jorden, skal vi kjempe og stride. Jeg kan ikke se at noen har kunnet komme med Bibelen sin og vise at det er mulig å slippe dette – at det kommer en dag i livet vårt, mens vi er her, da det ikke er noen kamp og ingen strid. Men samtidig må vi, etter Skriftens ord og Bibelens lære, komme fram til at det finnes en fullkommen seier over alt som heter synd.

La meg bare peke på Åpenbaringen, kapittel 2 og 3. Jeg siterer ikke versene, men der er de herligste løfter gitt til dem som seirer – i brevene til alle de sju menighetene. Det er skrevet til menighetene i Efesus, Smyrna og så videre. Det var mens de var der, at de skulle seire. La meg også stille et spørsmål: Kan du finne et løfte i Skriften om lønn etter dette livet for andre enn dem som seirer? Jeg kjenner ikke til noe slikt.

Måtte derfor spørsmålet i kveld bli et annet enn det vi av og til hører. Ikke: «Kaller du deg en kristen? Er du kjent som kristen blant folk?» Men: Er du en seirende kristen? Har du seier i livet ditt? Jeg påstår – og jeg vil si det høyt nok til at alle kan høre det: Det er mange i dag som bekjenner seg som kristne, men som aldri har visst hva det vil si å ha seier i livet.

Da går det med dem som det står – og her vil jeg begynne på teksten, med siste linje i vers 2: Hele Israels hus gikk sukkende etter Herren.[1] De fulgte Herren. Men du ser at Israel som nasjon går bak Herren som i et sørgetog, og at de går sukkende i hele tjue år.

Og når vi ser en skare gå sukkende bak Herren, skal vi ikke da spørre: Hvorfor går de sukkende? Hvorfor er de bedrøvet? Prøv å følge med mens jeg går gjennom historien, og la spørsmålet komme til deg selv. Kapittel 4, vers 2 forteller oss hvorfor de gikk sukkende etter Herren: «Filistrene stilte seg i fylking mot Israel, og striden bredte

[1] NB: «Da sukket hele Israels hus etter Herren» (1 Sam 7,2).

seg. Israel ble slått av filistrene, og de felte omkring fire tusen mann på slagmarken» (1 Sam 4,2). Det er ikke noe under at de sukker og er bedrøvet. De har lidd et stort nederlag; fire tusen mann av rekkene deres er slått ned.

Når den sukkende tilstanden varer ved, kan du tenke deg – og historien forteller oss det – at de har spurt seg inderlig: Hva er grunnen til dette? Så får de lyst til å hente Herrens ark til leiren. De tenker at når Herrens ark kommer, så blir det seier. Og når arken blir båret inn i Israels leir, bryter folket ut i et stort jubelrop, og det står at jubelen var slik at jorden ristet. De ser lyst på framtiden nå som arken er kommet til leiren.

Så kommer vi til kapittel 7, der det står at det gikk lang tid – nesten tjue år – fra arken ble satt i Kirjat-Jearim, og i alle disse årene går Israel fortsatt sukkende bak Herren. De har fått en mann som ble helliget til å ta vare på arken, og alt ser så fint ut, men det er fremdeles nederlag og sukk i leiren deres.

Er ikke dette tilstanden for mange av Guds folk også i dag? Er det ikke sant at mange følger Herren – de er med – men går sukkende bak ham? Det er som det her står i parentes: De søkte Herren og sukket over sin nød, bekymret og bedrøvet. Og spør du hvorfor de er bedrøvet, vil du finne at grunnen nettopp er denne: I stedet for seier i deres eget liv er det nederlag. Filistrene rykker fram; det er de som seirer, mens mange av Israels folk faller. Det er så tungt, så tungt; det er et dypt sukk som stiger opp; det er ingen glede i Gud.

Ville du ikke kalle det et godt budskap om du fikk høre at du kunne komme ut av den sukkende tilstanden og få seier i livet ditt? Et slikt budskap får dette folket den dagen Samuel kommer. Herren hadde sett nøden deres; han hadde sett nederlagene deres, og han sender sin profet til dem og lar ham si det som står i siste del av vers 3. Legg merke til hvilket herlig budskap det er! Og det var rundt dette ordet jeg tenkte å samle det jeg har å si: «Så skal han fri dere av filistrenes hånd.» Han skal gjøre det!

Samuel kommer ikke og sier til dem: Jeg har lært en ny måte å føre krig på; det er funnet opp en ny rifle som virker så mye bedre. Han sier heller ikke: Slip sverdene deres på en annen måte! Nei, hør hvilket budskap han kommer med! Han sier: «Dersom dere vender om til

Herren av hele deres hjerte, så få de fremmede guder og Astarte-bildene bort fra dere … Så skal han fri dere av filistrenes hånd» (1 Sam 7,3).

Nå vil jeg si noen ord til deg som i hjertet ditt ønsker å komme bort fra den sukkende tilstanden, men som står og spør: Hvorfor kan jeg ikke? Hva er det som gjør at jeg ikke kan få seier over synden? Hva er det som gjør at jeg blir slått tilbake hver gang jeg går til strid? Hvor mange er det ikke her i kveld som er nedslått og bedrøvet, og som tenker at det ikke engang nytter å prøve lenger! La oss høre ordet så enkelt som det er: Vend om til Herren av hele deres hjerte!

«Hva», sier du, «vil du komme og bebreide meg at jeg ikke har vært helt med Herren? Vil du komme og si at hjertet mitt har vært delt?» Det sa Samuel den dagen. Han la ikke noe av skylden på Gud, men hele skylden på Israels folk. Grunnen var at folkets hjerte ikke hadde vært helt med Herren. Skal jeg tale mer praktisk om saken, må jeg si at et hjerte kan være delt mellom mange ting – ting som holder velsignelsen borte. Det er ikke slik at Herren mangler makt til å frelse deg helt, men noe gjør at Gud ikke får hjelpe deg slik han gjerne vil.

Jeg har en gang tidligere talt her om en ung kvinne som kom på et møte og sa: «Jeg forstår ikke hvorfor jeg ikke kan få seier i livet mitt slik som andre.» Hun påstod at det var noe hun ikke kunne få seier over. Jeg spurte: «Hva er det som hindrer Herren i å komme deg til hjelp? Hva er det som har satt Gud på avstand fra hjertet ditt?» Først svarte hun: «Jeg vet ikke.» «Å jo», sa jeg, «jeg er redd du vet hva det er. La bare den tingen komme bort.»

Hun arbeidet i en butikk. Så sa hun: «For fire år siden ble jeg omvendt til Gud. Men selv om jeg har holdt meg til Herren i alle disse fire årene, har jeg aldri hatt seier i livet mitt.» Så bekjente hun at hun en gang, før hun ble omvendt, hadde tatt noe på arbeidsplassen. «Jeg har fått tilgivelse hos Herren. Tror du jeg trenger å gå og bekjenne det? Tror du det absolutt må bekjennes for den jeg har tatt det fra?»

Jeg svarte bare ved å lese to skriftsteder for henne. Da sa hun: «Jeg ser at jeg må, men jeg kan ikke.» Det kjentes for hardt for henne. Litt etter sa hun: «Hvordan skal jeg få bekjent dette?» Jeg måtte love å gå sammen med henne.

Vi gikk til forretningsmannen det gjaldt. Da vi kom inn, sa jeg: «Her er en som har en sak å gjøre opp med Dem. Hun vil nå leve med Herren, men det er noe som alltid stiller seg mellom henne og Gud;

hun får ikke erfare Herrens kraft i livet sitt.» Da mannen hørte det, sa han at han ikke kunne tro det; han mente han ikke hadde hatt noen så pålitelig i forretningen sin som henne. Da trådte hun selv fram, gråtende, og sa: «Jo, det er sant, og jeg ber om tilgivelse. Må jeg slutte, så får jeg slutte. Men kan jeg få tilgivelse hos deg?»

Hun fikk tilgivelse der også. Men det beste av alt var at det som hadde skilt og kastet skygge mellom henne og Gud, var borte. Og nå fikk hun erfare det hun aldri før hadde erfart: en fullkommen fred i hjertet og seier over den synden hun aldri før hadde hatt seier over.

Det er mange i dag som står der hun stod, og jeg vil si som Samuel sa den dagen: Få det bort! Sett selv navnet på det som skal bort. Det blir ikke seier før en sjel blir ærlig overfor Gud og mennesker.

Det blir kanskje tydeligere hva det er, om vi stanser ved ordene «de fremmede guder». Det var jo utenkelig at Israels folk skulle ha fremmede guder – det folket som hadde sett så mye av Herrens storhet. Men tenk – det folket delte hjertet sitt. Det lot ikke Herren få beholde hjertet helt, men begynte å dyrke andre guder og tilbe dem. Og nå hadde Herren liksom trukket seg bort fra dem, og de gikk tilbake i mørke og sukket over nederlagene sine.

Min venn, du som ønsker seier i livet ditt: Hva er hjertet ditt delt mellom? Hva er den fremmede guden som har tatt plass der i stedet for Herren? Budet til Israel lød: Få det bort! Og så kom det herlige ordet – å, måtte øynene våre bli åpnet så vi ser det! – «Så skal han fri dere.» Det er ikke dere som skal fri dere selv, men han skal gjøre det, den dagen dere kommer i orden med ham og vender hjertet helt til ham for å tjene ham alene. Det er det budskapet jeg har til deg som ønsker et fullt og helt liv med Gud.

Nå skal vi igjen se litt på hvordan dette budskapet ble tatt imot den dagen. Da de hørte det, fikk de de fremmede gudene og Astartebildene bort fra seg. De lød budskapet som ble forkynt for dem, og de samlet seg i Mispa. Der øste de ut vann i sorg over syndene sine, for å vise at de erkjente at de hadde vært troløse mot Herren. Samuel ba til Gud for dem, og han tok et diende lam, et uskyldig lam, og ofret det helt som brennoffer til soning for folkets synder.

Men mens de ennå var samlet der, rykket filistrene fram mot dem. Filistrene var fortsatt fiender av folket, selv om Israel var kommet til rette med Herren. Slik er det også med deg: Om du blir helliget av

Herren, vil synden og fristelsen fortsatt rykke fram mot deg som før. Men det avgjørende er at du kommer dit der du kan få seier over dem.

Og se hvilken forskjell det ble nå da filistrene rykket fram! I stedet for å gå i krig mot dem som før, ropte de til Herren sin Gud: Hjelp oss, Herre, mot fiendene våre! Og se hvor herlig Herren fridde dem ut! Det står at Herren samme dag sendte et sterkt tordenvær, og filistrene ble slått for øynene på Israel, uten at Israel løftet en hånd. Mener du at det ikke var sant, det Samuel hadde sagt: «Så skal han fri dere av filistrenes hånd»?

Det kostet ikke Herren stort; han lot det tordne kraftig, og filistrene ble jaget på flukt. Det er ved det Herren gjør, at du kan seire over synden. I stedet for å ta opp denne voldsomme kampen selv, skal du rope til Herren og si: Herre, her er de gamle fiendene mine! Her kommer de igjen og vil gripe meg! Han er mektig, og han er villig til å frelse deg.

Du har ingen makt til å jage filistrene på flukt, men du ser at det står at Herren frelser. Bare merk deg dette: Gud gjør alt sammen – ikke du, men Herren. Det er den eneste veien jeg kan se til å seire over synden: å stille seg slik at Herren kan komme til hjelp.

Nå spør jeg deg – og kan du ikke følge meg i tanken, får du ikke noe ut av det: Tror du at Gud kan hjelpe deg? Tenk nå på den synden som tar frimodigheten fra deg. La meg nevne én som er svært vanlig. Hvor mange er det ikke som blir hissige, vrede, sinte! Og nettopp fordi de faller i den synden, har de ingen frimodighet til å vitne om Herren. Og enda verre: De har ikke frimodighet til å tre fram for Gud, fordi de tenker på at de synder og synder igjen.

Tror du at Gud kan frelse deg fra synden din? Tenk deg at du prøver å kjempe selv. Men når du merker at du begynner å bli sint, så rop – gjerne høyt – og si: Herre, hjelp meg! Da tror jeg at Gud straks skal ta synden bort; han skal straks fri deg fra synden din. Gjør det samme med det som hviler tyngst på deg. Gud er mektig til å fri deg fra det, bare du kommer til rette med ham.

Det er også et annet herlig løfte vi vil ta med. Gud fridde dem ikke bare ut den dagen; i vers 13 finner du også hvordan Herren bevarte dem. I vers 10 ser du hans frelsende makt, i vers 13 har du hans bevarende makt. En tid senere kunne Israel reise en stein og si: «Hittil har

Herren hjulpet oss» (1 Sam 7,12). Gud var altså mektig både til å fri dem ut og til å bevare dem som var fridd ut.

Og det skjønneste av det hele er at Israel fikk tilbake de stedene filistrene hadde tatt fra dem, «fra Ekron like til Gat» (1 Sam 7,14). I den tiden de levde et delt liv – da de halvt tjente Herren og halvt dyrket fremmede guder – ble de slått tilbake skritt for skritt og mistet så mye av det de en gang hadde eid. Men tenk hvor god Herren var mot dem: Nå som de kom helt over til ham og han fikk fridd dem ut, ga han dem til og med tilbake det de hadde mistet.

Å, hvordan Herrens navn måtte lide blant dem som stod og så på at Herrens folk ble slått tilbake skritt for skritt! Tenk hvordan folkeslagene rundt dem fikk grunn til å spotte og si: Dette er det folket det er sagt om at ingenting kan stå seg mot våpnene deres! Se, de blir drevet bort igjen! Heller ikke i dag lider Herrens navn mer av noe enn når Herrens folk blir slått tilbake skritt for skritt i stedet for å stå der Herren har satt dem, og der han en gang har gitt dem land.

Men det er en sørgelig sannhet at det er mange i dag som har tapt på grunn av sitt slappe liv, mange som har mistet sin innflytelse som kristne på grunn av sitt haltende liv. Kanskje har de lyst i dag til å si noe om Herren i hjemmet sitt eller blant arbeidskameratene sine, men de har mistet innflytelsen, de har mistet kraften! Et trist bilde!

Men jeg har det gode budskapet til deg at Herren vil gi deg tilbake det du har mistet. Hvor herlig det er! En gang var det en eldre mann på et møte i Sør-Dakota. Det var et alvorlig møte for Guds folk. Denne mannen – en mann med grått hår og skjegg – reiste seg og bekjente: «Det verste av alt er at jeg har mistet min innflytelse i hjemmet mitt. Jeg har ikke lenger noen makt over barna mine.»

Merk at det her gjaldt innflytelse i åndelig forstand. Det er svært trist når en far har levd et slikt liv at barna ikke lenger har noen tro på kristendommen hans, og han ikke lenger har noen innflytelse over sine egne. Også til denne mannen ble det sagt: «Kom i orden med Gud, vend hjertet ditt helt til ham, og han skal gi deg tilbake det du har mistet.» Han søkte, som sagt, å komme til rette med Herren. Gud tok imot ham den dagen. Så reiste han hjem.

Tre måneder senere kom jeg og et par venner til dette hjemmet. Han fortalte at to av barna hans var kommet til Herren. Jeg spurte den eldste av dem: «Når ble du vakt? Hva er det som har gjort at du nå

er en kristen?» «Å», sa hun, «da far kom hjem og jeg så forandringen i livet hans, overga jeg meg også til Herren.» Fordi Gud hadde fått helliggjøre den mannens hjerte, ga Herren ham tilbake det han hadde mistet i sitt eget hjem.

Venner, jeg vet at det ikke finnes noe verre på jorden for en kristen enn dette: å ha levd et slikt liv at den som kjenner en best, ikke lenger har noen tillit til en. Om alle andre klapper deg på skulderen, er du likevel ikke fornøyd. Det er et sårt punkt i livet ditt, og jeg vet at du i ditt stille sinn sier: «Jeg ville heller at barna mine skulle ha full tillit til kristenlivet mitt, enn at alle andre skulle ha det.»

Dersom du vil komme i orden med Herren, skal han gi deg tilbake det du har mistet. Vend derfor om til Herren av hele ditt hjerte; få bort det du vet står i veien! Og du skal erfare at Herren er mektig til å fri deg fra enhver synd, og at han er mektig til å bevare deg som en som seirer, en som erobrer og inntar land for Herren. Det er Guds ønske og plan med oss alle sammen. Amen!

# Bruk nådens tid

1 Mos 7,1

La oss be til Herren! Vi takker deg fordi du er «rik nok for alle som påkaller» deg (Rom 10,12). Og vi påkaller ditt navn i denne stund og ber om at du vil velsigne oss og åpne Skriftene for oss. La ditt eget ord også i kveld få tale trøst til alle dem som kan ta trøst av ditt ord. Måtte det også vekke dem som sover! Og la hele ditt folk bli oppbygget og høre når Skriftene blir åpnet.

For min egen del ber jeg deg, slik jeg så ofte har bedt: Gud, hjelp meg, så det jeg sier, må være i samsvar med ditt ord! Og hindre, Gud, at det blir sagt noe du ikke vil ha sagt!

Velsign møtet, ditt navn til ære! La din Hellige Ånd få ta Ordet også i kveld og legge det til rette slik at det blir godt å tale.

Jeg tenker å ta det første verset til tekst i kveld, og jeg skal lese det opp igjen:

> Og Herren sa til Noah: Gå inn i arken, du og hele ditt hus! For deg har jeg sett rettferdig for mitt åsyn i denne slekt.[1]

Allerede de første ordene er verdt å legge merke til: Det er Herren som sier det til Noah; det er Herren som taler. Og er det Herren som taler, da vil jeg gjerne lytte. Og siden Gud Herren vil tale til oss i denne stund, la oss prøve å bli stille for ham.

En gang sa han til Noah: Gå inn i arken! Slik står det i vår oversettelse av Bibelen, men i en annen er det brukt et annet uttrykk. Jeg leser ofte Bibelen i forskjellige oversettelser for å se på ordene. Den

[1] NB: «Så sa Herren til Noah: Gå inn i arken, du og hele din husstand! For bare deg har jeg funnet rettferdig for meg i denne slekt.» Lunde bygger prekenen på den eldre ordlyden «sett rettferdig for mitt åsyn».

engelske oversettelsen sier: Kom inn i arken! Det står «Gå inn», men det kan altså også være «Kom inn i arken».

Det neste Gud forteller ham, er grunnen til at han skal komme inn: «For deg har jeg sett rettferdig for mitt åsyn i denne slekt.»

Senere har også Guds Sønn satt fingeren på denne delen av Skriften. Det står i Lukasevangeliet, kapittel 17, vers 26: «Og slik som det var i Noahs dager, slik skal det også være i Menneskesønnens dager.» Der har Jesus pekt tilbake på Noahs tid, Noahs dager, og han sammenligner sin gjenkomst til jorden med de dagene Noah levde i. Nettopp disse ordene kan gjøre det alvorlig og interessant for oss å undersøke hvordan det var i Noahs dager. For Jesus har sagt at det skal bli slik på jorden igjen.

Når blir det slik på jorden? Det er i de dagene da Menneskesønnen skal komme igjen. Derfor kan vi være sikre på at det Bibelen forteller oss om vannflommen, er sant, like sikkert som det også er sant at Jesus skal komme igjen. Jeg vil nå dele verset i tre og se på tre ting; kanskje kan vi på den måten få det klarere fram for oss.

Det første vi skal prøve å se nærmere på, er ordene «i denne slekt». Herren sier til ham: «Deg har jeg sett rettferdig for mitt åsyn i denne slekt.» Hvordan var den slekten som Herren hadde sett Noah rettferdig i? Ingen av oss kan berette noe mer om det enn det Bibelen forteller. Derfor må vi rette spørsmålet vårt direkte til Guds ord: Hva forteller Bibelen om folket i de dagene?

Det første og mest framtredende jeg finner, er at onde og gode hadde blandet seg sammen i de dagene – de som ble kalt Herrens folk, og de som ble kalt verdens barn. Det var en tid da verdens barn og Guds folk hadde forent seg til ett som aldri før. Og en kan vel knapt finne noe i Bibelen som har kalt Guds vrede og straffedom ned over folket så sterkt som dette: at Herrens folk og verdens barn har forent seg.

Legg merke til hvor mange ganger Skriften forteller at Herren trakk seg tilbake når Israel hadde forent seg med verden, og overga dem i fiendenes hånd for å tukte dem – nettopp fordi de blandet seg med verden. La meg bare lese hva som står om folket i de dagene. Det står at «Guds sønner gikk inn til menneskenes døtre» (1 Mos 6,4) – de ble forent med verden.

Dette er noe av det mest framtredende i alt som fortelles om tiden før vannflommen. Og hva ble følgen av at de gikk inn og ble forent med verden? Det står at de ble store og veldige i sine egne øyne – «de mektige menn …, de navngjetne» (1 Mos 6,4).

Opplysningen synes å ha stått høyt, men folket sto ikke høyt i Herrens øyne. Det står klart at når Herren så på den slekten, var det ikke deres storhet og berømmelse han la merke til. Men det fortelles i kapittel 6, vers 5, at da Herren så på dem, så han «at menneskenes ondskap var stor på jorden» (1 Mos 6,5), og at tankene i menneskenes hjerter var onde fra ungdommen av (1 Mos 8,21).

Denne sammenblandingen hadde ikke foredlet dem og gjort dem bedre, men den hadde fordervet tankelivet deres. Her finner jeg for første gang i Skriften at Herren taler om straffedommer fordi et menneske tenker det som er galt. Senere finner vi flere ganger at Gud taler om tankelivet. Og Ordspråkene forteller oss: «For som han tenker i sin sjel, slik er han» (Ordsp 23,7). Herren ser altså ondskapen i tankelivet deres, ser hvordan de er, og bestemmer at menneskene skal straffes. En vannflom skal komme over jorden, så menneskene blir ødelagt på grunn av sin ondskap.

Enda én ting finner jeg fra de dagene: Guds Ånd var blitt trett. Herren sier: «Min Ånd skal ikke til evige tider bli ved å trette med menneskene» (1 Mos 6,3).[2] Han hadde fortsatt å arbeide med dem, men de sto imot så lenge at han sa: Jeg vil utrydde dem fra jorden!

Bruker vi nå disse tankene på vår egen tid: Er det noe som kan tyde på at Jesus er nær, at dagen er nær da han skal komme? Én ting tør jeg si helt bestemt: Kirkehistorien har til nå ikke vist oss noen tid da verden og Guds folk i så stor grad har prøvd å være ett. Det har vel aldri vært en slik sammenblanding av Guds folk og verden siden Jesus først begynte å ta ut en flokk for seg selv.

Mange bruker nå tid og krefter på å forene verden og Guds folk. Og det verste er at de til og med synes å tro at de gjør en god gjerning. Men merk deg: Herren har sagt at de to aldri, aldri kan forenes.

Å, hvor mye vi har av dette i dag! Det settes et kristelig navn over, og så skal alt samles under det samme banneret. Noen starter for

[2] NB: «Min Ånd skal ikke til evig tid gå i rette med menneskene.» Lunde bygger på den eldre ordlyden «trette» og forstår den om at Ånden blir trett.

eksempel en forening med et kristelig navn over, og så prøver de bare å samle inn og gjøre til ett det Herren har sagt aldri kan forenes.

Jeg vil gjerne formane dere som nå er kommet til Jesus: Søk å stå helt i Herren og helt borte fra verden! La det alltid være ditt spørsmål: Hvor langt kan jeg komme bort fra det som er synd? Og hvor nær kan jeg komme inn i samfunnet med Herren? Det motsatte har ikke ført med seg Herrens velbehag, men Herrens vrede.

Det er sant at en ved å blande kan oppnå det samme som de oppnådde den gang: De ble store og navngjetne. Det går an også i dag å gjøre en forening stor og navngjeten ved å samle alt inn i den. Det går an å gjøre et samfunn stort og navngjetent ved å samle verden inn i det. Men å bli stor og få stor tilslutning er ikke det samme som å ha Herrens velbehag over seg.

Å, hvor mange det er som har trettet Guds Ånd nettopp på det området! Og da ser det ut som om Guds Ånd har forlatt oss og veket bort, selv om vi snakker om at vi ønsker å leve i kirken, leve i samfunn med Herren, bli vakt fra synden, og at syndere må rope om hjelp. Jeg mener: Den dagen vi som Guds folk innretter oss slik at Herren kan være med, da ønsker han det av hele sitt hjerte; han vil være med.

Men Gud har alltid, alltid – ja, ingen kan påvise annet enn at Herren har trukket seg til side når en har blandet verden inn i Guds forsamling. Det har gjort Herren så vred at han sier de forferdelige ordene: Jeg er trett, og jeg vil ikke lenger holde ut med det folket; jeg vil ødelegge dem!

For et skrekkelig ord! Å, hvordan det må ha slått ned blant dem da han bestemte: Menneskets dager skal fra i dag være hundre og tjue år! Dagen er bestemt og fastsatt: Så langt og ikke lenger!

Men Herren har heller aldri straffet en rettferdig sammen med den urettferdige. Herren har aldri straffet uten at han også har tilbudt nåde. Og først når nåden er blitt foraktet, har straffedommen kommet. Her taler Herren til den rettferdige Noah og sier: Gjør deg en ark! Og Gud sier hvor stor den skal være. Herren legger planene; alt er bestemt av ham. Og det står at Noah «gjorde i ett og alt som Gud hadde befalt ham» (1 Mos 6,22).

Så kommer vi til disse ordene i verset: «For deg har jeg sett rettferdig for mitt åsyn i denne slekt.» Det var en vanskelig tid Noah levde i. Vi kan tenke oss hvor vanskelig det må ha vært å bli bevart i denne

sammenblandingen, mens synden var så stor. Men det står om ham at han «vandret med Gud» (1 Mos 6,9). Herren så ham; han hadde hatt samfunn med Gud. Og Gud ville ikke straffe den rettferdige sammen med den urettferdige.

Arken blir bygd og gjort ferdig, og så kommer den dagen da Gud roper og sier: Kom inn i arken, du og ditt hus! Og hvorfor? Jo, deg har jeg sett rettferdig for mitt åsyn.

Slik kommer det også en dag da Herren skal kalle inn sine, dem som han har sett rettferdige for sitt åsyn. Det er én ting å mene at en har levd slik at en er rettferdig i andres øyne. Men her er det ikke tale om å være rettferdig overfor andre. Tenk: Gud har sett ham rettferdig for sine øyne!

Det er rett at vi skal leve et rettferdig liv på jorden, at vi skal prøve å gi hver mann rett og rimelighet. Men mer enn å gjøre rett overfor menneskene er det å vandre slik at Herren kan si når han ser på oss: Jeg har sett deg rettferdig for mitt åsyn, rettferdig i mine øyne! Slik hadde denne mannen levd. Derfor lød det til ham: Kom inn!

Det nye testamente forteller oss mer om dette folket, og det vil vi også ta med. Peter skriver at de var gjenstridige i Noahs dager (1 Pet 3,20). Det virker nokså underlig for oss at dette folket skulle forakte frelsen.

Du kan tenke deg hvor mange ganger de har hørt om den. De hørte om den første gang Noah fortalte dem hva som skulle skje. De har sett den første stokken bli lagt til arken, de har sett trærne bli hogd og bearbeidet, og de har sett arken bli gjort ferdig. Men tenk: Til tross for alt dette vil de ikke tro på det som skal komme. Det er så vanskelig å forstå at et folk forakter frelsen når frelsens ark står så nær og innbydelsen lyder.

Hvilken grunn tror du de oppga den dagen for ikke å gå inn i arken? Jeg kan godt tenke meg at en god del av dem har spottet og hånet mens Noah arbeidet, og sagt: «Men at folk kan være så enfoldige! Tenk å gi seg til å bygge en ark oppe på det tørre land! Tenk, han holder på å bygge en ark! Hvem vil bo i den? Hvem vil gå inn i den, hvem har lyst til det?»

Men la oss tenke oss at denne mannen holder ut, til tross for alt folk snakker. Han arbeider, og dagen nærmer seg da arken er ferdig. Mange folk har vært med og hamret og spikret. Noen har tettet den,

og noen har strøket den over med bek. De har vel fått sin lønn for det, men de arbeidet ikke fordi de trodde på det.

Når vi så kommer dit at arken er ferdig, kan vi vel forestille oss at det går et spørsmål blant folket: «Skal vi gå inn i arken i dag? Å nei, det er klar himmel, det ser ikke ut til noen vannflom. Her er like tørt som det noen gang har vært. Hvorfor skulle vi gå inn i arken?»

Det er stor velstand, folk er mektige, og de forakter alt som kan være sagt om arken. Kanskje er det en som sier: «Skulle det komme en oversvømmelse, så har vi høye bakker, og vi har mange ting å ty til. Men la oss ikke ha noe med arken å gjøre; den liker vi ikke!»

Årene går. De hundre og tjue årene som Gud fra først av hadde satt som frist, er til ende. Den røsten som ikke hadde vært hørt på lang tid, lyder igjen: Kom inn, stunden er kommet, kom inn! Kan du ikke tenke deg hvilket underlig syn du ville ha sett om du hadde vært der? Vi leser i dette kapitlet at dyrene marsjerte inn som en hær på Herrens befaling. Par etter par går inn på Herrens bud. Men folket står utenfor.

Etter den dagen da Gud hadde sagt «Kom inn!», venter han i sju dager før han lukker døren. Så er Noah og familien hans gått inn. Og hva står det? Det var ingen tømmermann som lukket døren, det var ikke Noah som trakk den igjen. Men det står: «Og Herren lukket etter ham» (1 Mos 7,16). Døren var låst. De som er innenfor, er berget; de som er utenfor, er fortapt. Døren er lukket.

Jeg ser for meg dette som et svært kritisk øyeblikk. Folket har sett på det hele utenfra. Noen har stått og spottet. Andre har vært med i spotten for å behage vennene sine, men skjelver kanskje og er urolige innerst inne. De blir grepet av skrekk når de ser hvordan dyrene går inn, og blir mørke og alvorlige når de ser den rettferdige familien gå bort fra dem. Men ingenting kunne være mer alvorlig enn at den store døren, som hadde stått åpen i alle disse årene, til slutt ble lukket. For en alvorlig stund!

Da tenker jeg meg at de som hadde spottet, begynte å kjenne at arken hadde verdi, selv om de før hadde foraktet den. Det står at da «brast alle kilder i det store dyp, og himmelens sluser ble åpnet» (1 Mos 7,11). Det de ikke før hadde villet tro, fikk de nå erfare.

Så underlig det må ha vært å se vannet velle fram av jorden overalt, se at himmelens sluser åpnes over dem, og at arken løftes etter hvert

som vannet stiger. Og vi kan godt tenke oss at noen av dem faller ned og dør ved døren til arken, like utenfor. Et skritt tidligere, og de hadde vært innenfor, og alt hadde vært vel. Men de ble likevel utenfor. Arken løftes. Å, for en skrekk det må ha vært!

Du har hørt noen fortelle om forliset med «Norge». Men jeg sier at det aldri har vært noe forlis som dette, da det gjenstridige folket måtte se på at arken dro fra dem, og at døren var lukket. De som forliste med «Norge» den dagen, hadde ikke foraktet redningsbåten på den måten disse hadde gjort.

La oss nå anvende Ordet. Vi vet at Jesus sier at slik det var i de dagene, slik skal det også være når Menneskesønnen kommer. Frelse er tilbudt oss alle i Jesus Kristus. Nådens dør har stått åpen, og den står åpen.

Det er forkynt for oss, slik som det var for det folket, at dagen er fastsatt da han skal dømme verden «ved den mannen som han har utvalgt til det, etter at han har gitt fullgodt bevis for alle ved å reise ham opp fra de døde» (Apg 17,31). Også for oss er det forkynt at dommen skal komme en dag. Men redningsmidlet, Jesus Kristus, er gitt oss, så alle som vil, kan bli frelst ved ham.

Men også i dag er det mange som forakter redningsmidlet. Noen forakter det med hån og sier at de ikke tror at noe slikt skal komme. Andre forakter det ved at de ikke kan tro at Gud vil straffe oss så hardt. Folk roper at Gud er kjærlighet, og at han ikke kan ville straffe så hardt. For min del kan jeg aldri se Guds kjærlighet større enn i dette ordet her – og la oss aldri glemme den siden. Jeg har hørt menn si at det ikke kan være en kjærlig Gud som ødelegger folket slik han gjorde den dagen.

Men se på hvilken måte Gud har vist sin kjærlighet! Det folket hadde ikke fortjent at Gud skulle være så god mot dem. Til tross for de store syndene deres tilbød han dem frelse, lot en ark bli bygd for dem og viste dem en åpen dør. Og de ble ikke straffet før de hadde foraktet nåden.

Det er min fulle overbevisning, som jeg så ofte har nevnt her, at Gud aldri har straffet og aldri skal straffe menneskene før han har tilbudt dem nåde. Blir nåden han tilbyr, foraktet, da kommer straffedommen fra Herren. Den tanken kunne jeg følge gjennom hele Bibelen. På Noahs tid, som jeg nevnte, blir arken først ferdig, og så

blir folket tilbudt å gå inn. Men når de har vært gjenstridige og ikke vil, da blir nådedøren lukket, og straffedommen kommer.

Les videre i Bibelen, så skal du finne nettopp det samme. Vi er enige om at folket i Sodoma syndet grovt på Lots tid. Men tenk – ikke engang Sodomas synder skulle straffes før folket var blitt oppsøkt med nåde. De hadde syndet så skammelig at vi synes vi ikke engang kan nevne hvordan de hadde syndet. Men før Gud lot ilden falle over den byen, hadde de himmelsendte englene vært der og forkynt at det var frelse ved å flykte til fjellene.

Men den dagen og den natten ville folket tilfredsstille kjødets begjær; de tok ikke imot nådens tilbud. Og da – men først da den rettferdige var gått ut – lot Herren ilden regne ned over dem. Det samme ser vi videre i Bibelen: først nåden og siden dommen.

Gå så langt som til Andre Mosebok, kapittel 12. Der er det også forkynt en hard dom, for det blir sagt: I hvert hus skal det være en død. Det skal ikke være noe unntak – rik eller fattig, høy eller lav, i hvert hus skal det være en død.

Men frelsesmidlet for å slippe unna denne straffen er: «Når jeg ser blodet, vil jeg gå dere forbi» (2 Mos 12,13). Stryk blodet på dørstolpene deres, så skal dere bli frelst ved det. Bare hos de folkene som hadde foraktet nåden og ikke strøket blodet på dørstolpene sine – bare i de husene ble det et stort skrik ved midnatt, for det var ikke et hus der det ikke var en død.

Det var ikke noe unntak den dagen, og ikke noe unntak på Noahs tid. Alle ble rammet av dommen – den moralske likeså vel som den dypest falne, skjøgen likeså vel som den høyeste lærer. Det gjelder: enten i arken eller utenfor, enten frelst eller ikke frelst.

Når et folk har tatt imot den tiden da det ble oppsøkt, kan en vise at Herren har tatt straffedommen bort, selv der den var forkynt. Folket i Ninive hadde syndet og levd i stor uvitenhet. Men før Ninive skulle ødelegges, skulle det forkynnes omvendelse. Og da Jona har gått gate opp og gate ned og ropt at om førti dager skal Ninive bli ødelagt (Jona 3,4), da gjør folket bot, vender om til Herren, kler seg i sekk og aske – og tenk: Gud vender straffedommen bort fra det folket.

Et eksempel til: Jesus sto gråtende utenfor Jerusalem: «Visste også du, om enn først på denne din dag, hva som tjener til din fred! Men nå er det skjult for dine øyne» (Luk 19,42). Hvordan tar de imot Jesus den

dagen? Noen timer eller dager etterpå blir det ropt: Korsfest, korsfest ham! Og straks etterpå kom straffedommen.

Slik mener jeg å kunne si at Herren aldri har straffet et folk før han har tilbudt dem nåde. Og Herren skal ikke straffe den enkelte – han skal ikke straffe deg – før du har fått nåden tilbudt i Jesus Kristus. Selv du, synder, skal få et tilbud om nåde fra Herren.

Men skyver du nåden til side og forakter du innbydelsen, da kan den dagen komme, slik som her, at Herren har tatt den rettferdige inn og lukket døren. Som det står i Matteusevangeliet, kapittel 25, vers 10: De kloke jomfruene er gått inn, «og døren ble stengt» etter dem. Da kan det hende at en roper uten at noen lukker opp, og banker uten å få svar.

Derfor, venner – hva synes dere om denne tiden vi lever i? Hvordan ser dere på tiden? For meg står det slik at dette er nettopp tiden da Herren samler inn skarene. Nådens dør står åpen, og nåden blir øst ut over verden. Og vi gjør vel i å gi akt på denne tiden.

Måtte Gud nå hjelpe oss som er her, så vi bruker anledningen og det ikke skal sies om oss, slik det ble sagt om folket på Noahs tid, at vi var gjenstridige og foraktet nåden. Du er tilbudt Kristus, du er tilbudt nåde. Guds Ånd er og har vært ditt hjerte nær. Stans derfor for Herren, venn, før det blir sagt at døren er lukket. Måtte Gud hjelpe til at det skjer!

I kveld føler jeg at jeg ikke har talt så klart som jeg burde – kanskje mest fordi jeg selv er trett. Men jeg vil inderlig be Gud om at han ved sin Ånd må vise deg hvor alvorlig og hvor nødvendig det er for deg å stanse mens du er tilbudt nåden. Å, hør ikke på min dårlige framstilling av saken, men tro Herrens ord! Stans for Guds Ånds røst, og du vil aldri angre det, venn! Amen!

# Jeg vil storlig velsigne deg

1 Mos 22,1–18

La oss en liten stund se på den første linjen i vers 17 i kapitlet som er lest, der det står: «Jeg vil storlig velsigne deg.» Når vi hører et slikt ord, har vi god grunn til å spørre hvem som har sagt det. Også i dag betyr det mye å vite hvem et ord kommer fra. Her står det at Herrens engel ropte fra himmelen og sa: «Fordi du gjorde dette, og ikke sparte din sønn, din eneste sønn, så vil jeg storlig velsigne deg» (1 Mos 22,16–17).

Et annet spørsmål ligger også nær: Hvem er disse ordene talt til? Og svaret blir: Til Abraham. Altså har Gud selv sagt til Abraham at han ønsker å velsigne ham storlig.

Tror vi at Gud også nå ønsker å gjøre det samme med oss som er her? Tror dere, venner, at Herren ønsker å få velsigne også dere storlig? Jeg tror at jeg uttaler Herrens ønske når jeg sier at hans hjerte lengter etter å få velsigne nettopp deg storlig. Og jeg tror også at hver ærlig sjel i denne stunden inderlig ønsker og ber av hjertet om å bli storlig velsignet av Herren. La oss da søke å komme til det stedet der disse ordene fra Herren også kan lyde til oss i dag: «Stunden er kommet. Jeg vil storlig velsigne deg.»

Abraham var blitt velsignet av Herren også før den dagen teksten forteller om. Jeg vil særlig peke på tre tidligere ganger da Herren sa til Abraham at han ville velsigne ham. Men jeg finner ikke noe annet sted der det står at han ble storlig velsignet. Slik mener jeg at det er mange sjeler her i kveld som vet med seg selv at de gang på gang har fått velsignelse av Gud, men som sukker i hjertet: «Å, om jeg måtte bli velsignet – ikke bare som før, men storlig velsignet av Herren! Det er nettopp det jeg trenger.»

Jeg ber ikke Gud i dag om at denne forsamlingen må oppløses i tårer, eller at det må bli en underfull bevegelse blant oss. Jeg ber om at det må lykkes meg å vise veien med Bibelen i hånden. Kommer du bare til det rette stedet, skal du få velsignelse, så sant som Herren har sagt det. Derfor gjelder det ikke hvordan følelsene dine blir i kveld, men at du må få se veien – og se den slik at du begynner å gå den. Det er Herren som skal velsigne, ikke noe menneske.

Første gang det tales om at Abraham ble velsignet av Gud, finner jeg i 1 Mos 12,2. Gud kaller Abraham og sier: «Dra bort fra ditt land og fra din slekt og fra din fars hus til det landet som jeg vil vise deg! Jeg vil gjøre deg til et stort folk. Jeg vil velsigne deg og gjøre ditt navn stort, og du skal bli en velsignelse» (1 Mos 12,1–2). Du vet hva den velsignelsen Det gamle testamente taler om, besto i: Gud velsignet Abraham med rikdom på jordiske eiendeler. Dette begynte straks den dagen Abraham adlød Gud og gikk ut fra sitt land og sitt folk.

Jeg vet hvilken dag og hvilken stund du først fikk erfare Herrens velsignelse. Det var den dagen du hørte Herrens røst si: «Kom!» Du glemmer aldri den dagen eller det stedet der du var da Herren kalte på deg. Du sa farvel til syndelivet, til de gamle kameratene dine og til det eller det stedet.

Og jeg vet hvordan du følte det straks du hadde adlydt kallet og var kommet til Jesus. Du kjente en underlig fred i hjertet, og du tenkte: «Er det så salig å være et Guds barn? Jeg har hørt mye om det før, men jeg har ikke hørt halvparten.» For en fred det var i ditt urolige hjerte den dagen du kom til Jesus!

Nå hender det ofte at en sjel stanser her. Mange har aldri erfart noe større i det åndelige enn at de vet om en dag langt tilbake i tiden da de ble omvendt til Herren. Det er godt å vite dette, og la oss aldri komme bort fra det. Men la meg si: Dette var bare det første skrittet. Fra den dagen av ønsket Gud å få gi deg velsignelse hele veien, hver dag som gikk.

Den andre gangen Abraham fikk en særskilt velsignelse, leser vi om i 1 Mos 13,15. Legg merke til når det skjedde. Det hadde vært uenighet og trette mellom Abrahams og Lots gjetere. Men Abraham var hele tiden opptatt av bare én ting: Folket i landet rundt dem måtte ikke få høre at det var uenighet mellom dem, så Guds navn led skade. Se for en herlig forståelse Abraham hadde av hva det vil si å vandre med

Herren! Han var ikke så redd for å tape noe selv som for at Herrens sak skulle lide for hans skyld.

Derfor sier han til Lot: «La det ikke være trette mellom meg og deg, og mellom gjeterne mine og gjeterne dine! Ligger ikke hele landet åpent for deg? Ta hva du vil, bare det ikke blir strid og kiv.» Så valgte Lot den beste delen av landet. Og alle som hadde sett det, ville ha sagt: «Abraham har lidt et stort tap i dag. Hele Jordansletten er gått fra ham! For et tap!»

Men Abraham er stille. Og så kommer Herren og kaller ham ut av teltet og sier til ham: «Løft nå dine øyne og se ut fra stedet der du står – mot nord, mot syd, mot øst og mot vest! For hele det landet som du ser, til deg vil jeg gi det» (1 Mos 13,14–15).

Legg merke til hvilken dag det var Abraham fikk en så stor gave! Det var den dagen han først og fremst sørget for at Herrens navn skulle bli æret. Og Gud sørget også for at Abraham ikke tapte noe. Husk at du ikke taper på noe du gjør for å ære Herrens navn. Han sørger for deg! Slik har det alltid vært, og slik skal det alltid bli.

Det er mange kristne i dag – jeg kaller dem kristne – som har stor omsorg for at deres eget navn ikke må lide. Med Herrens navn er det ikke så nøye, og så taper de velsignelsen. Også du skal møte ting på veien der du på den måten kan tape den velsignelsen du har. Men hvis du sørger for æren til Herrens navn, skal han også sørge for at du blir æret.

Det var en ung mann på et kontor. Han hadde penger. Han ble omvendt til Gud og følte at han måtte bekjenne. Men – «mitt navn, mitt navn!» Likevel fikk han ingen fred, for han måtte bekjenne. Men da han var lydig, sørget Gud for at alt ble til det beste. Han mistet ikke stillingen sin, men fikk full tilgivelse og fra den dagen vel også større tillit enn han hadde hatt før.

Jeg tviler ikke på at mange av dere har erfart noe lignende. Andre har valget foran seg i dag. Og enten skal det ende med velsignelse, eller så skal du miste den velsignelsen du har hatt. Herren hjelpe deg!

Tredje gang Abraham ble velsignet av Herren, finner jeg i 1 Mos 14,18–19: «Og Melkisedek, kongen i Salem, kom ut med brød og vin. Han var prest for Den Høyeste Gud. Han velsignet ham og sa: Velsignet være Abram av Den Høyeste Gud, han som eier himmel og jord.» Abraham hadde vært ute i strid, ute i arbeid for Herren, og han

kom hjem med seier. Han krevde ingen lønn for det, men i stedet ble han velsignet på hjemveien.

Det samme skal du få erfare om du strider for Herren. Striden kan være svært forskjellig; den er ikke lik for oss alle. For den ene kan den bestå i et arbeid for Jesus, så han kan få lønn for sin smerte. Har du noen gang vært i den striden og kommet trett hjem? Så sant du gjorde arbeidet ditt for Herren, ble du velsignet. Kanskje du kjente velsignelsen da du la deg til hvile om kvelden. For andre har det kanskje vært en hard kamp mot tunge fristelser. Men aldri har du kjempet og seiret uten at det har gitt fred og velsignelse i hjertet.

Slik kan du mange ganger ha erfart Guds velsignelse. Men – som jeg sa i begynnelsen – Gud ønsker å velsigne deg storlig. Noen kan ha erfart alt dette vi har talt om, og likevel si: «Det er tomt i min sjel og tomt i min ånd, og jeg ønsker å bli storlig velsignet av Herren.» Se hvilken vei Abraham måtte gå. Det var lydighetens vei. Mange ganger før hadde han vært lydig mot Gud i mindre ting, men denne gangen var det noe helt annet.

La oss se på det første verset i dette kapitlet. Du sier at du ikke forstår hva Gud mener når han sier: «Ta nå din sønn, din eneste, ham som du har så kjær, Isak. Dra til Moria-landet og ofre ham der som brennoffer» (1 Mos 22,2). Jeg kan bare si det som står her: Herren ville sette Abraham på prøve. Gud ville vise ham at han krevde lydighet helt ut, for siden å kunne velsigne ham storlig.

Da Abraham hørte Herrens bud, adlød han straks. Han sto opp tidlig om morgenen for å gå Herrens ærend. Han tok tjenere med seg, salet eselet sitt og dro av sted. Reisen var så lang at han først på den tredje dagen så fjellet langt borte og visste at dette var stedet der Isak skulle ofres. Han sier til tjenerne: «Bli dere her med eselet, mens jeg og gutten går dit opp for å tilbe» (1 Mos 22,5).

Jeg husker et bilde av dette som vi hadde på skolen, og hvor opptatt jeg var av det som liten gutt. På bildet ser en Isak med en bør ved, og Abraham som en gammel mann med ilden i den ene hånden og kniven i den andre. Det ser ut som om Abraham går der helt taus. Så spør Isak på sin barnslige måte: «Far, … her er ilden og veden, men hvor er lammet til brennofferet?» (1 Mos 22,7). Det er for tungt for farshjertet å svare på dette, og det ser ut som om han hele tiden har holdt det for seg selv.

De er kommet fram til stedet. Faren bygger selv alteret, og når han har lagt veden til rette på det, tar han sin eneste sønn, ham som han har kjær, binder ham og legger ham oppå veden. Kniven er i farens hånd.

Men – nå kommer vi til teksten: Da ropte Herrens engel til ham fra himmelen og sa: «Abraham, Abraham! … Legg ikke hånd på gutten, og gjør ham ikke noe! For nå vet jeg at du frykter Gud, siden du ikke har spart din sønn, din eneste, for meg» (1 Mos 22,11–12). Og så fulgte løftet: «Fordi du gjorde dette, og ikke sparte din sønn, din eneste sønn, så vil jeg storlig velsigne deg …» Abraham sto altså ved alteret på Moria-fjellet da han ble storlig velsignet av Herren.

Det er Herrens brennende ønske å få velsigne deg storlig. Men kanskje er det nettopp til Moria-fjellet du må gå. Du ønsker vel å bli storlig velsignet, men du synes det er for tungt å ofre din Isak. Ja, det er et tungt skritt å komme dit. Å, at Gud i sin nåde må få vise deg hva din Isak er! Jeg mener at hver enkelt her har sin Isak som må ofres før Gud kan få velsigne storlig. Vil du ikke fra i dag av begynne å tenke etter for Herrens ansikt og spørre: «Far, hva er det som hindrer meg i å bli velsignet og være til velsignelse?»

Jeg tenker meg at det kan ha vært slik: Gud, som ser til hjertet, hadde sett at Abrahams hjerte ikke lenger var helt og fullt med Herren. Kanskje Gud så at Abraham, som før alltid hadde levd så nær Gud, nå hadde begynt å glede seg mer over Isak enn over Herren? Kanskje hjertet hans var bundet til denne sønnen – det står jo at han hadde ham kjær? Så ser Gud at det er i ferd med å gå galt. Og han vet at den beste måten å få Abraham tilbake på er å prøve om han vil ofre Isak.

La oss se hvor stort offeret i virkeligheten var for Abraham da Isak ble lagt på alteret. Det var ikke bare Isak som skulle gå til grunne, men også Abraham selv. Alle løftene som var gitt Abraham, skulle oppfylles gjennom Isak. Når Isak ble ofret, gikk derfor alt sammen i grus. Abraham kunne ha svart: «Har du ikke sagt, Gud, at gjennom meg og min ætt skal alle jordens slekter velsignes? Vil du nå ta alt fra meg?» Det var for Abraham som om han måtte ofre både velsignelsen og løftene. Alt skulle brennes opp på Moria-fjellet.

Min venn, det er sannelig mulig for en kristen å ha noe som ingen trygt tør kalle synd, men som deler hjertet. Og den eneste veien til

å bli storlig velsignet av Herren er å gå med dette til Moria-fjellet og ofre det på alteret. Kom med din Isak i dag! Legg ham på alteret! Selv om du må gjøre det gråtende, så gjør det likevel i Herrens navn! Gud skal ikke ta fra deg noe som kan være deg til gagn, men han ønsker inderlig å få bort det som hindrer deg i å bli velsignet.

En hel menighet kan ha sin felles Isak, og den kan aldri bli storlig velsignet av Gud før den legger denne Isak på alteret. Denne Isak kan være et vakkert navn som menigheten har tatt som kristen forsamling. Navnet kan nok være riktig og godt. Men når du tenker så mye på dette navnet at Kristi navn kommer ned på samme nivå, blir det aldri velsignelse før denne Isak blir ofret. Vi har kristne forsamlinger i landet vårt som har elsket sitt eget navn høyere enn Jesu navn. Og det gjøres dobbelt så mye for å samle folk under dette navnet som for å samle dem under blodsbanneret.

Kristne brødre og søstre! Herren Jesus står midt iblant oss i dag! La oss spørre oss selv om det er noe slikt som hindrer oss som forsamling i å bli storlig velsignet av Gud. Og er den dagen kommet da vi – om enn under tårer, så likevel med glede – vil legge en slik Isak på alteret? For Herrens navns skyld, la oss gå til Moria-fjellet i dag!

Jeg kjenner en liten by på Vestlandet. De kristne der hadde ikke mange forskjellige navn, men likevel tre, og for hver av forsamlingene var navnet deres Isak. De elsket hver sin egen forsamling, men det ble åndelig tørke blant dem. Det var ikke bare slik at ingen ble frelst; de som var frelst, begynte mer og mer å vakle og bli slappe.

Så begynte de å lengte etter velsignelse og fikk i stand bønnemøter. Men de ba om at mange måtte legges til deres egen forsamling, og snart ble de trette, for de fikk ikke det de ba om.

Til slutt kom noen fra den ene forsamlingen, noen fra den andre og noen fra den tredje sammen og ba: «Herre, ta hva du vil! Vi ofrer alt, bare du kan velsigne oss!» Da kom en vind fra Ånden, og Herren begynte å velsigne dem storlig, så de måtte bryte ut: «Vi har fått mer enn vi ventet og ba om!»

Et folk, en by, en menighet kan på den måten bli hindret i å bli velsignet. Gud gi at vi måtte glemme alle navn og bare holde fast ved at vi er kristne. Jeg tror at noe av grunnen til vekkelsen her hjemme i Norge i den siste tiden er at de som elsket partinavnet og hadde det som sin Isak, har glemt det eller ofret det. Og nå ser vi prester, meto-

dister, frelsessoldater og mange andre slutte seg sammen i en ring. Isak er ofret, og Herren har velsignet oss storlig.

En annen hindring for velsignelsen er stolthet. Tenk deg en flokk som kommer sammen og ber om at Herren må fylle dem med sin Ånd. Denne bønnen gjentas år etter år, men det ser ut som om de, i stedet for å bli fylt av Guds Ånd, blir tømt for det de har. En dag kommer det et forslag om å be sammen til Herren. Men de vil ikke be sammen med alle slags forskjellige mennesker; de vil være på et sted for seg selv – dit skal Herren komme. De bestemmer et særskilt sted for Gud, en viss krets som Gud skal komme til med velsignelsen.

Hvilket navn skal jeg gi en slik Isak? Jeg vil kalle ham stolthet. Det er selviskheten som ennå lever, bare på en annen måte enn før.

De har glemt ordet som står i 5 Mos 10,17: Herren «gjør ikke forskjell på folk og tar ikke imot gaver». Ja, hvor mye er det ikke som hindrer! En ser på personen i stedet for å bli ingenting i seg selv og huske at Gud ikke ser mer på den ene enn på den andre. Om dette taler også Job 34,19: Han «tar jo ikke parti for fyrster og akter ikke en rik høyere enn en fattig. De er jo alle hans henders verk.»

Min venn, du som lengter etter å bli velsignet av Herren, tenk etter om det er noe slikt som står i veien for deg! Ofre din Isak i dag!

En embetsmann gikk på møtene våre og ble sterkt grepet av Guds ord og Ånd. Jeg hilste på ham en kveld ved utgangen, og han sa med tårer i øynene: «Jeg ønsker nok å bli en kristen, å bli frelst og velsignet av Herren, men jeg kan aldri få meg til å bli ett med dette folket.» Jeg sa: «Min venn, da blir du aldri velsignet, for i Guds rike finnes det ingen høyere klasse.»

Tenk deg at en far skulle være så partisk at han gjorde forskjell på barna sine! Gud skiller ikke mellom den fattige og den rike; de er helt like for ham. Derfor er det også så vanskelig for dem som er store i denne verden, å komme til Jesus. Er dette din Isak? Kom da, du store, du rike mann, og legg stoltheten din på alteret! Da skal du få erfare at Herren vil velsigne deg storlig!

Enda en hindring for velsignelsen kan være at det er noe en må bekjenne. En ønsker nok å bli velsignet, men: «Aldri kan jeg bekjenne dette! Nei, det er for tungt!»

På et møte borte i Amerika traff jeg en predikant som klaget over at han hadde så liten innflytelse over barna sine. Han sa gråtende: «Det

verste av alt er at jeg kjenner at jeg ikke har noen makt i mitt eget hjem!» Stakkars mann, som hadde levd livet sitt slik at hans egne ikke hadde noen tillit til ham! Jeg sa: «Bror, la Gud få velsigne deg, så skal han nok også ordne med det andre.»

Så fortalte han at det var noe han måtte bekjenne før han kunne bli lykkelig i Herren igjen. Vi talte sammen om hvor mye bedre det var å bekjenne enn å gå ulykkelig både her i tiden og i evigheten. Og det endte med at han bekjente synden sin for dem han hadde syndet mot. En tid senere kunne denne mannen fortelle at tre av barna hans var frelst. Herren hadde fått velsigne ham storlig, og han gikk hjem og ble til velsignelse.

Det som trengs nå, er at Herrens folk må bli velsignet og så gå hjem og bli til velsignelse. Gud hjelpe oss til det! Og veien til å bli velsignet er denne: Gå til Moria-fjellet! Du kan ikke selv ta deg noen velsignelse, men du kan få bort det som står i veien. La oss be om at Herren må vise oss hva det er. Amen!

# Slik Jesus var i verden

*Joh 17,18–24*

> Likesom du har utsendt meg til verden, har også jeg utsendt dem til verden. Og jeg helliger meg for dem, for at også de skal være helliget i sannhet. Jeg ber ikke bare for disse, men også for dem som ved deres ord kommer til tro på meg, at de alle må være ett, likesom du, Far, i meg, og jeg i deg – at også de må være ett i oss, for at verden skal tro at du har utsendt meg. Og den herlighet som du har gitt meg, har jeg gitt dem, for at de skal være ett, likesom vi er ett, jeg i dem og du i meg, for at de fullkomment skal være gjort til ett, for at verden kan kjenne at du har utsendt meg og elsket dem, likesom du har elsket meg. Far, jeg vil at de som du har gitt meg, skal være hos meg der jeg er, for at de skal se min herlighet, som du har gitt meg, fordi du elsket meg før verdens grunnvoll ble lagt.

Herre Jesus, vis oss hvordan du var i verden, og gi oss kraft til å ligne deg! Amen.

Det Guds ord som er lest, er en del av den bønnen Jesus ba for disiplene sine da han sto i begrep med å forlate dem og gå til sin Far. Først sier han at det er han som har sendt disiplene til verden, på samme måte som Faderen har sendt ham.

Deretter ber han Faderen for dem om at de må være ett, så verden kan komme til å forstå at Jesus er utsendt av Gud, og at Gud elsker disiplene mens de er i verden. Det gjelder ikke bare de første disiplene, men også dem som ved deres ord og vitnesbyrd skulle lære Herren Jesus å kjenne. Og hans siste inderlige ønske til Faderen er at disiplene må få være der han er, og se hans store herlighet.

I den første delen av teksten blir vi altså fortalt hvordan vi som er Jesu disipler, skal forholde oss til verden mens vi er her i verden. I dag

vil jeg særlig dvele ved denne praktiske siden. Her har vi det målet Jesus satte for sine: «Likesom du har utsendt meg ..., har også jeg utsendt dem.»

Jeg skulle gjerne kunne gå ut fra at alle i denne store forsamlingen var Jesu disipler, for dette ordet kan ikke brukes om andre enn dem som virkelig er hans. Derfor må hver enkelt av oss stille seg spørsmålet: «Er jeg en av hans?» Og når jeg da vet at jeg står i fellesskap med ham som ble sendt av Faderen til verden, vet jeg også at her er målet gitt meg, slik Jesus ønsker det: «Slik Jesus var i verden.»

Da blir spørsmålet for oss bare dette ene: «Hvordan var Jesus da han var i verden?» Det enkleste og korteste svaret finner vi i Sal 40,8–9: «Se, jeg kommer, i bokrullen er det skrevet om meg. Å gjøre din vilje, min Gud, er min lyst, og din lov er i mitt hjerte.»

Og det kan sies om hele Jesu liv at hans oppgave mens han var her, var å gjøre Guds vilje. Det gjaldt helt fra den dagen han var med foreldrene sine i templet og sa: «... jeg må være i min Fars hus» (Luk 2,49), og til den stunden da han i Getsemane ropte: «Far, ... la ikke min vilje skje, bare din» (Luk 22,42). Både i lyse og mørke stunder viste han at han visste det klart: Hans ærend på jorden var ene og alene å gjøre Faderens vilje.

Og det må vel kunne sies til alle kristne at deres oppgave mens de er her i verden, skal være å gjøre Guds vilje. Er du en Jesu disippel, så prøv alt etter dette ene. Og vær viss på at du skal få bli til velsignelse, og du skal eie den største lykke på jorden. Det ligger en egen kraft i å vite at jeg er på den veien eller det stedet der Gud vil ha meg – i mørke og tunge tider likeså vel som i lyse. Står jeg derimot der i uvisshet, mest etter min egen vilje, blir alt sammen tomt og mørkt.

Tenk deg en av Herrens arbeidere som er hardt prøvd og misforstått på alle kanter. Han kan komme i store økonomiske vanskeligheter, og mye annet kan gjøre veien mørk for ham. Men står det klart for ham at han er der Gud vil ha ham, er han likevel trygg og lykkelig i hjertet, tross alle vanskeligheter.

Vi vet at Jesus sendte disiplene sine ut i verden for at de skulle vinne andre for Guds rike ved sitt ord. Men han sa ikke til Faderen: «Jeg har sendt dem for at de skal vinne andre ved å tale alle etter munnen», eller noe lignende, men: «for å gjøre din vilje, Gud.» Derfor, med ett ord: Vil dere som er Jesu disipler, vende dere til Herren i dag og si:

«Far, jeg er villig til å gjøre din vilje her i verden der du har satt meg, slik Jesus gjorde den»?

Med dette er det ikke sagt at det ikke skal koste deg noe å gi slipp på din egen vilje og følge Guds vilje. Kanskje vil store vanskeligheter reise seg mot deg. Men han som lærer deg sin vilje, skal også gi deg kraft til å fullføre den. Vi vet alle hvor mange vanskeligheter Paulus måtte kjempe med for å fullføre Guds vilje. Men han sier i Fil 4,13: «Alt makter jeg i ham som gjør meg sterk», og han var lykkelig i det.

La det komme hva som vil: Gjør du Guds vilje, er jeg viss på at du skal bli lykkelig. Det har jeg lært ved å lese min Bibel. Det motsatte kan aldri gi virkelig lykke. Dette emnet er så stort og så vanskelig å forklare. Men jeg tror det vil være godt for oss å se litt på hvordan Jesus oppfylte sin himmelske Fars vilje og bestemmelse.

Det står om ham i Luk 19,10: «Menneskesønnen er kommet for å søke og frelse det som var fortapt», og i Apg 10,38: Han «gikk omkring og gjorde vel og helbredet alle …, fordi Gud var med ham».

Det som trer tydeligst fram i Jesu liv, er at han prøver å nå dem som går borte fra Gud. Han søker dem på syndens og fordervelsens stier for å frelse dem og føre dem tilbake til Faderen. Og Jesu tanke, der han står med disippelflokken rundt seg og taler til sin Far, er: «Slik jeg ble sendt til verden for å gjøre vel og søke de fortapte, slik sender også jeg dem til å gå ut og lete etter de bortkomne.»

Dette er også et av de første livstegnene som viser seg hos en sann Jesu disippel. Slik var det med Andreas. I Joh 1,41–42 ser vi at han knapt nok selv hadde møtt Jesus før han finner sin bror Simon og sier til ham: «Vi har funnet Messias», og så fører han ham til Jesus. Og har du noen gang møtt en mann eller en kvinne som selv har funnet Herren og er kommet i fellesskap med ham, uten at du straks har merket denne lengselen, denne trangen hos ham eller henne til å søke de andre som går borte, for å føre dem til Frelseren?

Det er nettopp slike vi trenger i dag – slike som, lik Andreas, finner sin bror og roper til ham av et overfylt hjerte: «Jeg har funnet Jesus!» Og, kjære bror eller søster, har du ikke denne lengselen i hjertet, ber jeg deg i dag: Trenge deg fram til Herren og be ham vise deg klart hva som er sykt i ditt kristenliv! For der Kristus-livet er begynt, må også denne siden åpenbare seg.

En falt kvinne i Kristiania som ble omvendt til Gud, var svært lykkelig og glad på møtene de to første kveldene. Men den tredje kvelden satt hun der gråtende og bedrøvet. Min første tanke var: «Stakkars sjel, du har vel ikke falt i synd igjen?» Etter møtet spurte jeg henne om hun hadde sviktet Jesus og vært ham utro. Men hun kunne trygt svare nei.

Og da jeg spurte henne hvorfor hun var så bedrøvet den dagen, svarte hun: «Noen av mine falne venninner er her på møtet i dag, men de vil ikke overgi seg til Jesus.» Jesus-livet var begynt i henne, og med det også trangen til å oppsøke og redde dem som var fortapt.

La meg nå spørre dere som bekjenner at dere hører Herren til: Er det bare en bekjennelse, eller lever dere livet slik at alle kan se at Kristus bor i dere? Gir ditt daglige liv i hjemmet og blant dem du omgås, det vitnesbyrdet at du har funnet Jesus? Er det ikke sant at de saligste stundene du har hatt på jorden, har vært de stundene da hjertet har brent i deg for en brors eller søsters frelse – brent slik at det er blitt en virkelig lidelse når de ikke har villet bli med til Jesus?

Ja, først og fremst bør dette gjelde overfor dine nærmeste, dem du alltid er sammen med. Tenk over hvem de er, og døm så forholdet ditt til dem som kristen. Kanskje må du slå øynene ned. Men husk at Jesus er kommet også for å lege det som er sykt. Og Paulus sier i 1 Kor 11,31: «Dersom vi dømte oss selv, ble vi ikke dømt.»

Tenk om alle Jesu disipler fra de forskjellige kirkesamfunnene ville komme nær til Herren i dag – du som har en høy stilling her i verden, du forretningsmann, du fra arbeiderklassen eller tjenerskapet! Tenk om dere alle kom så nær ham i dag at han fikk si til hver enkelt: «Slik Faderen sendte meg til verden for å søke de fortapte, slik sender også jeg deg.» For et stort og herlig utbytte vi da skulle få av dette møtet!

Enda en liten ting må jeg få lov til å minne deg om i forbifarten. Når du en dag er ute i arbeidet og prøver å føre til Herren dem som går borte fra ham, så husk at du går i Jesu fotspor, nettopp på den veien han har vist deg, og at han ber for deg når du er ute i det ærendet.

Av og til skriver venner til meg: «Vi er samlet i bønn for deg og arbeidet ditt», og det gleder hjertet mitt. Men aldri blir det så stort for meg som når jeg tenker på at Jesus har bedt for meg. Vil dere, kjære venner, gå ut og oppsøke de fortapte? Jesus har bedt for dere!

Jesus har så ofte sagt: «Jeg sender dere.» Men like ofte har vi sagt: «Nei, vi vil ikke gå.»

I sammenheng med det jeg har sagt før, tror jeg at ordet om å oppsøke det fortapte kan være en prøvestein for oss på om vi virkelig er hans disipler. Med den kan vi prøve om vi har noe av Jesu sinnelag.

For ikke så lenge siden møtte jeg en tjener som jeg kom i samtale med. Underveis kom jeg til å si: «Herskapet ditt er jo troende?» Han svarte: «Ja, de bekjenner seg som det, men de har aldri talt til meg om Jesus, og likevel har jeg vært i huset deres i over to år.»

Hva tenker dere om at Jesu disipler skulle ha tjenere i to år uten å tale til dem om Herren? Kunne ikke slikt få oss til å tvile på om de virkelig var Jesu disipler? Og om verden tviler på det, har den ikke da grunn til det? Om for eksempel Jakob og Johannes hadde vært sammen med Jesus i to år uten å nevne ham og uten å spørre sine medmennesker om de ville bli hans disipler – hva ville vi ha tenkt om det?

Jeg er også glad for at vi ikke trenger å reise til Kina eller Afrika for å oppsøke de fortapte. Det hender av og til at unge menn og kvinner kommer til meg og spør: «Kan du si meg hvor jeg skal begynne å arbeide for Herren? Jeg har så lyst til å gjøre noe.» En sier at han ønsker å gå til Afrika, en annen til Kina, en tredje til India og så videre.

I slike tilfeller har jeg ofte lånt svaret fra Moody. Når unge menn og kvinner kom til ham og fortalte at de ønsket å bli misjonærer, spurte han gjerne hvor de hadde drevet misjon før. Svarte de da «ingen steder», sa Moody: «Begynn i hjemmet ditt! Gå ut i arbeidet ditt og i din nærmeste krets, så skal Herren la misjonsmarken din vokse.»

Det samme vil jeg si til dere, venner: Prøv i hjemmene deres, og tenk på at Jesus har sendt deg, og at han har bedt for deg.

For en måneds tid siden hørte en far nettopp disse ordene. De gikk ham til hjertet, og da han kom hjem til middag, tok han barna sine med inn på kontoret og sa til dem: «Mine kjære barn, jeg ber dere om tilgivelse.» De spurte: «Pappa, hva betyr det?» «Jo,» sa han, «jeg har talt til dere om både det ene og det andre, men jeg har aldri bedt dere om å komme til Jesus.» Han kom tilbake til kveldsmøtet og hadde sønnene sine med seg, og tre av dem overga seg til Jesus.

La oss nå prøve å gå over til en annen side av Jesu gjerning mens han var i verden. Jeg synes også den trer tydelig fram. Kanskje jeg best

kan peke på den ved å lese vers 12 i det samme kapitlet som teksten vår er tatt fra. Der sier Jesus: «Da jeg var hos dem, bevarte jeg dem i ditt navn, som du har gitt meg. Jeg voktet dem» (Joh 17,12).

Men du spør kanskje om dette kan ha noe å gjøre med det teksten vår taler om. Vi kan vel ikke bevare hverandre? Kristus kan vel ikke tenke å sende oss ut i verden for å bevare andre? Jeg tror få skriftsteder blir lest så likegyldig som nettopp dette verset. Jesus taler så mye om at vi skal ha omsorg for hverandre og be med og for hverandre, at jeg ikke rekker å peke på alt her.

Men la oss se på det som står i Luk 22,31–32: «Simon, Simon! Se, Satan krevde å få dere i sin makt for å sikte dere som hvete. Men jeg ba for deg at din tro ikke måtte svikte. Og når du en gang omvender deg, så styrk dine brødre.» Allerede før Satan fristet Peter og de andre disiplene for å dra dem bort fra Jesus, hadde Jesus bedt Faderen om at de som var hans, måtte bli bevart.

Det sies så ofte i disse dager at vår tid er en oppløsningens tid: De bånd som knyttes, rives så lett i stykker, og det ansvaret en påtar seg den ene dagen, kastes av uten videre den neste.

Også på det åndelige området er det sannelig en oppløsningens tid. Flertallet av de troende synes å være fornøyd bare de selv kan bli hos Herren. Og likevel har vi fått befaling om å ha omsorg for hverandre. «La dette sinn være i dere, som òg var i Kristus Jesus!» sier Paulus i Fil 2,5. Og hvor sterkt var ikke Jesu sinn vendt mot omsorg for dem som vandret med ham på veien!

I dag lyder utropet slik: «Har jeg plikt til å ta vare på min bror?» Og jeg sier: Ja, det er du! Å, om Jesu disipler ville innse dette og leve etter det! Her går så mange av Jesu nyfødte små omkring og trenger så sårt en søsters eller brors kjærlige omsorg.

Som nyomvendt hadde jeg min plass i KFUM i Chicago. Da jeg nettopp hadde gitt Herren mitt hjerte, var det ikke så lyst for meg som det kanskje var for mange av dere. På møtene, når andre priste Herren og vitnet om ham, kunne jeg sitte og gråte. En gang før, i min tidligste ungdom, hadde jeg vært vakt. Derfor kom tanken alltid over meg: Jeg blir aldri bevart! Og det gjorde meg nedslått og bedrøvet.

Men de kjære vennene jeg var sammen med, møtte meg med kjærlighet og omsorg. De rakte meg hånden og sa: «Vi ber for deg» og «Skal

vi be sammen?», eller de ga meg et ord som fra Herren. Og gjennom det ble jeg ofte trøstet og styrket.

Jeg vil si igjen til Jesu disipler: Ha omsorg for hverandre! Gjør det dere kan, så deres bror kan bli bevart! Så mange trenger et ord fra Herren, et oppmuntrende ord eller en kjærlig hilsen. Om vi gjorde dette mer enn vi har gjort til nå, ville ikke så mange på møtene si: «Jeg er en frafallen.» Måtte vi fra i dag av leve etter Jesu ord!

En tredje side som trådte tydelig fram hos vår Frelser mens han vandret her nede, var at han var liten i seg selv. Og det prøvde han alltid å lære disiplene sine også. Det var med dem som fulgte ham den gangen, som med de fleste av oss: De var så ofte i ferd med å bli store i seg selv. Da prøvde Jesus å overbevise dem med ord om at dette var galt. Og når det ikke var nok, viste han dem i handling hvordan han selv ville være alles tjener.

I Matt 20 blir det fortalt hvordan moren til to av disiplene kom til Jesus og ba om at sønnene hennes måtte få sitte hos ham i hans rike, den ene ved hans høyre og den andre ved hans venstre side. Da svarte Jesus: «Dere vet ikke hva dere ber om. … Den som vil være stor blant dere, han skal være de andres tjener, og den som vil være den første blant dere, skal være de andres trell» (Matt 20,22.26–27).

Han forklarer dem at i verden kalles den stor som er folkets fyrste og hersker over det. Men i Guds rike, blant Guds barn, gjelder en annen lov – der er den stor som vil tjene alle. For en underlig motsetning!

Det var like vanskelig for Jesus å lære disiplene sine denne leksen den gangen som det har vært for ham å lære deg og meg den. Så binder han en dag et klede om livet, heller vann i et vaskefat og vasker disiplenes føtter. Se hvor liten og ydmyk Jesus er! Han, kongenes Konge og herrenes Herre, står der som en tjener for dem alle.

Venn, er du villig til å tjene brødrene dine? Villig til å være den minste blant dem? Å, for en velsignelse for oss om vi kunne lære det! Paulus synes å være en av dem som hadde lært dette. Han sier i sitt første brev til korinterne, kapittel 9, vers 19: «For selv om jeg er fri overfor alle, så har jeg gjort meg til alles trell, for å vinne så mange som mulig.» Og i Gal 5,13 minner han brødrene om det samme når han sier: «Tjen hverandre i kjærlighet!»

Kjenner du vekten av disse ordene? Er du villig til å gå denne veien? Hva er det vel som skaper all denne striden og uenigheten blant oss, om ikke dette at alle vil være den største? Og det selv om Bibelen vår lærer oss i Fil 2,3 at vi skal «akte hverandre i ydmykhet høyere enn» oss selv. Vi vil så nødig innrømme det, men likevel er det i stor grad disse storhetstankene som har skapt alle de forskjellige partiene innenfor Kristi menighet i dag. For kjærligheten vokser ikke i en slik luft, men sykner hen og dør.

Har du lagt merke til at det alltid er noe ved den ydmyke som gjør at han, midt i sin tjenende stilling, likevel har en herskers makt? Hva er grunnen til det? Ikke noe annet enn Jesu Ånd, som bor i ham.

Og det kommer en dag da de som var små her på jorden, skal opphøyes til ære. For i himmelen blir forholdet det motsatte. Den som er fyrste der, var tjener her. Og mange av dem som her ble sett på som store og framstående, vil der være ubetydelige. Har du derfor noen hellig lengsel etter å bli stor for Gud, så gå den veien som Jesus ønsker at du skal gå. Slik han var i verden, slik vil han at du skal være.

Så vil vi til slutt se litt på de siste linjene i teksten vår: «Far, jeg vil at de som du har gitt meg, skal være hos meg der jeg er, for at de skal se min herlighet, som du har gitt meg.» Gid vi kunne glede oss riktig over dette ønsket fra Jesus! Hans hjerte lengter etter å få oss til seg, så vi kan se hans herlighet.

Hva er hans herlighet? Her står tanken vår stille, og det beste jeg kan gjøre, er å minne om apostelen Paulus' ord i 1 Kor 2,9: «Det som intet øye har sett og intet øre hørt, og det som ikke kom opp i noe menneskes hjerte, det har Gud beredt for dem som elsker ham.»

Når striden er slutt, skal vi få være hos Jesus, hjemme hos Gud, og se hele herligheten. For mange er denne tanken – å få se Jesus – det skjønneste de vet. For andre er nok tanken på at Jesus skal komme igjen, en plagsom tanke. Er Jesus blitt vår venn, og er vi hans, da ønsker vi å se vår venn. Men er det ikke slik, finnes det heller ikke noen lengsel i oss etter å se ham – da rommer hjertet vårt bare frykt ved en slik tanke.

Lengter du etter å følge ham fra striden her nede og hjem til Faderen, så vit at tjenesten snart tar slutt. Du skal ikke alltid ha i oppdrag å søke de fortapte og bevare dem som er hans. Nei, det kommer en dag som Peter taler om i sitt første brev, kapittel 5, vers 4: «Når så

overhyrden åpenbarer seg, skal dere få ærens uvisnelige krans.» Vi takker Herren fordi vi venter en slik dag. For den som strider, er den dagen velkommen. Den trette er glad fordi hviledagen kommer.

Bare dette spørsmålet til slutt, kjære venn: Venter du på denne herlighetens dag? Ønsker du å få være med Jesus der han er? Er du ennå ikke en av hans egne, men går urolig omkring, så kom til Jesu kors i dag! Kom og følg Jesus! Amen.

# Da han begynte å synke

*Matt* 14,22–32

> Og straks nødde han disiplene til å gå i båten og dra i forveien for ham over til den andre siden, mens han sendte folket fra seg. Da han hadde sendt folket fra seg, gikk han opp i fjellet for å være for seg selv og be. Og da kvelden kom, var han der alene. Men båten var alt midt ute på sjøen, og den stampet hardt mot bølgene, for vinden var imot. Men i den fjerde nattevakt kom han til dem, gående på sjøen. Da disiplene fikk se ham der han gikk på sjøen, ble de slått av skrekk og sa: Det er et spøkelse! Og de skrek av redsel. Men Jesus talte straks til dem og sa: Vær ved godt mot, det er meg. Frykt ikke! Da svarte Peter ham og sa: Herre, er det deg, da byd meg å komme til deg på vannet! Han sa: Kom! Og Peter steg ut av båten og gikk bortover vannet mot Jesus. Men da han så det veldige uværet, ble han redd, og begynte å synke. Da ropte han: Herre, frels meg! Jesus rakte straks hånden ut og grep tak i ham, og han sa til ham: Du lite troende! Hvorfor tvilte du? Og da de steg opp i båten, la stormen seg.

I det Guds ord som er lest, ser vi disiplene i stort strev og i stor nød. Vi finner dem i en båt ute på Gennesaretsjøen, og vinden er imot. De arbeider og kjemper mot vind og bølger, men kommer ingen vei.

Her kan vi lære at disipler ikke alltid har medgang og god vind. Det er ingen lystseilas, ikke noe de selv har funnet på, som gjør at de er ute denne gangen. Derfor er det desto mer underlig at alt går dem imot. Mesteren hadde sagt at de skulle gå i båten og dra over til den andre siden. Når de var sikre på at de dro på Jesu bud, kunne de trygt si til hverandre: «La oss heise seil, det blir god vind!» Men det blir det motsatte: uvær og storm.

Mens de arbeider og det begynner å lysne, i den fjerde nattevakt, ser de en mann komme gående på vannet. Straks de så ham, ble de svært forskrekket. Det står i Bibelen at de trodde de så et spøkelse. Da Jesus merker at disiplene er redde for ham, roper han til dem og sier: «Vær ved godt mot, det er meg. Frykt ikke!» Vi kan tenke oss hvordan all frykt forsvinner når de hører denne kjente stemmen.

Men da Peter, som alltid var så kvikk og handlekraftig, hørte at det var Jesus, fikk han så lyst til å gå til ham, og han ropte: «Herre, er det deg, da byd meg å komme til deg på vannet!» Jesus har ikke noe imot det og sier: «Kom!» Straks svinger Peter seg ut av båten.

Jeg liker særlig godt det verset hvor det står: «Og Peter steg ut av båten og gikk bortover vannet mot Jesus» (Matt 14,29). Mange har malt dette bildet, og alle som har malt det, har lest Bibelen sin. For jeg har aldri funnet noen som har malt Peter synkende tett ved båten. Nei, de har malt ham et godt stykke borte fra båten, og det er bibelsk, for Peter hadde gått et stykke på vannet. Men så ser han på bølgene og kjenner hvor usikkert fotfeste han har. Og så begynte han å synke.

Dette ordet vil jeg ta som tekst i kveld: «Han begynte å synke.» Legg merke til at da Peter begynte å synke, tidde han ikke. Det ville ikke ha lignet Peter å gå til bunns uten et ord. Han ropte ut, står det, og sa: «Herre, hjelp meg!»

Vi kan tenke oss at det var et virkelig nødrop, og vi ser hvordan Jesus straks rekker hånden ut, griper ham og drar ham opp, og de to går sammen. Når de så stiger opp i båten, legger stormen seg, og det blir helt stille. Og de som er om bord i båten, faller ned for ham og sier: «Sannelig, du er Guds Sønn!» (Matt 14,33).

Vi vil nå se på denne teksten fra tre sider. For det første vil vi legge merke til at den troende vandreren står i fare for å synke.

Hvis jeg bare skulle tale om dette, ville noen her si: «I kveld skal jeg gå fri, for jeg er ingen troende.» Ja, det er klart at hvis du ikke er og ikke har vært en troende, så kan du ikke synke ned fra det du aldri har vært.

For det andre vil jeg si: Er det mulig for en troende å synke tilbake igjen, så er det også mulig for den som er blitt vakt, men ikke er blitt en virkelig troende, å sovne inn og synke tilbake.

Det har hendt at jeg på møter har truffet folk som har sagt: «Jeg har aldri vært vakt.» For en tid siden traff jeg en mann som sa: «Jeg er ikke

religiøst anlagt. Selv om andre kan bli vakt og føle seg tiltalt, så kan ikke jeg det.» Om det finnes noen slik her på møtet i kveld, vil jeg for det tredje si noe om å synke i synden.

Det er altså mulig for den som er blitt en troende, som har tatt skrittet helt ut for å vandre med Jesus, å begynne å synke og gå tilbake. Jeg ønsker at hver og en som har det slik, ikke bare må se at han selv synker, men også høre Jesu ord og så rope til ham om hjelp.

Jeg vender meg til deg som en dag sa til Jesus: «Er det deg, så byd meg å komme til deg.» Hele hjertet ditt så mot Jesus, du kjente en så inderlig lengsel etter å komme til ham, og Frelseren var ikke sen til å si sitt «Kom!» til deg. Det var mye som talte imot, mange hindringer i veien, men det som ga deg en så trygg frimodighet, var at Jesus sa: «Kom!»

Det nye livet er fra første stund en vandring i tro. Du måtte sette hele din lit til Jesus. Hvor mange er det ikke som en gang begynte vandringen, men siden begynte å synke! Derfor vil jeg si: Den troende kan synke i tvil og vantro.

Er du en som tviler, en vantro? Da ønsker jeg at du i dag må få øynene opp for hvor varmt Jesu hjerte er for deg. Jeg finner ikke noe bedre eksempel på dette enn beretningen i Joh 20,25–29. Der finner du en disippel som en dag hadde sett Jesus som sin Frelser og satt sin lit til ham, men nå er han på vei til bare å se på Jesus og minnes ham som et vakkert eksempel. Ti menn vitner og sier: «Vi har sett at Jesus er stått opp. Vi har sett at han lever. Han har åpenbart seg for oss.» Men Tomas sier:

«Dersom jeg ikke får se naglemerket i hendene hans og stikke fingeren min i naglegapet og legge hånden min i hans side, vil jeg ikke tro!» (Joh 20,25). Han står fast på at han ikke vil tro at Jesus er stått opp. Han har nok ikke glemt ham, den elskelige Jesus, men at han er Gud og er stått opp, det er umulig for ham å tro. Tenk hvor nær Tomas var ved å bli som dem vi i våre dager kaller rasjonalister!

Men se hvor kjærlig Jesus tenkte på Tomas, denne ene av de tolv, da han holdt på å synke i vantro. Jesus sa ikke, slik mange andre sannsynligvis ville ha sagt: «Kan han ikke tro, så får han la være.» Nei, Jesus åpenbarer seg også for Tomas og sier til ham: «Rekk fingeren din hit, og se hendene mine. Og rekk hånden din hit, legg den i min side, og vær ikke vantro, men troende!» (Joh 20,27).

Jeg tror vi har vondt for å fatte hva som virkelig lå i dette. Tenk deg: Jesus tilbyr ham å røre ved de ømme sårene sine, naglemerkene i hendene og merket i siden. «Ta på dem, Tomas,» sier Jesus, «og vær ikke lenger vantro.» Koste hva det vil – Jesus kan ikke miste noen!

Jesu ord var også nok for Tomas, og han bryter ut: «Min Herre og min Gud!» (Joh 20,28). Nå ser han Gud i Jesus. Han ser ikke lenger bare en martyr eller et forbilde i Jesus, men Gud!

Å, hvor mange er det ikke som har vært ærlige disipler av Jesus, men er sunket ned i tvil! Om det finnes noen slik her, vil jeg rope til deg: Kan du ikke tro noen annen, så tro Tomas! Han har vært en som tvilte, men Jesus elsket ham, og nå ønsker Tomas å vitne om Jesus og rope ut: «Min Herre og min Gud!»

Det finnes mange som har vært sterkt anfektet på dette punktet og nær ved å synke tilbake og bli dratt bort. Er det slik med deg, så rop til Herren om klarhet, og han skal hjelpe deg! Jeg tenker meg alltid at det blant disiplene ikke var noen som talte så mye til de tvilende som Tomas. Helt sikkert prøvde han å rope til dem som holdt på å synke i vantro: «Jeg har selv vært en som tvilte! Jeg har nektet å tro, men nå tror jeg!»

Min venn, om du som en gang har stått på troens sikre grunn, nå kjenner at den vakler under deg, så rop til Herren om hjelp, og han skal rekke hånden ut og dra deg opp.

En predikant som jeg var sammen med for et år siden, var svært prøvet og fristet på samme måte som Tomas. Det gikk så langt at han med tårer sa at han måtte slutte å preke. Jeg sa til ham: «Rop til Gud om hjelp, og Herren skal hjelpe deg!» Vi ba sammen flere ganger, men han forble den samme.

En natt ropte han til Herren: «Er det ikke mulig å komme bort fra denne tvilen?» Da han etterpå åpnet Bibelen, fant han dette ordet: «Han som ga seg selv til en løsepenge for alle» (1 Tim 2,6). Da sa han høyt, så høyt at jeg hørte det i rommet ved siden av: «Å, min Herre og min Gud!» Tvilen var borte. Han hadde vært i uvisshet om Jesus virkelig var en Frelser som soner synd.

Jeg har nå nevnt én ting som kan få den troende til å synke. Jeg skal ikke prøve å regne opp alle muligheter, men bare nevne et par til.

Ofte ser en at de som har vandret med Herren, er blitt verdslige igjen. Hjertet og sinnet deres er blitt så oppslukt av det som hører

verden til, at de er blitt dratt nedover igjen. Det verste er at mange er sunket uten å rope til Herren om hjelp. Det står i teksten vår om Peter at da han begynte å synke, ropte han. Ja, da er det rette tiden å rope om hjelp.

I 2 Tim 4,10 leser vi om en mann som hadde vært med i Paulus' følge da han var ute og forkynte evangeliet. Han heter Demas. Men Paulus sier om ham: «Demas forlot meg, fordi han fikk kjærlighet til den nåværende verden.» Han hadde begynt å synke litt etter litt, men i stedet for å rope til Herren om hjelp fortsatte han å synke, til Paulus en dag med sorg måtte skrive om ham: «Demas forlot meg.»

Min venn, du som alltid sier når en predikant nevner noe slikt: «Så streng han er! Så hardt han tar i meg!» Jeg ønsker at dette må bli sagt til deg i rett ånd, så du forstår at det er i kjærlighet Gud vil minne deg om dette. For det vil jeg hevde: Hvor mye du enn kan vinne av den nåværende verden, og hvor fin og stor omgangskrets du enn kan skaffe deg – synker du tilbake fra samfunnet med Jesus og fra de troendes fellesskap, så skal du en dag finne at du har lidt et uerstattelig tap.

Derfor, min venn, koste hva det vil: Merker du i dag at verdsligheten holder på å dra deg nedover, så rop til Herren, og han skal hjelpe deg.

For kort tid siden hendte det på et møte at en forretningsmann som så at han holdt på å synke, ropte høyt: «Herre, frels meg! Du ser at jeg synker ned i forretningene mine. Herre, hjelp meg!» Tror du Jesus kunne se den mannen synke uten straks å rekke ham hånden? Min venn, Jesus ønsker å komme deg til hjelp, for han har deg kjær. Han ser at du er for god til å synke tilbake til verden. Du er for dyrt kjøpt til å gå tilbake. Derfor: Rop i Herrens navn om at han må hjelpe deg ut av verdsligheten. Jesus skal hjelpe deg!

«Da han begynte å synke …» Hvor står du i dag? Er du nær ved å synke? Måtte det aldri bli sagt om deg eller meg: «Et menneske er gått fortapt.» La oss rope til Gud at han må rive oss ut som en brann av ilden, at han må løfte oss opp til det han vil vi skal være.

Jeg vil nevne enda en ting, en tredje, som den kristne står i fare for å synke i. Det er noe som har vært det farligste for meg selv. Jeg har ikke hatt så vondt for å tro på Jesus, og jeg våger med sannhet å si at siden jeg overga meg til Jesus, har jeg ikke kjent en slik dragning mot verden at det har vært noen tung fristelse for meg.

Men det som har vært det tyngste for meg, har vært sløvhet og likegyldighet. Jeg våger å si til denne forsamlingen at skulle dere noen gang få høre at jeg er kommet bort fra Herren, så er det dette som har ført meg bort. Og jeg mener at de fleste av Herrens disipler er sunket ned nettopp her.

La oss se på disiplene i Getsemane. Tre ganger vekket Jesus dem, men når han kom tilbake, fant han dem sovende igjen. Hvor inntrengende sier ikke Jesus til dem: «Våk og be for at dere ikke må komme i fristelse!» (Matt 26,41). Men de sov.

Det farligste ved denne fristelsen er at det er mulig å sove uten selv å merke det. Du har nok sett hvordan gamle mennesker kan sitte og slumre inn, men når du sier til dem at de sover, svarer de nei. De mener ikke å si noe usant; de visste bare ikke at de sov. Det kommer så umerkelig. Dette er det farligste for kristenheten i vår tid. Menneskene har begynt å slumre inn, men de vet det ikke selv.

Jeg vet et godt middel mot det. Det er å ha, som Paulus, «en stor sorg og en stadig nød» (Rom 9,2) i hjertet for andres frelse. Som predikant har dette vært det tyngste for meg. Mange ganger har jeg måttet gå inn i kammeret mitt, stenge døren og be: «Herre, hjelp meg å bli våken!» – ikke for å kunne arbeide med tekster og prekener, men nettopp for å kunne vinne sjeler for Kristus.

Brødre og søstre, hvor farlig er det ikke å sovne fra dette! Er det ikke vår oppgave å si til menneskene: «Vi ber i Kristi sted: La dere forlike med Gud!» (2 Kor 5,20)? Hvor veltalende vi enn kan være, og hvor store skarer vi enn kan samle – lykkes vi ikke i å vinne sjeler for Gud, er prekenen vår forgjeves! Er vi kommet bort fra dette, så la oss gå inn i kammeret vårt, lukke døren og be til Herren: «Herre, jeg har slumret inn, hjelp meg å våkne!»

Jeg har erfart at Herren har hjulpet meg når jeg har ropt til ham. I stedet for å si: «Herre, vekk forsamlingen,» har jeg mange ganger måttet si: «Herre, vekk meg!»

Da Peter begynte å synke, ropte han. Og du troende venn som er på vei til å bli likegyldig og sløv for andres frelse: Rop til Herren at du igjen må bli brennende! Det mest lykkelige og velsignede liv på jorden er å ha en brennende lengsel i hjertet etter andres frelse.

Jeg sier rett ut til dere predikanter, eller hvem som helst som arbeider for Herren: Det har aldri vært en lykkeligere dag i ditt liv enn den

da hjertet ditt brant av lengsel etter å vinne andre for Jesus. Det er en forsmak på himmelen allerede her. La oss derfor ofte si: «Herre, hjelp meg tilbake til dette!» Og jeg tror at han straks skal rekke hånden ut og hjelpe, så sant det var et nødrop fra sjelens dyp. Herrens arm er ikke for kort.

Her er sikkert mange som har den erfaringen at de en dag ble vakt av Guds Ånd. Den troende kan synke. På samme måte vil jeg nå vise med et eksempel fra Bibelen at også den som en gang er blitt vakt, kan sovne inn igjen, og da blir det siste verre enn det første.

I Mark 6,20 leser vi om en av den tids store menn – med «stor» mener jeg at folket så på ham som en stor mann. Det er Herodes. Om ham får vi for det første vite at han var redd for Johannes. Tenk at en Herodes kunne være redd for en vekkelsespredikant! Grunnen var at han begynte å forstå at Johannes var en rettferdig mann, og da hadde han grunn til å være redd.

For det andre hører vi at han beskyttet Johannes. Var det noen som ville gjøre Johannes noe vondt eller forstyrre møtene, sto Herodes fram og forsvarte ham, og da kan du skjønne at ingen våget å løfte hånden mot ham. For det tredje rettet han seg etter Johannes i mange ting. Han var ikke bare en interessert tilhører, men hadde begynt å innrette livet sitt etter det han hørte. De som kjente ham ved hoffet, måtte si at det var skjedd en forandring med Herodes. Han var ikke lenger den samme. For det fjerde hørte han ham gjerne, eller etter den engelske oversettelsen: med glede.

Denne mannen var vakt, og jeg mener at det er mange her som er kommet nettopp så langt som kong Herodes. De har innsett at det er noe i kristendommen og hos dem som bekjenner seg som kristne. De har begynt å ta deres parti når noen taler vondt om dem, de har prøvd å rette seg etter det de har hørt, og de hører med glede. Men de kommer aldri lenger.

Grunnen til at Herodes aldri kom lenger, finner vi i vers 18. Johannes, som ikke gjorde forskjell på folk, tok Herodes til side og sa: «Det er ikke tillatt for deg å leve et slikt liv som du lever! Det er ikke tillatt for deg å synde mot det sjette bud, og du må holde opp med det!» Men det ville ikke Herodes, og så sank han tilbake. Han sank så dypt at han senere tok livet av den mannen han tidligere hadde beskyttet. Han ble

kristendommens blodfiende. Han ble verre enn han noen gang hadde vært før.

Min venn, jeg kan aldri be deg nok om dette: Er du vakt, så stå opp! Si farvel til syndelivet, for det er en stor nåde av Herren at du er blitt vakt. La ikke nådens kall gå deg forbi! Før eller senere kommer det en dag i hvert menneskes liv da Gud skal kalle og vekke, og vel er det mennesket som da står opp og ikke synker tilbake i søvnen.

Jeg skal fortelle noe som jeg selv var vitne til, og som belyser dette. I omkring to år arbeidet jeg i sjømannsmisjonen i B. En kveld la jeg særlig merke til en flokk unge menn som satt langt framme, og jeg så at Herren hadde talt til en av dem.

Det er én ting å høre en preken, men noe helt annet når en hører Herren tale til sitt eget hjerte. Da glemmer en personen som står der framme og taler, og alle de andre som er til stede, mens Herrens Ånd virker i hjertets dyp.

Så langt et menneske kunne se, var Gud nær denne mannens hjerte den kvelden, og jeg ønsket bare at han ville bli igjen, så jeg kunne få tale med ham. Det gjorde han også. Jeg gikk ned, som vi pleide, hilste på sjømennene og ønsket dem velkommen igjen en annen gang.

Jeg gikk også bort til den mannen og spurte ham: «Vil du ikke gi ditt hjerte til Herren i dag?» Han sa ikke nei, men bøyde hodet og gråt. Da kameratene hans så det, gikk de ut, og han ble alene tilbake med meg. Jeg sa: «La oss be til Gud og love ham troskap fra i kveld!» Han svarte bare: «Jeg vil bli en kristen, men ikke i dag.»

De andre kom tilbake for å få ham med seg, men han gikk ikke med dem. Han ble stående og gråt. Det er sjelden jeg er påtrengende mot noen, men denne gangen kjente jeg alvoret sterkt og formante ham til å stanse opp for Herren. Svaret hans var stadig: «Ikke nå. Jeg kommer igjen en annen gang, men ikke i kveld.» Jeg husker hvor dypt bedrøvet han forlot møtet.

Noen dager etter fikk jeg bud fra sykehuset i B. om at jeg måtte komme og besøke en ung mann som ønsket å tale med meg. Da jeg kom, sa legen: «Vil du tale med ham, så skynd deg, for han kan ikke beholde bevisstheten mange minutter til. Sykdommen er svært heftig.» Det var nettopp den mannen jeg har fortalt om.

Det første jeg sa, var: «Venn, har du fred med Jesus?» Han svarte ikke, men da jeg ville be med ham, vendte han ansiktet mot meg og

sa: «Jeg har ikke kalt deg hit for at du skal be for meg. Men jeg ville be deg si til kameratene mine at de ikke må gjøre som jeg gjorde!» Samme natt trakk denne norske sjømannen sitt siste sukk, og hans siste ord var: «Jeg går fortapt!»

Han gikk ikke fortapt fordi Jesus ikke hadde kalt på ham, eller fordi han ikke var blitt vakt. Men fordi han ikke ropte til Herren om frelse, sank han tilbake igjen. Min venn, vil du ta med deg dette ordet fra møtet i dag: Har Herren fått vekke deg, så la ikke solen gå ned før du roper til Herren om hjelp! Jesus er mektig til å frelse, og han vil ikke at noen skal gå fortapt. Det er ikke hans mening at du skal bli vakt og så ikke komme lenger.

Til slutt vil jeg si noen ord til dem som sier at de ikke er religiøse. Vi vet alle at det finnes noe i verden som heter synd. Her er vel ingen som vil bestride det. Det finnes også mange som holder på å synke i synden, dypere og dypere, år for år. Du er mer bundet i synden nå enn du vet at du var for noen år siden. Mange har forgjeves prøvd å slite seg løs fra syndens bånd, men må innrømme at de ikke greier det. Og det er sant, min venn: Du kan ikke slite disse båndene i stykker selv.

Nær hjemmet mitt på Vestlandet er det en liten havbukt, eller det vi kaller en fjord. Lengst inne i viken har det samlet seg en mengde løs sand og gjørme, og vannet går inn over den.

Da jeg sist var hjemme, fortalte en gutt jeg kjente, at noen småguttter for noen år siden hadde vært ute og badet nettopp på dette stedet. En av dem gikk ut i gjørmen og syntes den var så bløt og behagelig når han sank ned i den.

Men han sank dypere og dypere. Da ble han redd og begynte å kjempe for å komme opp, men jo mer han kjempet, desto dypere sank han. Til slutt begynte han å rope om hjelp, men kameratene hans kunne ikke hjelpe ham. «Jeg glemmer aldri,» sa gutten, «da jeg så det siste av den oppstrakte hånden hans forsvinne i gjørmen!»

Dette er et bilde på dem som går på syndens vei. I begynnelsen synes de at livet i synden er så behagelig og tiltrekkende, men når de har fått nok, begynner de å streve for å komme løs. Men de finner bare at de er bundet. De synker dypere og dypere.

I dag er Redningsmannen ute for å hjelpe, han som David taler om i Sal 40,3: «Han dro meg opp av fordervelsens grav, av den dype gjørmen. Han satte mine føtter på en klippe.» Jesu arm er sterk nok til

å løfte deg opp, og han kan nå deg hvor du enn er! Du skal aldri angre på at du roper til ham!

Troende venn, du som holder på å synke, vil du ikke rope nå: «Herre, frels meg!» Måtte det aldri bli sagt om deg at du er sunket tilbake!

Venn, du som en gang er blitt vakt av Herren: Sovn ikke inn igjen!

Og du, venn, som går på syndens vei: Prøv Herren i dag og si: «Herre, frels meg!» Jeg elsker dette ordet: «Jesus rakte straks hånden ut og grep tak i ham.» Slik gjorde han også med meg. Amen!

# Menneskefrykt

*Ordsp* 29,25

> Menneskefrykt fører i snare, men den som setter sin lit til Herren, han blir berget.

Gud, vis oss faren ved å frykte mennesker og frelsen ved å stole på deg. Amen.

Verset vi har lest – «Menneskefrykt fører i snare, men den som setter sin lit til Herren, han blir berget» – forteller oss to ting: først hva menneskefrykt kan utrette, dernest hva det fører med seg å stole på Herren.

La oss først se på den delen av teksten som sier: «Menneskefrykt fører i snare.» Det står ikke her at menneskefrykt er en snare, men at den fører i snare. Bibelen viser oss at hver og en som har fryktet mennesker, falt i snaren. Ja, jeg tror en kan si at menneskefrykt er den mest alminnelige av alle de synder Bibelen taler om. Menn som har stått imot alle andre fristelser, er gjennom denne snaren blitt ført inn i andre synder.

Måtte vi ikke bare se hva dette har ført til for andre. Måtte også den av oss som har falt i snaren, finne en vei ut til redning. For å vise dette så klart som mulig vil jeg bruke noen eksempler fra Bibelen.

Bibelen forteller oss om menn som har vært fanget i menneskefryktens snarer og er kommet løs igjen. Men det har også vært andre som aldri har klart å komme løs.

Det første eksemplet jeg vil vise til, er 1 Mos 12,12. Abraham var ute på reise, og da han nærmet seg Egypt, sa han til Sarai, sin hustru: «Se nå, jeg vet at du er en vakker kvinne. Når nå egypterne får se deg, vil de si: Dette er hans kone! Og så vil de slå meg i hjel, men de vil la deg

leve. Jeg ber deg, si at du er min søster, så det kan gå meg vel på grunn av deg» (1 Mos 12,11–13). Abraham var redd.

Da de kom ned til Egypt, spredte ryktet seg: Den vakre kvinnen er Abrahams søster. Til og med faraos stormenn så henne og roste henne for farao, og så tok han Sarai til hustru. Men av vers 18 og 19 i samme kapittel ser vi at det kom nød over Egypt, og farao kalte Abraham til seg og sa: «Hvorfor fortalte du meg ikke at hun er din kone? Hvorfor sa du: Hun er min søster, så jeg tok henne til kone? Se, her er ektefellen din, ta henne og gå!»

Legg merke til at Abraham, de troendes far, var plaget av menneskefrykt. Den fikk ham til å be Sarai fortelle og spre en usannhet, og slik dro han nød og elendighet over et fremmed folk. Du tenker kanskje: «Her er det ingen fare for meg.» Men å, hvor mange av Guds folk er det ikke som har vært fanget i denne synden, selv om de er kommet løs igjen!

Vi ser at Abraham gjorde den samme synden to ganger. I kapittel 20, vers 2, står det: «Og Abraham sa om Sara, sin hustru: Hun er min søster. Da sendte Abimelek, kongen i Gerar, folk av sted og tok Sara.» Det var riktignok ikke helt usant, men det var sannhet blandet med løgn. Han sier selv: «Hun er min fars datter, men ikke datter av min mor, og hun ble ektefellen min» (1 Mos 20,12). Hun var hans hustru, og menneskefrykten fikk ham til å fornekte det.

I vers 11 sier han hvorfor han handlet slik: «Jeg tenkte: Det finnes sikkert ingen gudsfrykt her. De vil slå meg i hjel for min kones skyld.» Og så sa han denne usannheten for å slippe unna faren.

Du troende sjel, når du ser hvordan Abraham falt i snaren, måtte det bli et rop til Herren i ditt hjerte: «Gud, hjelp meg å stole helt på deg og tro helt på deg, så feighet og menneskefrykt aldri får forlede meg til å si en usannhet.»

I 1 Mos 26,7 finner vi at Isak gjorde den samme synden da han bodde i Gerar. Der står det: «Da mennene der på stedet spurte ham ut om hans kone, sa han: Hun er søsteren min! For han torde ikke si at hun var hans kone. Han tenkte: Mennene på stedet her kunne da slå meg i hjel for Rebekkas skyld, siden hun er så vakker!»

Legger vi merke til det Bibelen forteller om dette, ser vi at knapt noe hindrer Herrens rike i å gå fram så mye som menneskefrykt.

Vi skal se hvordan Israel begynte å tilbe en fremmed gud fordi én mann var redd folket. 2 Mos 32 forteller oss at da Moses steg ned fra fjellet, hørte han en underlig lyd i dalen. Da Josva hørte hvordan folket skrek, sa han til Moses: «Det lyder krigsrop i leiren.» Men Moses svarte: «Det lyder ikke som seiersrop og heller ikke som skrik over nederlag. Det er lyd av sang jeg hører.»

Og da Moses kom ned til leiren, så han kalven og dansen. Da ble hans vrede opptent. Han kastet tavlene fra seg og slo dem i stykker ved foten av fjellet. Så tok han kalven som de hadde laget, kastet den på ilden og knuste den.

Og Moses sa til Aron: «Hva har dette folket gjort deg, siden du har ført så stor en synd over det?» Aron svarte: «De sa til meg: Lag en gud som kan dra foran oss! For denne Moses, han som førte oss opp fra landet Egypt – vi vet ikke hva det er blitt av ham. Da sa jeg til dem: Den som har gullsmykker på seg, ta dem av! Så ga de dem til meg, og jeg kastet dem i ilden. Slik ble denne kalven til!» (2 Mos 32,17–24).

Hva var nå grunnen til dette? Jo, Aron var redd folket. I stedet for å stole på Herren og stå fram som en mann for folket og med ord og eksempel mane Israel til troskap mot Gud, ga han dem en fremmed gud som de tilba og dyrket.

For ingen trenger mer å stole på Herren og ikke vike av til høyre eller venstre enn nettopp de som han har satt til ledere for andre. Derfor må vi alle flittig be for slike og si: «Herre, gi dem nåde og kraft til å stå tro, så de ikke tar hensyn til hva folket ber om, men bare til hva du befaler i ditt ord.»

Hadde Aron stått som en mann den dagen og ikke gitt etter for folkets rop, ville mye av det som siden rammet dem, vært spart – også de tre tusen mennene som falt den dagen.

Men selv om disse Herrens tjenere ble fanget i menneskefryktens snare og falt, ble de likevel løst igjen. Men om andre som er blitt fanget, kan vi ikke se at de noen gang kom løs.

I 1 Sam 15 leser vi om kong Saul. Herren hadde befalt ham å dra i strid mot amalekittene og sagt: «Gå nå av sted og slå Amalek. Slå med bann alt det han har. Spar ham ikke, men drep både mann og kvinne, både barn og diebarn, både okse og sau, både kamel og esel» (1 Sam 15,3). Kongen hadde hatt fremgang i striden, men så sa

folket: «Spar Agag og det beste av småfeet og storfeet.» Kongen bøyde seg for folkets røst og vek av fra Guds bud.

Straks kom Herrens ord til profeten Samuel: «Jeg har sett det onde Saul har gjort. Han har vendt seg bort fra meg. Jeg angrer at jeg har gjort ham til konge» (jf. 1 Sam 15,11). Så kom Samuel og sa til Saul at Herren har forkastet ham, så han ikke skal være konge, fordi han har forkastet Herrens ord. Tenk for et hardt budskap! Da svarte Saul og sa til Samuel: «Jeg har syndet! Jeg har overtrådt Herrens bud og dine ord, for jeg var redd folket og gjorde som de sa» (1 Sam 15,24). Menneskefrykt hindret ham i å gjøre det Herren hadde befalt.

Vi ser av dette eksemplet at det ikke bare er de små og ringe, men også de store og høytstående, som kan bli fanget i denne snaren. Av det som senere fortelles om Saul, ser vi at han var fanget i snaren som en fugl. Han prøvde nok å slite seg løs, men det blir aldri fortalt at han klarte det. Han var og ble fanget, og så vidt vi kan se, døde han i snaren.

Måtte dette eksemplet tale sitt alvorlige språk til oss, så vi blir mer opptatt av å behage Gud enn av å være mennesker til behag. Og har du vært bundet i denne snaren til i dag, så prøv å komme løs, så du kan bli til velsignelse for Herren og hans sak.

La meg nå også få vise faren ved menneskefrykt med et par eksempler fra Det nye testamente. Ingen ting overbeviser mer enn å lese Skriftens egne ord om denne synden. Skriften viser oss ved disse eksemplene at Ordsp 29,25 er sant.

La oss se på Matt 26,74. Der hører vi om en mann som en kan kalle en slags leder i disippelflokken. Det er Peter, den mannen som Jesus selv kalte klippen.

Men se ham nå i gården hos ypperstepresten! En tjenestepike sier til ham: «Også du var med Jesus. Du er fra Galilea, du hører Jesus til.» I stedet for å bekjenne fritt og åpent hvem han er, sier han: «Nei, jeg kjenner ham ikke», og igjen: «Jeg skjønner ikke hva du snakker om!» Og for å overbevise dem helt sverger han på at han aldri har kjent Jesus.

Hva er grunnen til at Peter handler slik? Det var ikke annet enn menneskefrykten som gjorde at han fornektet sin Mester. Stakkars Peter! Det førte sorg, ja nesten fortvilelse over ham. Snart kom stunden da han måtte gråte bittert over at han hadde vært utro mot Jesus.

Har du noen erfaring med dette, min venn? I stedet for å bekjenne Jesu navn fritt har du gjemt deg. Det har alltid ført lidelse inn i sjelen din og røvet frimodigheten fra deg. Å, hvor mange er ikke blitt fanget i denne snaren! Og mange som Herren har hjulpet på en underfull måte, våger ikke å bekjenne sin Frelser.

Vi vil nå se på Joh 9,22. Der fortelles det om en far og en mor som hadde en sønn som var født blind og fikk synet.

Folket spør dem: «Hvem har gjort det?» Men de våget ikke å bekjenne at Jesus hadde gjort det, «fordi de var redde for judeerne. For judeerne var allerede blitt enige om at dersom noen bekjente at Jesus var Messias, skulle han utstøtes av synagogen.» Ja, tenk for en fare – om døren til synagogen ble stengt for dem! Å, for et mørke! Av frykt for folket våget de ikke å bekjenne navnet til den mannen som hadde gitt deres kjære barn synet.

Venner, har Jesus gjort deg og familien din noe godt, så bekjenn hans navn! Selv om en dør skulle bli stengt for deg, så vit at det er bedre å stå utenfor med Jesus enn å være innenfor uten ham.

I kapittel 12 i samme evangelium, vers 42, leser vi om noen av de såkalte store og øverste blant folket som trodde på ham. «Men for fariseernes skyld bekjente de det ikke, for at de ikke skulle bli utstøtt av synagogen. For de ville heller ha ære av mennesker enn ære av Gud» (Joh 12,42–43). De ble kalt de øverste, men etter min mening var de ytterst små. Den mannen som er feig og ikke våger å bekjenne sin tro og mening, er en liten mann.

Slike øverste har vi nok av også i dag. De tror at Jesus er Kristus, Guds Sønn, og de har tillit til ham, men det er en dør som blir stengt for dem om de bekjenner sin tro. Så vender de seg bort fra ham. Ser en ikke dette igjen og igjen i vår tid? En mener det er bedre å være verdens venn enn å bekjenne Kristus. Men nei, det er ikke sant!

Måtte vi løfte hans blods banner høyt den korte stunden vi er her på jorden, og vise at vi tror på ham. Måtte vi aldri la menneskefrykt hindre oss i å bekjenne hans navn. Heller måtte dører bli stengt for oss enn at Jesu navn skulle lide på grunn av vår feighet.

Å, hvor mye ondt denne synden har voldt blant Herrens folk, fra den første tiden og helt til i dag – nettopp fordi menneskene har strebet mer etter ære hos mennesker enn etter Guds ære.

La oss nå se på en annen side av denne saken. Der ser jeg mennesker som har vært fullt overbevist om sannheten og gjerne ville ta imot Jesus, men frykten for mennesker hindret dem.

Les Johannesevangeliet, kapittel 19. Der hører vi om et stort vitneavhør. Jesus er ført fram for Pilatus, og folket skal si hva de vet om ham. En sier: «Han er synderes venn, han tar imot de utstøtte blant menneskene, han sier om seg selv at han er Guds Sønn.»

Pilatus legger nøye merke til hva vitnene sier, og til slutt sier han: «Jeg finner ingen skyld hos ham.» Han er nesten i ferd med å gi ham fri. Men det er en klok mann i forsamlingen, og han begynner å rope: «Gir du denne fri, da er du ikke keiserens venn!» Det ordet grep tak i Pilatus, og han skriver under Jesu dødsdom for å få være keiserens venn.

Har ikke du en eller annen gang i livet stått overbevist om sannheten? Overbevist om at det var rett å bli en kristen? Du var så nær – bare ett skritt, og du hadde vært over på Jesu side. Men det var en stemme i ditt indre som sa: «Da blir du ikke verdens venn. Det er ikke stort, ikke fint, å bli en kristen.»

Og så lot du Jesus gå bort. Menneskefrykten holdt deg tilbake.

En kald vinterdag da jeg gikk over Listerlandet, som var dekket av snø, så jeg to smågutter stå i døren til et hus. Et stykke fra dem sto en fuglefelle. En av guttene holdt i en snor som var festet til en pinne, og pinnen sto under en stor treplate. Lenger borte på snøen var det strødd ut noe svart. På avstand kunne en ikke se noen snare.

Jeg spurte hva de holdt på med, og fikk til svar: «Vi fanger fugler.»

«Men jeg synes dere fanger fugler på to måter.»

Da svarte den største: «Det er noen fugler som ikke vil gå inn under denne lemmen. Det er for dem vi har satt snarer.» Og den lille gutten la til: «Vi bryr oss ikke om hvordan vi får dem, bare vi får dem.»

Det talte til meg, og jeg tenkte: Noen sjeler kan djevelen fange i synd og last, som drukkenskap og utukt. Men det er andre som han ser ikke kan fanges i slike snarer, og dem gir han slike tanker: «Det er en skam å bli en kristen. Det er en skam å bekjenne at en hører Jesus til.» Og jeg syntes jeg hørte en stemme si: «Det er det samme hvordan jeg fanger dem, bare jeg får dem fast.»

Det er det samme hvilken snare du faller i, når Jesus ikke får sette deg fri. Det er det samme om det er menneskefrykt eller andre grove

synder som binder deg, når du ikke kommer til Jesus og bekjenner hans navn. Måtte Gud hjelpe oss alle! Hør hva Jesus sier i Luk 9,26: «For den som skammer seg ved meg og mine ord, ham skal også Menneskesønnen skamme seg ved når han kommer i sin og Faderens og de hellige englers herlighet.»

Skulle det være en skam å bli en kristen? En skam å overgi seg til Jesus? Nå synes en kanskje det. Men når han kommer igjen, han som er den skjønneste av alle, han som er herrers Herre og kongers Konge – da skal også han skamme seg ved noen. Og ved hvem? Jo, ved alle dem som skammet seg ved ham. De var fanget i menneskefryktens snarer, og på den store dagen vil Jesus skamme seg ved dem.

En dag så jeg et stygt syn, noe av det styggeste jeg har sett. En gammel mor, enkelt og fattigslig kledd, sto utenfor en kirke på landet en søndag formiddag. Ansiktet hennes strålte av glede da hun pekte på en yngre kvinne ved siden av seg og sa: «Dette er datteren min, som nettopp er kommet hjem fra Amerika.»

Den unge kvinnen var svært fint kledd. Men hva hjalp det, når en gjennom den tåpelige finheten hennes kunne se at hun skammet seg over sin gamle mor?

Da vi skulle gå, så jeg hvor gjerne den gamle ville følges med datteren, men datteren prøvde på alle måter å komme bort fra henne. Til slutt tok hun en venninne under hver arm og gikk foran, mens moren fulgte langt bak og gråt over at hennes eneste barn skammet seg over henne. Vennene mine fortalte at moren hadde arbeidet hardt for å fostre opp barnet sitt, og nå vendte barnet henne ryggen.

Dette synes jeg er et tydelig bilde på hvordan mange gjør mot Jesus, han som elsker mer enn en mor, han som har gjort mer for oss enn noen mor har gjort for sitt barn. Jesus har sagt: «La meg få være sammen med deg, la meg fra denne dagen få gå med deg.» Men de har vendt seg bort fra hans Ånd, bort fra hans ord og bort fra hans folk. De søkte andres selskap, fordi de syntes det var en skam å gå sammen med nasareeren.

Men dere er vel enige med meg – og det tror jeg dere er – i at denne datteren var et stygt barn som vendte seg bort fra sin mor. Og du mor, som sier at det ville være tungt å leve den dagen barna dine skammet seg over deg: Hva tror du himmelens innbyggere tenker hvis

du vender deg bort fra Jesus når han sier: «La meg få være sammen med deg, la meg gå med deg»?

Venner, når dere merker at Jesus er her i dag, vil dere da at han skal gå bort? Skal menneskefrykten hindre dere også i dag, eller vil dere åpent bekjenne Kristus og stille dere helt på hans side? Her kan ingen velge for en annen. Hver og en må svare for seg selv. Tenk over saken, min venn, og velg rett, så du ikke lar deg fange enda en gang og blir funnet bundet i menneskefryktens snarer på den siste dagen.

Enda et skriftsted vil jeg nevne, nemlig Åp 21,8: «Men de feige og vantro og vanhellige og morderne og horkarene og trollmennene og avgudsdyrkerne og alle løgnere – deres del skal være i sjøen som brenner med ild og svovel.» Her hører vi om en skare som skal stå utenfor ved Lammets bryllup, og først blant disse nevnes de feige. Deretter regnes morderne og horkarene og de andre opp.

Måtte det aldri bli sagt om deg: «Han eller hun hører til de feige og må en dag stå utenfor.» Still deg i dag helt på Jesu side, helt for Jesus og helt bort fra verden. Skam deg ikke ved ham, og skam deg heller ikke over å bekjenne hans navn. Men husk de skjønne ordene i slutten av teksten vår: «Den som setter sin lit til Herren, han blir berget.»

Til slutt må vi også nevne et par eksempler på at disse ordene er sanne. En mann som ikke fryktet mennesker, men satte sin lit til Herren, var Josef. Da han ble fristet til synd, var han ikke redd for å si nei. Han ville leve helt for Herren. Først så det mørkt ut for ham. Han ble kastet i fengsel og glemt i mange år. Men Gud lot hungersnød komme over landet, og det som var nød for andre, ble til frigjøring for Josef. Snart ser vi ham som en av rikets fyrster.

Den som setter sin lit til Herren, han blir berget.

En annen mann som ikke lot seg binde av menneskefrykt, var Daniel. Han nektet å spise av kongens kostelige mat og drikke av den vinen han drakk. Daniel ville ikke bøye kne for gudebildet; han ville ikke tilbe noen annen enn den levende Gud. Først så det svært mørkt ut. Han ble dømt til å kastes for løvene, men vi ser at Gud også her var tro mot sitt løfte. Han ble berget.

Paulus og Silas var ikke redde for folket, og de forkynte evangeliet i Filippi. De ble grepet, pisket, bundet og kastet i fengsel. Men de satte sin lit til Herren, og snart ble de ført ut av fengselet og sto der som frie menn.

Det er sant at de som setter sin lit til Herren, blir berget. De blir bevart her i tiden, og de blir berget for evig. Den frelste skaren hjemme hos Gud – hvem er de? Det er de som her på jorden ikke levde av menneskers gunst og ære, men søkte å opphøye Herren og satte sin lit til ham.

Å, om jeg klart og tydelig kunne få prentet dette inn i ditt hjerte: Setter du din lit til Jesus, blir du berget for tid og evighet. La oss be om at Herren ved sitt ord og sin Ånd må lære oss dette. Amen.

# Evangeliet for de fattige

*Luk* 4,18–30

> Herrens Ånd er over meg, for han har salvet meg til å forkynne evangeliet for fattige. Han har sendt meg for å forkynne for fanger at de skal få frihet og for blinde at de skal få syn, for å sette undertrykte fri, for å forkynne et nådens år fra Herren. Han lukket boken, ga den til tjeneren og satte seg. Alle som var i synagogen hadde øynene sine festet på ham. Han begynte så med å si til dem: I dag er dette Skriftens ord blitt oppfylt for ørene deres. Alle ga ham vitnesbyrd og undret seg over de nådens ord som lød fra hans munn. Og de sa: Er ikke dette Josefs sønn?
>
> Da sa Jesus til dem: Dere vil sikkert si til meg dette ordspråket: Lege, leg deg selv! Alt dette som vi har hørt er skjedd i Kapernaum, gjør det også her på hjemstedet ditt! Men han sa: Sannelig sier jeg dere: Ingen profet blir godtatt på sitt hjemsted.
>
> Sannelig sier jeg dere: Det var mange enker i Israel i Elias dager, den gang himmelen var lukket i tre år og seks måneder, da det ble stor hungersnød over hele landet. Men ikke til noen av dem ble Elia sendt, bare til en enke i Sarepta i Sidons land. Og mange spedalske var det i Israel på profeten Elisjas tid. Men ingen av dem ble renset, bare syreren Na'aman.
>
> Alle i synagogen ble fylt av harme da de hørte dette. De reiste seg og drev ham ut av byen, og førte ham ut mot pynten av det fjellet som byen deres var bygd på, for å styrte ham utfor stupet. Men han gikk midt gjennom flokken og dro bort.

Det vi her har lest om, skjedde i Nasaret, da Jesus var kommet tilbake etter sin første reise ut fra hjembyen. Det står om ham i vers 16 at han gikk inn i synagogen på sabbatsdagen, «slik han pleide å gjøre».

Jesus var altså vant til å gå i synagogen. Og folket der var også vant til at han leste for dem fra Skriftene. For det står: «De ga ham da profeten Jesajas bok, og da han hadde åpnet boken, fant han stedet der det står skrevet: Herrens Ånd er over meg, for han har salvet meg til å forkynne evangeliet for fattige. Han har sendt meg for å helbrede dem som har et sønderknust hjerte, for å forkynne for fanger at de skal få frihet og for blinde at de skal få syn, for å sette undertrykte fri, for å forkynne et nådens år fra Herren» (Luk 4,17–19).[1]

Dette stedet har man pleid å kalle «Jesu program». Som vi ser, blir seks forskjellige ting regnet opp her. For det første ser vi at Herren Jesus er kommet for å forkynne evangeliet for de fattige. For det andre for å helbrede dem som har et sønderknust hjerte. For det tredje for å forkynne frihet for fangene. For det fjerde for å gi de blinde synet. For det femte for å sette de undertrykte fri. Og for det sjette for å forkynne et nådens år fra Herren.

Da Jesus hadde lest dette, la han boken fra seg og begynte å tale til folket. Han sa: «I dag er dette Skriftens ord blitt oppfylt for ørene deres.» Og da, står det, «ga alle ham vitnesbyrd og undret seg over de nådens ord som lød fra hans munn». Og straks begynner de å spørre: «Hvor er han fra? Hvem er han?» Noen sa: «Er ikke dette Josefs sønn?» Og de undret seg over at Josefs sønn kunne tale på denne måten.

Når Jesus taler, er det én ting vi særlig må legge merke til: Han søkte aldri å tale for å bli beundret. Vi ser heller ikke at han noen gang gledet seg over at folket undret seg over talen hans. Derimot ser vi tydelig at han alltid la vekt på å tale Ordet så klart og så skarpt at de som i begynnelsen undret seg, til slutt enten måtte ta imot det eller forkaste det.

Denne gangen i synagogen i Nasaret ser vi også at han har fått alles øyne rettet mot seg. Vi ser tydelig at alles oppmerksomhet er vendt mot ham. Og alle priser ham og undrer seg over det han sier.

Men så er det særlig to sannheter han holder fram. Han sier at det var mange enker i Israel på profeten Elias tid, da himmelen var lukket i tre år og seks måneder og det kom stor hungersnød over landet, men Elia ble ikke sendt til noen av dem, bare til en enke i Sarepta. Og videre

[1] NB har ikke leddet «for å helbrede dem som har et sønderknust hjerte» i Luk 4,18, men det står i Jesaja-stedet som Jesus leser fra (Jes 61,1: «for å forbinde dem som har et sønderbrutt hjerte»). Lunde følger den eldre bibelteksten, og det er derfor han teller seks ting.

sier han at det var mange spedalske i Israel på profeten Elisjas tid, men ingen av dem ble renset, bare syreren Na'aman.

Og da, står det, ble straks alle i synagogen fylt av harme. Hvorfor? Fordi de forsto hva han ville si dem: Bare de som gjorde det profeten bød dem, ble hjulpet. Na'aman ble for eksempel renset da han adlød og gikk bort og dukket seg sju ganger i Jordan. Da – men ikke et øyeblikk før.

Da folket hørte at Jesus ville at de skulle gjøre etter Ordet, ble de fylt av harme. De samme menneskene som nettopp hadde undret seg over talen hans og beundret ham, vil nå gripe ham og til og med prøve å styrte ham utfor det høyeste stupet på fjellet som byen deres er bygd på. Men Jesus gikk midt gjennom dem og dro bort. Dette er kort sagt innholdet i teksten vi har lest.

I kveld tenker jeg å stanse ved det første punktet i Jesu program, den første delen av vers 18.

Vi vet at det alltid er slik: Når en stor og framstående person skal besøke et sted, blir det bestemt på forhånd hvordan alt skal ordnes, og programmet hans blir kunngjort. Jeg husker hvordan det var da presidenten i De forente stater skulle komme på besøk til et sted der jeg oppholdt meg. Lang tid i forveien var det satt opp et program, så innbyggerne i byen kunne vite hvilken stasjon han ville komme til, hvor han skulle bo, og i hvilket ærend han kom.

Slik var det også da Jesus kom til jorden. Det var sagt på forhånd når han skulle komme, hvilke steder han skulle besøke, og hva han skulle gjøre. Så langt tilbake som åtte hundre år i forveien hadde profeten Jesaja sagt: Når han kommer, skal han forkynne evangeliet for de fattige. Til det, sier profeten, var han kalt. Det er nettopp ved dette ordet vi skal stanse nå. Det fører oss inn på to spørsmål som vi vil prøve å besvare. Det første er: Hva er evangeliet? Og det andre: Hvem er evangeliet for?

Hvor ofte vi enn har hørt om dette, og hvor mange ganger vi enn har lest det, er det likevel svært uklart for mange både hva evangeliet er, og hvem det er for. Jeg vil prøve å besvare det siste spørsmålet først. Spurte jeg her: «Hvem er evangeliet for?», tror jeg de fleste ville svare at det er for alle. Men her kan jeg ikke være helt enig med dere. Jesus sier nemlig ikke: Jeg er kommet for å forkynne evangeliet for alle. Han sier: Jeg er kommet for å forkynne evangeliet for et bestemt

folk, en særskilt gruppe mennesker. Og hvem er det? «Jo», sier han, «for de fattige.»

Og jeg tror det er forklaringen på at det ennå i dag finnes så mange her som ikke har tatt imot evangeliet. De har ikke gått inn blant det folket som det kan sies om: «De er fattige, og derfor er evangeliet for dem.» Hvem er da de fattige? Jeg tenker meg at noen blant dere sier: «Å, om jeg var blant det folket som evangeliet hører til! Å, om evangeliet nettopp var for meg!» Vi vil derfor undersøke hvem som er fattig.

Dette finner vi best ut av ved å se på dem som er fattige i jordisk forstand. Det er den som ikke lenger har noe. Om han en gang eide noe, men har mistet det, er han fattig. Eller om du går på gaten og ser en mann som er elendig kledd, og som klager over nøden sin og sier at han er sulten – den mannen ville du vel kalle fattig?

Men om noen spør: «Tror du at evangeliet bare er for slike fattige?», måtte jeg svare: «Nei, slett ikke.» Jeg tror at Jesus taler om en annen slags fattigdom her. Jeg tror han mener den som han taler om et annet sted: «Salige er de fattige i ånden, for himlenes rike er deres» (Matt 5,3).

Jeg vil prøve å gjøre saken klar på denne måten. Tenk dere at jeg snakker med en mann her og spør ham: «Hvordan står det til med deg? Lever du med Herren?» Og han svarer: «Det står bra til med meg. Men om jeg er en kristen i den betydningen du mener, er vanskelig å si. Det jeg vet, er at Gud har gitt meg nåde til å gjøre mye godt. Jeg har gitt så og så mye til de fattige, og jeg er interessert i den og den misjonen.»

Jeg våger å si, selv om dere alle skulle si meg imot: Den mannen har ingen bruk for evangeliet. Han trenger ikke evangeliet så lenge han har en hel del gode gjerninger å komme fram for Gud med. For ham er det ikke spørsmål om nåde i Jesus Kristus.

Tenk deg nå at jeg snakker med en annen og igjen spør hvordan det står til. Så svarer han: «Det står ille til!» «Men du har vel likevel gjort noe godt, selv om du ikke bare har gjort godt?» Kanskje svarer han da: «Å nei, jeg ser at til og med det som jeg trodde var godt, er urent og dårlig.» Denne sjelen er i nød over tilstanden sin, ja, til og med over sine såkalte gode gjerninger. Der ser du en som har begynt å bli fattig.

Kanskje du selv er en av dem som påberoper seg sin faste, gode karakter og stoler på hvor rent du har levd? Da har ikke evangeliet

stor verdi for deg. Du kjenner ikke at du trenger noe slikt. Men vi har vel også en annen her som det er stikk motsatt med? Du kan ikke tale om en fast karakter, bare om all din dårlighet, om hvor ussel du er. Du trodde nok før at du hadde en ren karakter, men nå kan du ikke se det slik. Du har mistet den. Du kjenner deg fattig. Min venn, det er for deg evangeliet er!

Så spør jeg en tredje hvordan det står til, og om han går og bærer på noen synd. Han svarer: «Ja, visst har jeg synd.» «Har du bedt Gud om tilgivelse?» «Ja, jeg angrer min synd, og er det noen som virkelig angrer sin synd, så er det meg.» Så står det altså ikke så helt ille til med deg? Du mener at når du trer fram for Gud, kan du si: «Jeg har angret min synd, og nå får du, Gud, gi meg nåde i dag.»

Den som virkelig er fattig, kommer derimot fram for Gud og sier: «Gud, mitt hjerte er så hardt. Ja, det aller tyngste er at jeg ikke engang angrer min synd mot deg slik jeg burde. Å Gud, kan du hjelpe meg?» Slik er det for den som virkelig er fattig.

Jeg vil nevne enda et eksempel for å vise hvor langt jeg mener fattigdommen kan gå. En kveld her nede i kirken møtte jeg en sjel som sa: «Jeg synes jeg ikke engang kan be til Gud. Om jeg bare kunne be, så var det likevel noe. Men det har aldri vært som i kveld – jeg kan ikke engang be til Herren!» Stakkars fattige sjel! Før kunne du be, før kunne du angre og være bedrøvet, og du så noe godt hos deg selv. Men i kveld er det motsatt.

Til deg som har det slik, vil jeg si: Jeg har et godt budskap nettopp til deg, og det er dette: Herren Jesus er salvet til å forkynne evangeliet for de fattige. Han er kommet nettopp for slike som deg. Ja, så står det skrevet. Jeg tror vi er enige om at evangeliet aldri blir vårt før vi blir fattige. Før den dagen har vi ingen bruk for det. Grunnen til at evangeliet ikke blir tatt imot når det blir forkynt, er at så mange er rike i seg selv.

Men hvordan skal jeg bli fattig? «Herren gjør fattig og han gjør rik» (1 Sam 2,7). Den første erfaringen vi gjorde da Herren kom oss nær med sitt ord og bud, var denne: Han gjorde oss fattige. Vi hadde aldri før sett vår fattigdom slik som den dagen. Så kom evangeliet og gjorde oss rike, helt ufortjent.

La oss nå, så enkelt som mulig, prøve å se på hva evangeliet er.

Evangeliet er det ordet fra Herren som sier til deg: All din synd er tilgitt, all din skyld er betalt. Du fattige sjel, ta nå imot disse ordene som et budskap til deg: «Også dere var døde ved deres overtredelser og uomskårne kjød. Men Gud gjorde dere levende sammen med Kristus, idet han tilga oss alle våre overtredelser. Han utslettet skyldbrevet mot oss, som var skrevet med bud, det som gikk oss imot. Det tok han bort da han naglet det til korset» (Kol 2,13–14).

Se, det er det Kristi evangelium har å forkynne deg: Skyldbrevet som gikk deg imot, ditt syndsregister, er naglet til Jesu kors! Du har lov til å ta imot dette budskapet i dag, fattige venn! Og er det ikke et herlig budskap for den skyldige? Et annet klart budskap om det samme har Paulus gitt oss der han skriver: «For jeg overga dere blant de første ting det som jeg selv tok imot: At Kristus døde for våre synder etter Skriftene» (1 Kor 15,3). Ja, det er det evangeliet forkynner deg, det er det selve evangeliet er: Kristus døde for våre synder.

Og når en sjel er blitt riktig fattig, er det ingen annen preken som nytter enn den at Kristus er død i synderes sted. Når et menneske blir fattig, legemlig fattig, kan det likevel greie å holde seg oppe på mange måter. Men når en sjel blir helt tømt og har mistet alt, da skriker denne sjelen etter hjelp, og da finnes det ingen annen hjelp for den enn budskapet om Kristus, død for våre synder.

Da nytter det ikke å si: «Du skal vandre i Jesu fotspor!» Den fattige gråter og sier: «Jeg kan ikke.» Det hjelper heller ikke å si at Jesus døde for sannheten. «Det kan jeg nok tro», sier den fortapte synderen, «men hva hjelper det meg?» Det eneste som kan gi den ulykkelige fred og den fortapte hvile, er de herlige ordene: «Din skyld er betalt!» Derfor sier også Paulus: «Jeg overga dere blant de første ting … at Kristus døde for våre synder.» Her måtte han begynne. Du fattige sjel, ta imot dette!

Jeg vil prøve å belyse med et bilde hva evangeliet er. For tre år siden prekte jeg i B. Ved slutten av et møte kom en bort og spurte om jeg ikke ville preke i fengselet. Det ville jeg gjerne. Jeg gikk dit til den avtalte tiden, og jeg hadde aldri før talt til så mange norske fanger på én gang. Flere politibetjenter var også til stede. Som i andre fengsler kunne ikke menn og kvinner se hverandre. Det var reist en vegg mellom dem, og så satt mennene på den ene siden og kvinnene på den andre.

Blant dem som søkte Herren, var det en ung kvinne, bare 18 år gammel, men straffet for tredje gang. Etter at hun, fattig i seg selv, hadde begynt å søke Herren, var det blitt klart for henne at evangeliet virkelig også var for henne. Til visse tider trodde hun og var lykkelig. Andre ganger hadde hun likevel vondt for å tro at også hennes synd var tilgitt. En dag sa jeg til fengselsdirektøren: «Jeg synes det er leit at denne kvinnen skal måtte sitte i fengsel nå som hun er blitt fri i Kristus.» Han svarte:

«Det er ingenting i veien for at hun kan bli fri, så sant bøtene hun er idømt, blir betalt.» Ved hjelp av noen venner fikk jeg samlet inn den summen som krevdes, gikk til fengselet og fikk direktøren til å skrive ut en kvittering med det og det nummeret og den og den kvinnens navn. Pengene ble betalt, og jeg fikk kvitteringen.

Aldri skal jeg glemme den dagen da jeg kom inn i cellen sammen med direktøren og sa til kvinnen: «Du har hittil hatt vondt for å se hva Jesus har gjort for deg. Jeg har sagt deg at han har kjøpt deg fri, ikke med gull og sølv, men med sitt eget dyrebare blod. Du var skyldig for Gud til evig tid, men så kom Kristus og betalte din skyld. Her skulle du ha sittet så og så mange måneder, men nå har vi betalt for deg, og du er fri.»

Hva tror dere kvinnen gjorde? I stedet for å ta imot kvitteringen så hun helt forskrekket ut og sa: «Nei, det passer ikke for meg!» «Jo», ba jeg, «vær nå så snill og ta imot denne, så er du fri.» Da kastet hun seg ned på steingulvet, gråt og sa: «Nei, jeg passer best på dette stedet.» Til slutt fikk vi henne likevel til å ta imot kvitteringen, og så var denne kvinnen fri. Enten hun gråt eller lo – hun var fri.

Det var verken gleden eller sorgen hennes som gjorde henne fri, men bare dette at skylden hennes var betalt, og at hun hadde tatt imot kvitteringen. Fra da av hadde hun ikke annet å gjøre enn å gå. Portene som før var stengt for henne, ble nå åpnet den ene etter den andre, og så sto hun der ute og var fri. Fangedrakten var tatt av henne, og hun var kledd i andre klær.

Du som er en synder – å, om du i dag gjorde det denne kvinnen gjorde, og tok imot ordet fra Herren, det glade budskapet at også din skyld er betalt, og takket Herren! Prøv ham, og du skal få se at hans ord er sannhet! Jeg spør ikke om du er glad, om du kjenner deg lykkelig, eller om du gråter. Det betyr ingenting for saken. Det eneste som

gjør deg fri, er at Kristus er død for dine synder, at ditt syndsregister er naglet til korset med ham – ingenting annet.

En slik kvittering som den denne kvinnen fikk, har ingen betydning for andre enn fanger og fattige. Hadde jeg kommet til en rik mann og sagt: «Her har jeg betalt så og så mye for Dem, og her er kvitteringen, vær så vennlig å ta imot», ville han ha svart: «Hva skal jeg med dette? Jeg trenger ikke noe slikt.»

Jeg er redd det er mange her i dag som ikke har tatt imot evangeliet. Grunnen er at de ennå ikke har sett at de er syndere. Jeg vet at det ikke er noen behagelig følelse når en ser at en er fortapt. Og likevel ønsker jeg inderlig at du må få se din synd og ta imot kvitteringen fra Herren: Din skyld er betalt.

Så til slutt enda et eksempel, som kanskje kan gjøre denne sannheten klar for noen: evangeliet for de fattige. Da jeg hadde vært et år i Amerika, ble jeg syk. Det var i 1896. Det hadde vært dårlige tider i forveien, og den som arbeider for brødet sitt, vet hva det vil si å bli syk da. Jeg hadde bare spart noen få dollar. Så ble jeg liggende lenge til sengs. I sju uker besøkte legen meg – i alt over 40 ganger.

Da jeg ble bedre og kunne sitte oppe, var dette den tyngste tanken for meg: Hvordan skal jeg kunne betale gjelden min? En dag satt jeg og regnet ut hvor lang tid det ville gå før jeg igjen kunne være en gjeldfri mann, og det kjentes svært tungt, for det ville bli lenge.

Jeg tenkte nok på å skrive til min gamle far, men det hadde jeg ikke lyst til. Far hadde nok med sitt. Mens jeg satt der en dag, kom en av vennene mine. Han sa: «Jeg har vært hos legen din i dag.» Jeg satt der taus. «Jeg har fått regningen din», sa han. Men jeg spurte ikke hvor stor den var, for jeg hadde ingenting å betale med. Jeg tok den og la den til side på et bord bak meg.

Først da vennen min var gått, tenkte jeg: «La meg likevel åpne den og se etter.» Det gjorde jeg, og jeg så at summen var så og så stor, men nederst sto «betalt» og min venns navn. Da gråt jeg av glede.

Mange ganger siden har jeg pleid å si: Dette er nettopp det Jesus har gjort. Jeg hadde en regning som jeg aldri kunne ha betalt, om jeg så hadde prøvd aldri så mye. Om jeg hadde sagt til Gud: «Fra i dag av skal jeg leve et bedre liv», sto det gamle syndsregisteret der likevel.

Men så kom Jesus og forhandlet med Faderen og spurte hvor mye jeg skyldte. Og så sa han: «Jeg har en slik kjærlighet til syndere. Jeg

holder ikke mitt liv for kostbart, men gir det i synderens sted.» Og nå kommer han med evangeliet og sier: «Regningen er betalt – ta imot kvitteringen!» Venner, er ikke dette et godt budskap for fattige? La oss glede oss! La oss fryde oss! Skylden er betalt, og vi er fri!

Men nå sier noen: «Om jeg bare var glad, så var jeg nok fri!» Det var en ung mann her en kveld som sa noe lignende. «Jeg tror», sa han, «at jeg kan se i Skriften hva Jesus har gjort. Men jeg kan ikke være frelst, for jeg er ikke glad og lykkelig.»

Tenk deg nå at du var kommet inn til meg den kvelden da jeg satt med legeregningen, og du hadde funnet meg gråtende mens jeg sa: «Jeg skulle nok tro at gjelden min var betalt, om jeg bare kunne være glad!» Hva ville du ha sagt? Sannsynligvis: «Stakkars enfoldige mann, du kan vel se hva som står der? Og det betyr ingenting for saken om du føler deg glad eller ikke.»

Synder, om du er nedbøyd og gråter – tro Jesus i dag! Tro ham! Han er kommet for de fattige, de skyldige. Han forkynner at alt er gjort, at alt er fullbrakt, at han er død for dine synder. Og i samme stund som du tar imot dette, er du fri, er du et frelst menneske. Ta derfor imot evangeliet i dag! Kom og vær med, så vil vi be Gud om dette! Amen.

# Frelsens fryd

*Sal* 51,13–15

> Kast meg ikke bort fra ditt åsyn! Ta ikke din Hellige Ånd fra meg! Gi meg igjen din frelses fryd, og hold meg oppe med en villig ånd! Så vil jeg lære overtredere dine veier, og syndere skal omvende seg til deg.

Herre, vis oss i denne stund hva som hindrer oss i å glede oss i din frelse. Amen.

«Gi meg igjen din frelses fryd!» Slik ber David i Salme 51. Han ønsker å få tilbake noe han en gang eide, men har mistet. Legg merke til at han her ikke først og fremst ber om å bli frelst, men om å få igjen frelsens fryd – om å kunne glede seg over at han er frelst. Det han har mistet, er altså gleden i Gud, og nå ber han så inderlig til sin Gud om å få den igjen.

For meg ser det ut til at dette er det vanskeligste i vår tid: ikke å bli frelst, heller ikke å bli bevart som en kristen, men nettopp å bli bevart *lykkelig* i samfunnet med Jesus. Å, hvor mange var ikke en gang strålende lykkelige i samfunnet med Jesus, men kan ikke selv si at de er lykkelige i dag! De er ikke gått tilbake til verden, de henger ved nåden, men en merker at de mangler noe, og det er *gleden*. Den har de mistet.

Vi vet at det står skrevet: «Glede i Herren er deres styrke» (Neh 8,10). Derfor er det ingenting den onde heller vil røve fra oss enn gleden i Gud. For når han har greid å ta gleden bort fra en kristen, har han tatt styrken også, og en slik kristen er ikke lenger farlig for hans sak.

For å se nærmere på Davids ord skal vi stille oss tre spørsmål. For det første: *Hva er det som tar frelsens fryd bort fra et Guds barn*? For det andre: *Er det mulig for den som har mistet gleden i Gud, å få den tilbake*,

*og på hvilken måte er det mulig*? For det tredje: *Hva er følgen av å eie frelsens fryd*?

Vi stanser nå ved det første spørsmålet: Hva er det som kan ta frelsens fryd bort fra den som eier den? Tenk om jeg gikk ned i denne forsamlingen og spurte hver enkelt: «Er du en kristen?» Av mange ville jeg få svaret: «Ja.» Men om jeg i stedet spurte: «Er du en lykkelig kristen, er du lykkelig i Gud?» – hvor ofte ville jeg da ikke få svaret: «Jeg er en kristen, men jeg kan ikke si at jeg er lykkelig i Gud.» Når jeg så spør igjen: «Hva er grunnen?», får jeg alle slags svar, og her skal du få høre noen av dem.

En sier: «Jeg er så fattig, og det er så trangt for meg økonomisk. Kårene mine er så trykkende at jeg av den grunn ikke kan være lykkelig i Herren.» Men la meg si dette med en gang: Det har aldri fantes en fattigdom som har kunnet ta frelsens fryd bort fra et Guds barn.

Dette gode ordet har jeg til deg som synes det ser mørkt ut for framtiden din: Du skal aldri bli så fattig at du ikke har råd til å glede deg i Gud. Gleden i Gud er noe som er felles for både fattig og rik. Så hvis du sier at det er fattigdommens skyld, sier du noe usant. Det *er* ikke fattigdommen, og det *blir* aldri fattigdommen.

På reisene mine er jeg noen ganger kommet til steder der folk har vært så fattige at de ikke har visst hva de skulle stille sulten med neste dag, og likevel har det vært et usigelig lykkelig folk. Ja, Gud være takket og priset for at det ikke er rikdom som gjør menneskene virkelig lykkelige, men gleden i Herren Jesus.

Et annet svar jeg har fått på spørsmålet mitt, er: «Jeg er så syk og så svak i kroppen, og da er det umulig å være glad.» Det ligger noe sant i dette svaret, for sjelen og kroppen vår henger svært nær sammen. Når en lider i kroppen, merker ånden ofte noe av det. Likevel har det aldri vært en sykdom som har behøvd å ta frelsens fryd bort fra et menneske.

Jeg er sikker på at du selv ofte har stått ved sykesenger der den syke var nær døden, og at du likevel der har møtt et av de lykkeligste menneskene du noen gang har truffet. Og når du har gått fra det sykeværelset, har du måttet si: «Takk, kjære Gud, for at det går an å være syk og samtidig eie frelsens fryd!» Ja, det har aldri gått noen feber over jorden som har maktet å ta den bort. Derfor har jeg dette gode ordet

til deg som nå eier gleden i Gud: Ingen sykdom skal noen gang kunne ta den fra deg.

Men jeg har også fått et tredje svar, som lyder slik: «Jeg er så misforstått og møter så mye motstand i hjemmet mitt» – eller «blant kameratene mine på arbeidet», eller «blant vennene mine».

For å overbevise deg om at verken misforståelse eller motstand noen gang kan ta frelsens fryd bort, vil jeg nevne for deg to menn i Bibelen. De er omtalt i Apostlenes gjerninger, kapittel 16. Disse to mennene blir i høyeste grad misforstått. De er kommet til byen Filippi for å forkynne frelsens evangelium, men myndighetene har latt dem fengsle, som om de var kommet for å stifte opprør. De blir grepet, forhørt og dømt. Hendene deres blir bundet, føttene blir satt fast i stokken, og de blir pisket. Deretter blir de kastet i det innerste av fengselet.

Men hysj – vær stille! Hva er det du hører? Er det gråt eller klagesang som lyder ut til deg fra fengselet i Filippi? Nei, du hører en *lovsang*. Jeg tenker meg at Paulus sier til Silas: «La oss synge! La oss takke Herren for at de ikke har tatt navnene våre bort fra livets bok, at de ikke kan hindre oss i å tilhøre vår Gud!» Og så begynner de å synge, og fengselet begynner å riste i grunnvollene. Dørene springer opp, og fangevokteren begynner å rope: «Hva skal jeg gjøre for å bli frelst?» (Apg 16,30).

Nei, mine venner, den hardeste motstanden kan ikke slokke denne hellige gleden. Motstanderne kunne ikke piske gleden ut av hjertene til Paulus og Silas. Ikke noe fengsel var mørkt nok til å stenge dette himmellyset inne. La det nå stå klart for hver og en av oss at verken fattigdom, sykdom, misforståelse eller motstand kan ta bort gleden i Gud.

Som sagt, du som hører Herren til: I de årene du har levd med ham, har det vanskeligste for deg ikke vært å bli bevart med et kristent navn, men å bli bevart som en lykkelig kristen. Din hardeste kamp har vært å stå djevelen imot når han har gått løs på deg for å røve gleden fra deg. Det er sannelig den sørgeligste stillingen en kan komme i på jorden: en gang å ha vært lykkelig i samfunnet med Jesus, men så å bli innhyllet i mørke og miste gleden.

Hva er det da som kan ta frelsens fryd fra deg? Det er bare én eneste ting på jorden som er i stand til det, og det er synden. Du som er i

denne sørgelige stillingen: Hvis du er ærlig, vet du at det er en bestemt synd som er grunnen. Det kan du ikke nekte for. I samme stund som du lar noen synd få bli i hjertet ditt, er frelsens fryd borte.

Se på salmen som teksten vår i dag er hentet fra; nettopp der ser du at dette er sant. Det var en tid da David sang: «Herren er min hyrde, det mangler meg ingen ting» (Sal 23,1). Men nå roper han, som vi hører: «Kast meg ikke bort fra ditt åsyn! Ta ikke din Hellige Ånd fra meg!»

Du kan vel ikke tenke deg å komme i noe dypere mørke enn om Gud tok sin Hellige Ånd fra deg? Skjer det, da er alt tapt. Det vet David, og derfor ber han først om ikke å bli kastet bort og deretter om å få igjen sin frelses fryd.

Hva var det som hadde tatt den fra David? Du vet det: Det var synden. Og hvilken synd? Du vet nok hva slags synd David falt i. Og jeg er overbevist om at et menneske aldri kan falle i en slik synd plutselig, med én gang. Det går gradvis, skritt for skritt nedover. Vi ser tydelig i Skriften at slik var det med David. I Andre Samuelsbok 11,1 leser vi: «Året etter, ved den tid da kongene pleier å dra ut i krig, sendte David Joab av sted med sine tjenere og hele Israel. De herjet Ammons barns land og beleiret Rabba. Men David holdt seg i Jerusalem.»

David var kalt til å føre Israels kriger, men denne gangen ble han hjemme og slo seg til ro. Han tenkte: Jeg blir hjemme og lar de andre dra. Det lir mot kvelden, og den ledige mannen spaserer på taket av huset sitt. Så kommer fristelsen som en stormvind. Den griper ham, og innen kort tid ligger han der knust som et vrak og roper til Herren om hjelp.

Slik David var kalt til å føre Israels kriger, er hver og en av oss som hører Herren til, kalt til å være hans vitner – om ikke med ord, så i hvert fall med livet vårt. Og når noen er falt bort fra Herren, er det gjerne fordi han har trukket seg bort fra den plassen der Herren ville at han skulle stå. Hvordan det har skjedd, betyr ikke så mye.

Har du mistet frelsens fryd, kjenner du i dag at det er tomt og tungt for deg. Og derfor blir dette det viktigste spørsmålet for deg:

Er det mulig å få tilbake frelsens fryd? Du som sitter her og sier til deg selv: «Jeg er ikke lykkelig, slik jeg en gang var» – du som ikke vil skjule synden, men sier: «Jeg vet hvilken synd det var som tok

bort gleden min i Gud» – og som spør: «Er det mulig å få den gleden tilbake?» – jeg vil vise deg veien.

Det første jeg vil peke på, er det Herren sier hos profeten Jesaja, kapittel 48, vers 18: «Å, bare du ville akte på mine bud! Da skulle din fred bli som floden, og din rettferdighet som havets bølger.» Der hører du vilkåret: Du skal akte på Herrens bud.

Hva er så Herrens bud til deg? Jeg kan ikke gi deg noe bedre og klarere svar i dette tilfellet enn det som står i Første Johannesbrev 1,9: «Dersom vi bekjenner våre synder, er han trofast og rettferdig, så han forlater oss syndene og renser oss fra all urettferdighet.» Slik lyder Herrens ord til dem som har syndet og er kommet bort fra ham. I samme stund som du bekjenner synden din for Herren, tar han den bort og renser deg fra all urettferdighet.

Dette er nettopp Davids erfaring. Han sier i Salme 32, vers 5: «Jeg bekjente min synd for deg og skjulte ikke min skyld. Jeg sa: Jeg vil bekjenne mine misgjerninger for Herren! – Og du tok bort min syndeskyld.» Hvilken dag var det han fikk tilgivelse? Det var den dagen han bekjente sin synd.

Min venn, ønsker du å erfare frelsens fryd, sier jeg deg i Herrens navn: Bekjenn din synd for ham i dag! Skjul den ikke lenger! Øs ut hjertet ditt for Herren!

Men nå hører jeg noen si: «Jeg har bekjent synden min for Herren, men jeg er likevel ikke lykkelig.» Min venn, si meg om samvittigheten din dømmer deg for noe. Er det kanskje slik at du ikke bare har syndet mot Gud, men også mot mennesker – at du nok har bekjent synden din for Gud, men ikke for det mennesket du har syndet mot? Si meg, er det slik?

Her gjelder det ikke hva andre mennesker sier i denne saken, men bare hva Guds ord sier. Jeg våger å påstå at om du gjør etter Herrens ord, skal du få erfare at hans løfter er ja og amen, og at han skal velsigne deg.

Hør derfor hva Skriften sier at du skal gjøre om du har syndet mot et menneske. I Fjerde Mosebok 5,6 og videre leser vi: «Når en mann eller kvinne gjør noen av de synder som mennesker gjør, og bærer seg troløst at mot Herren, så de fører skyld over seg, da skal de bekjenne den synden de har gjort, og godtgjøre det de med urette har tatt, med dets fulle verd og enda legge til femtedelen. De skal gi det til den som

de har syndet mot. Men dersom mannen ikke har etterlatt seg noen nær slektning som de kan gi vederlaget til, da skal vederlaget høre Herren til.»

Herren har beskrevet helt nøyaktig hvordan Israels folk skulle handle for igjen å komme i rett stilling både til ham og til mennesker. Om de skyldte mennesker noe, skulle de erstatte det fullt ut. Og det er nettopp dette jeg mener du skal gjøre, om du vet med deg selv at du har syndet mot et menneske. Du må sørge for at du kommer på den plassen der Herren kan velsigne deg.

Jeg vil belyse det jeg nå har sagt, med noe jeg nylig har opplevd. Jeg besøkte et sted og forkynte Guds ord. Det fantes mange lykkelige mennesker på stedet, men det var også en hel del som mente det var farlig å være lykkelig i Jesus. De mente at en rett kristen skulle kjennes på at han var svært alvorlig, alltid så ned og gikk bøyd og nedtrykt. Under møtene våre kom Guds Ånd oss svært nær, og mange av disse gamle kristne fikk liksom nytt liv i Herren. De yngre som kom til fred med Gud, var også svært lykkelige og priste Gud høyt.

Så var det en gammel mann som sa til dem som var blitt lykkelige: «Legg merke til hva jeg sier: Denne gleden varer ikke lenge.» En kveld sa han også til meg: «Det du forkynner om glede i Herren, er ikke i samsvar med Guds ord.» Jeg innvendte: «Men Paulus formante jo filipperne til å glede seg i Herren alltid» (Fil 4,4). Mannen svarte: «Det er ikke min erfaring.»

Jeg tror det var Guds Ånd som den gangen ledet meg til å si: «Gamle bror, skaff bort det som står i veien, så skal du finne at Gud kan fylle også ditt gamle hjerte med glede! Skaff bort det som står Gud i veien!»

Mannen gikk bort og satte seg lengst nede i salen og tok ikke del i møtet. Men da han kom hjem til sin hustru om kvelden, sa han: «Det får koste hva det vil, men nå *vil* jeg bli en lykkelig kristen. I over tjue år har jeg kjent noe i samvittigheten min, men jeg har ikke vært i stand til å gå den veien den har vist meg. Men nå må jeg gå den.»

Mange år før han ble omvendt, hadde han vitnet falskt i en sak. Så ble han omvendt til Herren, men noen glede fikk han aldri erfare. Han lengtet etter glede, men dette båndet holdt ham bundet. Han visste at hvis han bekjente, ville det føre til straff, og det holdt ham tilbake. Stakkars gamle, ulykkelige mann!

Morgenen etter det møtet jeg nevnte, spente han for hesten og kjørte den over to mil lange veien til nærmeste by. Der gikk han inn på et kontor og fortalte hvordan det sto til. Han bekjente hele sin synd. Saken ble ordnet, riktignok på en lettere måte enn han hadde tenkt, og mannen fikk reise hjem som en fri mann. Tror dere at noen behøvde å oppmuntre ham til å glede seg i Gud? Nei, det var naturlig at han måtte gjøre det, for den synden som hadde voldt sorg og ufred i hjertet hans, var ryddet av veien, og Herrens solskinn fikk lyse inn.

Jeg mener altså at det kan være en ubekjent synd som står i veien og hindrer deg i å bli lykkelig. Du skal vite at du aldri får noen glede i Gud så lenge det er noe inne i hjertet ditt som fordømmer deg. Vi *må* gå den veien Gud viser, og få hindringen bort. Kommer vi slik i rett stilling til Gud, skal vi ikke bare bli velsignet selv, men det skal også bringe velsignelse til andre.

Om du ikke finner at dette eksemplet passer på deg, så prøv ikke å si at du er helt uskyldig. Ransak ditt eget hjerte og se hva det er som fordømmer deg, og la saken komme fram i lyset. Da skal Herrens solskinn snart strømme inn.

Her hjemme var det også en mann som gikk til politimesteren da han ble vakt, og meldte seg selv for et innbrudd han hadde begått. Saken ble undersøkt, og han ble dømt til et års fengsel. Det var ingen lett vei han fikk gå. Men hør: Fengselspresten sier at han ikke tror det finnes noen lykkeligere mann i byen. Vi forstår at det ikke kan være de ytre forholdene som gjør ham så glad. Nei, det som hadde skilt ham fra Gud, var ryddet av veien.

Du, min venn, som bekjenner deg som en kristen: La ikke noe få stå mellom deg og din Gud, eller mellom deg og noe menneske. For alt slikt hindrer deg i løpet, hindrer deg i å glede deg i Gud. Det tar bort kraften din. Djevelen vil ikke at du skal bekjenne, at du skal ta det så alvorlig, for han vet at hvis du bekjenner, får du kraften din tilbake.

Det er sant at blodet renser fra all synd (1 Joh 1,7) – det kan ikke sies ofte nok. Men du vet det selv, min venn: Kanskje har du kjent det som balsam for din syke sjel å høre i kirken hvordan Kristi blod renser fra all synd – og straks du hadde gått ut av kirken, kjente du igjen dette gamle som nager. Hvorfor er det slik? Fordi synden aldri er kommet bort. Blodet renser fra all synd, men ikke på noen annen betingelse enn at synden virkelig blir bekjent. Prøv nå selv om ikke dette er sant!

Vi vil nå se på følgene av å eie frelsens fryd. Kanskje dette mer enn noe annet skal få deg til å be: «Herre, gi meg, gi meg denne fryden!»

Det første jeg vil peke på som en følge av å eie frelsens fryd, er at den helt dreper alt som er høyt og stolt i et menneske. Når en sjel kommer i rett stilling til Gud og eier frelsens fryd, når den gleder seg over at navnet dens er skrevet i livets bok, da glemmer den lett all jordisk stolthet. Det ser vi nettopp av det som blir fortalt om en av Bibelens konger.

Slår vi opp i Andre Samuelsbok, kapittel 6, leser vi hvordan Herrens ark blir ført inn i Jerusalem. Det er glede og jubel blant Guds folk, og kong David er med. Han har lagt av seg den kongelige drakten og tatt på seg en lerretskjortel, og det står at han «danset av all makt for Herrens åsyn» (2 Sam 6,14).

Hans hustru, Sauls datter, er ikke med. Hun sitter og ser ut av et vindu, og da hun ser kongen, spør hun seg selv: Men hva slags selskap er han i? Og da han kommer inn, sier hun: «Hvor høyt Israels konge er blitt æret i dag – han som i dag har blottet seg for øynene på tjenestejentene til tjenerne sine, slik som simple folk pleier å gjøre!» (2 Sam 6,20). Merk deg hvor spottende hun taler til David!

Men det er stort å lese Davids svar. Bare den som er fylt av frelsens fryd, kan gi et slikt svar. Han svarer: «For Herrens åsyn har jeg danset. Og jeg vil gjøre meg enda ringere enn så og bli liten i mine egne øyne. Og de tjenestepikene du talte om, sammen med dem vil jeg æres» (2 Sam 6,21–22).

Sier vi for mye når vi sier at David regnet det som en ære å være sammen med det folket og danse for Herrens ark? Å, slik har det alltid vært: Når gleden i Gud, gleden over de himmelske ting, er blitt riktig stor, da har all stolthet veket bort, og sjelen har bare begjært én ting: å få opphøye Herrens navn.

Det tales så mye om enighet og samarbeid på alle områder. Ingenting kan gjøre folk så til ett som gleden i Gud, som frelsens fryd, som den tanken: Navnene våre står skrevet i Lammets livets bok.

Men la oss spørre David hva han vil gjøre når han får denne frelsens fryd. Hør! Han sier ikke at han vil eie den for å spille et vakkert stykke på harpen sin. Han sier ikke: «Da skal jeg få det så godt i hjemmet mitt.» Nei, det er noe helt annet han vil gjøre. Han vil «lære overtredere dine veier, og syndere skal omvende seg til deg» (Sal 51,15). David

var helt sikker på at hvis han fikk tilbake frelsens fryd, skulle det bli vekkelse, og syndere skulle omvende seg til Herren.

Nå spør jeg deg, kjære venn: Når var det du lærte overtredere veien, så syndere omvendte seg til Herren? Var det ikke på den tiden da du selv var lykkelig i Jesus? Ser du noen som er lykkelig i Herren, som eier frelsens fryd i sin sjel, behøver du ikke be ham om å vitne om Herren. Du skal snart høre ham si, kanskje med tårer i øynene, til noen han møter: «Min venn, vil du ikke gi Jesus ditt hjerte?» Ja, det er følgen av å eie frelsens fryd: at en vil lære overtredere veien til Jesus.

Om vi er kristne, husker vi da ikke selv hvilket inntrykk det gjorde på oss når vi før vår omvendelse møtte mennesker som var riktig lykkelige i Gud? Å, hvilken preken det var for oss, og hvor det dømte oss å møte en slik kristen! Kanskje var det en som var kommet inn i hjemmet ditt, kanskje en tjener. Han var lykkelig i Herren, og du kjente liksom inne i deg: Å, om jeg var så lykkelig!

Det verden trenger i dag, er kristne som eier frelsens fryd, kristne som eier gleden i Gud. Da skulle det lyde fra verden: «Hva skal jeg gjøre for å bli frelst?» Derfor, elskede bror og søster, ber jeg deg for Jesu skyld, for din egen sjels skyld, for den verdens skyld som Jesus ga sitt liv for: Vil du ikke be den bønnen: «Gi meg din frelses fryd»? Herren ønsker å gjøre deg lykkelig, for slik å gjøre deg til velsignelse for andre. Å, be i kveld: «Gi meg din frelses fryd», så skal Herren hjelpe deg.

Selv ble jeg rystet i mitt syndeliv ved å se en lykkelig kristen. Før jeg reiste over til Amerika første gang, fikk jeg høre at en av vennene mine var blitt omvendt til Gud. Jeg tenkte straks: Han var jo alltid en så glad gutt. Tenk at han skulle bli en kristen og miste all den livsgleden han hadde før!

Så traff jeg ham i KFUM i Chicago. Han ønsket meg velkommen og sa så: «Du kan ikke tro hvor lykkelig jeg er.» Ansiktet hans strålte. Da trillet store tårer ned fra øynene mine, og jeg hadde ikke et ord å si. Men det var noe i hjertet mitt som sa: Du er ikke så lykkelig som han.

Men i dag sier jeg til denne forsamlingen: Jeg er lykkelig fordi jeg hører Jesus til, lykkelig fordi jeg vet at mitt navn er skrevet i himmelen. Og over slikt har vi fått lov av Jesus til å glede oss (Luk 10,20). Amen.

# Vil du vise kjærlighet mot Jesus?

1 Mos 24,57–58

> De sa da: La oss kalle på piken og spørre henne selv! Så kalte de på Rebekka og sa til henne: Vil du reise med denne mannen? Hun svarte: Ja, det vil jeg.

Om jeg ikke leser mer enn disse to versene, tror jeg det er nok, fordi denne beretningen er så godt kjent for oss alle.

I dette kapitlet fortelles det at da Abraham var blitt gammel og til års, kalte han sin gamle tjener til seg. Det står ikke her at det var Elieser, men det er vanlig å tro at det var ham Abraham kalte til seg. Abraham har selv omtalt ham som en han satte svært høyt, og en gang sa han at Elieser fra Damaskus skulle arve ham.

Nå kalte han inn denne gamle tjeneren og sa: «Legg hånden din under hoften min og sverg for meg at du ikke skal ta noen fremmed til hustru for sønnen min, men dra til mitt land og til min slekt og hent derfra en som kan være hustru for sønnen min.»

Da den gamle tjeneren hørte dette, så han at det ville bli svært vanskelig. Derfor la han fram for Abraham hvilke vanskeligheter reisen kunne føre med seg. Han sa: Kanskje kvinnen ikke vil følge med meg til dette landet. Det var en godt begrunnet frykt. «Hvis hun ikke vil følge med meg, skal jeg da føre sønnen din dit?» Da svarte Abraham: Nei, vokt deg vel for hva du gjør! Du skal ikke føre sønnen min dit. Men dersom kvinnen ikke vil bli med deg, skal du være løst fra eden, bare du gjør det jeg her ber deg om.

Tjeneren fikk altså høre dette: Når du har utført ærendet, når du har gått det ærendet jeg sendte deg ut på, da skal du være fri, selv om det ikke lykkes.

Da legger tjeneren hånden under Abrahams hofte og sverger at han skal gjøre det Abraham har bedt ham om.

Så tok tjeneren ti av sin herres kameler og allslags kostbarheter fra sin herre, brøt opp og dro til Mesopotamia, til Nakors by. La oss merke oss hvor alvorlig han tok ærendet sitt, hvordan han holdt seg nær til Gud og underveis ba Herren om at reisen måtte lykkes. Han ba Gud om et tegn, så han kunne tale til den rette – til den piken Gud ville det skulle være.

Jeg tar ikke med alt som står her i beretningen, men sier bare at ærendet lyktes for ham. Tjeneren forteller pikens foreldre hvor rik herren hans er, og at Abraham har overdratt alt han eier, til sønnen sin. Det ordet jeg trenger her, finner du i vers 49. Der står det:

«Og nå, om dere vil vise kjærlighet og trofasthet mot min herre, da si meg det! Hvis ikke, så si meg det, så jeg kan vende meg til høyre eller til venstre» (1 Mos 24,49).[1]

Da Laban og Betuel hører dette, sier de: «Dette kommer fra Herren. Vi kan ingenting si deg, verken ondt eller godt» (1 Mos 24,50). De har altså ingen innvendinger å komme med. Det er et godt budskap, og de tror at det er fra Herren: «Se, Rebekka står foran deg. Ta henne og dra hjem! La din herres sønn få henne til kone, slik Herren har sagt» (1 Mos 24,51).

Da det svaret var gitt, tok tjeneren fram smykker av sølv og gull og klær og ga dem til Rebekka.

Men så kommer den avgjørende stunden. Tilbudet er lagt fram og godtatt som godt og riktig. Da sier tjeneren: «La oss dra til min herre.» Og det var dette som betydde mest for Rebekka.

Straks han har sagt det, kommer hindringene i veien. Broren og moren hennes sier: «La piken bli hos oss en tid, minst ti dager. Siden kan hun dra av sted.»[2] De sier ikke at hun aldri skal bli Isaks brud – men ikke i dag; la henne vente minst ti dager, siden kan hun reise. Da

[1] NB: «vise godhet og trofasthet mot min herre … så jeg kan vende meg til en annen kant». Lunde bygger prekenen på den eldre ordlyden.

[2] NB: «en ti dager eller så» (1 Mos 24,55). Lunde bruker den eldre ordlyden «mindst 10 Dage» flere ganger i prekenen.

sier tjeneren: «Opphold meg ikke!» Dersom hun ikke vil gå med, får en annen gå; jeg må vende meg til høyre eller til venstre.

Nå blir det svært alvorlig. Det er kommet så langt at enten må Abrahams tjener gå bort alene, eller så må Rebekka gå med. Hvordan skal det gå? Her kan ikke moren svare lenger. Rebekka blir selv kalt inn, og de spør: «Vil du reise med denne mannen?» Nå avhenger alt av hvilket svar Rebekka vil gi. Sier hun nei, går tjeneren. Sier hun ja, må hun si farvel til familien sin. Du kan tenke deg hvor alvorlig denne stunden er. Så kommer svaret hennes: «Ja, jeg vil reise!» Da var alt avgjort – men ikke før.

Den gamle tjeneren skulle føre henne hele veien, så hun slapp å bekymre seg for å finne fram selv. Han skulle lede henne til hun sto ansikt til ansikt med Isak.

Så tok tjeneren Rebekka og dro av sted. En dag mens de er på reisen, står det, så Rebekka opp, og hun fikk øye på en mann som kom dem i møte. Da spør hun hvem det er hun ser, og tjeneren sier: Det er min herre. Rebekka så likevel ikke på ham som sin herre, men som sin brudgom. De møtes, og til slutt i kapitlet står det bare at han førte henne inn i sin mor Saras telt, og hun ble hans hustru, og han hadde henne kjær.

Nå har jeg i korthet fortalt hovedtrekkene i dette kapitlet. La oss straks gjøre teksten evangelisk og se den slik: Abraham er et bilde på Gud, Rebekka på kirken, Isak på Sønnen og tjeneren på Den Hellige Ånd. Da har vi straks en stor evangelisk tekst.

Slik Abraham sendte ut Elieser for å hente en brud til sønnen sin, slik har Gud sendt ut sin Ånd for å hente en brud til Jesus Kristus. Og her på jorden kan vi aldri forstå fullt ut hvor stort det er at vi er kalt av Guds Hellige Ånd til å bli Jesu Kristi brud. Slik Elieser utførte ærendet sitt da han dro ut etter Abrahams ønske, slik gjør også Guds Ånd.

Du finner innbydelsen i vers 49, som vi allerede har lest. Da Elieser var kommet for å få en avgjørelse, var spørsmålet: «Vil du vise kjærlighet mot min herre?» Han spurte ikke om hennes stand og stilling. Han kom ikke til Rebekka og sa: Rebekka, hvor mye eier du? Dersom du eier så og så mye, er det håp om at du kan bli Isaks brud. Nei, alle slike betingelser er som strøket bort. Vi tror at Rebekka hadde levd et rent liv, men det blir ikke engang spurt om hvilket liv hun har levd.

Det stilles bare ett direkte spørsmål: Vil du vise kjærlighet mot min herre?

Se hvor nøyaktig dette svarer til den måten Guds Ånd går fram på! Når Guds Ånd kommer på besøk til et menneske og tilbyr det å bli Jesu Kristi brud, er ikke spørsmålet: «Hvor mye eier du?» Han kommer ikke første gang og sier til et menneske: «Hvor stor anger har du, hvor sønderknust er du, hva har du å by fram?» Nei, spørsmålet fra Guds Ånd har alltid vært dette: Vil du vise kjærlighet mot min Herre? Vil du i dag vise kjærlighet mot Jesus?

Men slik Abrahams tjener først talte godt om sin herre, slik gjør også Guds Ånd. Elieser sier først: Min herre er svært rik, og alt han har, gir han til sønnen sin. Slik taler også Guds Ånd godt om Jesus. Han forteller at alt er overgitt til Sønnen, at all makt er gitt ham. Slik vil han også fortelle deg at Jesus er svært rik. Tenk deg hvor kostelig det er å få en innbydelse til å høre Jesus til, til å bli hans brud!

Derfor skal spørsmålet mitt til dere i kveld være dette: Vil dere vise kjærlighet mot Jesus? Nå vet jeg at ingen kan kreve at en skal elske den en ikke kjenner. Og jeg kunne ikke be deg elske Jesus uten å vite at du kjente noe til ham. Men jeg går ut fra at også du har fått litt kjennskap til ham.

La meg likevel få si deg noen ord om Jesus. Den første grunnen til at du skal elske ham, er at han har elsket deg. Det tør jeg si helt bestemt: Jesus elsker deg. Og ser du nærmere på kjærligheten hans, skal du finne at den ikke er flyktig, ikke noe som kommer i dag og forsvinner i morgen.

Han hadde sin lyst i menneskenes barn fra evighet av. Han har elsket deg fra begynnelsen, og han har elsket deg slik at han la ned sin herlighet og kom til jorden for å finne deg. Prøv å se på den veien han gikk, så blir du kanskje overbevist om at han elsket deg og elsker deg i dag.

Kast et blikk inn i Getsemane, der Jesus kneler blant trærne i hagen! Hør hvordan han ber! Hvem er det han ber for? Er det ikke for sin brud? Er det ikke henne han forhandler med Faderen om, når han går så langt at han i sin sorg og angst sier: «Er det mulig, så ta dette begeret fra meg! Men la ikke min vilje skje, bare din» (jf. Matt 26,39; Mark 14,36; Luk 22,42)? Han bøyer seg under Guds vilje og gir sitt liv for oss.

Ingen har elsket oss slik som Jesus. Og fordi han har gitt seg selv hen i kjærlighet til deg, er han aldri fornøyd med noe annet fra din side enn din hele og udelte kjærlighet. Det er sant: Jesus vil aldri nøye seg med noe annet. Du kunne gi ham penger og midler, du kunne ofre både det ene og det andre på hans alter, men hans bønn vil alltid være: «Gi meg ditt hjerte!» (Ordsp 23,26). Han vil ikke være fornøyd med noe mindre.

For en tid siden hørte jeg fortalt noe som kanskje kan belyse én side av dette. Jeg hørte om en hustru – jeg ønsker ikke å nevne stedet – som var svært bedrøvet.

Mannen hennes ville gjerne gjøre henne lykkelig, og så gikk han ut og kjøpte den ene presangen etter den andre og bar dem hjem. Likevel var hun ikke lykkelig. Så spurte han henne hva som var i veien, og hun svarte: «Det er ikke presangene dine jeg lengter etter, det er ikke dem jeg vil ha – det er *deg* jeg vil ha!» Han hadde delt hjertet sitt med andre. Og det fantes ingen presanger som kunne erstatte det, for hun elsket ham.

Og fordi Jesus virkelig elsker deg, finnes det ingen gave du kan bringe ham, som han nøyer seg med. Han vil ha deg selv. Derfor spør vi også slik: Vil du vise kjærlighet mot ham, vil du vise kjærlighet mot Jesus? Det er den samme innbydelsen som Rebekka fikk, det samme spørsmålet som ble stilt til henne. Og hvor mange ganger har ikke det samme spørsmålet blitt stilt til dere, kjære venner: Vil dere vise kjærlighet mot Jesus?

Det neste i teksten vår handler om trofasthet. Jeg trenger ikke å si mye om det, for der det er kjærlighet, vil det alltid være trofasthet. De to tingene kan ikke skilles. De står sammen her, og de må stå sammen: Vil du vise kjærlighet og trofasthet mot min herre, så si meg det.

Men se det alvorlige som kommer nå: «Hvis ikke, så si meg det, så jeg kan vende meg til høyre eller til venstre.» Han var sendt ut for å bringe noen med seg tilbake, og hvis ikke Rebekka ville være med, fikk en annen være med.

Dette overfører jeg også på Guds Ånd. Guds Ånd er sendt ut for å kalle en brud for Jesus, som nevnt før. Han kommer på besøk. Og dersom ikke du vil gå med, skal en annen få gå. Dersom du sier nei, vil han vende seg til høyre eller til venstre. Derfor opplever vi så mange ganger at sjeler som en dag var kalt til Herren, mister kallet. De syntes

til og med at de var nær Guds rike, men etter kort tid er kallet borte fra hjertet deres. Han har vendt seg bort, han er gått til en annen.

Jeg skulle ønske at Guds Ånd måtte få bringe de samme ordene til ditt hjerte nå: Dersom ikke du vil, skal en annen få gå.

Når du hører kallet og innbydelsen, sier du gjerne at dette er en god sak. Få er på møtene uten å innrømme at det er godt å bli en kristen. De går så langt at de sier at det er riktig å bli en kristen, men mange av dem kommer ikke lenger. Det kommer så mange hindringer. Det vil nok også du merke: Når innbydelsen en dag lyder til deg, vil det komme hindringer i veien.

Også for Rebekka kom det hindringer – ikke at hun aldri skulle si ja, ikke at hun aldri skulle gå, men at hun skulle vente minst ti dager. Prøv, venner, å tenke etter om ikke dette er noe av det samme som dere har erfart. La meg spørre deg som er gammel her i forsamlingen: Da kallet lød til deg i ungdommen, hørte du ikke da en røst inne i deg som sa: Vent en tid, så kan du siden bli en kristen? Den indre stemmen sa ikke at du aldri skulle bli en kristen – men ikke i dag!

Så kommer det en dag et nytt kall, la oss si noen år etter. Men igjen kommer den samme røsten: Vent minst ti dager, siden kan du reise! Nå besøker Gud deg igjen på dine gamle dager. Han ber deg kanskje mer inntrengende enn før om å vise kjærlighet mot Jesus. Men ennå i dag lyder denne oppfordringen: Vent minst ti dager, utsett det enda en stund – siden kan du gå!

Det er her jeg ser den største faren blant oss. Det er ikke så mange i vår tid som spotter innbydelsen, men det er mange som skyver den foran seg og sier: La oss vente en tid! Å, venn, hvor gjerne skulle jeg ønske at du gjennom ordet jeg har lest, måtte se hvor farlig det er å vente.

Elieser sa den dagen: La meg reise, la meg dra! Tenk hvilket alvorlig øyeblikk! De kan ikke lenger svare for Rebekka, men hun blir selv kalt inn for å avgjøre saken. La oss prøve å ha dette bildet for oss: Familien er samlet, Rebekka er kalt inn, og hun blir spurt: Vil du reise med denne mannen?

Jeg er overbevist om – og jeg tviler på at Skriften kan motbevise det på noe punkt – at en slik dag må komme i den enkeltes liv dersom vi skal bli Jesu Kristi brud. En slik dag må komme, om den ikke allerede har vært, da vi blir kalt inn og spurt: Vil du? Jeg tror at dette var den

mest betydningsfulle dagen i Rebekkas liv. Og jeg vet like sikkert at den mest betydningsfulle dagen i ditt liv blir den dagen spørsmålet kommer direkte til deg: Vil du reise med denne mannen?

La oss nå se litt på hva det betydde å reise. Svarte Rebekka ja, betydde det at hun måtte si farvel til barndomshjemmet, til de kjære som sto rundt henne, og til fedrelandet – for å reise til et annet land. Men svarte hun nei og nektet å reise, skulle hun bli der hun var og la brudgommens tjener reise bort igjen.

La oss høre hva hun svarte: Ja, jeg vil reise! Og jeg ønsker at det må bli et Rebekka-svar i kveld. Vil du reise med denne mannen? Vil du si ja til Guds Ånd i dag? Om du ikke har gjort det før, vil du nå?

Rebekka svarte ja, og alt var avgjort da det svaret var gitt. På samme måte mener jeg at alt er avgjort i den stunden du bestemmer deg for å si ja til Herren. Å, venner, si ja i kveld, si ja til Guds Ånd! Han har bedt dere lenge nok.

Da dette ja var gitt, tok tjeneren fram smykker av sølv og gull og ga dem til Rebekka. Og i den stunden en sjel sier ja til Herrens Ånd – hvilken herlig gave får den da? Den fred som verden ikke eier, den fred som ikke kan tas bort, blir skjenket den som sier ja til Jesus. Men så må det også bli for deg som det ble for Rebekka: Du må si farvel til alt det gamle for å begynne reisen.

Mang en har hatt dette tilbudet og latt det gå seg forbi – besøkelsestiden, den tiden da Guds Ånd er hjertet ditt nær, den dagen da den himmelske Elieser står og spør: Vil du reise, vil du være med? Jeg har ikke sagt at tiden er inne for deg i kveld, men du vil selv vite hvilken dag det er. La den ikke gå deg forbi! Prøv å sette alle unnskyldninger til side, skyv alle hindringer bort!

Kanskje er det noen her som gjerne vil å begynne, men som er redde for at de ikke skal nå fram. Tenk om Rebekka hadde sagt: «Jeg har nok lyst til å bli Isaks brud, og nå er jeg til og med kommet så langt at jeg har sagt ja. Men hvordan skal jeg nå fram, hvordan skal jeg finne veien?» Det var en helt unødvendig bekymring. Tjeneren ville ha sagt: «Jeg er kommet hit for å få ditt ja og for å ta deg med tilbake, for å føre deg fram. Og alt du nå har å gjøre, er å følge lydig den veien jeg viser deg.»

Også disse kveldene har jeg truffet enkelte på møtene som har sagt: «Jeg har nok lyst til å bli en kristen, lyst til å overgi meg til Herren,

men jeg er redd for at jeg ikke skal bli bevart og bli med.» Til deg som er her, vil jeg si: Du trenger ikke å bære på den frykten. For Guds Hellige Ånd vil ta deg i hånden, han vil lede deg og føre deg så langt at du står ansikt til ansikt med Jesus.

Åndens arbeid med den kristne på jorden tar ikke slutt før bruden er overgitt til Jesus i luften. Men da er denne tjenerens arbeid gjort. Derfor vil jeg si til deg som har sagt ja til Herren: Alt du har å gjøre, er å være lydig mot Guds Ånd. La Guds Ånd få lede deg, så skal han sikkert lede deg hjem. Han skal overvinne alle vanskeligheter, han skal føre deg til du står ansikt til ansikt med din brudgom.

Så spør jeg deg til slutt: Vil du vise kjærlighet mot Jesus i dag? Vil du si ja i dag for å begynne reisen? Alle som har nådd fram og er kommet til ham, har hatt en dag i livet da de ble stilt på det stedet der de måtte gi et svar. Det samme må skje med deg også.

Det er én ting å vite at en er kalt, at en er påvirket av Guds Ånd. Det er noe annet å ha sagt ja til Jesus og farvel til verden. Hva vil du, venn? Her kan ikke venner svare for hverandre, her kan ikke en mor svare for barna sine. Den enkelte må selv svare på spørsmålet. La det bli dette svaret: Ja, jeg vil reise! Legg så din hånd i hans, la ham få føre deg trygt hjem. Amen!

# Den høyeste gjest

*Luk* 19,1–10

La meg se deg, Jesus, så jeg kan elske deg og ta imot deg med glede! Amen.

> Og Jesus kom inn i Jeriko og var på vei gjennom byen. Og se, der var en mann som hette Sakkeus. Han var overtoller og en rik mann. Han søkte å få se Jesus, hvem han var. Men han kunne ikke komme til for folkemengden, for han var liten av vekst. Han løp da i forveien og klatret opp i et morbærtre for å se ham, for veien hans gikk der forbi. Da Jesus kom til stedet, så han opp og sa til ham: Sakkeus, skynd deg og kom ned! For i dag må jeg bli i ditt hus. Han skyndte seg da og steg ned, og tok imot ham med glede. Men da de så det, knurret de alle og sa: Han gikk inn som gjest hos en syndig mann! Men Sakkeus sto fram og sa til Herren: Se, Herre! Halvdelen av det jeg eier, gir jeg til de fattige. Og har jeg presset penger av noen, skal jeg gi det firedobbelt igjen. Jesus sa til ham: I dag er frelse blitt dette huset til del, siden også han er en Abrahams sønn. For Menneskesønnen er kommet for å søke og frelse det som var fortapt.

Denne beretningen har vi hørt lest mange ganger, men det er min overbevisning at hvis Herren er til stede med sin Ånd, skal den ikke virke gammel på oss i dag heller.

I første vers leser vi at Jesus kom inn i Jeriko og gikk gjennom byen. Jeg er sikker på at enhver bibelleser har stanset ved tanken på at Jesus gikk nettopp til Jeriko.

Du vet hva Herren hadde sagt om denne byen. I Josvas bok 6,26 står det: «Forbannet for Herrens åsyn være den mannen som går i gang med å bygge opp igjen denne byen Jeriko! Når han legger byens grunnvoll, skal det koste ham hans førstefødte sønn, og når han setter

opp byportene, skal det koste ham hans yngste sønn.» Herren hadde forbannet byen. Josva hadde inntatt den, alt levende var drept og hele byen brent, og nå hadde Herren uttalt en streng dom over den som ville påta seg å bygge den opp igjen.

Måtte dette ordet få tale til dem som tror på Guds kjærlighet og stoler på den, men ikke vil vite noe av Herrens rettferdighet! Vi kan lære mye av dette ordet. Jeg ser tydelig og klart i Bibelen at Gud holder sitt ord, enten han har lovet nåde eller dom. Det har skjedd slik han har sagt. Slik var det også her. Når vi ser at Jeriko er bygd opp igjen, spør vi straks: «Har Herren holdt sitt ord? Er Guds strenge dom gått i oppfyllelse?» Ja, du skal få se at også dette ordet er gått i oppfyllelse, slik alle hans andre ord har gjort.

I 1 Kong 16,34 står det: «I kong Akabs dager bygde Hiel fra Betel opp igjen Jeriko. Da han la grunnvollen til byen, kostet det ham hans førstefødte sønn Abiram. Og da han satte opp portene, kostet det ham hans yngste sønn Segub – slik som Herren hadde talt ved Josva, Nuns sønn.» Måtte vi si et stille amen til dette! Herren hadde talt, og det skjedde. Han er en Gud som lar sine ord gå i oppfyllelse.

Hiel, som hadde frimodighet til å bygge opp igjen Jeriko, var kanskje en av dem som tenkte: «Jeg vil tro på en Gud som er kjærlighet. Aldri kan jeg tro på en Gud som vil straffe menneskene så ubarmhjertig.» Kanskje ville han vise at han hadde mot til å bygge opp byen. Og kanskje hadde familien hans aldri vært friskere enn nettopp den dagen han bestemte seg.

Men så blir den betydningsfulle grunnsteinen i muren lagt – og hans eldste sønn faller. Det må vel ha gjort inntrykk på ham, og midt i sorgen over tapet stusser han. Men kanskje sier en venn til ham: «Ikke vær redd for det. Det var vel en tilfeldighet at det gikk slik. Bare bygg videre!» Han ville nok gjerne tenke slik selv også. Han var vel en viljesterk natur, og en slik legger nødig ned et halvferdig arbeid. Og han fortsatte å bygge. Men den dagen portene ble satt opp, mistet han også sin yngste sønn. Herren hadde talt!

La dette si deg, venn, at både det ene og det andre i Bibelen er sannhet, inspirert av Gud. Og han står selv bak sitt ord og skal sørge for at det går i oppfyllelse til evig tid.

Kanskje er det noen blant oss som undrer seg over at Guds Sønn gikk til denne forbannede byen. Min tanke er at Jesus ikke kunne gå

forbi denne byen. Han var jo kommet hit ned for å søke og frelse det som var fortapt. Ved slutten av sin vandring styrer Jesus da skrittene mot Jeriko, og resten av betraktningen vår i kveld skal handle om hans møte med en av mennene i byen. Navnet hans er Sakkeus.

Det står om ham at han var overtoller, at han var rik, og at han søkte å se Jesus. Det ligger mye i disse utsagnene. Gir de oss ikke et nokså klart bilde av mannen?

La meg få si dere hvilket inntrykk jeg har av ham. Jeg ser i Sakkeus først og fremst en viljesterk mann som ikke var så lett å rokke når han først hadde bestemt seg for noe. En fast og bestemt vilje er også en av de beste gavene et menneske kan eie på jorden. Det er mange i dag som mangler denne gaven. Dessverre er det så få som virkelig vil noe. Jeg tror ikke Sakkeus noen gang hadde blitt den øverste blant tollerne om han ikke hadde vært en viljens mann.

Jeg tenker meg ham da han som ung mann bestemte seg for å bli toller. Kanskje hadde han allerede da sitt høye mål for øye, å bli den øverste. Og han var sannelig ikke en av dem som ville én ting i dag og noe annet i morgen. Iherdig strevde han mot målet til han nådde det. Uansett hvilken stilling i livet det gjelder, koster det alltid noe å arbeide seg fram til den øverste plassen. Du kan derfor være sikker på at det hadde kostet ham noe også.

Så sies det om ham at han var rik. Han hadde også hatt lyst til å eie penger, hus eller hva det nå var, og han hadde ikke gitt seg før han var kjent i byen som en rik mann. Men trass i stillingen og rikdommen kan jeg likevel ikke se for meg denne lille mannen med det store hjertet og den sterke viljen som en lykkelig og tilfreds mann. Jeg kan så levende tenke meg at han sa til seg selv da han hadde nådd målet sitt: «Aldri hadde jeg trodd at det var så tomt og så lite glede i dette.»

Kanskje er det en eller annen her i forsamlingen som har gjort den samme erfaringen som Sakkeus. Du bestemte deg for et mål i livet, og du tenkte: «Når jeg når dette målet, blir jeg lykkelig.» Du nådde det, men lykken du ventet, kom ikke. Kanskje ser du på det du har i dag, og tenker: «Aldri har jeg eid så mye som nå, men jeg er likevel ikke lykkelig!»

Jeg kjente en ung mann med en svært fast og bestemt vilje. Han ville så gjerne studere, men han var fattig. Likevel tok han fatt. Han klarte det ved å arbeide det ene året og gå på skole det neste. Og da han

var førti år, hadde han nådd så langt at han ble professor ved et college i Amerika.

En dag da han var kommet hjem fra skolen og satt ved skrivebordet sitt, sa han til seg selv: «Jeg er ennå ikke lykkelig! Som ung så jeg et mål foran meg, og jeg mente at når jeg en gang hadde nådd det, skulle sjelen min bli mett. Men jeg tok feil – jeg er i dag like utilfreds som den gangen!» Og han begynte å gråte og spørre seg selv: «Hva er det jeg lengter etter? Hvorfor gråter jeg?» – Han har selv fortalt meg det.

Han snudde seg bort fra skrivebordet, skjulte ansiktet i hendene og ropte: «Hva skal jeg gjøre for å bli lykkelig?» Da minnet Guds Ånd ham om noe han hadde hørt for mange år siden: at hos Jesus blir mennesket lykkelig. Alt annet hadde han prøvd – bare ikke dette. Så falt han på kne og ropte: «Herre Jesus, om du kan hjelpe meg, så forbarm deg over meg!» «Og nå», sluttet han beretningen sin, «nå er jeg lykkelig!»

Kristus er ikke kommet til verden for å gjøre menneskene ulykkelige, men for å gjøre dem lykkelige – lovet være Gud! Og denne Jesus trenger alle, både høy og lav, både lærd og ulærd. Det finnes ingen vei til lykke utenom ham.

En dag gikk det et underlig budskap gjennom Jeriko. Folk snakket om det seg imellom, og hadde det vært aviser den gangen, hadde det sikkert stått om det i dem. Det ble sagt at en stor lærer var på vei til byen. Og det underlige ved ham var at folk ikke bare ville høre ham, men også ble lykkelige når de kom til ham. Det ble også fortalt at han hadde hjulpet en som var uhelbredelig syk, og at mannen nå var frisk og sunn.

Også Sakkeus hadde fått høre om Jesus, for det står om ham: «Han søkte å få se Jesus.» Det er det tredje teksten vår særlig sier oss om ham.

Og i beretningen om hva han satte inn for å få se Jesus, finner jeg det beste beviset på at Sakkeus var en viljesterk mann. Det kom mange hindringer i veien for ham, men han måtte igjennom dem. Legg merke til at det står: «Han kunne ikke komme til for folkemengden.» Folket sto i veien for ham. Det var kanskje den verste hindringen han noen gang hadde møtt.

Jeg tror flere i denne forsamlingen har kjent de siste dagene at det er tomt uten Herren. Kanskje har det nå våknet en lengsel i hjertet ditt etter å komme til Jesus, men du kjenner den samme hindringen som

Sakkeus, og aldri har den virket så uovervinnelig på deg som nettopp i dag. Derfor tror jeg at beretningen om Sakkeus skal hjelpe deg til å finne veien fram til din Frelser.

Når det gjelder å søke Herren, er det helt nødvendig at menneskene har en bestemt vilje, slik at de strever utholdende mot målet når de først har bestemt seg. Hvor mange har ikke følt seg tiltalt av Herrens ord! De var på en måte vakt, men viljen deres vaklet hit og dit – ofte på grunn av en bestemt synd. Kanskje er hindringen for deg også den samme som for Sakkeus? Står folket i veien for deg? Tenk deg den store folkemengden og den lille, ivrige Sakkeus som vil fram!

Det kan i sannhet være hindringer for mange i dag også, om enn på en annen måte. Du sier kanskje: «Jeg er redd for at den eller den skal se at jeg vil bli en kristen, og hva vil han da si om meg?» Du tenker på hva venner, slektninger og bekjente vil si om deg hvis det kommer ut at du har begynt å søke Jesus!

For andre igjen kan folket stå i veien på en helt annen måte. De blir dratt mot Jesus, men så kommer de særlig til å tenke på noen som bekjenner seg som kristne, men ikke lever som kristne. Jeg vet om mang en urolig sjel som andres dårlige kristenliv har hindret i å komme til Jesus.

Min venn, jeg ber deg i Jesu navn: Vil du ikke være en kristen helt og fullt, så stå ikke i veien for andre! Det er nok at du selv går fortapt som en hykler; du skal ikke også stenge veien for andre!

Er det ikke forferdelig å se barn som er vokst opp i kristne hjem, men som på grunn av foreldrenes slurvete liv verken har respekt for Guds ord eller tillit til Jesus? Min tanke er at det hadde vært bedre om du aldri hadde nevnt Jesu navn, enn at det skulle være til hinder for andre. Jeg vil rope til deg: «I Herrens navn, gå av veien! Si heller at du ikke er en kristen, bare du ikke står i veien!» Hva kan det hjelpe deg for tid og evighet å innta en slik plass?

Nå vil jeg vende meg fra disse – de må selv velge sin vei – og til deg som ønsker å se Jesus. Jeg vil be deg: Legg merke til Sakkeus og gjør som han! Hva gjorde så Sakkeus? Han var ikke som menneskene i vår tid, som nok vil komme til himmelen, men gjemt inne i flokken, så ingen skal se dem. Nei, han sprang foran hele folkemengden, så alle kunne se at han løp for å få se Jesus.

Tenk så mye kritikk han måtte tåle! Folk har sikkert spurt hverandre: «Hvem er han som springer der? Kjenner du ham som er så frampå?» «Ja», svarer en annen, «det er jo den rike Sakkeus, han som arbeidet seg opp til å bli den øverste over tollerne. Nå skal han naturligvis være den første her også.» Men Sakkeus, tenker jeg, var døv for alt sammen. Bare én tanke fyller ham: «Jeg må få se Jesus! Koste hva det vil, jeg må få et møte med ham!»

Jeg har knapt sett noe menneske bli frelst uten at det har vært villig til så å si å «springe foran». Det er så få nå som vil det. Nei, de vil tvert imot gå i store skarer, så de ikke skal bli kjent igjen.

Det står ingenting i teksten vår om at folkemengden hadde noen vinning av at Jesus kom til Jeriko. Men for et herlig utbytte ble det ikke for Sakkeus og huset hans! Han fikk lønn for strevet sitt. Derfor enda en gang, du søkende sjel som finner det tomt i verden: La beslutningen din bli denne: «Koste hva det koste vil – bare jeg får et møte med Jesus!»

Da Sakkeus kom til et sted der han visste at Jesus ville komme forbi, klatret han opp i et tre. Kanskje satt han der skjelvende og undret seg: «Tro om jeg får se Jesus?» Folkemengden kommer nærmere, og han speider ut over mengden for å se hvem som kan være Jesus. Nå er hele flokken rett under treet – Jesus stanser – og han vender seg opp mot Sakkeus og sier:

«Sakkeus, skynd deg og stig ned! For i dag må jeg bli i ditt hus.»[1] Ser du, han kjenner Sakkeus! Legg godt merke til det! Jesus vet også hvem du er, du som er her i kveld. Han vet om du er kommet hit for å søke ham. Han vet hvilke hindringer du har hatt for å komme hit og få et møte med ham. Også til deg vender han seg direkte og sier: «Skynd deg og stig ned!»

Å, hvor mye ligger det ikke i disse ordene: «Stig ned!» Nettopp til sitt eget folk må Herren ofte si disse ordene. Vår menneskelige natur har alltid en slik tilbøyelighet til å stige opp, og derfor trenger Gud stadig vekk å si til oss som kristne: «Stig ned!» Er det noe, venn, som du trenger å stige ned fra? Tenk etter, mens Jesus er hos deg. Du hører at han sier: «Skynd deg!» For han vil gjerne snart få bo i hjertet ditt.

[1] NB: «skynd deg og kom ned!» (Luk 19,5). Lunde bygger videre på den eldre ordlyden «stig ned».

På et møte en gang spurte jeg en kvinne hvorfor hun ikke var lykkelig. Hun så alltid så bedrøvet ut, og jeg hadde aldri sett henne glad i Herren. Hun svarte at hun hadde prøvd i snart femti år å bli lykkelig, men at det ikke hadde lyktes for henne. «Så ofte jeg har kunnet, har jeg vært i kirken, og så ofte det har vært altergang, har jeg vært med. Men det har ikke hjulpet noe.»

Jeg forsto at hun på den måten hadde prøvd å arbeide seg fram til et møte med Jesus, og jeg sa til henne: «Kanskje er den veien du nå må gå for å bli lykkelig, at du stiger ned fra all din egenrettferdighet.»

Men den gamle kvinnen ville helst ikke og holdt fast ved dette: «Skal jeg da si at alt dette har vært forgjeves? Skal jeg ned i støvet som en fortapt synder og be Jesus om nåde?» Ja, hun måtte ned. Hun måtte gå den samme veien som den åpenbart ugudelige for å få et møte med Jesus. Hun måtte ned fra sin egen ros.

Andre må ned fra stoltheten sin. Kanskje er det mange slike her. Du synes du er noe, og du sier kanskje at du har grunn til å synes det. Men skal du komme til Jesus, må du gå den samme veien som andre fattige syndere. Også du må bøye deg ved korsets fot og be om nåde og tilgivelse. Min venn, kanskje er det nettopp dette som hindrer deg. Kanskje er det stoltheten din du må stige ned fra. Følg da Jesu oppmuntrende tilrop: «Skynd deg og stig ned!»

På et møte i en liten by i nærheten av K. så jeg en mann fra de høyere samfunnslagene som var sterkt grepet av Ordet. Etter møtet gikk jeg fram til ham og spurte om han hadde funnet Jesus. Han svarte helt ærlig: «Nei, det har jeg ikke.» Og da jeg spurte ham om han ønsket å bli en kristen, svarte han ja.

Men da jeg foreslo at vi skulle bøye knærne, bekjenne vår synd og be Herren om tilgivelse, sa han: «Aldri kunne jeg bøye knærne her på dette stedet og blant disse menneskene.» Og det holdt han fast ved, selv om jeg sa til ham at det ikke fantes noen standsforskjell i Guds rike.

Han fortsatte likevel å komme på møtene våre. Og en kveld, da det ble spurt om noen ville overgi seg til Jesus, reiste denne mannen seg gråtende. Han fortalte siden at stoltheten hans ble brutt i samme stund som han ga seg til kjenne. Han steg ned fra sin egen høyde for å møte Jesus.

Slik gjorde også Sakkeus. Han skyndte seg å stige ned. Og hør så igjen hva Jesus sa videre til ham: «I dag må jeg bli i ditt hus.» Hvor forundret måtte ikke Sakkeus bli da han hørte hvorfor han skulle stige ned! Og det står om ham at han tok imot ham med glede. Måtte du gjøre det samme! Det står jo at «Den Høyeste bor ikke i hus som er gjort med hender» (Apg 7,48), men hos den som er knust og nedbøyd i ånden (Jes 57,15).

Når nå Jesus sier til deg: «Jeg vil i dag ta inn i ditt hus», hva vil du da svare? Jeg tror vi blir enige om at ingen er blitt nektet husrom så ofte som Jesus. Aldri får noen en så lite gjestfri mottakelse som han. Hvor mange her i forsamlingen kan det vel sies om at de har åpnet hjertene sine for Jesus? Og hvor stor er ikke skaren som vet med seg selv at de ikke har gjort det!

Hvor ofte har ikke Jesus banket på døren din, men hva har du svart? Kanskje har du ærlig sagt: «Jeg ville nok gjerne at Jesus skulle komme inn, men huset mitt er ikke som det burde være. Det er ikke så rent og i orden i dag at jeg kan ta imot en slik gjest.»

Men Jesus sier: «I dag må jeg bli i ditt hus.» Tenk deg at Sakkeus hadde svart Jesus: «Huset mitt er ikke rent nok for deg. Det er ikke som det bør være.»

Andre har svart, om ikke med ord, så med gjerning: «Jeg vil ikke åpne for deg! Ditt selskap er ikke fint nok for meg! Jeg tillater på ingen måte at du kommer inn i huset mitt!»

Kanskje har Herren Jesus prøvd å finne inngang hos deg gjennom et av barna dine, men du har gjort kraftig motstand. Ja, hvor sterk kan ikke motstanden være og fiendskapet bli! Tenk, i R. var det en mann som sa til datteren sin da hun hadde begynt å følge Jesus: «Heller ville jeg sett deg som en skjøge enn som en kristen!» Se, for et fiendskap mot Jesus! Se hvordan døren blir stengt for ham! Heller skulle djevelen få komme inn i hjemmet og binde et av barna i det mest skammelige slaveriet som finnes, enn at Jesus skulle få komme inn.

Tenk at det ennå i dag finnes folk som sier at det er simpelt å bli en kristen, ja, simplere enn alt annet! Aldri har det vandret en så fin og edel mann på vår jord som Jesus, aldri noen så dannet og taktfull som han. Aldri har det vært et øye så rent, aldri et hjerte så følsomt som hans! Aldri har du åpnet døren din for en venn som kunne sammenlignes med Jesus!

Derfor vil jeg rope inn i hvert hjerte og hvert hjem i kveld: Åpne for Jesus! Slå døren på vidt gap og ta imot ham med glede! Han vil komme inn i ditt hus i dag og bli der! Høy eller lav – Kristus kommer til deg!

Tenk om du ville legge ned motstanden din, om du ville vri om nøkkelen i viljen din i dag og si til Herren: «Døren min er åpen for deg!» For en herlig stund det skulle bli! Kanskje er ikke huset ditt rent og passende for en slik gjest. Når Jesus kommer inn, skal han nok ordne den saken.

Jeg vet ikke hvordan det sto til i Sakkeus' hjem – det står ingenting om det – men jeg vet hva Jesus sa da han var kommet inn. Hør hvilke herlige ord: «I dag er frelse blitt dette huset til del.» For en dag for Sakkeus, da Frelseren fikk komme inn! Han ønsker så gjerne at en slik dag også skal komme for deg.

Straks begynner noen å klage, knurre og anklage Sakkeus. De sier at han er en syndig mann. Jesus visste det godt, og han visste også hva disse anklagerne tenkte i hjertene sine. Sakkeus slipper å forsvare seg selv – Jesus gjør det når han sier: «Menneskesønnen er kommet for å søke og frelse det som var fortapt.»

Jeg elsker så høyt disse herlige ordene som ble talt i Sakkeus' hus. Nå våger ingen lenger å knurre og si at Sakkeus fremdeles er fortapt – Jesus har frelst ham, for han var kommet nettopp for slike. La menneskene si det verste de vet om deg. Men har du tatt imot Jesus, trer han fram for deg og sier: «Jeg er kommet for å frelse nettopp deg, som var fortapt.»

Hvordan tror du vel Sakkeus hadde det etter Jesu besøk? Jeg tror han fikk kjenne en fred og en velsignelse som han aldri hadde kjent før. Nå ofret nok Sakkeus gjerne halvdelen av det han eide, og mer til, for nå var han blitt rik i Herren.

Jesus fortsatte sin vei til Jerusalem for å lide og dø, og vi hører ikke at han kom innom Jeriko igjen. Byen hadde hatt sin besøkelsestid – tro om flere enn Sakkeus hadde brukt den rett? Kanskje syntes mange av medborgerne hans at han hadde oppført seg dumt da han åpnet for Jesus.

La meg til slutt få si hva jeg tenker om Sakkeus. Hjemmet hans finnes ikke lenger. Den dagen kom da han måtte forlate huset sitt. Men kan vi ikke tenke oss at det den dagen ble sagt der oppe i de evige boliger: «Åpne dere, dere veldige porter, så vi kan ta imot den mannen

som kommer i dag!» Om noen spør hvem han er, skal Jesus svare: «Jeg kjenner ham! Han åpnet sitt hus for meg, og nå vil jeg åpne mitt palass for ham!»

Det kommer en dag da også du og jeg må flytte og si farvel til vårt jordiske hjem. Vi må ta avskjed med våre kjære og dra bort. Da blir spørsmålet om det er noen som vil åpne dørene for oss der oppe. Tenk om du har stengt for Herren Jesus her, og han må stenge for deg der! Hvordan skal det da gå? Jeg bønnfaller deg: Åpne for Jesus i dag! Skam deg ikke over å la noen se at du åpner hjertet ditt for Herren! Da skal han heller ikke skamme seg over å åpne sine dører for deg (Mark 8,38). Amen.

# Et betydningsfullt valg

1 Mos 13,1–18

Og Abram dro ut fra Egypt opp til sydlandet, han og hans kone, med alt det han eide. Og Lot var med ham. Abram var meget rik på buskap og på sølv og gull. Og han dro i dagsreiser fra sydlandet helt til Betel, til det stedet hvor teltet hans hadde stått i begynnelsen, mellom Betel og Ai, til det stedet hvor han hadde bygd et alter forrige gang. Der påkalte Abram Herrens navn. Men også Lot, som dro sammen med Abram, hadde småfe og storfe og telt. Og landet kunne ikke romme dem, så de kunne bo sammen, for eiendommen deres var for stor til at de kunne bo sammen. Det ble trette mellom dem som gjette Abrams kveg og dem som gjette for Lot. Kana'aneerne og ferisittene bodde den gang i landet. Da sa Abram til Lot: Jeg ber deg, la det ikke være trette mellom meg og deg, og mellom gjeterne mine og gjeterne dine! Vi er jo brødre. Ligger ikke hele landet åpent for deg? Jeg ber deg, skill deg fra meg! Hvis du tar til venstre, vil jeg dra til høyre. Hvis du tar til høyre, vil jeg dra til venstre. Da løftet Lot sine øyne, og han så at hele Jordan-sletten like til Soar overalt var vannrik, som Herrens hage, som landet Egypt. Dette var før Herren ødela Sodoma og Gomorra. Så valgte Lot for seg selv hele Jordan-sletten. Og Lot dro østover, og de skiltes fra hverandre. Abram ble boende i Kana'ans land. Men Lot tok bolig i byene på sletten og han flyttet teltene sine så langt som til Sodoma. Men Sodomas menn var onde og syndet grovt mot Herren. Og Herren sa til Abram etter at Lot hadde skilt lag med ham: Løft nå dine øyne og se ut fra stedet der du står – mot nord, mot syd, mot øst og mot vest! For hele det landet som du ser, til deg vil jeg gi det, og til din ætt for alle tider. Jeg vil la din ætt bli som støvet på jorden. Hvis et menneske er i stand til å telle jordens støv, så skal også din ætt kunne telles. Stå opp og dra

> gjennom landet så langt og så bredt som det er! For deg vil jeg gi det.
> Og Abram flyttet teltene sine. Han kom til Mamres terebintelund i Hebron, og der bosatte han seg. Der bygde han et alter for Herren.

Det ordet jeg tenkte vi særlig skulle stanse ved, er fra vers 11: «Så valgte Lot for seg selv hele Jordan-sletten.»

Først må vi legge merke til hva som var anledningen til at Lot gjorde dette valget. Vi hørte i begynnelsen av kapitlet at Abraham og Lot reiste sammen, og at begge var rikt velsignet av Herren. I Det gamle testamente finner vi så ofte at velsignelsen består i at en blir rik på jordisk gods. Abram var en mann som adlød Gud, og derfor velsignet Gud ham, og han ble meget rik. Og sammen med Abram velsignet Gud også Lot. Men så kom en prøvelsens tid: Det ble strid mellom dem.

Kanskje former ikke prøvelser og kamp en mann, slik noen mener, men de viser i alle fall hva en mann er. Det er vel også derfor Paulus sier de velkjente ordene i 1 Kor 11,19: «For det må være partier blant dere, for at det kan vise seg hvem som er ekte blant dere.» Slik gikk det også i teksten vår. Det ble strid – riktignok ikke mellom Abram og Lot, men mellom tjenerne deres – og slik kom det for dagen hvilket sinnelag disse to mennene hadde.

Vi ser at Abrams sinn er helt for Gud. «La oss heller skilles,» sier han, «enn at det skal være uenighet mellom oss.» I teksten blir det nevnt at kana'aneerne og ferisittene bodde i landet på den tiden. Kanskje var Abram redd for at disse folkene skulle se at det var strid mellom ham og Lot, så Herrens sak ville lide skade. Derfor kommer han med forslaget om at de skal skilles. «Vil du til venstre,» sier han, «så går jeg til høyre – eller vil du til høyre, så går jeg til venstre.»

For Lot blir dette en svært alvorlig stund. Det ser ut som han er helt enig i at de skal skilles, men det er han som helt og holdent får velge hvor de skal bygge hjemmene sine for framtiden.

Det står i begynnelsen av vers 10: «Da løftet Lot sine øyne, og han så …» Han valgte ikke uten å se seg for og tenke seg om. Han ser etter hvilken del av landet som er best, og når han løfter blikket, ser han at Jordan-sletten er vannrik, altså utmerket for de store hjordene hans. Han synes også det er en fordel at den grenser helt inn til byene på sletten. Og så velger han nettopp denne delen av landet.

Men leser vi videre i Bibelen, får vi vite mer om det området Lot valgte. Den forteller blant annet at byene på sletten, Sodoma og Go-

morra, var svært ugudelige, og at folket der syndet grovt mot Herren. Det var nok også grunnen til at Lot ikke ville flytte inn i noen av byene. Det står jo at han slo opp teltet sitt like mot Sodoma.[1] Men Abram slo opp teltet sitt langt derfra, ved Mamres terebintelund.

La oss nå se hva Lot vant ved valget sitt. Du tenkte kanskje at vi straks skulle få se hva han tapte, men en sak har alltid mer enn én side. Derfor vil vi først se på hva han vant ved å slå opp teltet sitt mot Sodoma.

Slik folk flest ser det, hadde han vunnet ære og anseelse. Med de store eiendommene sine hadde han fordel av å bo nær byen, der han lett kunne drive forretningene sine. Og da folket i området ble kjent med ham, tenkte de sikkert: «For en forstandig og dyktig forretningsmann denne Lot er!»

Snart flyttet han også helt inn i Sodoma og ble en mann med høy stilling der. Kapittel 19 forteller at Lot hadde en svært anselig stilling i den ugudelige byen: Han «satt i Sodomas port» (1 Mos 19,1). Det var sikkert mange som beundret ham og tenkte: «Se hvordan han arbeider seg fram i livet! Mens Abram ennå bor i telt der oppe mellom fjellene, har Lot forlatt teltlivet og flyttet inn i et hus.»

Ja, Lot hadde sikkert mange og store fordeler av å flytte inn i byen. Livet ble så rikt og vakkert for ham der han levde høyt ansett midt blant det ugudelige folket. Men han tapte også mye som han ikke så, eller ikke ville se, den dagen han valgte.

La oss prøve å forstå hvor alvorlig den dagen er da vi står overfor et valg, der to veier åpner seg for oss. Gud gi at jeg kan tale slik at sjeler velger den rette veien og vinner noe, ikke bare for tiden, men også for evigheten!

Mitt første ønske er da at vi må se lenger enn Lot gjorde den dagen han skulle velge. Det står riktignok ikke at han valgte uten å se seg for. Men han så bare Jordan-sletten og ikke lenger, mens Abram så langt forbi den. Å, hvor mange er det ikke som bare ser etter hva dette livet kan by på, og som velger bare med tanke på det timelige! La oss som kristne være kloke og forstandige, så vi ser langt framover – la oss holde oss nær Herren, så han kan få hjelpe oss.

[1] NB: «han flyttet teltene sine så langt som til Sodoma» (1 Mos 13,12). Lunde følger den eldre ordlyden «opslog sit Telt indtil Sodoma» og bygger bildet «inn mot Sodoma» på den.

Kanskje er det en her som nylig begynte å vandre med Herren. Men straks etter kom alle mulige fristelser og prøvelser, og han måtte velge mellom å ta mer avstand fra verden eller å nærme seg den igjen.

Det var et alvorlig valg han sto overfor, men lykkelig er han nå hvis han valgte rett. Tar jeg feil når jeg sier at tidens motto ser ut til å være: «Hvor nær verden kan jeg leve og likevel være en kristen?» En vil så nødig trekke seg helt bort. Jeg er viss på at det er mange blant oss som holder fast ved Herren, men lever livet sitt så tett inntil verden fordi de synes de verken kan eller vil slippe den.

Men ingen kan innta en slik stilling uten å lide et stort tap. Å, måtte vi ikke spørre hvor nær verden vi kan komme, men hvor langt bort fra den!

Jeg tenker meg at det her i forsamlingen er to personer som begge vil være kristne. Den ene har som sin livsoppgave å leve helt og udelt for Herren. Den andre sier: «Jeg vil leve for Herren, men ikke på den måten. Jeg vil følge med tiden og leve blant de gamle vennene mine. Ingenting av det jeg gjør, kan være synd, og hvem vet om jeg ikke på den måten kan vinne ham eller henne?» Jeg mener at nettopp slike mennesker er den største hindringen for kristendommens framgang i våre dager – de menneskene som har leiret seg på sletten mot Sodoma.

Alle verdens fritenkere har ikke hindret Kristi sak så mye som disse som bekjenner seg som Herrens folk – men om dem gjelder det som står hos profeten Esekiel: «Dette er Herrens folk, og likevel måtte de dra ut av hans land!» (Esek 36,20) De lever ikke der Herrens folk bør leve, og det får alltid følger. Likevel har de alltid en grunn eller en unnskyldning for å bo nær Sodoma, og den virker ofte helt berettiget.

Mange sier: «Jeg håper å kunne ha god innflytelse på vennene mine, og kanskje kan jeg også vinne dem for Herren ved å rette meg litt etter ønskene deres.» Jeg for min del har aldri truffet noen som har vunnet andre for Jesus ved å gjøre seg lik verden. Hvem er det som er jordens salt og verdens lys? Er det ikke de som står helt atskilt for Herren?

En liten fortelling kan kanskje belyse det jeg ønsker å få fram her. Den første vinteren jeg var ute og forkynte Guds ord, hørte jeg en predikant i en by i Sør-Dakota fortelle dette: En ung pike fra en fornem

familie ble omvendt til Gud. Hun var svært begavet og hadde tilegnet seg store kunnskaper.

Så snart hun overga seg til Jesus, ble det full strid i hjemmet hennes, og foreldrene gjorde alt for å få henne på andre tanker. Etter noen uker, da familien ikke hadde klart å få henne bort fra Herren, skrev broren hennes hjem fra California og ba dem sende henne til ham. «Så skal jeg innen en måned ha pirket disse grillene ut av henne.»

Den unge piken ble sendt til California, men etter seks måneder sendte broren henne hjem igjen som «uhelbredelig». Han visste ikke hva han skulle gjøre med henne, skrev han. Han hadde holdt flere fester for søsteren, men hun var farlig å ha med ved slike anledninger, for overalt hvor hun var, ble det straks bønnemøte. Siden hadde han prøvd en annen utvei: å isolere henne. På den måten skulle hun heller ikke komme sammen med de kristne.

Senere sa den unge kvinnen at denne tiden var den lykkeligste hun hadde opplevd, da hun fikk være alene med sin Gud der ute under de herlige trærne. Det var, syntes hun, som om hun fikk tale med Herren ansikt til ansikt.

Jeg vil også si: En kan *aldri* skille Gud og en sjel fra hverandre når sjelen virkelig vil leve i samfunn med sin Gud.

Den unge kvinnen kom så hjem igjen. Hun hadde en yngre søster som var lærerinne ved en av skolene på stedet, og denne søsteren prøvde nå på alle tenkelige måter å føre henne bort fra Herren. Selv sa lærerinnen åpent at hun ikke trodde på noen Gud. «Det gjelder å få det beste ut av livet,» pleide hun å si, «for etterpå er alt slutt.»

Her, som på så mange andre steder, fantes det foreninger som kalte seg kristelige og hadde et kristelig ytre, men ikke noe mer. En dag ville lærerinnen gå på en fest i en slik forening. Den skulle holdes i en kirke og innledes av menighetens prest, men etterpå skulle ungdommen ha full frihet til å leke og kose seg som de ville, ja, til og med danse, for alt gikk jo så uskyldig for seg. Hun ba nå sin eldre søster så inderlig om å bli med på denne festen. «Hvis du vil gå med meg denne gangen,» ba hun, «skal jeg gå med deg på misjonshuset på søndag.»

Dette var en vanskeligere prøve enn piken noen gang hadde møtt. Hun oppsøkte den mannen som hadde vært redskapet for omvendelsen hennes, fortalte ham om søsterens forslag og spurte hva hun skulle gjøre.

«Skal jeg gå med eller ikke?» spurte hun.

Mannen ga et svært alvorlig svar, og jeg har aldri glemt det. Han sa: «Vil De vinne søsteren Deres, så gå ikke med! Men vil De ikke vinne henne, så gå med!»

«Men jeg tror ikke jeg behøver å falle om jeg går med.»

«Det tror ikke jeg heller at De vil gjøre, men De bør likevel ikke gå.»

Den unge piken så nå saken klart og sa til søsteren at hun ikke ville gå med. Da ble søsteren rasende og ropte at en slik kristendom hadde hun da aldri hørt om. Og hun gikk sin vei, fast bestemt på at hun aldri skulle la seg overtale til å bli med på misjonshuset.

Festen begynte, som sagt, med bønn og fortsatte så med lek og andre fornøyelser. Men der satt den unge lærerinnen og tenkte i sitt hjerte: «Om noe er hykleri, så er det dette.» Og hun måtte gå hjem.

Dette var en torsdagskveld, og søndagskvelden lå de to søstrene sammen på kne for Herren. Også den yngste var vunnet for Gud.

Til alle unge kristne som ikke bare ønsker å bli bevart selv, men også å vinne andre for Herren, vil jeg si: Se til at du står helt på Jesu side og er helt atskilt fra verden! Si et så bestemt *nei* du kan, til alt du kjenner kan dra deg bort fra Gud. Ingen er til større hindring for Herrens sak enn de som er med litt her og litt der. Til og med verden spotter dem i sitt hjerte.

Nei, vil vi være til velsignelse, må vi ikke jage etter å være «alles venn», men heller etter å stå i vennskap med *den Høyeste*, så vi blir kjent av ham. Da blir livet vårt på jorden salig, og da blir det til ære for hans navn.

Mange som har flyttet inn mot Sodoma og fått mange venner og beundrere omkring seg, har tenkt at de har vunnet noe. Men å, hvor snart har det ikke vist seg at de har lidt tap!

Så vil jeg peke på noe av det Lot tapte ved valget han gjorde. Og jeg håper at også du, venn, nettopp slik må få se hva du kan tape om du velger som han. Aller først mistet han samværet med Abraham, og det var ikke det minste. Vi ser av Skriften at den mannen som fortsatte å leve helt for Herren, *ikke* flyttet inn mot Sodoma, og så måtte Abram og Lot skilles fra den tiden av.

Min venn, om du begynner å dele livet ditt med verden, skal du oppdage at du må skilles fra dem som i likhet med Abraham har gjort det til sin livsoppgave å leve udelt for Jesus. Hvilken skade har det

ikke voldt prester, predikanter og andre som ville stå seg godt med verden, at de har mistet det fortrolige samværet med Herrens beste venner! Å, om jeg kunne få vist dere dette klart! Jeg vet at det her i kveld finnes slike som i sitt hjerte vet at dette er sannhet. Og sannhet må få være sannhet.

Det er godt mulig at Lot holdt seg for seg selv den første tiden etter at han hadde mistet Abrahams selskap. Men det varte ikke lenge før han ble dratt inn blant dem, og snart sto han helt på den andre siden. Vi ser her hos Lot sannheten i det Paulus skriver til korinterne i det første brevet, kapittel 15, vers 33: «Slett selskap forderver gode seder.» For snart ser vi hvor ødeleggende omgangen med det ugudelige folket i Sodoma ble for ham.

Snart begynner også sinnet hans å brytes ned. Peter sier om ham i sitt andre brev: «Den rettferdige som bodde blant dem, led dag for dag pine i sin rettferdige sjel ved de lovløse gjerningene han så og hørte» (2 Pet 2,8). Han mistet freden sin og ble i stedet fylt av angst. Min søster og bror, har du flyttet inn mot Sodoma, er det ikke også din erfaring at den vidunderlige freden du før hadde, er borte, og at du går med en uro som stadig gnager i hjertet?

Hva mer Lot tapte, ser vi klarest i 1 Mos 19,14, der det står: «Da gikk Lot ut og talte til svigersønnene sine, de som skulle ha døtrene hans. Han sa: Stå opp og dra bort fra dette stedet, for Herren vil nå ødelegge byen. Men svigersønnene tenkte at han drev gjøn.» Han hadde ikke lenger noen innflytelse på sine nærmeste.

Vi vet at Herren hadde sendt sin engel til ham med det tunge budskapet at byen skulle ødelegges, og nå er det blitt en alvorlig stund for ham. Han synes han må ut og drive misjon mens det ennå er tid, og han går til sine egne, slik Gud har sagt. Men han går nok bare i sin egen kraft, og hvordan ble han tatt imot? De lo av ham og trodde han tullet; de kunne ikke tro at han mente det han sa.

Hvor forferdelig er det ikke når en kristen har levd slik at hans nærmeste, de som lever rundt ham og kjenner ham best, ikke gir akt på det han sier, og ikke tror det han forkynner!

Jeg kjenner en mann som alltid har hatt svært mye imot de kristne, og det legger han ikke skjul på. Men én kristen beundrer han likevel og taler godt om. «Den mannen er et eksempel på en rett kristen – slik som han er, burde alle kristne være,» sier han.

For omkring to år siden ble han syk, og hustruen hans spurte ham om hun skulle hente den mannen. Men han svarte: «Nei, men be heller den gamle konen der borte om å komme inn.» Han ville tale med henne om frelse for sin sjel. Og vet du hvorfor? Jo, fordi han visste at den gamle kvinnen levde helt med Herren. Men han tvilte på om den mannen han ellers beundret, hadde noe liv i Gud.

Vil du være en kristen, kan jeg ikke se at du kan lide noe større tap på jorden enn å miste innflytelsen på vennene dine og dine nærmeste. En mor kom gråtende til meg i går kveld, vred hendene og sa: «Det verste for meg er at barna mine sier til meg: 'Du har ikke levd slik, mor, at vi kan tro at det finnes en Gud.'»

Er det ikke forferdelig å tenke seg at barna dine skulle felle en slik dom over deg? Er det derfor noe jeg vil rope til hver eneste en av dere, kristne venner, så er det dette: «Flytt ikke nær inn til Sodoma, men så langt bort som mulig!»

Går vi nå videre i kapittel 19, finner vi at Lot til slutt mister alt det han en gang vant ved valget han gjorde. Den forferdelige dagen kommer da Herren lar alt i byen bli ødelagt. Og Lot står – riktignok reddet, på fjellet, men fratatt alt. Han står der alene med sine to døtre, og de er liksom dratt opp av syndens gjørme. Å, hvor tilsmusset av synd de er!

Hva har Lot tapt? Hvor mye har han igjen der ute på sletten? Han har tapt alt: hustruen sin, svigersønnene sine, tjenerne sine, eiendommene sine, gullet og sølvet sitt – alt er borte. Selv står han, som sagt, utenfor byen som en reddet mann, men fratatt alt.

Og du kan også spørre: Hva var det som gjorde at Lot og døtrene hans ble reddet ut av ødeleggelsen? Det står i vers 29 at «Gud kom Abraham i hu og førte Lot midt ut av ødeleggelsen». Abraham var rettferdig for Gud, og for hans bønns skyld sendte Herren bud til Lot og drev ham ut av byen.

Med alt dette for øye kan du lett bedømme det valget Lot gjorde. Nå er det helt naturlig for deg å si: «Stakkars Lot! Han så altså ikke langt den dagen. Han regnet bare med fordelen ved å bo på den vannrike Jordan-sletten, men han regnet ikke med følgene av å bo så nær dem som levde i synd og ugudelighet. Han visste godt hvordan folket i Sodoma var, men han ville ikke regne med det.»

Kjære venn, skal du velge, så legg nøye merke til alt – la ikke din egen lyst dekke over de onde følgene du kanskje aner. Se til at du har omgang med dem som lever mest fortrolig med Gud! Da skal du oppdage at du blir velsignet og til velsignelse.

Ingenting viser oss dette klarere enn det Abraham vant ved å la Gud bestemme valget hans. At han gjorde det, ser vi av at det står om ham at han var stille for Herren. Det var sikkert mange som hånte ham og mente: «Så enfoldig Abraham er! Så ensidig og trangsynt! Der holder han til oppe på høydene og bygger altere overalt hvor han kommer.»

Kjenner du ikke igjen den dommen? Det er dommen over dem som viser verden at de vil leve helt atskilt fra den og helt for Herren. Men så kommer også velsignelsen. Gud sier til Abraham: «Løft nå dine øyne og se ut fra stedet der du står – mot nord, mot syd, mot øst og mot vest! For hele det landet som du ser, til deg vil jeg gi det, og til din ætt for alle tider» (1 Mos 13,14–15).

Abraham tapte ingenting, og jeg tror også bestemt at hver enkelt som vil leve helt for Herren, ikke skal tape noe på det livet.

Jeg kjenner en gammel frue som nettopp hadde ord på seg for å være innskrenket og trangsynt på denne måten. Når det ble holdt selskaper på hjemstedet hennes, våget de ikke å be henne med, for de var aldri sikre på at hun ikke kunne finne på å begynne å be til Herren. Derfor måtte hun som oftest være hjemme. Men ingen må tro at hun følte seg såret av det.

Noen år gikk, og ikke mange forsto henne, ikke en gang mannen og barna hennes. Jeg besøkte hjemstedet hennes og holdt noen møter der, og allerede på det første møtet reiste en ung mann seg og sa at han ville bli en kristen. Han var sønn av denne fruen.

Da jeg snakket med ham noen dager senere, sa han: «Det har aldri vært for meg som for andre unge menn. Jeg har aldri kunnet være glad i verden som andre. Jeg har gått med kameratene mine på ball og andre fornøyelsessteder, men når jeg er kommet hjem, har jeg tenkt på mor som har sittet hjemme og bedt for meg. Jeg er i dag 26 år gammel, men har, som sagt, aldri kunnet ha noen glede i verden.»

Moren hadde levd slik at livet hennes var blitt en kraft som omga sønnen. Å, om vi alle kunne se hvor stor forskjell det er mellom å leve helt med Herren og å leve et halvt liv med ham! Jeg tror at mange,

mange da ville gjøre som Abraham. Ja, Herren lønner i rikt mål i sin tid.

Derfor, du unge venn som har begynt å søke Jesus: Du må gjerne streke under dette ordet om Lot i Bibelen din, at han slo opp teltet sitt mot Sodoma. Og la det tale til deg slik at du aldri flytter i samme retning, men så langt bort som mulig, så du her nede kan bli til velsignelse og siden selv få en rik inngang i Guds rike og herlighet.

Jordan-sletten har du bare en kort tid, men samfunnet med Jesus og alt det du kan vinne ved å leve helt for ham, har du for tid og evighet. Måtte Gud hjelpe hver og en av oss til å velge rett! Amen.

# Drep Edoms barn!

*Sal* 137,1–9

> Ved Babylons elver, der satt vi og gråt når vi kom Sion i hu. På vidjene der hengte vi våre harper, for der krevde våre fangevoktere sanger av oss. De som plaget oss, krevde at vi skulle være glade: Syng for oss av Sions sanger! Hvordan skulle vi kunne synge Herrens sang på fremmed jord? Glemmer jeg deg, Jerusalem, så la min høyre hånd glemme meg! Må min tunge henge fast ved min gane om jeg ikke kommer deg i hu, om jeg ikke setter Jerusalem høyere enn min største glede! Kom Jerusalems dag i hu, Herre, så du straffer Edoms barn, de som sa: Riv ned! Riv ned, like til grunnen i den! Babels datter, du ødelagte! Salig er den som gir deg gjengjeld for den gjerning du gjorde mot oss. Salig er den som griper og knuser dine spede barn mot klippen!

Alle vi mennesker ønsker innerst inne å være lykkelige og salige. Eller si meg: Har du noen gang truffet et menneske som ikke gjerne vil være lykkelig her i tiden og salig i evigheten? I dag vil jeg særlig prøve å tale litt om det siste verset i teksten vår, for det lærer oss veien til lykke og salighet.

Det står at den er salig som griper Edoms små, spede barn og knuser dem mot klippen. Men det er ikke lett for oss å forstå disse ordene uten å se dem i sammenheng med hele teksten.

I begynnelsen av salmen blir det fortalt at Israels folk, Judas barn, en gang satt ved elvene i Babylon og gråt. De var bortført som fanger til Babel. Og fangevokterne deres kom og ba dem synge noen av Sions sanger for seg. De hadde kanskje hørt at Israels barn hadde mange vakre sanger, og ville gjerne høre noen av dem. Men Israels barn svarer: «Hvordan skulle vi kunne synge Herrens sang på fremmed

jord?» Da de var i Jerusalem, kunne de nok synge herlige sanger, men hvordan var det mulig for dem når de satt som fanger i Babel?

Alle som leser Bibelen, vet sikkert hvordan Israels barn var kommet til Babel. I 2 Krøn 36 blir det fortalt at kong Nebukadnesar dro opp mot Jerusalem, og at Herren på grunn av folkets synd ga kong Jojakim og folket i hans hånd. Det heter at Nebukadnesar dro opp mot kong Jojakim, bandt ham med kobberlenker og førte ham til Babel. Han førte også sju tusen av de fornemste og rikeste til Babel, sammen med alt gullet fra templet og karene i Guds hus. Bare noen av de fattige og ringe ble igjen i Jerusalem.

I 2 Kong 25 kan vi lese mer utførlig om hvor ille det gikk både kongene og deres hus, folket og Herrens eget hus – alt sammen for deres synders skyld. Bare noen av de ringeste fikk lov til å bli igjen i landet som vingårdsmenn og jordbrukere.

I sytti år måtte de være i fangenskap, borte fra landet sitt, og bare i tankene se tilbake til de stedene der de en gang hadde hatt hjemmene sine. Men da så Herren til deres nød. Han vendte hjertet til kongen av Persia, som nå hadde fått herredømmet, slik at kongen ga dem friheten tilbake og bød dem dra opp til Jerusalem, der han ville bygge Herren, himmelens Gud, et hus.

Så har Herren igjen løst dem, og de er kommet tilbake til landet sitt. Og nå vil Gud at alt fra Babel skal utryddes blant dem – ikke bare de store og sterke mennene fra Edom, men også de spede barna skal gripes og knuses.

Hvorfor nevner Herren særlig de spede barna? Jeg tror det var fordi han visste at Israels barn nok ville prøve å utrydde de store, som de tydelig så var farlige for dem. Men han så en stor fare i at de skulle se på de små som uskyldige og tenke: «Disse små kan da aldri gjøre oss noen skade, og derfor lar vi dem leve.» Men Herren visste at om disse fikk leve og vokse, ville de bli farlige for folket hans når de ble store. Derfor sier han også gjennom profeten Jesaja i kapittel 13, der han forkynner ødeleggelse over Babel, vers 16: «Deres små barn skal bli knust.»

Et annet ord som står i nær sammenheng med dette, er Høysangen kapittel 2, vers 15: «Fang revene for oss, de små revene som ødelegger vingårdene!» Og mange av Herrens folk har erfart at de små fiendene, de som ser små og uskyldige ut, er de farligste.

Jeg vil nå gå bort fra Israels historie og prøve å tale til dem i denne forsamlingen som inderlig ønsker og lengter etter å leve et lykkelig liv med Jesus – både til dem som for lenge siden er kommet til Jesus, og til dem som i de siste dagene har stanset ved korsets fot. Mange vet at Jesus har betalt deres syndeskyld, men det er ting i livet deres som liksom tar gleden fra dem. Jeg vil derfor i kveld vise deg noen av disse spede barna fra Edom, og hvordan du kan få dem knust, så du kan bli virkelig lykkelig.

Ett av disse spede barna tar mange det slett ikke så nøye med. Det er et lite ett som heter *hat*. Ja, merkelig nok er det mange som ikke ser noen fare i å gå med hat i hjertet. Min venn, tenk etter hvordan det er! Har du noen gang truffet et lykkelig menneske som har båret hat i hjertet? Eller rettere: Har du noen gang kjent noen som har båret hat i hjertet, og som likevel har vært lykkelig? Jeg har aldri truffet noen slik, og når jeg ser hva Bibelen sier om den saken, forstår jeg godt at det er umulig.

Kanskje ga du en dag rom i hjertet for et helt ubetydelig uvennskap, og nå gir du denne uvennlige følelsen næring dag for dag ved å unnskylde deg med at den er berettiget. Men en vakker dag kommer Gud i sitt ord og sier til deg: «Hver den som hater sin bror, er en morder, og dere vet at ingen morder har evig liv værende i seg» (1 Joh 3,15). Du kan altså ikke eie det evige livet, livet i Kristus, og samtidig hate din bror.

Men så er det kanskje en annen her som sier: «Her er et menneske som jeg aldri kan tilgi. Jeg hater ham, og jeg har full rett til å hate ham.» Min venn, da er du ikke lykkelig, og jeg ser ingen annen vei til å bli det enn at du griper dette barnet fra Edom og knuser det. Og du må selv gripe det.

Mens folk holdt på å forlate lokalet i B. etter en morgenstund i bønn til Gud, satt det en fint kledd kvinne og gråt. Jeg hilste på henne og spurte hvorfor hun var så bedrøvet. «Jeg trodde De var en kristen,» sa jeg, for jeg hadde snakket med henne før.

Hun svarte bittert: «Jeg hater et menneske, og jeg kan ikke tilgi!»

Da hun fortalte meg historien sin, forsto jeg for første gang i mitt liv hvor vanskelig det kan være å tilgi. Hadde jeg vært en mann som ikke kjente sin Bibel, ville jeg sikkert ha svart: «Om det finnes et menneske på jorden som har rett til å hate, så er det Dem.» La meg derfor fortelle hva hun sa:

«Min mann og jeg hadde levd lykkelig sammen i over tjue år. For fire år siden kom det en ung kvinne inn i familien vår, og etter kort tid merket jeg at hjertet til mannen min var vendt bort fra meg. En dag foreslo han at vi skulle skilles.»

De hadde barn, og den stakkars hustruen gråt da hun fortalte om dette. «Jeg kan ikke tilgi denne kvinnen!» sa hun. Prøv å sette deg inn i situasjonen hennes, så tror jeg du er enig med meg i at her var det ikke lett å tilgi. Ja, du vil kanskje til og med si at hun hadde rett til å hate den personen som slik var kommet inn i livet hennes og hadde gjort det ulykkelig. Det naturlige mennesket må dømme slik. Men nå hadde Jesu ord truffet hjertet hennes, og da forstår du at livet ble alvor for henne.

«Hva skal jeg gjøre? Jeg kan ikke tilgi,» klaget hun. Ordene hennes fikk tårene fram hos meg, og jeg svarte: «Jeg har aldri trodd at det kunne være så vanskelig å tilgi som jeg nå ser at det er. Men jeg vet heller ingen bedre utvei enn at vi bøyer oss ned og ber til Herren.»

Vi bøyde knærne, og jeg åpnet Bibelen, og den fortvilte kvinnens øyne falt på disse ordene av Jesus: «Far, forlat dem, for de vet ikke hva de gjør» (Luk 23,34).

Jeg spurte: «Hvem er det Jesus ber for her? Er det ikke for dem som har slått ham, spyttet på ham, kronet ham med torner og drevet spiker gjennom hendene og føttene hans?»

Da brast hun i gråt og sa: «Kunne Jesus tilgi disse og be for dem, så tror jeg at også jeg kan tilgi.»

Hør nå hvordan hun grep dette barnet fra Edom som heter hat! Hun gikk samme formiddag til den kvinnen som hadde gjort henne så dyp urett, og sa ikke: «Jeg tilgir deg», men: «Tilgi meg at jeg har hatet deg!»

Jeg skal ikke fortelle mer om følgene av det hun gjorde. Jeg vil bare si deg at denne krenkede hustruen ble et lykkelig, ja, et salig menneske.

Koste hva det koste vil: Se til at ingen av Edoms spede barn får vokse opp og ta livet fra deg og gjøre deg ulykkelig for tid og evighet. Kom til Jesu kors og lær av ham, så skal du i hans kraft gripe dem for å knuse dem. Vil du, venn, gjøre dette, hva det enn skal koste deg? Vi kan nok peke på disse tingene for hverandre, men vi kan aldri knuse dem for hverandre. Det må hver og en gjøre selv.

En annen av disse små fiendene finner vi klarest omtalt i Joh 12,5–6. Jeg vil kalle den *gjerrighet*. Stedet forteller om en kvinne som har tatt en krukke med salve og salvet Jesus.

Men blant dem som er til stede, er det en som begynner å regne. Han finner ut hva denne salven er verdt i penger, og så sier han: «Hvorfor ble ikke denne salven solgt for tre hundre denarer og pengene gitt til de fattige?» Men dette sa han ikke fordi de fattige lå ham på hjertet, men fordi han elsket penger – det var grunnen.[1] Og derfor kunne han ikke glede seg over at så mye ble ødslet bort på Jesus.

Det var et spedbarn fra Edom hos ham, og det skulle ha vært knust. Men i stedet lot han det bli i hjertet sitt og vokse seg stort og sterkt, til han en dag, som det står i Matt 26,15 og videre, gikk inn til ypperstepresterne og bød Jesus fram til salgs. «Hva vil dere gi meg for at jeg skal utlevere ham til dere?» sier han. Og de ga ham tretti sølvpenger.

Se hva dette barnet fra Edom fikk utrette hos Judas! Det røvet Jesus fra ham! Han trodde at sølvet skulle gjøre ham lykkelig, og han ble tretti sølvpenger rikere enn dagen før. Men aldri hadde han vært mer ulykkelig enn den dagen. Byrden ble tyngre og tyngre for ham og til slutt så tung at han tok sitt eget liv. Jesus har jo også sagt at ingen gjerrig kan komme inn i himmelen.

Å, det er så mange som en tid har prøvd å følge Jesus, men som har hatt så mye av det samme sinnet som Judas, og derfor har de aldri vært lykkelige i samfunnet med Jesus. Gjerrigheten har fått vokse i hjertene deres så lenge at den helt har tatt makten fra dem og ført dem bort fra Herren. Derfor vil jeg spørre deg som sitter her og kjenner dette spede barnet fra Edom i ditt hjerte: «Er det ikke bedre at du griper det mens det er lite, og knuser det, enn at det en dag skal føre deg bort fra Jesus?»

Ved slutten av et møte kom en mann bort til meg og sa: «Jeg var en gang en kristen. Så kjøpte jeg meg et stykke jord, og Herren velsignet meg i det timelige. Men etter hvert som jeg ble rikere, ble hjertet mitt dratt bort fra ham. I dag eier jeg tolv ganger så mye som da jeg kom hit, men jeg er en ulykkelig mann, for jeg er kommet bort fra Jesus.»

Det var likevel godt for ham, for han ønsket av hele sitt hjerte å få det godt igjen med Gud. Og jeg sa til ham: «Grip dette barnet fra Edom

[1] NB: «… men fordi han var en tyv» (Joh 12,6).

som har fått rom i hjertet ditt, og søk å få det knust på klippen Kristus, så skal du få igjen den lykken du har mistet.»

Mannen sendte store summer til tre forskjellige misjonsselskaper, og sikkert synes mange her at han handlet dumt. Men han ville ut av fangenskapet! Jeg vet ikke om han lever ennå; han var svært gammel da jeg ble kjent med ham.

Men tenk deg nå at du sto ved sengen hans i den siste stunden av livet hans og kjente den himmelske freden som hvilte over ham, og merket at han den dagen var lykkeligere enn noen gang før. Ville du da også mene at han handlet dumt? Ville du heller eie alle pengene hans enn denne vidunderlige freden? Hva er vel best? Er det ikke det som kan gjøre et menneske lykkelig i tiden og salig i evigheten?

Til deg, min venn, vil jeg si: Er det noe som binder deg – og du vet selv best hva det er – så søk å få det helt fjernet. Grip det og knus det, så det ikke en dag skal ta makten fra deg!

Edoms spede barn er av mange slag og kan få mange navn. Blant dem er et lite ett som heter *usannhet*, og det er stort nok til å røve både gleden og freden fra et Guds barn.

Når jeg nevner dette, tenker kanskje noen at noe slikt som usannhet ikke en gang kan forekomme blant Guds barn. Ja, sannelig burde det være slik, men dessverre er det ikke så. Uendelig mye ondt er kommet av at de kristne ikke har styrt tungen sin. Noen har særlig anlegg for å legge litt til eller trekke litt fra når de skal fortelle noe. Det blir straks en usannhet, og det har voldt mye ondt både for dem selv og for andre.

Vil du vite hvordan du kan gripe dette barnet fra Edom og knuse det, så vil jeg si til deg det samme som jeg sa til en kvinne for ikke så lenge siden: «Gå til dem du har sagt en usannhet til, og bekjenn at du har talt usant. Og så snart du igjen vet med deg selv at du har sagt en usannhet eller en overdrivelse, så bekjenn på nytt!» Kristus vil hjelpe deg når du snakker med ham om det.

Kvinnen sa at hun så ofte talte usant, men jeg trøstet henne med at om hun måtte bekjenne tre ganger i dag, ble det sikkert ikke mer enn to ganger i morgen.

Den beste måten å bli fri for usannhet på er å se på den som synd og knuse den. Herren skal hjelpe deg. Men å, hvor ofte tar en ikke slike

såkalte «småting» lett i stedet for å gi dem deres rette navn og dømme dem som synd! Gjør det, så skal du bli fri!

Usannheten er kanskje liten og ikke nevneverdig. Men får den leve i hjertet ditt og vokse – hvem vet om den ikke også hos deg kan komme til å utrette det samme som hos den familien vi leser om i Apg 5? Dere husker hvordan Ananias og Safira var blitt enige om å si en usannhet, og de blir rykket ut av menigheten, ut av tiden og kastet inn i evigheten. Hvilke alvorlige følger! Det er langt bedre å tale lite enn å si noe som ikke er sant. Er du ikke helt sikker, så ti heller stille.

Jeg vil nevne et par til av disse spede fiendene. Gud gi at hver og en av oss alvorlig må søke å få dem bort.

Det er særlig én som mennesker i vår tid behandler svært mildt, og det er det lille, farlige barnet fra Edom som heter *partisinn*. Mange mener at vi må fostre det opp og være svært omhyggelige med det, og at vi ikke må være harde mot det.

Men jeg vil stille dere et spørsmål: «Har dere sett et menneske med partisinn – det er det samme hvor stort partiet hans er – som har vært virkelig lykkelig i Jesus, og som har vært til velsignelse?» Jeg har ennå ikke truffet noen. Men jeg har funnet at nettopp den som har vært lykkelig i Herren og har kunnet glede seg i Jesus, har grepet dette spede barnet fra Edom for å få det knust.

Å, for en stor rolle partisinnet spiller blant Guds folk i våre dager! Folk gleder seg når de treffer en kristen som hører til det samme samfunnet som de selv. Men støter de på en som hører hjemme i en annen gruppe, får han stå litt på avstand.

Herren har mange ganger måttet tukte barna sine riktig hardt nettopp for denne synden. En godseier utenfor London gikk en dag ut med den lille sønnen sin ved hånden. Utenfor huset hans hadde noen mennesker sunget en åndelig sang og bøyd knærne i bønn. De hørte ikke til hans samfunn, og derfor befalte han dem å gå bort fra eiendommen hans. Da spurte den lille gutten: «Men pappa, hvorfor gjorde du det? Jeg syntes de sang om Jesus.»

«Ja, men de hører ikke til samme kirke som vi.»

«Men pappa, var det ikke samme Jesus de sang om?»

Mannen tok tak i gutten og ba ham tie, men barnet fortsatte å spørre: «Er det to Jesuser, pappa? Har de en annen Jesus enn vi?»

Til slutt visste ikke faren hva han skulle svare, og han ble sint og sa: «Dette er ting som du ikke forstår og ikke bør spørre om!»

Noen år gikk. Gutten ble en ung mann, men kastet seg ut i et liv i synd og ble til skam for familien sin. Han ble sendt over til Amerika, der han i noen år levde det elendigste liv en mann kan leve.

En natt, mens han står ensom på et gatehjørne, hører han noen synge: «Rom, rom, ennå rom!»

Han våkner som av en døs og utbryter: «Hva er det for rom?» Han går nærmere og hører at det blir vitnet om Jesus, at det finnes rom hos ham for syndere, for fortapte. Det er helt nytt for ham: rom for syndere, rom for fortapte!

Flokken bryter opp og tar veien til et forsamlingshus. Den unge mannen følger med, og der inne ber de nettopp for ham. Snart tar han imot det rommet som blir tilbudt ham hos Jesus, og han er frelst av Herren. Så skriver han hjem og sier: «Pappa, jeg kan glede deg med at jeg er frelst av Jesus! Og de samme folkene som du en gang jaget bort fra døren vår, har vært et redskap i Herrens hånd til å redde meg.»

Kanskje Gud måtte straffe denne faren for partisinnet hans ved å la sønnen bli en skam for ham. Og siden lærte Gud ham at hos Gud er det ingen forskjell.

Om vi alle som bekjenner oss som kristne, samlet oss om Jesus Kristus, og han ble stor blant oss, slik at vi aldri så skillemurene, men ham alene – for et vitnesbyrd for verden og for en lykke for våre egne hjerter! Gud gi at en slik dag måtte være nær, da hver enkelt kristen søkte å gripe partisinnet for å få det knust, og Kristus ble stor blant oss!

Jeg vil nevne flere av Edoms barn og samtidig be deg selv se etter hvilke som kan være dine, så du kan få grepet dem og knust dem. En av de vanskeligste av disse fiendene som ser så ubetydelige ut, er en liten en som heter *likegyldighet* eller *sløvhet*. Den vil trenge seg inn blant Guds folk og om og om igjen ta makten fra dem.

En annen, som kanskje særlig plager dere som nylig er kommet til Herren, er *urene tanker*, som den onde skyter inn i hjertene deres. Eller det vi talte om her om kvelden: *menneskefrykten*, som også er så farlig – kanskje nettopp fordi vi så lett kan gi den et mildere navn og kalle den mangel på frimodighet.

Likegyldigheten holder seg, som sagt, alltid i nærheten av Guds folk og prøver å gjøre dem dorske og søvnige. Den fikk Jesu disipler til å sove da de skulle våke og be med ham. Og siden den dagen har den fått mange til det samme. Den sniker seg til og med inn i lønnkammeret.

Derfor må du være på vakt og straks rope: «Herre, hjelp meg! Du ser hvordan likegyldigheten vil vokse fram hos meg og ta bort kjærligheten både til deg og til mine medmennesker.» Treng deg fram til den evige klippe, Jesus Kristus, med dette barnet fra Edom, og knus det der! Jeg vet ikke om noe annet sted.

Men det er jeg helt sikker på: Går du til Jesus og sier: «Herre, du ser hvor likegyldig jeg er, hvor sløv jeg er …», så skal han vekke deg opp og igjen gjøre hjertet ditt brennende, slik at du ikke kan la være å elske ham og elske dem han har gitt sitt liv for. Selv makter du ikke å riste søvnigheten og sløvheten av deg.

Og så alle disse urene tankene som gjør det så umulig for deg å tro at du er et Guds barn! De trenger seg uten videre inn i hjertet ditt. Slik var det i hvert fall for meg da jeg begynte å søke Herren. Før jeg visste ordet av det, var de der, og straks benyttet djevelen seg av det og sa: «Du kan ikke være en kristen, du som tenker slik! Du kan ikke være virkelig omvendt! Slike tanker ville da aldri ha kommet.»

Du som har erfart det samme, prøver kanskje selv å stride mot dem? Du erklærer dem krig og sier: «Jeg vil ikke tenke på dette.» Men det er som om det ikke hjelper. Jeg vil vise deg en bedre vei til å bli kvitt dem. I stedet for å kjempe mot dem selv, nevn dem ved navn og si i bønn til Jesus: «Herre Jesus, nå var dette onde i tankene mine. Herre, ta det bort!»

Hvordan tror du det går? Min erfaring er at det jeg fikk overlate til Jesus, det tok han bort. Gjør det samme, du også, unge venn som nylig har begynt å leve for Jesus! Lar du de onde og urene tankene få rom og vokse, går de så lett over i handling. La dem derfor bli grepet mens de er spede, så de kan bli knust jo før jo heller. Det er den eneste praktiske veien.

Så må jeg til slutt be deg, min venn: La heller ikke menneskefrykten få leve! La den ikke binde deg! Knus den ved å bekjenne Kristus! Si et ord om Jesus nettopp der du er!

En ung kvinne i Kristiania sa til meg: «Jeg har fått bekjenne Jesus der jeg arbeider, men jeg har ikke bekjent ham hjemme, og derfor blir jeg ikke lykkelig. Hver dag tenker jeg at jeg skal gjøre det, men det blir ikke noe av.»

Jeg svarte: «Jeg vet at det nok koster noe, men grip dette barnet fra Edom og få det knust. Ingenting er bedre enn at De bekjenner nettopp i dag.» Samme kveld gikk den unge piken inn på soverommet til foreldrene sine og sa: «Jeg kan ikke legge meg i kveld før jeg har sagt dere at jeg har gitt hjertet mitt til Jesus.»

Faren og moren var troende, og derfor ble de svært glade, og piken selv ble så lykkelig. Ja, veien til lykke og salighet er denne: Grip alt som hører Edom til, og søk å få det knust mot klippen Kristus. I Herrens navn vil jeg be deg: Gå den veien, gå til Jesus med alt! Han skal gi deg seier over fiendene dine. Gud hjelpe deg til det. Amen!

# Legg vinn på å ha en uskadd samvittighet

*Apg* 24,10–23

Landshøvdingen ga Paulus et tegn at han kunne tale. Han svarte: Da jeg vet at du i mange år har vært dommer for dette folket, fører jeg mitt forsvar med frimodighet. Du kan lett få bekreftet at det ikke er mer enn tolv dager siden jeg kom opp til Jerusalem for å tilbe. Verken i templet eller i synagogene eller rundt om i byen har de funnet at jeg talte med noen, eller at jeg oppviglet folket. Heller ikke kan de bevise for deg de andre anklagene de har imot meg. Men det vedgår jeg for deg, at etter den Veien som de kaller en sekt, tjener jeg våre fedres Gud slik at jeg tror alt det som er skrevet i loven og i profetene. Og jeg har det håp til Gud, som også disse selv venter på, at det skal finne sted en oppstandelse både av rettferdige og urettferdige. Derfor legger jeg selv vinn på alltid å ha en uskadd samvittighet for Gud og mennesker. Etter flere års forløp kom jeg for å overbringe kjærlighetsgaver til mitt folk, og for å ofre. Mens jeg var i ferd med dette, etter at jeg hadde renset meg, fant de meg i templet. Det var ikke noe oppløp eller noe oppstyr. Men det var noen jøder fra Asia der, og disse burde stå fram for deg, og anklage meg om de hadde noe å si på meg. Eller la disse selv si hva skyld de fant hos meg da jeg sto for Rådet. Det måtte da være den ene setningen jeg ropte da jeg sto iblant dem: Det er for de dødes oppstandelse jeg i dag står for retten iblant dere! Men Feliks utsatte saken, for han hadde nøye kjennskap til Veien. Og han sa: Når øverste høvedsmann Lysias kommer hit ned, skal jeg ta stilling til saken mellom dere. Han bød høvedsmannen at Paulus skulle holdes i varetekt og bli mildt behandlet. De skulle ikke hindre noen av hans egne fra å være til tjeneste for ham.

Det er særlig ordene i vers 16 jeg vil prøve å legge oss alvorlig på hjertet i kveld: «Derfor legger jeg selv vinn på alltid å ha en uskadd samvittighet for Gud og mennesker.»

Det var i en alvorlig stund Paulus sa dette. Når du leser denne teksten, synes du ikke at du ser ham stå der foran landshøvdingen, med hevet hode og frimodig blikk? Feliks hadde selv oppfordret ham til å forsvare seg, etter at den veltalende Tertullus hadde ført jødenes sak mot ham og kommet med grusomme beskyldninger.

I vers 5 og 6 i samme kapittel står disse: «For vi har funnet ut at denne mannen er en pest og en oppvigler blant alle jødene rundt om i verden. Han er en leder for nasareernes sekt. Han har til og med forsøkt å vanhellige templet.» Det var jødenes mening om ham, og de var opptatt av å få ham dømt.

Det var ikke den første domstolen han var ført fram for. Også i de foregående kapitlene hører vi om kampen deres for å få ham dømt. Først griper de ham i templet, og derfra blir han ført i lenker til festningen. Han holder en gripende tale til dem fra trappene, men den gjør jødene helt rasende, og de vil ha ham drept på stedet. Men han er romer, og ingen av de øverste våger å befatte seg med ham.

Så blir han stilt for Rådet, og det blir en heftig strid mellom anklagerne hans. En flokk på over førti slår seg sammen for å drepe ham med list, men han blir underlig berget og ført under streng vakt til landshøvdingen Feliks i Cæsarea, for at ikke jødene skulle gripe ham. Slik ble han ført fra domstol til domstol, men alle kom til den samme dommen: «Denne mannen gjør ikke noe som fortjener død eller lenker» (Apg 26,31).

Slik ble han alltid en anstøtsstein for jødene. De så på ham som en pest og fryktet ham – og for en pest har jo folk god grunn til å være redde.

I forsvarstalen for Feliks sier Paulus: «Men det vedgår jeg for deg … at jeg tror alt det som er skrevet i loven og i profetene.» Han sier ikke, som så mange nå, at han tror at en del av Bibelen er inspirert av Gud, og at han derfor bare tror en del. Nei, han tror alt.

Og fordi han tror alt, har han heller ikke lagt skjul på noe, men har, som det står i kapittel 20, vers 27, «forkynt dere hele Guds råd» – også de dødes oppstandelse, både av rettferdige og urettferdige. Det er hans fulle overbevisning. Han er viss på det i sitt indre, og derfor leg-

ger han vinn på alltid å ha en uskadd samvittighet. Og synes ikke også du at det er helt naturlig når du setter deg inn i Paulus' tankegang?

Å, om det kunne lykkes oss å se hvilken skatt det er å eie en god samvittighet! Kunne vi det, tror jeg sikkert at mange her ville begynne å strebe etter den fra i kveld av, slik Paulus gjorde. Og de skulle bli til velsignelse for hele samfunnet.

Det er mange ting folk legger vinn på i dag, og mange av disse tingene kan også være edle og gode. Om vi alle skulle reise oss og fortelle her hva vi særlig legger vinn på, ville det nok bli mange forskjellige svar. Men tenk om det måtte sies at det var få som strevde mot det samme målet som Paulus!

La meg like godt stille spørsmålet med en gang, og jeg venter at du svarer ærlig for deg selv: Hva legger du vinn på? Har målet ditt gjennom dagen vært å eie en uskadd samvittighet? Da er du lykkelig i kveld, ikke sant? Du kan trygt tenke både på Gud og mennesker uten å måtte slå øynene ned. Om du er aldri så fattig, er du likevel rikere enn de mange som setter alt sitt strev og all sin kraft inn på å samle jordisk eiendom eller å stige høyt på ærens stige.

Paulus kunne ikke si at han hadde vunnet mye gods og store jordiske skatter. Men han visste at han eide mer enn alt dette, når han kunne stå fram og si: Hva dere enn anklager meg for, er jeg trygg, for i samvittigheten har jeg fred både overfor Gud og overfor dere alle.

Disse ordene kan nok undre oss litt når vi ser når og hvor Paulus sa dem. Det var foran en hel flokk jøder som sto der fulle av vrede og hat, og som hadde gjort alt de kunne for å ta livet av ham.

Da ser jeg at det slett ikke er nødvendig å være alles venn for å eie en god samvittighet, eller å innrette seg slik at alle er fornøyd med det du gjør, og klapper deg på skulderen. Også Jesus sto trygg overfor de rasende jødene. Nei, jeg er glad for at det går an å stå som Paulus mot en hel hop som er ferdige til å sluke en – mer lik ulver enn mennesker – og likevel ha fred i hjertet. Han sto fram mot dem med full frimodighet, for han «visste ikke noe med seg selv» (1 Kor 4,4).

En ond samvittighet vil jeg kalle den tyngste byrden noen kan bære. Tenk selv etter, så er du sikkert enig med meg! Det kan være mange ulykkelige i forsamlingen her i kveld – noen fordi de er fattige, andre fordi sykdom og sorg har fått et sterkt tak i hjemmet deres, eller fordi de selv er nedbrutt og elendige. Men ingen av dem bærer et så

tungt åk som den som går med den anklagende røsten i sitt indre, den røsten fra Gud som sier: «Du er mannen!» (2 Sam 12,7).

Jeg vil vise deg noen eksempler fra Bibelen på slike ulykkelige. Den ene var til og med så grenseløst fortvilet at han ikke orket dagen ut, men tok sitt eget liv. Det var Judas. Han solgte Jesus og fikk 30 sølvpenger i stedet. Han ble litt rikere og kom i fornemmere selskap da han forlot disiplene og gikk over til prestene.

Men ble han mer fornøyd? Nei du, han fikk en ond samvittighet, og se hvor tungt det er! Det virker som det ikke fantes så mye som en stein han kunne sette seg på for å få hvile. Han går urolig omkring og ser bare én vei bort, og det er å ende sitt liv. Kjente du sjelstilstanden til dem som har gått i Judas' fotspor, ville du se at de har båret den tyngste byrden.

Jeg ser en stor mann – merk deg: stor på grunn av sin opphøyde stilling blant folket. Men han er så uhyre nervøs at den minste ting utenfra gjør ham redd. Navnet hans er Herodes. Han levde et usedelig og dårlig liv, men mens han levde slik, ble han påvirket av døperen Johannes' forkynnelse.

Tenk, for en nåde at Gud oppsøkte Herodes nettopp mens han levde så dypt nede i synden! Guds Ånd kalte på ham, og han begynte å røre på seg – så mye at han til og med begynte å rette seg etter det han hørte.

Men ikke lenge etter snur han helt om, og han blir så svak at han tar livet av Johannes – på en elskerinnes bønn. Siden er han alltid urolig. Straks han hører noe, er han redd for at det er Johannes som har stått opp fra de døde. Skriften forteller oss det. Da han hører om de undergjerningene Jesus gjør, blir han redd og sender straks bud for å få greie på hvem det er. Det er vel ikke Johannes?

Å, hvor mange er det ikke som lever slik, så å si med den drepende øksen hengende over seg! De har syndet, og de går urolig omkring og prøver å skjule seg i håp om at synden deres ikke skal finne dem. Slik var det for Herodes. Selv om han var konge, var han en ulykkelig mann. Og hvor høy stillingen din enn er – har du en ond samvittighet, er du ulykkelig likevel.

Jeg nevner enda et eksempel fra Bibelen. Det er en mann som har hatt det godt og vært lykkelig i Jesu selskap. Han følte seg så sikker på å stå fast at selv om alle andre forlot Jesus, skulle aldri han gå bort. Men i fristelsens stund glemte han løftet sitt. Han hadde vel aldri

tenkt seg at det kunne gå slik; han trodde at han snart skulle stige høyere opp ved å følge Jesus.

Men stakkars Peter! Også han var blant de disiplene som flyktet, og straks mistet han den styrken han før syntes å ha i slik overflod. Snart er han kommet så langt at han fornekter sin Herre og Mester – hele tre ganger.

Og når du siden ser ham utenfor porten mens han gråter bittert, og du spør: «Peter, hvorfor er du så bedrøvet?», blir ikke det første svaret: «Fordi de har tatt min Mester», men: «Fordi jeg har fornektet Jesus, og samvittigheten anklager meg så bittert fordi jeg er gått bort fra ham.»

Skulle jeg peke på en skatt som er verdt å eie, kunne jeg – det er jeg helt overbevist om – aldri peke på noe som gir deg større lykke i livet enn å eie en uskadd samvittighet overfor Gud. Og eier du en uskadd samvittighet overfor Gud, skal det også lykkes deg å eie den overfor menneskene. Du unge venn, som nå har begynt å leve for Herren: Legg vinn på dette framfor alt annet – koste hva det koste vil!

Jeg vil vise deg et skriftsted som sier deg hva følgen blir om du mister den gode samvittigheten. La oss lese det sammen! Det er Paulus som skriver til Timoteus og formaner ham. I Første Timoteusbrev, kapittel 1, vers 18 og 19, sier han: «Dette er det oppdraget jeg overgir til deg, min sønn Timoteus, i samsvar med de profetordene som før er talt om deg, så du ved dem kan stride den gode strid, i tro og med god samvittighet. Denne har noen kastet fra seg og har lidd skibbrudd på troen.»

Han nevner også navnene på noen av disse ulykkelige. De har tidligere gått i rekkene blant de kristne, men de har ikke holdt seg våkne og vært nøye med seg selv. Følgen er blitt at de har lidd skibbrudd på troen, og de er ikke lenger blant de helliges tall.

La meg så tale litt særskilt til deg som sitter her i dag og kjenner det plagsomme trykket av en gnagende samvittighet. Det ville være til liten nytte å tale om dette skriftstedet om jeg ikke hadde et sted å vise deg til, der du kan bli kvitt byrden din. Og deg som i dag lider ved tanken på det altseende øyet, er jeg så glad for at jeg kan vise til en som så mange har prøvd.

Det ville hjelpe lite om du i dag bestemte deg for å leve et nytt liv, så lenge du alltid kjente det gamle bak deg som en forferdelig dom. Da

ville det første spørsmålet bli: «Hvordan skal jeg få bort det som ligger bak, det som Gud vet om og kjenner så godt?»

En sier: «Jeg har syndet forferdelig mot det sjette budet, og jeg kan ikke bli det kvitt. Tanken på Guds bud fyller hjertet mitt med stadig angst.» En annen har stått i tyvenes rekker, og både Gud og mennesker vet det. Én har gjort det ene, en annen det andre.

I Hebreerbrevet, kapittel 9, vers 14, står det at Kristi blod renser fra en ond samvittighet, og til dette blodet vil jeg vise deg. Det er nok av det også for deg! Flere av oss her i kveld kan fortelle deg hvordan vi en dag kjente oss opprevne og ulykkelige. Men da vi kom til korsets fot og fikk rense oss i Jesu blod, fant vi fred.

Den underfulle kraften i dette blodet må også du få erfare – det blir det første skrittet for deg, venn! Jeg innbyr deg til Golgata kors! Du er for god til å gå og slepe på denne byrden! Kanskje har du gått så lenge med den at ansiktet ditt bærer preg av den.

En kom her en kveld og sa: «Jeg tror aldri jeg blir lykkelig! Jeg har sørget så lenge over syndene mine at til og med kroppen min er helt nedbrutt. Hva skal jeg gjøre?»

Hva ville du svare en slik? Ville du be ham glemme synden sin? Nei, den sto altfor nær til at han kunne glemme den. Jeg viste ham det stedet jeg nevnte. Å, hvor glad den mannen ble! Han er nok på møtet her i kveld, og han er lykkelig. Han sa at byrden falt av da han kom til korset og så at blodet var utøst for hans synd. Takk og pris til Herren!

Det var sikkert ved korset at også Paulus hadde fått samvittigheten fri. Det var ikke fordi han aldri hadde syndet – nei, han hadde jo til og med forfulgt Jesus og vennene hans, verre enn noen annen. Men da han kom til blodet, fikk han tilgivelse for all sin synd og ble renset, som om han aldri hadde syndet.

Men det er sikkert også en eller annen her i kveld som sier: «Gud har kalt på meg, og jeg har gått til ham og bekjent min synd for ham, men det er likevel en forferdelig uro i hjertet mitt.» Kjære venn, kanskje har du bekjent synden din for Herren. Men si meg: Står det ikke noe igjen mellom deg og et menneske, noe som ikke er gjort opp?

En forretningsmann ble omvendt til Gud, men han gikk stadig med en pine i hjertet, for samvittigheten anklaget ham med tanke på dem han hadde handlet med.

Nå hadde denne mannen lest Bibelen sin og visste hva som ble krevd av ham for at han kunne bli lykkelig. I 1 Joh 1,9 står det at vi må bekjenne våre synder, og i 4 Mos 5,7 at vi også skal erstatte det vi skylder. Og mannen hadde forstått at det var verdifullt å eie en god samvittighet. Han kalte folkene sine inn på kontoret, de gikk gjennom bøkene, og mang en prosent ble skrevet av. Først da han hadde gjort opp med kundene sine, fikk han fred.

Og det er nok mang en forretningsmann som, i likhet med ham, har mye å gjøre opp før han kan stå fram og frimodig bekjenne seg som en lykkelig kristen.

Det var også en mann og hustruen hans i Sør-Dakota som hadde begynt å søke Herren. Selv om de hadde bekjent synden sin for Gud, var de begge ulykkelige. Slik gikk de på møtene i vel tre uker, men alltid hver sin kveld, for de hadde små barn.

En kveld satte jeg meg bort til mannen og begynte å snakke med ham, for jeg så at det ikke var som det skulle være. Han så alltid så bedrøvet ut, og jeg spurte ham hva det var som hindret ham i å bli lykkelig. Da jeg spurte om han ikke trodde at Gud hadde tilgitt ham synden hans, svarte han: «Jeg kan aldri bli lykkelig, for skal jeg få en god samvittighet, må jeg bekjenne noe for min hustru, og det kan jeg ikke.» Jeg prøvde å overtale ham, men han svarte bare: «Jeg makter det ikke.»

Neste kveld var hustruen hans på møtet. Mens en annen talte med henne, brast hun i gråt og sa: «Jeg kan aldri bli lykkelig på jorden, for jeg har noe å bekjenne for min mann.» Jeg var glad for at jeg kunne gå bort og fortelle henne at mannen hennes hadde det på samme måte. Jeg fikk henne til å love meg at hun skulle nevne samtalen når hun kom hjem, «for mannen din har også noe å si deg».

Da hun kom hjem, satt mannen ved bordet med Bibelen oppslått foran seg. Hustruen begynte å gråte da hun så ham slik, og så brøt hun ut: «Nå holder jeg det ikke ut lenger, jeg må bekjenne for deg …» Jeg kan ikke si hva hun bekjente, men det ble et oppgjør mellom de to, og fra den dagen kunne de se hverandre åpent i øynene og takke Gud sammen – med glede og lykke.

I hvor mange hjem er det ikke slik? Folk prøver på alle mulige måter å gjøre hjemmene sine hyggelige. De møbleres og pyntes så langt evnene rekker, ja, ofte også mye lenger. Men det er like tomt og

uhyggelig der, fordi den ene eller den andre – eller kanskje, som her, begge – har en ond samvittighet. For noen kjennes nok en uskadd samvittighet som det dyreste av alt å skaffe seg, men den er det beste du kan eie. Uten den går du trett og vender tilbake til verden igjen.

Går vi dypere inn i denne teksten, finner vi at Paulus med disse ordene særlig vil forklare Feliks at han framfor alt har søkt å være lydig mot Gud. Det er her lydigheten må begynne, for ingen kan bære Åndens frukt før han har båret frukt som er omvendelsen verdig.

Og vil du bevare samvittigheten ren overfor Gud og menneskene, må du stille deg fram for Gud, lydig og til hans tjeneste – villig til å gå hans ærender, koste hva det koste vil. Og den som en gang har prøvd noe av hva det vil si å leve i samfunn med Herren, vil gjerne gjøre det. For den saks skyld vil han tåle mye, om det så skulle bli det samme som Paulus måtte tåle. Han ville heller bli trukket fram for retten, heller bli kastet i fengsel og være Herren tro, enn å forlate samfunnet med Jesus.

Hvorfor var det vel nødvendig for Paulus å ta med dette om de dødes oppstandelse, når folket ikke ville høre om det? Jo, fordi det står skrevet, og Jesus selv hadde talt om det. Hvorfor tale om den kommende dommen overfor Feliks? Fordi Gud vil at alt han har sagt, skal forkynnes – Gud vil det.

Og så har Paulus sett at det er langt dyrebarere å være enig med Gud enn med menneskene. Det mente også Peter og de andre apostlene, da de trass i alle forbud ikke lot være å forkynne Kristus, men sto fram for Rådet og sa: «En skal lyde Gud mer enn mennesker!» (Apg 5,29).

Derfor, kristne venner, unge og gamle: La oss stille oss til lydighet for Gud, og la oss søke å leve slik at samvittigheten ikke anklager oss når vi går inn i lønnkammeret vårt, så vi ikke kan løfte blikket frimodig mot himmelen.

Men enda et spørsmål må jeg stille deg: Kan vi eie en god samvittighet overfor menneskene uten at vi advarer dem om det som venter dem? Uten at vi bekjenner Jesus Kristus? Uten at vi forteller slektningene våre, vennene våre, arbeidskameratene våre – ja, alle vi har noe å gjøre med – hva Herren har gjort for oss? I Matt 10,32–33 har vi vel et svar som passer også her: «Derfor, hver den som bekjenner meg for menneskene, ham skal også jeg kjennes ved for min Far i himmelen.

Men den som fornekter meg for menneskene, ham skal også jeg fornekte for min Far i himmelen.»

Så vil jeg til slutt fortelle deg at du kan synge i et fengsel. Ja, fengselet blir et tempel for deg om du sitter der med en uskadd samvittighet. De hadde stengt Paulus og Silas inne i et fengsel. De hadde pisket og hudstrøket dem, og de blødde for Jesu navns skyld. Men ved midnattstid begynte de å be til Gud og synge lovsanger til Herren, så fengselets grunnvoller ristet, alle dørene sprang opp og alle bånd ble løst. De var lykkelige og glade og ble til stor velsignelse. Det kan du lese om i det samme kapitlet (Apg 16,25–34).

Nå, venner som er her i kveld: Har du det vondt i hjertet? Gå da til Jesus og fortell ham hva det er som gjør deg urolig – så enkelt og barnlig du kan! Trenger du også å gå til mennesker, så gå den veien også! Snakk først med Herren og be ham gå med deg og bane veien, så skal alt bli klart. La oss så be Gud om at han vil gi oss et sinn som alltid er villig til å gå den veien han vil. Amen!

# Lys for Kristus!

2 Mos 34,27–29

> Og Herren sa til Moses: Skriv nå du opp alle disse ordene! For etter disse ordene har jeg gjort en pakt med deg og med Israel. Og han var der hos Herren i førti dager og førti netter uten å ete brød og uten å drikke vann. Og han skrev på tavlene paktens ord, de ti ord. Så gikk Moses ned fra Sinai berg, og da han gikk ned fra fjellet, hadde han vitnesbyrdets to tavler i hånden. Men Moses visste ikke at hans ansiktshud skinte fordi han hadde talt med ham.

I teksten vår i dag har vi til slutt disse ordene: «Moses visste ikke at hans ansiktshud skinte.» Her får vi høre to ting: at huden på Moses' ansikt skinte, og at han selv ikke visste noe om det. For å få fram fortellingen i kapitlet stiller jeg nå dette spørsmålet: Hva var det som gjorde at Moses' ansikt skinte? Svaret kan jo gis helt kort, slik teksten gjør det: Fordi Herren hadde talt med ham. Men vi vil også se litt på hva som hadde skjedd før han kom dit der Herren fikk tale med ham, og ansiktet hans begynte å skinne.

Det første jeg vil peke på, er at Moses var kalt avsides med Herren. Det står i vers 2 i samme kapittel at Herren kalte på Moses og sa: «Hold deg så ferdig til i morgen tidlig! Da skal du stige opp på Sinai berg og vente på meg der på toppen av fjellet.» Det er altså et kall til ham fra Herren om å komme ut fra leiren, ut fra teltet og opp på fjellet med Herren. Men det står ikke at ansiktet til Moses skinte da. Det skinte ikke bare fordi han kom bort fra de andre og avsides med Herren.

Ser vi litt lenger ned i kapitlet, i vers 8 og videre, finner vi hva Moses gjorde på fjellet med Herren. Han er kommet ansikt til ansikt med Gud, og så står det: «Og Moses bøyde seg straks til jorden og tilba.»

Straks han er kommet opp til Gud, gjør han to ting: Han bøyer seg ned, og han tilber Herren.

Vi taler ofte om å bøye knærne, og vi bøyer knærne, men jeg er redd vi altfor ofte tar svært lett på det. Leser vi Bibelen, ser vi at der den taler om å bøye seg, om å bøye knærne, mener den alltid en vilje som er bøyd inn under Guds vilje.

Det tredje Moses gjorde på fjellet, var at han bekjente sine egne og folkets synder for Herren. Han sa til Herren: Vi er et hardnakket folk. Kan vi finne nåde for dine øyne? Vil du gå forbi våre misgjerninger? Å, hvor inderlig han ber! Men bønnen hans er også full av erkjennelse og bekjennelse.

Og slik vil det alltid være: Når en sjel kommer nær Herren, taler den ikke lenger om sin egen storhet eller om hva den selv er. Da kommer noe av det samme som Moses bekjente her: Vi har vært utro, vi har vært stivsinte. Den eneste strengen i bønnen blir: Om vi kunne finne nåde for dine øyne, Gud! Om du dog ville tilgi oss vår misgjerning!

Når Moses slik har bekjent og bedt, svarer Gud ham også. Herren taler straks til ham og sier: Bønnen din er hørt og skal bli besvart, men på ett vilkår: «Vokt deg så du ikke gjør noen pakt med innbyggerne i det landet du kommer til, for at de ikke skal bli til en snare blant dere» (2 Mos 34,12).

Herren krever at Moses skal være helt tro mot ham! «Jeg vil være tro og være med, men er du utro og slutter pakt med andre folkeslag, trekker jeg meg til side» – det er Herrens svar.

Jeg har nå pekt på fire ting: for det første at Moses gikk avsides med Herren, for det andre at han bøyde seg, for det tredje at han bekjente synden sin, og til slutt at Herren talte til ham og ga ham løfter – men løfter med vilkår. «Etter disse ordene,» sier Herren, «har jeg gjort en pakt med deg og med Israel.»

Men ennå er det ikke tale om at Moses' ansikt skinte. Det som nå kommer, synes jeg kan sies omtrent slik, som om Gud sier til Moses: «Det jeg har lovet deg, skal ikke være noe løst løfte, men en skriftlig pakt mellom meg og deg. Derfor – skriv opp disse ordene! La det bli skriftlig mellom oss!» Og så har Moses fått en skriftlig pakt: Gud er med. Og han går ned igjen fra fjellet.

Jeg tenker meg at mens Moses står og ser på denne skriftlige pakten, blir han så overmåte lykkelig at ansiktet hans, ja, liksom hele skikkelsen hans, begynner å lyse – nettopp fordi pakten med Gud er skriftlig. Nå er folket kommet i skriftlig pakt med Herren.

I mellomtiden har Israels folk ventet på Moses, for han har vært borte nokså lenge. I førti dager og netter var han hos Herren, og de har lengtet etter å se lederen sin igjen. Vi kan tenke oss at de har speidet og sagt: «Når kan vi vente å se Moses igjen?»

Så en dag legger noen merke til at Moses kommer ned fjellsiden, og Israels høvdinger går ut for å møte ham. Vi kan tenke oss hvor ivrige de er etter å få vite hva Herren har talt til ham, og at de på sin side også har mye å fortelle Moses.

Men da de kom litt nærmere, merket de at Moses' ansikt skinte, og de ble redde og tok et skritt tilbake. De torde ikke komme nær ham fordi ansiktet hans lyste. Men han talte til dem – selv visste han ikke noe om stråleglansen som omga ham – og da han hadde fortalt alt det Herren hadde sagt ham, ser vi at Israels høvdinger kommer bort til ham. Se, dette er kort fortalt innholdet i kapitlet.

Jeg vil nå prøve å stanse litt ved tre spørsmål. Det første er: Hva kan få ansiktene våre og livet vårt til å skinne? Det andre: Hvem skal se at ansiktene våre skinner? Og det tredje: Hva blir følgen når ansiktene våre og livet vårt lyser?

Det første spørsmålet må, mener jeg, særlig interessere ikke bare de kristne, men hele folket. Det er nemlig lagt ned i alle mennesker en trang til å lyse og skinne. Det er få som er sunket så dypt at de ikke lenger kjenner noen lyst til det.

Denne trangen kommer til uttrykk på forskjellige måter. Noen tenker at den eneste veien dit er å kle seg staselig og henge noe på seg som kan dra alles blikk til seg. Neste gang du møter slike, bør du ikke dømme dem altfor hardt. Du bør bare se at de hadde en trang til å lyse og skinne, og at de ikke visste om noe bedre å ty til.

Men kan vi ikke bli enige om at de som har søkt å lyse på denne måten, bare har oppnådd en svært kortvarig glans – om det i det hele tatt lyktes for dem? Å, hvor fort det falt sammen, og så var det ingenting igjen. Mange av dem som lyste i fjor sommer, lyser ikke i år – noen fordi de ikke lenger har råd til å opptre som før, andre fordi de er døde

eller syke. Tiden de skinte, var kort, og den vil alltid være kort når en søker glansen på den veien.

Andre har søkt det på en annen måte – ved å klatre oppover ærens stige. Ingenting har vært så kjært for dem som å vite at folk taler godt om dem, og at navnet deres kunne stå i ærens glans. En tredje bygger seg et vakkert hus og venter at folk skal snakke om det. Slik søker han å lyse. Det er mange her i byen som lyste på den måten for ti år siden, men de lyser ikke i dag. Lyset er brent ut, det er borte. Jeg sier ikke at alt dette er uten lys, men vi er sikkert enige om at det er kortvarig.

Det jeg inderlig ønsker i dag, er å fortelle deg hvordan du kan komme til å lyse så lenge du lever – ja, enda lenger, også når du er borte fra dem du lever blant i dag. Jeg vil fortelle deg hvordan du kan bli tent slik at navnet ditt lyser år etter år – bare det blir nevnt – og blir et lys for folket.

Og når jeg nå vil fortelle deg den eneste veien jeg ser, får jeg bruk for det jeg allerede har fortalt fra dette kapitlet. Det første som måtte til for Moses, var at han kom avsides med Herren. Og det første skrittet for oss er helt sikkert dette: Vi må komme avsides med Herren. La Gud få kalle deg, så du blir alene med ham.

For oss alle har det alltid vært noe å gå bort fra når Herrens kall lød. Det har vært ulikt for hver enkelt, men noe var det en måtte bort fra, enten det nå var selskap eller – la meg ikke regne opp de mange tingene. Men du som kom da Gud kalte på deg, vet at det var noe du måtte si farvel til.

Det samme gjelder også deg som i dag er kalt av Herren: Du vet at det er noe du må forlate når du skal avsides med Herren.

Men la det også være sagt: Du kan gå ut fra alt uten at livet ditt kommer til å lyse. Du kan gå ut fra det dårlige selskapet, fra hjemmet og familien din eller hva som helst som står i veien for deg – det vil likevel aldri få livet ditt til å lyse om du ikke følger Moses videre, der han er kommet ansikt til ansikt med Gud. Det skrittet er like viktig, ja, enda viktigere.

Det må komme en dag i livet ditt da du bøyer din vilje inn under Guds vilje! Det finnes ikke et menneske på jorden – hør det! – som blir virkelig lykkelig før han kan si: Skje din vilje, ikke min! Skal ansiktet ditt og livet ditt komme til å lyse, må du bøye deg for Gud på denne måten: Gud, ikke som jeg vil, men som du vil! Har du lyst til å lyse,

venn: Kom avsides med Herren, bøy livet ditt inn under Guds vilje, og tal så med Herren!

Jeg vil fortsatt tale til deg som har lyst til å lyse. Når du slik har bøyd deg for Herren, så bekjenn alt det som ligger tungt på hjertet ditt! Åpne hjertet med en gang, så alt kommer fram! La både lys og mørke, både det onde og det gode, ligge som en oppslått bok for Herren.

Og jeg vet hvordan bønnen din vil bli den dagen du er kommet avsides og har bøyd deg for Herren. Da blir ikke ropet ditt: «Gud, fordi jeg har vært en så hederlig mann, fordi jeg har levd et så rent liv …» Nei, bønnen blir nok heller: «Om jeg kunne finne nåde for dine øyne!»

Du kan alltid høre når en sjel er kommet avsides med Herren. Da har den ikke lenger noe eget å legge fram og påberope seg. Da er bønnen bare: «Om du ville la nåde gå for rett!»

En kveld nylig bøyde jeg knærne ved siden av en mann. Da han begynte å be til Gud, trengte ingen å fortelle meg at han var kommet nær Herren. Han talte det språket som tales i Herrens nærhet. Han fortalte Gud hvordan han var, og det var ikke noe godt han hadde å fortelle Herren. Men han gjorde som Moses og slo an denne strengen: Om jeg bare kunne finne nåde i dag! Og tenk, Herren talte straks til denne mannen. Før han ennå hadde reist seg, sa han: «Det er et ord fra Gud som kommer til meg», og så sa han bare: «Takk, takk, kjære Gud.»

Kommer du slik avsides med Herren, bekjenner synden din og ber Gud om nåde, vil Gud straks tale til deg, sjel. Men det han sier, blir gjerne det samme som han sa til Moses: «Jeg vil være med deg, jeg vil gå midt iblant dere. Men skal jeg kunne være iblant dere, er vilkåret: Vokt deg!»

Gud, som sjelden gjentar seg, sier to ganger: «Vokt deg så du ikke slutter noen pakt med innbyggerne i landet!» (2 Mos 34,12.15).

På engelsk finnes det et uttrykk om Gud som ofte brukes, men som ikke finnes i vår norske bibeloversettelse. Det er: «Gud er en sjalu Gud» – «God is a jealous God» – mens det i vår oversettelse står: «en nidkjær Gud er han» (2 Mos 34,14). Herren har alltid vært nidkjær for sitt folk og har aldri tålt at det delte seg med verden. Gjennom hele Bibelen ser vi at Herren da har trukket seg til side, og han vil gjøre det samme i dag. Han krever: helt eller intet.

Å, ta det med deg, unge venn: Gud er en sjalu Gud. Han tåler ikke at du deler deg med verden. Gjør du det, blir følgen at han trekker seg til side. Men det vil han aldri gjøre om ikke du vil det; han skal aldri gå fra deg uten at du tvinger ham til det.

Det blir ofte sagt om Israels folk at de drev hor. Men merk deg at når ordet «hor» brukes, er det som regel ikke i den betydningen vi bruker det. Profetene kalte det så når det utvalgte folket delte seg med verden og holdt seg til andre guder.

Herren, som ønsket å gjøre Moses lykkelig den dagen og få ansiktet og livet hans til å lyse, ville ikke at pakten mellom dem skulle være en løs avtale. Han ønsket at det skulle være en skriftlig pakt. Han sier: «Skriv nå du opp alle disse ordene!»

Og slik ønsker Gud også at alt skal være fastsatt ved en skriftlig pakt mellom oss og ham. Herren ønsker ikke at du skal være usikker på om du er hans barn. Nei, han vil at det skal være klart for deg. Derfor har han gitt oss det skriftlig. Og når vi står i skriftlig pakt med Herren om at vi er hans, må livet vårt komme til å lyse. Det kan ikke bli annerledes.

Moody fortalte om en mann som ble omvendt i New York, og som kom igjen på møtene gang på gang. Moody spurte ham en dag: «Hvordan går det med deg? Er du lykkelig i Herren?»

Mannen svarte: «Noen ganger er jeg lykkelig, andre ganger ikke.»

«Hva er grunnen? Hvorfor er du ikke alltid lykkelig?»

«Jeg kommer av og til til å tvile på at jeg er Guds barn. Men når jeg har Bibelen hos meg, og når jeg ser der at Jesus har sonet for meg, og at syndene mine er tilgitt, da er jeg så glad.»

Moody var alltid en praktisk mann, og han sa: «Da ville det vel være bedre for deg å ha den hos deg hele tiden, så du alltid kunne være lykkelig?»

«Ja, men jeg kan ikke ha Bibelen med meg overalt. Jeg arbeider på et skipsverft i Hoboken, og der går det ikke an for meg å ta med Bibelen, for den er for stor og tungvint.»

«Da tror jeg det er best at du river ut et blad. Riv ut det bladet der du har kvitteringen din, der Gud har talt til deg, og bær det alltid hos deg.»

Mannen var ikke sen om å gjøre det. Han tok fram boken sin og slo opp det ordet han hadde funnet trøst i. Det står i Første Johan-

nesbrev, kapittel 1: «Jesu Kristi, Guds Sønns blod renser oss fra all synd» (1 Joh 1,7). Så rev han ut bladet, brettet det sammen og la det i lommen.

Kameratene hans la siden merke til at han stadig vekk tok et blad opp av lommen, så på det, brettet det sammen, la det tilbake i lommen og begynte å synge for Herren. En dag gikk de bort til ham og spurte: «Hva er det du ser så ofte på? Vi har lagt merke til deg en god stund nå. Hva er det som gjør at du så ofte ser på dette?»

«Jo,» sa han, «rett som det er, kommer djevelen til meg og sier: ‹Du er ikke noe Guds barn, du er det motsatte. Du er verre enn før, og nå er du en hykler også.›»

«Ja, men hva gjør du da?»

«Da tar jeg den opp og leser kvitteringen for ham.» Så leste han: «Jesu Kristi, Guds Sønns blod renser oss fra all synd», og så lyste ansiktet hans opp igjen, og han sang igjen.

Ser du, han var på en måte lik Moses. Han sto i skriftlig pakt med Herren. Det finnes ikke noe annet som virkelig kan få ansiktene våre og livet vårt til å skinne, enn at vi slik kommer i pakt med Herren – at det blir en skriftlig pakt som vi kan holde fram når mørkets fyrste stormer mot sjelen: «Blodet renser oss fra all synd!»

Jeg skal forlate denne tanken nå og bare si: La det være klart at skal vi kunne lyse, må vi være i pakt med Herren.

Vi går til det andre: Hvem så det? Det er svært ulike meninger om hva et hellig liv egentlig er. Noen synes å mene at all hellighet består i å kunne tale og rope høyt på møtene om hvor hellige de nå er blitt – å kunne rope: «Halleluja!» og si: «Pris Gud!» Jeg har ofte opplevd det, og jeg tenker at du også har gjort det noen ganger.

Men i teksten vår tror jeg det var annerledes. Da Moses kom ned fjellsiden, tror jeg at han kom stille. Jeg tror ikke han ropte og sa: «Se opp for meg, jeg er kommet et stykke lenger på veien enn dere!» Nei, han kom sikkert stille og rolig ned, men det var en himmelsk glans omkring ham. Og hvem så det? Jo, det var de andre som så det. Å, hvor vakkert: Moses visste det ikke, men de andre så det.

Det mener jeg er et virkelig hellig liv – det som andre ser, og ikke du selv. Når de som arbeider sammen med deg, de som lever nær deg, blir påvirket av deg på samme måte som Israels folk ble påvirket av Moses denne gangen, da kan det sies at du lever et hellig liv. Og det er

den slags kristendom verden trenger i dag. Hvor sårt trenger vi ikke folk som lever slik i pakt med Gud at andre ser at det lyser av dem!

Og hva blir følgen? Jo, den kan bli den samme som her. Da de så Moses, ble de først redde og skremt av ham – men de kom nær igjen. Og slik kan det også være i dag med den som lever i et nært samfunn med Herren. Han kommer til å lyse i Kristus Jesus, så noen blir redde, men de vil komme nær igjen.

Når jeg taler om dette, kommer jeg alltid til å tenke på en mor på Vestlandet. Folk kalte henne gjerne pietist, og de i hennes egen samfunnsklasse likte henne ikke så godt, for de var aldri sikre på at hun ikke kunne finne på å be til Gud når hun var sammen med dem. Derfor slapp hun å gå i mange av selskapene som andre i kretsen hennes gikk til. Det var noen som så henne og ble redde, mens det var andre som så at hun lyste av Herren.

Nå er den moren død og borte for mange år siden, men hun lyser ennå i dag. Lyset hennes har vært så sterkt at en av sønnene hennes nylig sa til meg: «Jeg har aldri fått fred til å leve i synden.» Overalt der synden lokket ham, så han morens lys skinne, og det holdt ham tilbake.

Han fortalte også: «Jeg var et sted – det var her på Østlandet» – han gikk visst på en skole her – «der jeg ble bedt på et ball, og jeg gikk dit. Men da jeg kom inn, kom jeg til å tenke på mor og kunne ikke være med. Jeg måtte gå.»

Han var den første av de unge mennene der som ble omvendt. Jeg spurte ham også hva han særlig husket fra moren sin, og det han husket best, var alle de gangene hun hadde holdt armen rundt skulderen hans og bedt om at han måtte bli en kristen. Moren hadde liksom fått Gud til å love henne dette: «Gud, du må love meg at barna mine aldri får fred i synden!» Og barna er blitt frelst, det ene etter det andre, så snart de er blitt voksne.

Kan en tenke seg noe herligere? Kunne du tenke deg noe bedre å gi barna dine enn dette: et minne som lyste slik at de ikke kunne leve i synden? Kan du tenke deg noe bedre? Denne kvinnen lyste på en måte mens hun levde, og hun lyser i dag mer enn da. Og slik er det: Dere skal skinne for evig. Hun sto i skriftlig pakt med Gud. Hun så at hun ikke hadde noe blivende sted på jorden, men hun hadde gjort det til sin livsoppgave å forherlige Jesus Kristus, å lyse for ham.

Å, venner, om jeg skulle be dere om noe i dag, var det dette: La oss prøve å innrette livet vårt slik at vi kan lyse for Jesus, og la oss alltid måle alt vi møter på veien, med denne målestokken: Kan det forherlige Kristi navn?

Jeg blir aldri trett av å tenke på en mann som lyser nokså sterkt for vårt norske folk i dag; minnet hans lyser. Jeg sikter til Hans Nielsen Hauge. Da han vandret rundt i Norges fjell og daler, i byer og bygder, kunne det sies om ham at han lyste. Men mørket hatet lyset, og hatet vokste jo mer han lyste. Men å, hvor skinnet skar inn i mørket! Det kastet et ubarmhjertig lys over stillingen og hele framferden til prestene på den tiden. Snart ble han jaget som et skadedyr, bundet og fengslet.

Hva var det som gjorde at den mannen kunne holde ut alt dette? Det var ikke det verden bød ham, men at han sto i skriftlig pakt med Herren. Han var i pakt med Gud, og han så at det var noe herligere foran.

Slik kan også mange av dere, venner, komme til å bli hardt prøvd på livsvandringen. Og skal dere kunne bære alt dette med tålmodighet og være tro i prøvelsen, trengs det at dere står i pakt med Herren.

Jeg er glad i den kjente fortellingen om den gamle mannen som kom fra Voss for å besøke Hans Nielsen Hauge, som satt i fengselet nede i Kristiania. Den gamle mannen hadde gått i tresko fra Voss borte på Bergenskanten til Kristiania – det er en lang spasertur – for å besøke vennen sin.

Da han kom hit, ble han nektet å få tale med Hauge. Han fikk ikke lov. Men han gikk og stilte seg et kort stykke unna, og en dag, mens Hauge så ut gjennom det lille vinduet, fikk han øye på vennen sin som sto der.

Hauge var en virkelig forkynner, og nå fikk han lyst til å forkynne igjen, men avstanden var for stor. Han kunne ikke nå vennen med ord. Nå hadde Hauge en lysestump i fengselet. Han tente den og holdt den opp mot vindusruten.

Den gamle så det, og han begynte å gråte og sa stille ved seg selv: «Jeg forstår det: Hauge lyser der han er, og jeg skal gå tilbake til bakkene mine og stå der og lyse.» Så spaserte han hjem igjen, og han tok det som sin livsoppgave å stå og være et lite himmelsk fyrtårn på bakken sin.

Hvor vakkert, hvor vakkert! Å, hvor slike folk lyser i dag! Bare navnene deres blir nevnt, kaller de oss til hellighet.

Venner, la oss prøve – vi som har gitt Herren vårt hjerte, og som først og fremst har lovet Jesus troskap i den siste tiden – la oss ta det som vår oppgave å lyse for Jesus. Jeg har ofte sagt til Herren at jeg heller vil bli tatt bort mens jeg ennå er ung, enn at hans navn skal lide for min skyld.

Å, venner, la oss sette alt inn på å leve for Herren! Hvor mange ganger er ikke Jesu velsignede navn blitt spottet på grunn av livet til dem som bekjenner ham! Nei, måtte det aldri skje! Men selv om plassen vår i samfunnet er liten, la oss stå tent for Kristus, i pakt med ham, og huske hans ord til disiplene: «Dere er verdens lys!» (Matt 5,14). Amen!

# Jeg ber for dem

*Joh* 17,9–17

> Jeg ber for dem. Jeg ber ikke for verden, men for dem som du har gitt meg, for de er dine. Alt mitt er ditt, og ditt er mitt. Og jeg er herliggjort i dem. Og jeg er ikke lenger i verden, men disse er i verden, og jeg kommer til deg. Hellige Far! Bevar dem i ditt navn, som du har gitt meg, for at de kan være ett, likesom vi er ett. Da jeg var hos dem, bevarte jeg dem i ditt navn, som du har gitt meg. Jeg voktet dem, og ingen av dem gikk fortapt, uten fortapelsens sønn – for at Skriften skulle bli oppfylt. Men nå kommer jeg til deg. Og dette taler jeg i verden for at de skal ha min glede fullkommen i seg. Jeg har gitt dem ditt ord. Og verden har hatet dem fordi de ikke er av verden, likesom jeg ikke er av verden. Jeg ber ikke om at du skal ta dem ut av verden, men at du skal bevare dem fra det onde. De er ikke av verden, likesom jeg ikke er av verden. Hellige dem i sannheten! Ditt ord er sannhet.

Denne teksten er en del av det vi kaller Jesu yppersteprestlige forbønn. Herren Jesus ber til sin himmelske Far for sine. Og det bør ikke minst tale til oss å se når Jesus ba slik. Det var like før hans lidelse. Med tanken på at han nå skulle skilles fra disiplene sine, vender han seg til den himmelske Far og ber for dem.

Jeg vil særlig stanse ved de første ordene i teksten: «Jeg ber for dem», og deretter vise hva Jesus ba om.

Det første spørsmålet blir da: «Hvem var det Jesus ba for?» Svaret er ikke vanskelig å finne: Jesus ba for disiplene sine. Da blir også spørsmålet for hver av oss: «Gjelder denne bønnen meg?»

Tenk om hver enkelt i denne forsamlingen ville stille seg selv dette spørsmålet: «Gjelder denne bønnen meg?» Jeg vil svare slik: Hvis du

er en Jesu disippel, gjelder denne bønnen også deg. For da han ba for sine, som var omkring ham den gangen, ba han også for dem som ved deres ord skulle komme til tro på ham (Joh 17,20).

Skal vi ha noe utbytte av å betrakte dette ordet, bør derfor hver og en i sannhet spørre seg selv: «Er jeg en Jesu disippel? Hører jeg til dem som han ba for?» Kanskje ville vi få mange ulike svar på dette spørsmålet, men det trengs bare et ja eller et nei.

Tenk deg at Jesus var omgitt av en folkemengde, og at vi spurte en i flokken: «Hører du Jesus til? Er du en av disiplene hans?» Tror du vi da ville fått et svar som dette: «Jeg håper det. Jeg tror at jeg er en av hans»? Nei, jeg tror svaret ville ha blitt et bestemt ja eller nei.

Om vi hadde spurt Peter: «Hvordan er det med deg, Peter? Er du en av Jesu disipler?», tror jeg han ville ha svart: «Ja, jeg vet at jeg er en Jesu disippel.» Slik må også vi i dag kunne vite om vi er hans eller ikke. La oss derfor prøve å komme dit at vi kan si klart og bestemt: «Jeg hører Jesus til. Jeg er en av Jesu disipler.»

Har du dette klart for deg, så lytt til Jesu bønn. Kanskje du da får oppleve det samme som jeg gjorde i ettermiddag da jeg leste denne teksten. Jeg brast i gråt ved tanken: Hvilken underfull kjærlighet! Å, at du tenker på meg, at du ba slik for meg!

Jeg skulle ønske at hver og en i denne forsamlingen kunne si: «Det var for meg Jesus ba.»

Men ikke alle her er Jesu disipler og kan med Åndens vitnesbyrd i hjertet i sannhet si: «Jeg er hans.» Derfor vil jeg først vende meg en liten stund til dem. Det er uten tvil mange her som svarer, og ikke helt likegyldig: «Jeg er ikke hans.» Kanskje svarer du det med sorg, men fordi du vil tale sant, sier du: «Nei, jeg er ikke hans.» Men kanskje du sier i hjertet ditt, slik en person sa her en kveld: «Det er mitt inderligste ønske å bli en Jesu disippel.» Gud velsigne dere som sier det!

Også for Jesu første disipler var det kommet en dag da de sa farvel til det gamle livet for å følge Jesus. De hadde ikke alltid vært disiplene hans. Og hadde vi spurt dem hvordan de var blitt knyttet til Jesus, ville de sikkert gjerne ha fortalt det. En av disiplene kunne til og med nevne timen på dagen. Det var Andreas. I Joh 1,39 leser vi: «Det var omkring den tiende time.»

Andreas glemte aldri den stunden da han første gang møtte Jesus. Jeg vil ikke presse deg med dette og spørre om du vet dagen og timen.

For la det være sagt: Det er ikke det som er avgjørende. Du kan like sikkert være en Jesu disippel uten å vite bestemt dagen eller timen da du ble det. Hovedsaken er at du i dag vet at du er hans.

Ikke alle er kommet på samme måte. Med tanke på de første disiplene vil jeg peke på tre måter. Noen er kommet ved at andre har pekt på Jesus for dem. I Joh 1,37 fortelles det at to menn fulgte Jesus etter at den store ørkenpredikanten hadde pekt på ham og sagt: «Se der Guds lam!» (Joh 1,36).

Jeg vil spørre deg, kjære venn: Hvor mange ganger i livet ditt har noen pekt på Jesus for deg? Hvor mange ganger har noen i kjærlighet sagt til deg: «Se der Guds lam, som bærer bort verdens synd!» (Joh 1,29)? Men hvor mange anledninger har du latt gå forbi? Har du sett slik på dette Guds lam at syndebyrden har falt av og er forsvunnet?

I vårt land har vi, Gud være lovet, fått Guds lam pekt ut for oss helt fra vi var store nok til å skille mellom godt og ondt. Men hvordan skal det en gang gå med et folk som har hørt og hørt så mange ganger uten å vende seg til Jesus?

Hjertene våre blir rørt når vi hører hvordan store flokker mange steder i hedningelandene faller ned ved korsets fot første gang noen peker på Guds lam for dem. Men hvor mange ganger har ikke noen pekt på Guds lam for vårt elskede folk, og hvor få er det ikke som omvender seg til ham! Den dagen Johannes pekte på Jesus, var det to menn som gikk bort og fulgte ham. Jeg skulle ønske at noen her i dag ville begynne å følge Jesus, han som bar verdens synder.

En annen av disiplene, Filip, fikk kallet direkte fra Jesus selv. Les Joh 1,43. Der står det: «Dagen etter ville han dra til Galilea. Han finner Filip, og Jesus sier til ham: Følg meg!» Venn, har ikke også du flere ganger i livet hørt Jesus tale til hjertet ditt ved sitt ord og sin Hellige Ånd, formane og lokke deg: Kom og følg meg? Kanskje var det i stille stunder i hjemmet ditt at kallet kom så ømt og kjærlig fra Jesus. Dere som har hørt kallet, er dere Jesu etterfølgere i dag? Hører dere til dem som Jesus ba for?

Et annet tilfelle da Jesus kalte noen av sine første disipler, finner vi i Luk 5,10. Jesus sa til Simon: «Fra nå av skal du fange mennesker.» Og om dem fortelles det i vers 11: «De rodde da båtene til lands, og de forlot alt og fulgte ham.» La oss se på når Herrens kall nådde dem.

Arbeidet deres er kronet med hell. Ved stranden ligger to båter fulle av fisk. Aldri har det sett så lyst ut for dem som den dagen. Men da kallet fra Jesus kom, ga de opp alt og fulgte ham.

Få er kommet til Jesus på denne måten. De fleste er kommet når det er blitt fattig, trangt og tungt for dem. Jesus sa en gang at det er få av de rike og bedrestilte i samfunnet som følger ham. Har du tenkt på hva grunnen til det kan være? Det er ikke fordi Jesus er partisk og ikke elsker de høyere klassene. Nei, grunnen er at det er så hardt for dem å forlate alt og følge ham.

Jeg vil spørre deg, venn: Om det ser lyst ut for deg i dag, om forretningen din går bedre i dag enn den noen gang har gjort, og Jesus skulle kalle deg nå – kunne du forlate alt og følge ham?

Litt senere kom kallet fra den samme Herre og Mester til Saulus. Det leser vi om i første del av Apostlenes gjerninger, kapittel 9. Det var mens han ennå var en motstander og fnøs av trusler og mord mot Herrens disipler. Han hadde etter eget ønske fått brev med fullmakt fra ypperstepresten for å dra til Damaskus og føre alle menn eller kvinner av Jesu tro bundet til Jerusalem.

Da han kom nær byen, strålte plutselig et lys fra himmelen om ham, og det kastet ham til jorden. Da lød en røst, og Saulus sa: «Hvem er du, Herre?» Og Herren svarte: «Jeg er Jesus, han som du forfølger. Det blir hardt for deg å stampe mot brodden.» Og Saulus spurte skjelvende og forferdet: «Herre, hva vil du at jeg skal gjøre?»

Vi ser av disse eksemplene at Jesus har kalt sine etterfølgere ved de mest forskjellige anledninger. Han hadde dem alle kjær. I teksten vår ser vi ham omgitt av den flokken som han først hadde kalt. Han kjenner dem alle så godt og vet hvor han har kalt hver og en fra. Hjertet hans er ømt mot dem, han ønsker dem alt godt, og derfor vender han seg i bønn til sin Far for dem.

La oss nå høre hva Jesus ber om for sine. Venn, du som er en Jesu disippel, og du som fra i dag har bestemt deg for å følge Jesus: Hør hva han ber om for deg! Han ber ikke sin himmelske Far om å gi disiplene mye av denne verdens rikdom, gods og gull, eller om å gjøre dem mektige her på jorden.

Hvorfor ber ikke Jesus om dette når han elsker sine? Han vet at det trengs noe mer for å gjøre dem lykkelige. Han vet at dette ikke kan

fylle hjertets behov og stille sjelens lengsel. Hovedsaken i Jesu bønn er dette: Far, bevar dem fra det onde, bevar dem fra verden.

Jeg er glad for at hans bønn for meg først og fremst er denne: «Far, bevar ham fra verden.» Jesus vet hva verden har å by på.

Han har selv vært fristet. Djevelen fristet ham først til å tvile på at han var Guds Sønn. Han sa: «Er du Guds Sønn …» (Matt 4,3). Det er egentlig her all fristelse begynner. Det neste var: «Si at denne steinen skal bli til brød.» Deretter viste han ham alle verdens riker og deres herlighet og sa: «Dette er mitt, jeg gir det til hvem jeg vil. Du skal få det om du vil falle ned og tilbe meg.»

Jesus hadde selv stått i fristelsens stund. Han kjente disiplenes svakhet, og nå ber han om at også de må bli bevart fra en slik fristelse. Han sier: «Jeg ber ikke om at du skal ta dem ut av verden, men at du skal bevare dem fra det onde» (Joh 17,15).

Det er sant at mange har begynt, men ikke er blitt bevart. For de har ikke lyttet til Jesu bønn og har ikke villet at den skulle gå i oppfyllelse for dem. De ville ha verden med, og de ble slukt av den.

En kveld spurte jeg en ung mann her: «Vil du overgi deg til Jesus og bli en kristen?» Han svarte med tårer i øynene: «Jeg ville gjerne, men jeg er redd for at jeg ikke kan bli bevart.» Unge venn, du som er i samme situasjon: Jeg vil så gjerne minne deg om at Jesus har bedt til Far for deg. Han vet hvilke vanskeligheter som vil komme. Og han har bedt for deg, slik han en dag ba for Peter (Luk 22,32), at du må bli bevart.

En ung kvinne ble sterkt grepet av Ordet på et møte. Da hun ble spurt om hun ville bli en kristen, svarte hun: «Jeg tror ikke at jeg kan bli bevart.» Jeg åpnet Bibelen min og sa til henne:

«Les her! Jesus har bedt om at du må bli bevart. Gud er mektig, og Gud vil også bevare deg, bare du vil.» Til slutt lot hun seg overtale til å bli en kristen. Flere ganger senere var hun svært bedrøvet, og hver gang sa hun med sorg: «Jeg blir nok ikke bevart.»

En tre måneders tid senere kom en annen ung kvinne og ba meg besøke en syk som hadde vært på møtene våre. Da jeg kom til den syke, fant jeg den samme kvinnen som jeg har begynt å fortelle om. Nå strålte ansiktet hennes av glede, og hun sa: «Tenk, Herren har bevart meg til i dag!» Noen dager etter var hun hjemme, der det ikke lenger er noen fare for å gå tilbake til verden.

Jeg har ofte sagt at om Herren ser at det blir for vanskelig for oss, så flytter han oss heller hjem til seg. Derfor: Vil du bli en kristen, så ta skrittet helt ut. Helt for Jesus og helt bort fra verden. Han er mektig til å bevare sine.

Det andre i Jesu bønn er dette: Far, la dem være ett, slik vi er ett. Jesus ville ikke at Peter, Jakob og Johannes skulle være en gruppe for seg, og Tomas, Filip, Bartolomeus og de andre disiplene en gruppe for seg. Nei, Jesu ønske var at alle måtte være ett.

Hadde han ikke sett at det var fare for at disiplene kunne bli splittet, ville han aldri ha bedt slik. For Jesus brukte aldri overflødige ord. Men nå så han at fienden sto ferdig til å prøve å komme inn blant disiplene og skille dem fra hverandre. Derfor ropte han: «Hellige Far! Bevar dem i ditt navn, som du har gitt meg, for at de kan være ett, likesom vi er ett» (Joh 17,11).

Jeg vil si til oss som er kristne: Gud gi at vi var slik at denne bønnen kunne bli oppfylt på oss og gjennom oss! Måtte den dagen snart komme da de kristne sto sammen som ett folk, og da det kunne sies om dem, slik det ble sagt om de første kristne: «Se hvor de elsker hverandre!»

Men å, hadde vi noe av Jesu sinnelag, ville vi gråte over at hans bønn ikke har kunnet bli oppfylt på grunn av oss. Vi har stått i veien og vært til hinder. Venner, la oss gi akt på Jesu bønn og prøve å gjøre det vi kan for å bli ett. Vi vanærer Gud, vår Far, når vi er uenige og ikke elsker hverandre.

La meg bruke et bilde for å belyse dette. Tenk deg et hjem der barna ikke vil kjennes ved hverandre. Den eldste sønnen synes det er en skam å være sammen med de andre søsknene, og en av døtrene synes hun er for god til å være sammen med de andre. Om en fremmed kom inn i dette hjemmet, ville ikke faren da ha grunn til å skamme seg over barna sine? Ville ikke du gjøre det?

Hvorfor skal Gud, vår himmelske Far, bli vanæret slik på grunn av oss? Hvorfor skal hans barn være uenige og skamme seg over hverandre? La oss gå hverandre i møte, så Jesu bønn kan bli oppfylt. Måtte den dagen snart komme da det skjer!

For det tredje ber Jesus om at disiplene hans må forherlige ham. Et tydeligere ord om dette finner vi i Matt 5,14. Der sier Jesus og peker

på disiplene sine: «Dere er verdens lys!» Jesus ønsker at vi skal lyse i verden som lys han selv har tent.

Det er godt å tenke på slike som Herren fikk fylle med seg selv, så de lyste mens de var på jorden. Og de lyser ennå gjennom minnet de etterlot seg. Da Jesus var her, sa han om seg selv: «Jeg er verdens lys! Den som følger meg, skal ikke vandre i mørket, men ha livets lys» (Joh 8,12). Og da han skulle forlate disiplene og dra til sin Far, var hans ønske for dem at de måtte forherlige ham i verden.

Dette ønsket finnes også hos alle sanne Jesu disipler: ønsket om å leve slik at det behager ham, og å forherlige ham. Så snart et menneske er blitt omvendt til Gud, kjenner det en hellig trang til å gjøre Mesterens vilje. Denne verden med alt sitt syndemørke trenger noe av lyset fra det høye.

Og hvordan kan vi lyse for Jesus? Svaret blir bare ett, selv om det kan ta flere former: at hans Hellige Ånds ild får brenne i oss. Hvor mørkt og trangt et sted enn er, vil det være anledning der til å vise at vi er Herrens små lys.

Mang en mor har, nesten uten selv å vite det, brakt et herlig lys fra det himmelske inn i barnas hjerter, ved at hun hver dag prøvde å forherlige Jesus for dem ved å tale om ham og leve livet som en kristen. Derfor, mor, lys du for Jesus! De små som ser deg, vil ikke så lett trives i syndens mørke når de vokser opp, og du vil oppfylle Jesu bønn.

Mang en ung mann som i dag er på syndens vei, ville vært en kristen om han i barneårene hadde sett foreldrene sine leve et virkelig kristent liv. Ja, vi vil alle ønske deg, troende far og mor, at ditt lys må brenne klart.

Jesu disipler er i dag spredt rundt omkring. Om hver og en i troskap mot ham prøvde å holde sin lille lampe klar, ville snart mye av mørket vike. Kristus blir forherliget når vi bekjenner ham med munnen, og livet og ferden vår ikke taler mot bekjennelsen vår.

Jesus holder fremdeles sitt kongelige inntog der glade, uskyldige barnemunner og barnehjerter roper: «Hosianna» (det er: frels da!) «Davids sønn! Velsignet være han som kommer i Herrens navn! Hosianna i det høyeste!» (Matt 21,9). La oss derfor ikke sette lyset vårt under et kar, hvor lite det enn kan synes, men i lysestaken, og slik prise vår Far i himmelen (Matt 5,15–16). Dette er veien: Slik kan vi i dag forherlige Jesus i verden.

# Herrens fortrolige samfunn

*1 Mos 17,1–8*

La oss slå opp i Biblene våre på Første Mosebok, kapittel 17. Der leser vi:

> Da Abram var nittini år gammel, åpenbarte Herren seg for ham og sa til ham: Jeg er Gud Den Allmektige, vandre for mitt åsyn og vær ustraffelig. Jeg vil opprette min pakt mellom meg og deg, og jeg vil gjøre din ætt overmåte tallrik. Da falt Abram på sitt ansikt, og Gud talte med ham og sa: Se, jeg slutter min pakt med deg, og du skal bli far til en mengde folk. Ditt navn skal ikke mer være Abram, men ditt navn skal være Abraham, for jeg gjør deg til far for en mengde folk. Jeg vil gjøre deg overmåte fruktbar, jeg gjør deg til mange folk, og konger skal utgå fra deg. Jeg vil opprette min pakt mellom meg og deg og din ætt etter deg, fra slekt til slekt – en evig pakt. Jeg skal være Gud for deg og for din ætt etter deg. Jeg vil gi til deg og din ætt etter deg det landet hvor du bor som fremmed, hele Kanaans land, til en evig eiendom. Og jeg vil være deres Gud.

Nå vil vi se nærmere på det tredje verset i det vi har lest: «Da falt Abram på sitt ansikt, og Gud talte med ham.» Dette er en svært alvorlig tekst. Den tar oss med inn i det aller helligste og viser oss en sjel i det innerste og mest fortrolige samfunn med Gud. Abram ligger på sitt ansikt, overveldet av at hans Gud bøyer seg så dypt ned. Og Gud taler med sin tjener nært, direkte og personlig, som venn med venn.

Sannelig, det er et syn! Det er et syn som ingen kristen kan se på uten den dypeste ærefrykt. Når vi leser disse ordene, synes vi å høre en røst si til oss: «Dra dine sko av føttene! For det stedet du står på, er hellig grunn» (2 Mos 3,5).

Hva kan vekke større ærefrykt enn å høre Gud tale til en sjel som han har gjenløst? Og det er også et syn som ingen kristen kan se uten den største lengsel. Lengselen etter nettopp det fortrolige samfunnet som verset taler om, er en av de dypeste lengslene i den kristnes hjerte, om ikke den aller dypeste. Å høre Gud tale til oss og selv kunne tale til ham på denne måten, og at han får la sin mektige kjærlighet strømme gjennom hjertene våre, så de fylles av kjærlighet til ham igjen og løftes over alt det jordiske – det er den høyeste salighet en menneskesjel kan ta imot.

Å ha fått denne velsignelsen er himmel på jord. Det er lengselen etter dette samfunnslivet med Herren som har brakt oss sammen i dag. Og her er menn og kvinner i flokker, om ikke i hundrevis, som ville gi alt de eier om det kunne bli deres erfaring.

Denne tørsten og lengselen etter full forening med Gud var kjent også i gamle dager. Du finner den i Det gamle testamente. Husker du hva salmisten sier i Salme 42? «Som en hjort skriker etter rennende bekker, slik skriker min sjel etter deg, Gud. Min sjel tørster etter Gud, etter den levende Gud. Når skal jeg komme og tre fram for Guds åsyn?» (Sal 42,2–3).

Og i Salme 63,2: «Gud! Du er min Gud! Tidlig søker jeg deg. Min sjel tørster etter deg, mitt kjød lengter etter deg i et tørt og uttørket land.» Den samme lengselen etter fellesskap med Gud som vi møter i Det gamle testamente, møter vi også nå, i Det nye testamentes tid. Den ligger dypt i hvert Guds barns hjerte.

Men nå vil noen av dere si: Vi er enige med deg i at det er slik. Vi vet at denne lengselen er sjelens høyeste attrå. Men blir den noen gang stilt? Kan en komme inn i dette nære fellesskapet med Gud og virkelig glede seg i det? Eller er det bare et ideal vi lengter etter, men aldri når?

For å svare på dette spørsmålet vil vi se på noen av Bibelens menn og andre fra forskjellige tider som har vandret i fellesskap med Gud.

La oss først se på Det gamle testamente. Enok visste hva det var å leve i fortrolig samfunn med Gud; hele sitt lange liv, 365 år, vandret han med ham. Abraham visste hva det var, og vi ser ham glede seg i det. Moses visste hva det var. Det er skrevet om ham at Gud talte med ham som en venn taler med sin venn. David, Israels store salmesanger, og Daniel, den høyt elskede mannen, visste hva det var å omgås Gud på denne måten.

La oss så se på Det nye testamente. Her vil vi se at dette fellesskapet og fortrolige samfunnslivet med Gud ikke bare kan nås, men at det er Guds hensikt at alle hans barn skal leve i det og glede seg i det. Adgangen til Guds nærhet er åpen og fri. Den er satt fram for oss som en av de herligste fruktene av Kristi forløsningsverk.

Har du ikke lest hva Paulus skriver i Rom 5,1–2? «Da vi nå er rettferdiggjort av tro, har vi fred med Gud ved vår Herre Jesus Kristus. Ved ham har vi også ved troen fått adgang til denne nåden som vi står i. Og vi roser oss av håp om Guds herlighet.»

Og leser du Hebreerbrevet, vil du finne at brevskriverens hensikt og mål er å fortelle Guds folk at veien til Farens hjerte ligger åpen for dem, og å oppmuntre dem til å leve i hans nærhet. Han viser oss at Jesu store yppersteprestlige verk var dette: å føre oss helt fram til Gud. «Vi har en stor prest over Guds hus. Så la oss da tre fram», sier han (Hebr 10,21–22). Den nye og levende veien er åpen, og ved Jesu blod har vi frimodighet til å gå inn i dette nære, inderlige fellesskapet med vår Gud.

Vi kunne også se tilbake på Kristi menighet her på jorden. Leser du kirkehistorien, vil du finne at folk ned gjennom tidene – både menn og kvinner – kjente dette, gledet seg over det og forherliget Gud ved det. Selv i kristendommens mørkeste dager, da Kristi menighet syntes å være overgitt til djevelen, var det tusen og atter tusen hellige menn og kvinner som levde i Guds umiddelbare nærhet og frydet seg i samfunnet med ham. Også nå i våre dager finnes det slike kristne.

Dere har kanskje hørt hva Jonathan Edwards hadde erfart. Ingen kunne si om ham at han var en svermerisk fanatiker. Han var en av de beste tenkerne og hadde en skarp forstand som få. Og hva sier han? «Jeg har ofte fra tid til annen kjent en sødme i mitt indre, som kunne ta meg bort fra alle mine betraktninger. Jeg kan ikke forklare dette annerledes enn at det var sjelens milde, rolige dragning bort fra alt jordisk. Og iblant syntes jeg at jeg var alene på fjelltoppen, borte fra mennesker, i samtale med Gud og helt oppslukt i ham.»

Jeg kunne gjengi mange slike vitnesbyrd fra hellige menn og kvinner for å bekrefte at det ikke bare var fortidens kristne som hadde gjort disse erfaringene. Også nå vil Gud at vi som han har gjenløst, skal vandre med ham i det inderligste samfunn og få den herligste seier over synden, som trenger inn på oss fra alle kanter.

Tenk hvor stort det er å få kalle Gud vår venn, vandre med ham i fortrolighet og fortelle ham våre sorger og gleder! Ja, selv med den minste ting som tynger oss, kan vi gå til ham. For han forstår og kjenner oss bedre enn noen jordisk venn kan. Gud selv har lagt denne retten fram for oss – den er kjøpt med blod – men mange har fått øynene så forblindet av synden at de ikke ser den.

Men nå sier du: «Hvordan skal jeg komme inn i et slikt samfunn med Gud? Hvordan skal jeg nå fram til denne retten?» Dette spørsmålet er svært viktig, og det ville bety mye for deg om du av hele ditt hjerte søkte å komme inn i dette samfunnslivet. Jeg vil nevne noen betingelser.

Den første av disse betingelsene er at vi skiller oss helt fra verden – helt for Gud. I teksten vår sto det at Abraham falt på sitt ansikt, og Gud talte med ham. Har du noen gang tenkt på hva slags mann Abraham var da han lå der?

Dette var ikke hans første møte med Gud, og det var ikke første gang Gud talte slik med Abraham. Nei, det ligger en lang historie bak. Abraham hadde måttet lære mange lekser før han kom inn i dette velsignede fellesskapet med sin Gud. Når du nå betrakter Abraham der han ligger og undrer seg over Guds store nåde og kjærlighet, over at han taler slik med sin tjener, vil du finne noe hos ham som er verdt å legge merke til.

Først av alt var han en mann som var atskilt for Gud – atskilt fra all jordisk og kjødelig kjærlighet. Vi leser om ham i 1 Mos 12: «Og Herren sa til Abram: Dra bort fra ditt land og fra din slekt og fra din fars hus til det landet som jeg vil vise deg!» Og Abram adlød og dro ut. Husker du hva som står skrevet om ham i Hebr 11? «Ved tro var Abraham lydig da han ble kalt, så han dro ut til det stedet han skulle få til arv. Og han dro av sted uten å vite hvor han skulle komme» (Hebr 11,8).

Han forlot landet sitt, han forlot slekten sin. Hvorfor? Var det fordi han ikke elsket dem? Nei, slett ikke. Ingen av oss tviler på det. Men det var fordi han elsket Gud mer. Gud hadde den første og den største plassen i hjertet hans.

Han var atskilt fra det han hadde kjært på jorden – for Gud, villig til å gi opp alt for ham, villig til å vandre med ham hvor enn veien skulle gå. Dette måtte til før han kunne komme inn i fortrolig fellesskap med Gud og nyte gleden av det.

Det neste vi legger merke til hos denne mannen, er at han ikke jager etter jordisk gods og rikdom. Abraham hadde god anledning til å skaffe seg rikdom, men hva brydde han seg om den? Da Lot stred med ham om hvem som skulle ha det beste landet, sa han: «Ta det du vil.» Senere, da Sodomas og Gomorras rikdom lå for føttene hans, ville han ikke røre den. Hva brydde han seg om gull og sølv? Han hadde Gud, og han hadde alt i ham.

Dernest ser vi at Abraham, der han ligger på sitt ansikt for Herren, var atskilt fra «selvet». Hans eget «jeg» eksisterte ikke lenger. Det var denne atskillelsen som kostet ham mest. Det hardeste for ham var å komme bort fra «selvet», og det var nettopp tilliten til selvet som hadde brakt ham de bitreste ydmykelsene i livet.

Abraham trodde Gud. Han stolte på Guds løfter. Han trodde at det Gud hadde lovet, var han også mektig til å gjøre. Men som så mange av oss ville han hjelpe Gud med å oppfylle løftene. Husk den ulykkelige og ydmykende hendelsen med Hagar: Det var et bittert beger Abraham da måtte drikke. Men han hadde drukket det og lært hvilke følger det får å stole på seg selv.

Vi må komme til samme sted som Abraham hvis vi vil komme inn i dette livet og erfare dets fred og salighet. Som det var med Abraham, *må* det bli med oss. Her er det altså et *må*. Nettopp derfor får så mange av Guds barn aldri erfare dette velsignede, himmelske fellesskapet: De trekker seg unna fra dette *må* og vandrer sine egne veier.

Skal vi stå ansikt til ansikt med Gud i hans lys, villige til å høre når han taler til oss, og til å la ham lede oss, må vi være atskilt for ham. Vi må få bort alle avguder og alt som står mellom oss og Gud. Før dette er gjort, nytter det ikke å tale om det herlige livet som Gud ønsker å føre sitt folk inn i.

Aller først må vi bli atskilt fra synden. Du som venter på et åndsfylt liv: Er du ferdig med synden? Eller er det noen her i kveld som har uoppgjorte saker?

Er det noen mann eller kvinne du er uvenner med og ikke vil snakke med? Er det noen her som har den djevelske uvanen å snakke ondt – baktale – og slik ødelegge nestens navn og rykte? Eller skylder du noen penger? Gjeld som skulle vært betalt for lenge siden, så andre lider nød fordi du har tatt lett på den? Lever du i disse syndene? Vi må aldri tåle slike synder i livet vårt. Nei – helt atskilt fra all synd!

Det er også andre ting å komme bort fra. Vi kaller dem kanskje bagateller, men de kan gjøre oss forferdelig skade. Har du ikke kjent uro og dom i samvittigheten over røykingen din, klærne dine, vanen din med å sove og gjøre det behagelig for deg selv, eller spøken din som går over alle grenser? Du gjør vel i å gi akt på det. For ønsker du å leve i et salig og inderlig samfunn med din Gud, må du få bort disse tingene.

Det er mange som hindrer Gud i å åpenbare sin herlighet for sjelene deres, nettopp fordi de ser gjennom fingrene med slike ting hos seg selv og ikke dømmer dem strengt nok.

Som det var i Abrams liv, må det bli i ditt, om du ønsker å leve i fortrolig fellesskap med Gud. Gud må være først i alt hos deg. Gud krever at du elsker ham mer enn far, mor, hustru eller barn. Gjør du det? Hvis du gjør det, hvordan kan du da, som er en kristen mann, gi din kjærlighet til en ugudelig kvinne? Eller hvordan kan du, kristne kvinne, gi ditt hjerte og din kjærlighet til en mann som ikke bryr seg om Kristus?

Hvordan er det med oss? Er Gud den første i hjertene våre? Mor, ville du la datteren din, som er din øyesten, dra til Kinas mørke land for å være Herrens vitne der? Datter, ville du forlate din mor, som du elsker høyere enn ditt eget liv, for å dra ut til hedningelandene og vitne om Herren? Hvordan er det med oss? Har den jordiske kjærligheten den største plassen i hjertene våre? Misforstå meg ikke. Gud ønsker ikke at vi ikke skal elske. Men han vil at vi skal elske i ham, at all vår kjærlighet skal være i ham.

Og så ønsker han at vi skal komme bort fra ærgjerrighet etter jordisk makt og rikdom. Er du kommet bort fra pengebegjær? Hvorfor er du da i kompaniskap med en ugudelig mann som fører deg inn i ting som han kaller forretninger, ting som vanærer Gud og besmitter samvittigheten din? Hvis Gud selv kom hit i kveld for å gjøre opp med oss, ville mange kompaniskap bli oppløst innen kort tid, og mange ville få mye mindre inntekter enn de har hatt til nå.

Hva skal vi så si om lysten etter anseelse hos mennesker og ønsket om at andre skal tenke godt om oss? Hvor begjærlige er vi ikke etter ros, og hvor mye strever vi ikke for å vinne andres bifall!

Skal vi komme i fellesskap med Gud, må vi derfor komme bort fra dette, bort fra vårt eget «jeg». Hvor mye ondt gjør ikke dette oss, og hvor nødvendig er det ikke å komme bort fra det! Men det nytter ikke

at vi kjemper mot «jeget» i egen kraft. Nei, det er alene Kristi blod og død som kan få det bort.

La meg også si et par ord om den siste betingelsen: at vi bøyer oss – ydmyker oss – for Gud. Det trengs ikke mange ord om dette etter det som alt er sagt. For å bøye seg er en følge av at vi kommer bort fra selvlivet. Men hvor betegnende er det ikke at Gud taler til Abram nettopp mens han ligger på sitt ansikt!

Her er det igjen to ting å legge merke til.

For det første at vi ser og innrømmer vår egen syndefullhet. Dette overvelder iblant Guds folk så sterkt at de blir helt slått til jorden. Har du noen gang erfart det?

Husk at Gud er overmåte stor og mektig, at han er en nidkjær Gud. Selv om den kjærligheten han viser oss, er uendelig, er han likevel en Gud som serafene dekker ansiktet for mens de roper: «Hellig, hellig, hellig er Herren Gud, Den Allmektige!» Og når vi kommer i hans nærhet og blir stilt i hans lys, er det ikke rart at vi blir slått til jorden over vår egen syndefullhet og urenhet.

Husker du hva Jesaja sa da han så Herren sitte på en høy, opphøyet trone? Han ropte: «Ve meg! Jeg er fortapt» (Jes 6,5). Slik var det også med Johannes, den elskede disippelen: Da det herlige lyset fra det høye strålte om ham, falt han ned som død (Åp 1,17). Og da Peter i båten så det store underet som Jesus gjorde, ropte han: «Herre, gå fra meg, for jeg er en syndig mann!» (Luk 5,8). Slik har det alltid vært, og slik vil det alltid være.

Når Guds herlighet og renhet åpenbarer seg for oss, blir vi fylt av avsky for oss selv, og vi bøyer oss i den dypeste ydmykhet for Gud.

En annen ting vi bør legge merke til, er at vi er ingenting – slett ingenting i oss selv. Vi må stige enda dypere ned enn til å erkjenne at vi er syndefulle. Vi må også komme dit at vi er ingenting, og at det ikke nytter å tale om oss selv, ikke engang om vår syndefullhet.

For legg merke til: Om du taler om din syndefullhet – ja, til og med om at du er den største av alle syndere – kan det ligge noe av «selvet» i det, og du blir selvopptatt. Det er mange som har vært store i egne øyne ved å kalle seg de største syndere. Derfor er dette det Gud vil at vi skal gjøre: ikke å ta hensyn til «selvet», men å døde det.

Måtte Gud hjelpe oss ved sin Hellige Ånd! Amen!

# Gud kan og Gud vil

*Mark* 5,21–34

> Og da Jesus var fart over med båten til den andre siden igjen, samlet mye folk seg om ham. Og han var ved sjøen. Og en av synagogeforstanderne, ved navn Jairus, kommer dit. Da han får se Jesus, kaster han seg ned for hans føtter, han ber ham inntrengende og sier: Datteren min ligger på det siste. Kom og legg hendene på henne, for at hun kan bli helbredet og leve! Han gikk da med ham. En stor folkemengde fulgte med, og de trengte seg om ham. Der var også en kvinne som hadde hatt blødninger i tolv år. Hun hadde lidd meget under mange leger. Alt det hun eide, hadde hun brukt uten å bli hjulpet, det var heller blitt verre med henne. Hun hadde hørt om Jesus, og kom nå bakfra i folkemengden og rørte ved kappen hans. For hun sa: Kan jeg få røre, om så bare ved klærne hans, så blir jeg frisk. Da stanset blødningen med en gang, og hun kjente i sitt legeme at hun var helbredet for sin plage. Straks merket Jesus på seg selv at en kraft gikk ut fra ham. Han vendte seg om i folkemengden og sa: Hvem var det som rørte ved klærne mine? Disiplene hans sa til ham: Du ser at folket trenger seg på deg, og så spør du: Hvem rørte ved meg? Og han så seg omkring for å få øye på henne som hadde gjort dette. Men kvinnen, som visste hva som var skjedd med henne, kom redd og skjelvende fram. Hun falt ned for ham og fortalte ham hele sannheten. Han sa da til henne: Datter, din tro har frelst deg. Gå bort i fred, og vær helbredet fra din plage!

Denne fortellingen åpenbarer på en forunderlig måte Jesu kraft til å helbrede menneskets legeme, og den viser også hvordan han behandler sjelen. Den er en av de vakreste fortellingene vi har, og det finnes ingen annen som ligner den i evangeliene. Det er i sannhet et enestå-

ende under, og i det ser vi Frelserens nåde og makt på en underfull måte.

Men før vi begynner å tale om kvinnen, vil vi se i to andre retninger. Aller først vil vi se på Mesteren. Det er alltid så velsignet å se på ham.

Nå kommer han nettopp fra Dekapolis, hvor han har helbredet mannen som var full av djevler. Da han kommer over til den andre siden av sjøen, står det en stor forsamling og venter på ham. Midt i mengden står en mann som pines av den største angst mens han venter på det øyeblikket da båten skal nå stranden. For livet til det elskede barnet hans henger i en tråd, og han må regne med at tråden kan ryke når som helst.

Straks båten kommer til land, kaster Jairus seg ned for Mesterens føtter og bønnfaller ham: «Kom og helbred barnet mitt!» Jesus er på vei for å gripe inn mot nødens makt, og slik ser vi ham i denne stunden: i sin allmektige kraft.

Vi vil også en stund se på mengden. Hvis dere leser evangeliene, vil dere finne at Jesus holdt mye av folket, den store mengden som samlet seg rundt ham. Jo flere mennesker han hadde rundt seg som han kunne få velsigne, desto mer gledet han seg.

Men selv om han elsket mengden, betyr ikke det at den virkelig var verdt å elske. Mange av disse mennene og kvinnene var ikke der fordi de trengte noe og derfor søkte Jesus. De søkte ham heller ikke for hans egen skyld. Nei, det var nysgjerrige, falske profeter og sladderlystne folk – kort sagt folk av de laveste samfunnslag. De hadde samlet seg rundt Jesus for å få se undere og få stilt nysgjerrigheten sin.

Vi vil nå se på den kvinnen som fortellingen handler om, og jeg skulle ønske til Gud at øynene våre kunne åpnes, så vi kunne se hvor mye det er å lære av henne. La meg stille et par spørsmål om henne. Hvorfor var hun der?

Bare et blikk på henne er nok til å overbevise oss om at hun slett ikke burde være der. Hun er svak, engstelig og forsvarsløs. Hva gjør hun der midt inne i denne larmende mengden som skubber og presser? Hun er der og søker ham, Frelseren, for å bli helbredet. Hun søker ikke liv – nei, det har hun jo – men helse.

I over tolv år har hun levd et svært ynkelig liv. Det har vært et liv med bare sykdom. Dag for dag har kreftene hennes tatt av, til selve

livet er blitt en uutholdelig byrde for henne. Det har også vært et liv i vanære. På grunn av sykdommen ble hun regnet som en uren og syndig kvinne. Etter Moseloven var hun utestengt fra all omgang og alt fellesskap med vennene sine, ja, loven forbød henne til og med å gå i synagogen.

Og etter det evangeliet forteller, hadde det vært et liv fullt av de bitreste skuffelser. Jeg lurer på om vi kan sette oss inn i hvordan hun hadde det i hjertet, og hva som ligger bak disse ordene: «Hun hadde lidd meget under mange leger. Alt det hun eide, hadde hun brukt uten å bli hjulpet, det var heller blitt verre med henne.»

Denne kvinnen var verken sløv eller likegyldig når det gjaldt om hun ble frisk eller ikke, og hun var heller ikke så ubemidlet at hun ikke kunne skaffe seg legehjelp. Hele den lange tiden hun hadde vært syk, hadde hun tenkt og håpet at hun skulle bli frisk. Hun hadde prøvd den ene legen etter den andre, men alltid med samme resultat.

Når hun fikk høre om nye medisiner, våknet det alltid nytt håp hos henne – også den medisinen måtte hun prøve – men alt endte med den bitreste skuffelse. Den ene medisinen etter den andre var brukt opp, og det hun hadde igjen, var sykdommen, verre enn før. Nå ser vi at hun til og med er blitt fattig; hun hadde brukt opp alt hun eide. Kan du tenke deg hvor knust og håpløs hun må ha vært? Nå så hun bare én utvei, og det var døden. Alt hun hadde håpet på, var knust.

Men da får hun høre en nyhet som betyr mye for henne. Jeg tenker meg at noen kommer løpende til henne, kanskje en gammel venn, og sier: «Har du hørt om den store, mektige legen som skal komme i dag? Han gjør at blinde ser, døve hører og spedalske blir renset. Ham må du få møte!»

«Ja, men alle pengene mine er brukt opp på de andre legene. Nå har jeg ingenting igjen, så jeg kan ikke oppsøke denne heller. Hadde det vært før – men nå kan jeg ikke.»

Kan vi ikke tenke oss at det var slik hennes triste svar lød? Men vennen sier igjen: «Han krever ingen betaling, han gjør alt gratis. Han passer nettopp for en som deg.»

Da hun hører dette, våkner et nytt håp i henne. Det kommer liv igjen i de matte øynene, og med bankende hjerte sier hun: «Kanskje det likevel er redning for meg. Kan noen hjelpe, må det være ham.»

Hun tror at han er så stor og mektig at hun bryter ut: «Bare jeg får røre ved klærne hans, blir jeg helbredet.»

Og det var denne troen og dette håpet som førte den stakkars, svake, nedbøyde kvinnen inn blant den myldrende mengden som vi i evangeliet ser stå og vente på Jesus.

Venner, har vi ikke i denne kvinnen et bilde på mange her i dag? Du er her og søker helse – ikke liv, det har du fra før. Om jeg ba alle kristne i denne forsamlingen reise seg, hvordan tror dere det ville se ut? Nesten alle ville stå opp. Gud være takk! Du vet og tror at hans blod har rent for syndene dine, at du er rettferdiggjort ved troen, og at du derfor har håp om herlighet hos Gud.

Men du er ikke frisk. I tjue, tretti, ja førti år – eller kortere – har livet ditt vært sykt, slik som denne kvinnens. Dag etter dag har den åndelige kraften din svunnet bort på grunn av den synden som bor i hjertet ditt. Samfunnet ditt med Gud er så kaldt. Kraften og lysten til å arbeide i hans tjeneste er borte. Selviskhet, verdslighet, urenhet og stolthet har røvet den fra deg. Du vet det selv. Kraften din er brutt ned, og nå er det kommet så langt med deg at det er en uutholdelig byrde for deg å leve som en kristen.

Så ofte hører en disse sykelige klagene: «Det er så tungt å være en kristen, så tungt å følge Jesus.» Kristendommen er blitt en byrde for deg, svært tung å bære, i stedet for at den skulle bære deg. I stedet for lys og lykke har den brakt deg mørke og gjort deg trist og misfornøyd. Og du har, billedlig talt, vært nødt til å piske deg selv til å holde ut. Livet ditt har vært et liv i sykdom.

Er det ikke også sant at det for mange har vært en skam at de har båret navnet kristne? De har vært årsak til at mange utenforstående med forundring har spurt: «Er han, eller hun, virkelig en kristen?» Med sitt syke, forpestede liv har foreldre helt lukket barnas hjerter og ører for evangeliet. Andre har ikke noe i det ytre livet som får dem til å slå øynene ned, men de er dømt og skammer seg over sitt indre, ukristelige liv.

Det sykelige livet ditt har ført med seg store tap. Hvem kan beskrive hva du har tapt ved ikke å være fylt med Den Hellige Ånd? Ingen glede i Gud, lite erfaring av bønnhørelse, ingen stadig seier over synden, ingen frimodighet til å vitne om Jesus, ingen sjeler ført til hans kors

og samlet for herligheten. Det har i sannhet vært et liv med store tap og mange skuffelser.

Du har, som kvinnen, prøvd mange leger. Du har vært hos doktor «Gode forsetter», du har avlagt løfter på bønnemøtene, du har gått til den ene predikanten etter den andre og håpet å få hjelp hos ham. Og nå er du her – ikke bedre, men snarere verre, mer død enn levende. Det er vanskelig for deg å tro at det er hjelp å få, og nå holder du på å gi opp alt. Men dypt nede i hjertet bor fremdeles den samme lengselen etter et sunt og friskt liv i Gud.

Det er nettopp der så mange kristne står i dag. Er du blant dem? Du vil ikke gi opp å søke. Det livet du lever, er så ynkelig, og det livet du ser i Kristus, er så herlig at du ikke vil gi opp å strekke deg etter det.

Så et annet spørsmål: Hva gjør hun? Det spørsmålet er ikke vanskelig å svare på. Denne kvinnen hadde en fast karakter og en bestemt vilje. Nå har hun for en stund glemt hvor svak hun er, og hvor ussel hun ser ut.

Det er ingen tvil om at hun er der fordi hun er syk og lidende og søker hjelp. Men her møter hun nye vanskeligheter som hun ikke hadde tenkt seg på forhånd. Folkemengden står så tett rundt Mesteren at det virker nesten umulig å nå fram til ham. Men når hun først er kommet dit, vil hun ikke bry seg om alle vanskelighetene og hindringene. Hun har satt seg et mål: å bli helbredet.

Hun var ikke som mange av dere som sier når ettermøtet begynner: «Nei, om jeg skulle stå opp eller rekke opp en hånd som tegn på at jeg var en syk, trengende sjel som ønsket hjelp – hva ville da sidemannen min og alle kjente som er på møtet i dag, tenke om meg?»

Om hun hadde tenkt slik og tatt hensyn til naboene og de kjente som var til stede, hvordan ville det vel ha gått med henne? Jo, Jesus ville ha gått til Jairus' hus, og hun ville ha blitt der hun var – i sykdommen sin. Men hun tenkte på Frelseren, den store legen, og hun satte all sin kraft inn på dette ene: å komme til ham.

Hun hadde sagt i sitt hjerte: «Bare jeg får røre ved ham, blir jeg helbredet.» Hun hadde ikke noe håp om at hun selv kunne gjøre noe. Det var ikke lengselen hennes etter å bli helbredet som skulle helbrede henne. Håpet hennes om å bli helbredet var ene og alene i ham.

Nå, venner, hvor står dere? Har dere mistet alt håp om selv å kunne gjøre noe for å bli helbredet, og har dere satt hele håpet til ham? Els-

kede venn, om denne dagen skal ende for deg slik den gjorde for denne kvinnen, må du gjøre som hun gjorde. Du må glemme deg selv, ja, til og med syndene og sorgene dine, lidelsene og de bitre skuffelsene. La det bare være én ting i dag: å komme fram til Jesus. La ikke tankene bli hengende ved formen på prekenen eller ved mine ord. Jeg skulle ønske til Gud at disse enkle ordene kunne få vise deg veien til legen, Frelseren.

Tenk på ham! Tenk på hans makt, han som er herrenes Herre og kongenes Konge. I sin store nåde og kjærlighet kaller han deg til seg. Jeg vet at det virker underlig for deg, ja, nesten utrolig, at du i dag på denne måten skulle kunne bli løst med en gang fra synden som har bundet deg i flere år, og nå få kraft til å leve et sunt kristenliv. Men for Gud er det ikke umulig.

Så tenk på hans kjærlighet! Bedrøvede, engstelige sjel, har du noen forståelse av hvor mye Jesus lengter etter at du skal bli helliget ham og gjort skikket til å leve et sunt liv i Ånden?

Husk 1 Tess 4,3: «For dette er Guds vilje, deres helliggjørelse.» Og Ef 1,4–5: «For i ham har han utvalgt oss før verdens grunnvoll ble lagt, for at vi skulle være hellige og ulastelige for hans åsyn. I kjærlighet har han forut bestemt oss til å få barnekår hos seg ved Jesus Kristus.» Og videre Tit 2,14: «… han som ga seg selv for oss for å løse oss ut fra all lovløshet, og rense for seg selv et eiendomsfolk, som med iver gjør gode gjerninger.»

Tenk på hans makt, inntil du sier: «Gud kan!» Og tenk på hans kjærlighet, inntil du sier: «Gud vil!» Når du har sagt dette til deg selv et par ganger, vil et nytt håp våkne i hjertet ditt, og du vil si: «Bare jeg får røre ved ham, så blir jeg frisk.» Da vil ikke tanken din lenger henge ved predikantens måte å tale på eller ved ettermøtet, men være rettet mot å komme til ham som kan lege såret i hjertet.

Et annet spørsmål: Hvordan gikk det med denne kvinnen? Se! Ser du henne? Menneskemengden trenger seg tett rundt den store legen. Hun blir skjøvet unna; hun kommer tilbake igjen, og nå er hun helt nær ham og rekker allerede ut hånden for å røre ved ham. Da blir hun skjøvet unna enda en gang og kommer helt ut i utkanten av folkemengden. Hun var så nær, og nå er hun borte igjen. Endelig presser hun seg fram, nærmere og nærmere. For et øyeblikk! Hun rekker ut

sin magre, skjelvende hånd og rører – bare ved kanten av kappen hans.

For en forandring! En underfull kraft strømmer gjennom legemet hennes. Øynene stråler med den vakreste glans – gleden over at lidelsene er slutt. Hun er frelst. Hun kunne kjenne i legemet at hun var helbredet for plagen. Det legene ikke hadde maktet å gjøre på tolv år, gjorde Jesus på mindre enn et minutt da hun kom til ham.

Ved helbredelsen vil vi merke oss dette: Det gikk fort – fort fordi det var Gud som gjorde det. Vi vil alltid se at Herren har kunnet hjelpe øyeblikkelig. Derfor kan du være sikker på å få hjelp med en gang, om du kommer til ham nå. Mannen som ventet ved Betesda-dammen, ble hjulpet på et øyeblikk. Den lamme som ble båret til Jesus av fire menn, sto straks opp da Jesus talte til ham, og gikk helbredet bort.

Det var ikke noe denne kvinnen kunne rose seg selv av. Helbredelsen var en gave fra Gud, og som alle Guds gaver ble den tatt imot med en gang og ved tro.

Hun visste også at hun var helbredet. Nå trengte hun ikke lenger å vente og håpe på å bli frisk. Nei, nå visste hun at hun var helbredet. Like sikkert kan vi i dag vite at vi har fått hjelp fra Jesus. Det stemmer med Bibelen å si: «Jeg vet hvem jeg tror på» og «Jeg vet at min gjenløser lever».

Jesus ville at hun skulle bekjenne for andre at hun var blitt frelst. Han spør: «Hvem var det som rørte ved meg?» Men ingen kom fram og sa: «Det var meg.»

Da sa Peter: «Mester! Folkemengden trykker og trenger deg, og du sier: Hvem var det som rørte ved meg?» Men Jesus visste at det var noe annet enn folkets trykk, og han sier igjen: «Noen rørte ved meg, for jeg kjente at en kraft gikk ut fra meg.»

Det er denne kraften så mange av oss trenger – ikke bare de som forkynner for andre, men hver eneste kristen trenger kraft fra Jesus for å leve slik det sømmer seg en kristen, i arbeidet, i hjemmet, kort sagt i hele livet. Mange ser hvordan de burde leve, hva Bibelen lærer, og hva verden venter av dem. Jeg hører så ofte noen kristne si: «Jeg burde tale et ord om Jesus til vennen min eller til arbeidskameraten min, men jeg kan ikke – jeg har ingen kraft.» Mitt ønske er at disse ordene kan vise deg veien til Jesus, så du kan gå til ham og få kraft.

Som det gikk med denne kvinnen, kan det gå med deg, om du gjør som hun gjorde: ikke lenger stoler på deg selv, men trenger deg fram til Jesus, gjennom alle hindringer. Nå ser vi henne stå der, frisk og sunn, men engstelig, mens hun tenker: «Må jeg bekjenne dette?» Men hun kom skjelvende og falt ned for ham og fortalte foran hele folket hvorfor hun hadde rørt ved ham, og hvordan hun straks var blitt helbredet.

Hvor styrkende det må ha vært for disiplene – ja, for alle som hadde begynt å tro på ham – å få se hans store makt på denne måten! Og hvordan virket ikke en slik bekjennelse på dem som ikke trodde på Jesus som Guds Sønn!

Dessuten ble Jesus æret gjennom bekjennelsen hennes. Det er ingen ære for din Herre og Mester at du står opp og holder en lang tale om skrøpeligheten din, den fordervede naturen din og de mange store syndene dine, uten at du kan legge til: «Han tilga meg alt, renset meg og gjorde meg frisk og helt lykkelig.»

Verden hungrer og lengter i dag, som aldri før, etter å høre om en stor og mektig Frelser. Synd og vantro er større nå enn før, og nettopp derfor trengs dette vitnesbyrdet om en full og hel frelse.

Men hvordan kan en vitne uten å ha erfart? Derfor: Rør ved Jesus i dag! Predikanter! Folk er trette av at vi forteller dem at de er fordervet i bunn og grunn. Det gjør dem ikke bedre, og dessuten vet de det fra før. Men la oss fortelle dem at Jesus er en mektig Frelser, som makter å frelse helt og med en gang fra all synd, og la oss også fortelle at vi selv har erfart det. Det styrket Jairus, som søkte hjelp, og spottende, kritiserende fariseere måtte tie, mens de som søkte hjelp, kom nær til Jesus.

Det er enda én ting å se på i teksten som er lest, og det er Jesu ord til kvinnen. Merk deg de første ordene hans. De viser oss at han kjente frykten og tilbakeholdenheten hennes. Derfor talte han så inderlig og fortrolig til henne: «Vær frimodig, datter!» «Datter» – det er jo en fars stemme. All frykten hennes ble nok snart jaget på flukt. Slik vil han også i dag oppmuntre den som begynner å vitne om hans kraft til å frelse.

De neste ordene er: «Din tro har frelst deg.» Vi spør: «Hva slags tro hadde hun?» Det var ikke tro på seg selv, men tro på Jesus, tro på at han kunne hjelpe. Den frelsende troen er den som går til Jesus for å bli

frelst, ikke til seg selv. Den helliggjørende troen er den som tar imot Jesus med troens hånd som sin hellighet og stoler på ham, og som i ham og fra ham får kraft til å leve et hellig liv.

De siste ordene til henne var: «Gå bort i fred!» Det får også hver og en som kommer til Jesus på denne måten. Han gir den fred som verden verken kan gi eller ta fra oss. Det ble stille og godt i sjelen hennes nå. Denne freden får du for dette livet, den varer i døden, og den følger oss inn i det evige fredsriket. Går du bort i fred i dag?

Jeg vandret i verden engang,
i synden jeg jublet og sang, og sang,
jeg viste meg glad
i vennenes rad,
mens hjertet var nær ved å briste,
men det var det ingen som visste.

Jeg hånet Frelserens bud,
fornektet Kristus, sann Gud, sann Gud,
jeg spottet ham
som for syndere kom,
skjønt hjertet var nær ved å briste,
men det var det ingen som visste.

I nettene lange jeg lå,
jeg jublet og gråt, ja, ba også.
Sjeleangst jeg led,
jeg hadde ei fred,
mitt hjerte var nær ved å briste,
men det var det ingen som visste.

«Du er en ugudelig en,
ditt hjerte er hardt som sten, som sten»,
så sa man om meg,
man visste jo ei
at hjertet var nær ved å briste,
nei, det var det ingen som visste.

Til slutt ble meg Herren for sterk,
jeg kan ei forklare hans herlige verk.
Men én ting jeg vet:
Nå eier jeg fred,

en fred som blir ved til det siste,
blir ved når mitt hjerte skal briste.

# Ser du Jesus?

*Matt 20,29–34*

> Og da de dro ut fra Jeriko, fulgte mye folk etter ham. Og se, to blinde satt der ved veien. Da de fikk høre at Jesus dro forbi, ropte de og sa: Herre, du Davids sønn, miskunn deg over oss! Folket truet dem og sa at de skulle tie, men de ropte bare høyere: Herre, miskunn deg over oss, du Davids sønn! Da stanset Jesus, og kalte dem til seg og sa: Hva vil dere jeg skal gjøre for dere? De sa til ham: Herre, at øynene våre må bli åpnet! Jesus ble grepet av medynk og rørte ved øynene deres. Straks fikk de synet sitt igjen, og de fulgte ham.

Denne beretningen er velkjent. Det kan ofte virke sløvende å høre om igjen et ord en har hørt så mange ganger. Men jeg tror til Gud at hvis han får tale til oss og gjennomgløde ordet med sin Ånd, da blir det til rik velsignelse.

De første ordene vi møter i denne teksten, forteller oss at Jesus gikk ut fra Jeriko. Jesus besøkte altså Jeriko. Det er bemerkelsesverdig, og det må forundre oss, når vi vet fra Skriften at Jeriko var en forbannet by. Vi leser i Jos 6,26: «Den gang lot Josva folket sverge denne ed: Forbannet for Herrens åsyn være den mannen som går i gang med å bygge opp igjen denne byen Jeriko! Når han legger byens grunnvoll, skal det koste ham hans førstefødte sønn, og når han setter opp byportene, skal det koste ham hans yngste sønn.»

Slik talte Herren da Jeriko var inntatt. Likevel ser vi at byen ble bygd opp igjen, og vi må derfor spørre: Er Herrens ord gått i oppfyllelse?

Hør! I 1 Kong 16,34 leser vi: «I hans dager bygde Hiel fra Betel opp igjen Jeriko. Da han la grunnvollen til byen, kostet det ham hans førstefødte sønn Abiram. Og da han satte opp portene, kostet det ham

hans yngste sønn Segub – slik som Herren hadde talt ved Josva, Nuns sønn.»

Vi ser at Skriftene går i oppfyllelse. Det er så mange i våre dager som ikke vil tro på en Gud som straffer. De vil tro på ham som en Gud med et kjærlig farshjerte for alt som heter menneske, men ikke på en Gud slik han blir skildret her.

Jeg tror like sikkert at Herren er den han sier at han er, når han taler om å straffe, som når han taler om å benåde. Jeg tenker meg at Hiel har sagt omtrent slik: «Riktignok har jeg hørt hva Gud har sagt om Jeriko, men jeg tror det ikke. Gud er jo så kjærlig og god. Han straffer ikke mer for å bygge opp denne byen enn for å bygge et annet hus.»

Og kanskje vennene rundt ham ga ham rett og sa: «Bare bygg! Det går nok bra.»

Og så legger han grunnsteinen til byen. Men samme dag faller hans eldste sønn.

Det gikk et kraftig rykk gjennom ham, men han tenkte: «Det kan bare ha vært en tilfeldighet», og han fortsatte.

Arbeidet skrider fram. Snart er portene ferdige, snart skal de henges på hengslene. Da rammer det andre slaget ham. Han har fått satt opp portene, men det har kostet ham hans yngste sønn.

La meg komme med en bemerkning. Dette er en advarsel og en påminnelse til oss, men det er også styrkende og overbevisende: Gud er den han sier at han er. Han handler etter sitt ord, enten han straffer eller benåder.

Vi vender tilbake til teksten, og da kan vi nok undre oss over at Jesus besøkte Jeriko, den forbannede byen. Men han kunne ikke ha vært Menneskesønnen, som var kommet for å søke og frelse det som var fortapt, om han hadde gått forbi.

Teksten forteller om to blinde som sitter ved veikanten. Allerede det at de bor i Jeriko, den forbannede byen, gjør bildet mørkt og trist. Men det er mer. Disse to var også fattige. Det står ikke i vår fortelling, men både Markus og Lukas framhever at de satt ved veien og tigget.

Tenk deg to fattige, blinde menn som bodde i Jeriko. For et mørkt bilde!

Det tyngste av alt var likevel at de var blinde. Det er vanskelig for oss å sette oss inn i hva dette vil si: aldri å se naturens skjønnhet, aldri

fargenes prakt, aldri den strålende dagen. Jeg glemmer ikke en kveld i Calmeyergatens misjonshus i Kristiania da jeg så en hel benk full av blinde fra et institutt. Det gjorde stort inntrykk på meg.

Jeg hadde medynk med disse menneskene, og jeg ble grepet av tanken: Hva må ikke disse unnvære av det vi ser og kan glede oss over!

Og likevel er alle som tror på Bibelen, enige om at det er langt bedre å være legemlig blind og ha fått et åndelig syn enn det motsatte. Derfor undrer jeg meg aldri over foreldre som klager og gråter over barnas åndelige blindhet. De tror jo på et liv etter dette, og det livet får ingen uten å ha fått Åndens åpnede øye.

Moody fortalte en gang på et møte om en mor som hadde et barn som så ut til å ha dårlig syn. Moren gikk til en lege med barnet. Legen undersøkte det og sa så alvorlig: «Dette barnet har aldri sett og kommer aldri til å se.»

Tenk dere morens fortvilelse! Hun trykket barnet til brystet, og med gråtkvalt stemme brøt hun ut: «Skal du da aldri få se din mor?»

Jesus har det som sitt høyeste ønske å åpne menneskenes øyne. Jeg tenker meg at han mange, mange ganger har måttet bryte ut når hardhet og motstand har trettet ham: «Skal du da aldri, aldri få se din Frelser, han som har lidd for deg og har betalt alle syndene dine?» Jeg gyser ved tanken på at det er noen her som det må sies om at de aldri har sett sin Frelser.

Men enda mer gripende er tanken på at det her kan være noen som aldri i evighet får se sin Frelser. Forferdelig!

Det er mange som ikke har sett, men som skal få se. For en skjønn stund når du får se Jesus! Ingenting er større. Tenk om det var i dag du fikk skue Jesus!

Selv om de to blinde i teksten vår ikke kunne se, kunne de likevel høre. Og de hadde hørt noe så velsignet om Jesus.

Folket som gikk forbi, fortalte dem om den store legen som gjorde så mange friske igjen. «Ja, men han har vel aldri helbredet noen blind?» «Å jo, han kan nok mer enn det: Han har vakt opp døde.»

Og det våknet et underlig håp i hjertene til de blinde. Tenk at det levde en slik lege! Tenk om han kom forbi på denne veien! Og de begynte å spørre om ham overalt hvor de kunne. De gikk grundig til verks. Vi ser at de undersøkte slekten hans, og det gjorde de ikke overfladisk heller: De hadde funnet ut at han var Davids sønn. Den

ene sier til den andre: «Dersom han kommer denne veien, da må vi få tak i ham. Han må ikke gå forbi.»

Da ser vi noe forunderlig: Jesus kommer til dem før de har fått anledning til å gå til ham. Vit det, venner: Aldri når noen sjel først fram til Jesus – alltid kommer Jesus først til sjelen.

Og om det står like ille til med deg som med de to utenfor Jeriko, vil Jesus likevel besøke deg. Om syndene dine er aldri så store, og stedet der du bor aldri så mørkt, kommer likevel den dagen da Jesus oppsøker deg, nettopp deg, på din livsvei. La da et ord brenne seg inn i sjelen din! Ta i det minste ett ord med deg hjem, dette: La aldri Jesus gå deg forbi!

Vi kan tenke oss at de blinde en dag sitter ved veien og hører lyden av en folkemengde som kommer. Det var mye folk som fulgte Jesus den dagen. Og de blinde begynte å spørre: «Hva er det som skjer i dag?» «Det er Jesus fra Nasaret som går forbi.» «Kommer han denne veien?» «Ja, nå er han snart her.» Da roper de, mens han ennå er langt borte: «Herre, du Davids sønn, miskunn deg over oss!»

Men knapt har de begynt å rope før motstanden melder seg: «Ti stille!» Det hjalp ikke. De ropte bare enda mer. Da truet de dem og lovet dem ondt om de ikke ville tie.

Den gangen var det ikke som nå. Nå stiller noen seg ved siden av deg og oppmuntrer deg til å komme til Jesus. De vil gjerne hjelpe deg med å rope og vise deg til Ordet. Men slik var det ikke den gangen. Da ropte folk: «Ti stille!», og når det ikke hjalp, truet de.

Likevel må også du være forberedt på å møte motstand. Djevelen har sverget deg døden. Han vet at hvis du roper, blir du hjulpet. Han er ikke redd for at du kommer på møtene. Han har heller ikke noe mot at du blir rørt. Men at du roper til Jesus om hjelp, det tåler han ikke.

Motstanden vil nok også møte deg utenfra, kanskje fra dine egne, fra ditt eget hjem. Jeg tenker på det jeg opplevde i vinter. En ung kvinne på 19 år kom en dag hjem og sa til faren sin: «Far, jeg har overgitt meg til Gud. Jeg har funnet fred hos Jesus og er blitt en kristen.» Men hun møtte motstand. Faren svarte: «Jeg ville heller at du skulle komme hjem som en skjøge enn som en leser!» Forferdelig!

Denne kvinnen fikk hjelp fra Herren. La heller ikke du deg stanse av motstanden. Når en synder roper om hjelp, tror jeg at jeg har rett til å si at det er den vakreste musikk for Frelseren. Ingenting er vakrere

for ham. Verken det herligste musikkstykke eller den mest fullendte preken klinger så herlig i hans øre.

Det står at Jesus stanset da de ropte. Kan du ikke liksom merke hvor grepet Jesus er av det han hører? Han står stille og kaller dem til seg. Han har vendt seg bort fra mengden. Nå har han ikke noe med andre å gjøre, bare med de to. Sjel, måtte han bli like opptatt av deg nå!

Jeg elsker de ordene som nå kommer: «Hva vil dere jeg skal gjøre for dere?» Visste ikke Jesus hva de ville? Forsto han dem ikke? Kjente han ikke nøden deres? Hva mener han med spørsmålet sitt? Han vil at de selv skal si hva de trenger, og bekjenne hva de har på hjertet. Det er den samme framgangsmåten som Jesus så ofte brukte, og som han bruker også i dag.

Om han nå rettet dette spørsmålet til deg: «Hva vil du jeg skal gjøre for deg?» – hva ville du da svare? Eller hører du kanskje til den store skaren som ikke vil ha noe med Jesus å gjøre? De to svarte: «Herre, at øynene våre må bli åpnet!»

Er det mange her i dag som svarer slik? Dette er en rett bønn også for de kristne, når Herren i dag spør dem: «Hva vil dere jeg skal gjøre for dere?» – «Herre, at øynene våre må bli åpnet, så vi kan se dypere inn i ditt ord og få et klarere blikk for nøden til dem som ikke kjenner deg, og for den ulykkelige stillingen de fortapte er i.» Mange kristne er altfor blinde her.

Alle vi som tror på Jesus: La oss gjøre det til vår daglige bønn at øynene våre må bli åpnet for herligheten i Guds ord – å, at vi ikke lenger må se menneskene som trær, men at vi må se klart! Sannelig, da skulle vi få skue underfulle ting i Herrens lov!

Legg fram alle dine behov, og be om Åndens åpnede øye, så du kan få se lys i hans lys. Og du som er åndelig blind: Tenk om du i dag ville begynne å rope: «Herre, at øynene mine må bli åpnet!»

Da ble Jesus inderlig grepet av medynk! Vi må ikke tenke oss at han talte kaldt. Medynk og medfølelse fylte hjertet hans. Og selv om de ikke kunne se det, hørte de det varme hjertelaget i stemmen hans.

I denne medfølelsen rørte han ved øynene deres, og straks fikk de synet. Hva så de? Det første de ser når dagens klare lys skinner for dem, er den vakreste av alle: Jesus. For et syn! Tenk tilbake på den stunden da du ropte i fortvilelse og nød og for første gang fikk se ham korsfestet for deg, så du brøt ut: «Min Herre og min Gud!» Finnes det

noe syn som kan måle seg med dette? Den skjønneste stunden i mitt liv var da jeg fikk se Jesus som min Frelser.

Det var gjennom Rom 8,32 jeg ble løst. I dette ordet: «... ga ham for oss alle», så jeg min Frelser, skjenket meg av Gud.

Jeg spør deg ikke hvor mye eller hvor store ting du har sett i verden. Jeg spør deg om dette: Har du sett Jesus som din? Hvis ikke, så rop til ham nå, slik de blinde ropte. Han er mektig og kan gjøre det samme for deg som han gjorde for dem.

Da han hadde åpnet øynene deres, fulgte de ham. For et herlig syn de hadde fått! Nå kunne de se veien som Jesus gikk. Jesus gikk fra Jeriko til Jerusalem. Det er på den veien vi skal følge ham. Også vi skal gå fra Jeriko til Jerusalem. La oss bruke det nye synet vårt til å følge ham. Men når du følger Jesus, så pass på at du holder øynene dine rene, så du kan se klart og gå fra lys til lys, fra kraft til kraft, fra klarhet til klarhet, inntil vi ses hos Gud på Sion.

# Prøv deg selv!

*Mark* 4,1–20

Han begynte igjen å lære ved sjøen. Det samlet seg mye folk om ham, så han steg ut i en båt og satt i den ute på sjøen. Hele folkemengden var der på land ved sjøen. Han lærte dem mye i lignelser, og mens han lærte dem, sa han: Hør! Se, en såmann gikk ut for å så. Så skjedde det da han sådde, at noe falt ved veien, og fuglene kom og åt det opp. Og noe falt på steingrunn, der det ikke var mye jord, og det skjøt straks opp, fordi det ikke hadde dyp jord. Og da solen steg, ble det avsvidd, og fordi det ikke hadde rot, visnet det. Og noe falt blant torner, og tornene vokste opp og kvalte det, så det ikke bar frukt. Men noe falt i god jord og bar frukt. Det skjøt opp og vokste, og noe bar tretti, noe seksti, og noe hundre foll. Og han sa: Den som har ører å høre med, han høre! Da han var blitt alene, kom de tolv og de andre som var med ham, og spurte ham om lignelsene. Han sa til dem: Til dere blir Guds rikes mysterium gitt. Men til dem som er utenfor, blir alt sagt i lignelser, for at de skal se og se og ikke skjelne, og høre og høre og ikke forstå, for at de ikke skal omvende seg og få forlatelse. Og han sier til dem: Forstår dere ikke denne lignelsen? Hvordan skal dere da forstå alle lignelsene? Såmannen sår ordet. Men de ved veien er de som ordet blir sådd i, og når de har hørt det, kommer straks Satan og tar bort ordet som er sådd i dem. Og på samme måte de som blir sådd på steingrunn. Det er de som straks tar imot ordet med glede når de får høre det. De har ingen rot i seg og holder bare ut en tid. Når det kommer trengsel eller forfølgelse for ordets skyld, faller de straks fra. Andre igjen er de som ble sådd blant torner. Det er de som hører ordet, men verdens bekymringer, rikdommens bedrag og lyst til andre ting kommer inn og kveler ordet, så det blir uten frukt. Men dette er de som ble sådd i den gode

> jord: de som hører ordet og tar imot det og bærer frukt: noen tretti foll, noen seksti foll, noen hundre foll.

Jeg vil nå tale om den delen av lignelsen som viser oss hvordan såkornet faller på steingrunn.

La oss først legge merke til at når Jesus talte i lignelser, gjorde han det ikke for å komme med en interessant fortelling, men for å bruke lignelsen til å klargjøre den sannheten han hadde å forkynne. Folket strømmet til i store mengder, men ikke alle kom av gode grunner. Derfor gjaldt det for Jesus å holde sannheten fram slik at den rammet hjertene.

Og når han denne gangen valgte lignelsen om en såmann som gikk ut for å så, visste han at folk ville bli oppmerksomme. De ville høre på talen hans og forstå ham.

En såmann gikk ut for å så. Men mens han sådde, falt noe ved veien, og det ble straks trampet ned eller spist opp. Noe falt på steingrunn, der det ikke var mye jord. Da solen steg, ble det svidd av og visnet. Og noe falt blant tornene. Her var det ikke jordsmonnet som manglet, men tornene vokste opp sammen med såkornet og kvalte det. Men noe falt i god jord og bar frukt, noe hundre fold, noe seksti og noe tretti.

Jesus forklarer selv for disiplene sine at såkornet er Guds ord. Såkornet og Guds ord ligner mye på hverandre. Om noen tar en håndfull korn og ser på dem, vil han ha vanskelig for å tro at det er et skjult liv i dem. Men det er det likevel, og kornene liksom ber om å bli kastet ut i jorden for å vokse.

Slik er det også med Guds ord. Det er liv. «Han har født oss ved sannhets ord» (Jak 1,18). Det nye livet fødes i hjertet så snart Guds ord kommer inn der og forenes med troen. Slik holder Herren det stadig fram: Troen og livet kommer ved hørelsen, men hørelsen kommer ved Guds ord.

Først har vi såkornet ved veien. Veien hadde ingen nytte av at det ble sådd på den. Det kom ingen frukt. Det var ikke såkornets skyld at frukten uteble, men jordsmonnets.

Vi kan være sikre på at denne framstillingen vakte alvor hos tilhørerne hans. De kjente seg igjen i dem som lignet veien. De visste med seg selv at de ikke hadde tatt ordet til hjertet og omvendt seg. Denne erkjennelsen var ikke behagelig for dem, men den var sann. Såkornet

var trampet ned og spist opp av djevelen, som hadde satt seg som mål at de ikke skulle tro og bli salige.

Slik er det også i dag. Du har hørt Guds ord som barn i hjemmet, på skolebenken, i konfirmasjonsundervisningen eller når det nå var at ordet traff hjertet ditt med alvor. Gud hadde bestemt det til frelse for deg, men du lot djevelen komme og ta det bort. Å, hvor alvorlig det er!

Nå kommer vi til den andre delen. Her kreves det mye mer oppmerksomhet og alvor, fordi Jesus her taler til slike som til en viss grad både har hørt og gjort erfaringer. De tar imot ordet, ja, til og med med glede. Men så snart solen kommer – ikke fuglene – blir det svidd av og visner ned. Heller ikke der bærer det frukt.

Hvem er det så Jesus taler om her, og til hvem retter han disse alvorlige ordene? Jo, det er til slike som har vært vakt og gjort en del erfaringer med ordets kraft. Men under er det likevel steingrunn, så det visner.

Om det å være vakt er det delte meninger. Ikke alle som vi kaller vakte, er virkelig vakt til å se og angre synden sin. De er vakt på en noe annen måte. De er vakt til begeistring, men ikke til syndeanger og trang etter frelse.

Vi har et levende eksempel på dette i folket i Nasaret (Luk 4,16). Der fortelles det om folk som ble vakt til begeistring, men ikke til noe mer. Da Jesus sådde ordet der, så det ut til å virke overveldende og love frukt. Alle undret seg «over de nådens ord som lød fra hans munn» (Luk 4,22), og de priste ham høylytt.

Om noen av oss hadde stått i utkanten av den forsamlingen og sett den sterke bevegelsen, ville vi sikkert ha tenkt med oss selv: Å, her skal det vel bli en høst! Alle er grepet, alle er oppmerksomme, alles øyne stirrer på ham. Men det var en vekkelse bare til begeistring. Det viste seg så snart Jesus vendte talen slik at hjertet måtte brytes og de måtte komme til virkelig erkjennelse. Da ble de fulle av forargelse og vrede. De støtte Jesus fra seg. Det ble ingen høst – det hele visnet ned.

Det er mange slike i dag. Det ser ut som om de er grepet, men det viser seg snart at de bare er vakt til begeistring. De liker å gå på møter. De roser det som blir sagt, og de priser taleren i høye toner. Men samtidig er det klart at de ikke vil omvende seg og si farvel til synden. Så snart begeistringen er over, er også det hele forbi. Det falt på steingrunn.

Du som er så begeistret for møtene: Har ordet virkelig fått rom hos deg? Eller skal det ikke bli noen høst? Kanskje det har vært slik med deg at så snart du møtte motgang eller trengsel for ordets skyld, var det hele forbi.

Men la meg nå nevne steingrunnen på et annet område. Den viser seg også i det jeg vil kalle selskapskristendom.

I Andre krønikebok, kapittel 24, leser vi: «Joasj gjorde det som var rett i Herrens øyne, så lenge presten Jojada levde» (2 Krøn 24,2). «Men Jojada ble gammel og mett av dager, og han døde» (2 Krøn 24,15).

Da Jojada var død, kom alle Judas høvdinger og ba kongen om å få dyrke avgudene. «Og kongen hørte på dem» (2 Krøn 24,17). Sakarja, Jojadas sønn, advarte mot dette og sa: «Så sier Gud: Hvorfor bryter dere Herrens bud?» (2 Krøn 24,20). Men de sammensverget seg mot ham og steinet ham på kongens befaling.

Her ser vi at Joasj fryktet Gud bare så lenge Jojada levde. Da Jojada var død, falt han fra og slo seg sammen med Herrens fiender. Ja, han gikk så langt at han ble en forfølger, så han til og med drepte Herrens vitne, Sakarja. Han var altså troende fordi andre var troende. Han fryktet Gud så lenge han kunne følge med andre, men så var det forbi.

Er du en kristen fordi andre er det? Unge mann, kanskje du er en kristen fordi noen av vennene dine er blitt troende. Du går sammen med dem, ikke fordi Jesus er kommet inn i hjertet ditt, men fordi vennene dine følger ham. Eller du, unge kvinne, kanskje du går med fordi venninnene dine går den veien. Tenk om det var en ung mann her som går med fordi den kvinnen han er glad i, har gitt Gud sitt hjerte. Det er ikke Jesus som har fått tak i deg, nei, grunnen din er en helt annen.

Slik er det i så mange sammenhenger. En går med for en tid fordi andre går, men så snart motgang eller litt trengsel kommer, visner det hele. Hvorfor må vi så ofte gjøre den smertelige erfaringen at det går slik? Jo, saken er den: Gud har ikke fått rom i hjertet. Steingrunnen er ikke brutt. En er blitt vakt på et vis, men Kristus er ikke blitt livet for sjelen.

Kjære venn, du må prøve deg selv om Kristus og ordet har fått en slik plass at du vil følge Jesus, selv om du skal stå helt alene. Det er her, tror jeg, det trengs motgang i våre dager, så det kan bli prøvd om kristendommen vår er sann, og så vi kan bli renset og lutret.

Hvor ofte ser vi ikke en vakker kristendom så lenge vedkommende er i godt selskap! Men når selskapet er borte, visner alt ned. Det var steingrunn under. Derfor var det ingen virkelighet i denne kristendommen, så vakker den enn så ut.

Unge mann, har du gitt Jesus hjertet ditt slik at du vil stå om alle andre går bort – stå for Herren alene?

Unge kvinne, kjenner du til et brudd med det gamle livet, en hel overgivelse til Jesus, så du vil bli stående om alle venninnene dine svikter?

Å, måtte det aldri bli sagt om noen av oss at kristendommen vår visnet fordi vi ble alene og ikke ble båret oppe av andre troende!

Jeg vil nå nevne en annen side der kristendommen også viser seg som steingrunn uten virkelighet. Det er mulig at Jesus særlig tenkte på dem jeg her vil tale om.

Det var slike som bare hadde kristendommen sin utenpå, altså fariseernes kristendom. Tenk deg disse mennene som gikk der i lange kapper, ba lange bønner og talte så vakkert. Så de ikke alvorlige og fromme ut, og skulle du ikke kunne tenke: Her må det være frukt? Og likevel var det hele bare noe ytre. Det kom ikke fra hjertet. Derfor tålte fariseerne ingen motgang. De tålte ikke at Jesus ville inn på hjertelivet deres.

Å – folk, bli stille for dette! Spør deg selv: Er det bare en slags misjonskristendom jeg har, en interesse utenfor meg selv som jeg har sammen med andre, mens det inne i hjertet ennå er steingrunn?

Prøv deg selv! Søk å komme til full klarhet, og husk at det er til ditt eget beste, at det gjelder din egen frelse. Det ville være forferdelig om det skulle vise seg på den store åpenbaringsdagen at du var en fariseer, at det hele bare var noe ytre, uten indre sannhet.

I Markusevangeliet, kapittel 10, vers 17, leser vi om en ung mann som det så lovende ut med. Han kommer løpende til Jesus, faller på kne for ham og spør: «Gode mester, hva skal jeg gjøre for å arve evig liv?» (Mark 10,17). Da han spurte slik, krevde Jesus at han skulle selge alt og følge ham. Men han syntes vilkårene var for harde. Han gikk bedrøvet bort. Det Gud hadde virket i hjertet hans, og som så ut til å love en så stor høst, visnet.

Når det er bevegelse på møtene, sier mange så ofte: Her må det bli noe! Tenk, han har falt på kne, hun har falt på kne! De ber, og de vil

at andre skal be med dem. Det ser så lovende ut. Men når det kommer til stykket og kravet lyder om å overgi seg helt til Gud og bli helt med Jesus, da vil de ikke.

Hvor kommer dette av? Det kommer av at hjertene våre alle sammen er steingrunn av naturen. Ingen er unntatt. Derfor må det komme et alvorlig brudd, en hel omveltning. Steingrunnen må brytes opp og ryddes bort, så det blir dyp jord. Uten det er alt forgjeves. Steingrunnen er der, og så lenge den ikke er brutt, visner såkornet og bærer ingen frukt. En blir med bare for en tid.

Prøv deg: Hvordan er det med meg? Er steingrunnen brutt hos meg? Du vil kanskje gjerne skyve denne tanken til side, fordi den er ubehagelig for deg. Du vet nemlig med deg selv at du ikke kjenner til noe brudd med synden.

En kvinne gikk sammen med Guds folk og arbeidet for misjonen, og i det ytre hadde hun vært med som en kristen. Hun kom oftere på møtene og ble svært urolig. Etter hvert kom det så langt med henne at hun sa: «Hvis jeg går på flere møter, kommer jeg til å miste det jeg ennå har igjen.» Men det ble stadig mindre igjen, og til slutt hadde hun ingenting mer.

En kveld fikk hun se at hun aldri hadde vært en kristen. Først da begynte steingrunnen for alvor å bli brutt. Det kjentes ikke behagelig for henne, men hvor godt var det ikke at det kom mens hun var i nådens tid, før det var blitt for sent!

Om ordet så skulle dømme deg til døden, så ta det inn over deg. Gi det helt rom!

I Matteusevangeliet, kapittel 22, leser vi om en mann som kom langt på vei, enda han hadde steingrunnen i hjertet. Han kom helt inn i bryllupssalen. Men da kongen kom inn for å se gjestene som satt til bords, så han der en mann som ikke hadde bryllupsklær på. Og han sa til ham: «Venn, hvordan er du kommet inn her uten bryllupsklær? Men han tidde» (Matt 22,12). Og han ble kastet ut. Han ble med så langt som til bryllupssalen, men ikke til bryllupet.

Å, hvor alvorlig og advarende det er! Slik jeg ser det, hadde denne mannen nettopp alt det ytre, men det var ingen forandring i hjertet hans.

Men så spør vi: Hvordan skal steingrunnen komme bort, og hjertet mitt bli et godt jordsmonn for Herrens ord?

Det er viljen vår som må bøyes helt for Herren. Den dagen må komme da du bøyer deg ved korsets fot, da du åpent bekjenner synden din og roper: Far, tilgi!

Det er kanskje denne veien som byr deg så sterkt imot, men det er likevel dette avgjørende bruddet det må komme til.

Om jeg ba deg være med i arbeidet for misjonen eller i et annet arbeid for Guds rike, var du straks villig. Men her, når det gjelder en hel overgang, strander det. Steingrunnen er der, det hele visner ned og blir uten frukt.

Derfor – min venn – la meg spørre deg: Er du en av dem som har vært vakt og vakt igjen, som det ofte så lovende ut med, men hos deg kom det aldri frukt, fordi det ikke var jordsmonn?

Jeg ber deg i Herrens navn: Bryt helt i dag!

Når vi ser på dette ordet, viser det seg at det gikk like ille der såkornet ble sådd på steingrunn, som der det ble sådd ved veien. Det ble ingen høst hos noen av dem.

Det hjelper oss ikke at vi har vært vakt, at vi har hatt kristent samvær eller at vi viser oss som kristne. Det må komme en hel overgang til nytt liv.

# Ofrer du rettferdighets offer?

*Sal* 4,6

Bring de rette offer, og sett deres lit til Herren!

Jeg vil i dag stanse en stund ved dette ordet om å ofre rettferdighets offer.[1]

Når vi leser gjennom Mosebøkene, ser vi at det i den gamle pakt var nødvendig med mange offer for at folket kunne komme i det rette forholdet til Gud. Guds rettferdighet krevde disse offerne, og Herren hadde selv bestemt at det måtte og skulle ofres. Uten soningen ved disse offerne kunne ikke folket bli frelst.

Jeg vil her peke på tre av disse offerne. Det første jeg vil nevne, er syndofferet og skyldofferet, som ble båret fram når folket hadde syndet. Ved det skulle synden deres betales og soningen skje. Gud hadde befalt et slikt offer for synden. Derfor var dette et rettferdighets offer etter Guds vilje og til hans velbehag.

Et annet offer, litt forskjellig fra dette, var brennofferet. I Tredje Mosebok 6,2 står det: «Dette er loven om brennofferet: Brennofferet skal ligge på ildstedet på alteret hele natten til om morgenen. Slik skal alterilden holdes brennende.» Og i vers 6: «En stadig ild skal holdes tent på alteret, den må ikke slokne» (3 Mos 6,6).

Det offeret som en gang ble lagt på dette alteret, måtte aldri tas tilbake. Det måtte bli der til det var fortært. Ingen hadde lov til å ta det bort.

Så kommer vi til det tredje slags offer. Legg merke til at ingen fikk lov til å bære fram dette offeret hvis han ikke først hadde ofret synd-

[1] NB: «Bring de rette offer» (Sal 4,6). Lunde bygger på den eldre ordlyden «Ofre rettferdighets offer».

offeret og brennofferet. Ved det tredje alteret hadde ingen lov til å ofre før han hadde vært ved de to første. Dette var takkofferet.

Hver av oss kjenner det Skriften lærer: at alle disse offerne er fullbrakt i det ene offeret Jesus bar fram da han én gang for alle ofret seg selv. I Hebreerbrevet 7,27 leser vi nemlig at Jesus bar fram offer for folkets synder: «For det gjorde han én gang for alle da han ofret seg selv.» Dette er det egentlige evangeliet: at Jesus har ofret seg én gang for alle til vår frelse. Alt er fullbrakt, ingenting står igjen å gjøre. Det er dette enkle budskapet ordets forkynnere har å gå med til syndere.

Det hjelper ikke om vi kan peke på aldri så mange altere og aldri så mange offer. Vi må alltid komme tilbake til dette ene: at Jesus har gjort fyllest for alle våre synder, ja, for hele verdens synder. Dette er den eneste holdbare grunnvollen for troen vår. Det er også det eneste offeret til vår frelse som Gud har behag i, og som strekker til for all verdens synd.

Det var dette som sto klart for Johannes da han sa: «Se der Guds lam, som bærer bort verdens synd!» (Joh 1,29). Riktignok nevner ikke Johannes ordet offerlam, men når han peker på Jesus som Guds lam, som bar verdens synd, kan det bare være som offerlammet. Jesus var det store offerlammet, og noe annet offer for synden kreves ikke.

Men så spør noen: Når det store offeret som Gud har behag i, nå er båret fram til vår frelse, trenger vi da ikke å bære fram noe offer? Er det ikke noe rettferdighets offer som vi skal bære fram for Herren, og som han har behag i? I teksten vår står det: «Ofre rettferdighets offer», og dette sies ikke om det offeret Jesus bar fram én gang for alle, men om offer som vi skal bære fram.

I Salme 51 står det: «For du har ikke lyst til slaktoffer, ellers ville jeg gi deg det. I brennoffer har du ikke behag. Offer for Gud er en nedbrutt ånd. Et nedbrutt og knust hjerte vil du, Gud, ikke forakte» (Sal 51,18–19).

Ser du dette ordet i lys av Det nye testamente, vil du finne at Gud heller ikke i dag forakter slike offer.

Men først vil jeg spørre deg: Har du ofret dette offeret? Har du gitt Gud et nedbrutt hjerte? Hør! Et slikt offer vil Gud ikke forakte. David talte disse ordene da synden hadde seiret over ham, da den trykket ham ned så han kjente seg skilt fra Gud. Han lengtet inderlig etter igjen å komme i det rette forholdet til Gud.

Men han ser hvor langt borte han er, og så spør han: Gud, skal jeg gi deg et slaktoffer? Nei, du har ikke behag verken i slaktoffer eller brennoffer, ellers ville jeg med glede gi deg dem. Men de duger ikke. Nei – offer for Gud er et nedbrutt og knust hjerte. Det vil Gud ikke forakte.

Etter at Jesus har gitt seg selv for oss, er dette det eneste rettferdige offeret du kan bære fram for Gud. Alle andre er forkastelige, men dette behager Gud.

Vi ser dette så klart i Lukasevangeliet 15,21, hvor det fortelles om den bortkomne sønnens hjemkomst. Han ville ofre når han kom hjem. Og offeret var at han bekjente syndene sine: «Far, jeg har syndet mot himmelen og mot deg. Jeg er ikke lenger verdig til å kalles sønnen din» (Luk 15,21).

Å, hvor glad faren ble! Han hadde behag i det offeret.

Venn, har du båret fram dette offeret? Har du båret synden din fram for Jesus? Jeg kan ikke fortelle deg dette klarere enn det står her om den bortkomne sønnen. Forstår du dette, venn? Jeg spør deg ikke om du har gått i kirken, på møter eller til alters, eller om du har gitt til misjonen eller lignende. Men har du bekjent syndene dine for Gud, sagt ham alt og gitt deg helt over til ham? Har du våget å slippe deg i Fars armer? Dette er det eneste offeret som behager ham, for han har ikke behag i slaktoffer eller brennoffer.

Du kan være en så stor og grov synder du vil – jeg sier deg: Din Far lengter etter dette offeret. Det er velbehagelig for ham at du kommer og forteller ham alt sammen.

Da Jesus vandret på jorden, var det ingenting han hadde mer behag i enn dette. I Lukasevangeliet, kapittel 7, leser vi om et stort festmåltid der Jesus og disiplene hans satt til bords. I vers 37 fortelles det: «Se, nå var det en kvinne der i byen som var en synderinne» (Luk 7,37). Det er denne synderinnen som særlig får Jesu oppmerksomhet. Hun kom og satte seg ved den Helliges føtter.

Alle i byen kjente henne som en stor synderinne, og hun satt der med et knust hjerte. Med avsky tenkte hun nå på dagen i går, på det gamle syndelivet sitt. Hun vemmet seg ved det, det knuget henne, og tårene falt så tunge og hete på Mesterens føtter.

Men dette offeret var behagelig for Jesus, og han satte mer pris på det enn på alt det Simon hadde stelt i stand til festen. Hun bar seg selv og synden sin fram for Jesus, og slik bar hun fram et rettferdig offer.

Jeg tror at folk har hørt denne sannheten så ofte at det er blitt en vane for dem. De finner ikke noe nytt i den. Men du som har hørt den så ofte, tenk nå alvorlig over dette spørsmålet: Har du båret fram dette offeret? Har du bekjent all synden din for Jesus? Hvis ikke – gjør det nå, i denne stund!

Jeg husker så godt en gang hjemme da jeg talte i bedehuset. Hvor ofte hadde jeg ikke som gutt lekt der i bedehusbakken og vært sammen med folkene som bor der omkring! Derfor er det alltid så godt for meg å få tale til de folkene. Nede i forsamlingen så jeg mange gamle som jeg visste hadde slitt hardt i så mange år, både for seg selv og sine. Og jeg fikk en slik trang til å tale til dem personlig. Derfor nevnte jeg en av dem rett ut ved navn: «Jeg spør deg: Har du ofret Gud synden din?»

Han hadde hørt denne sannheten mange ganger, men nå, da han ble talt til personlig, våknet han.

Visste jeg navnet ditt, ville jeg stille deg det samme spørsmålet: Har du båret fram offeret ditt for Herren? Å, kom i dag – han tar imot deg med glede!

Så går jeg over til dem som har bekjent synden sin for Herren og har båret fram det første offeret. Det offeret vi nå kommer til, er omtalt i Romerbrevet 12: «Jeg formaner dere altså, brødre, ved Guds miskunn, at dere fremstiller deres legemer som et levende og hellig offer til Guds behag. Dette er deres åndelige gudstjeneste. Og skikk dere ikke lik denne verden, men bli forvandlet ved at deres sinn fornyes, så dere kan dømme om hva som er Guds vilje: det gode, det som han har behag i, det fullkomne» (Rom 12,1–2).

Det tales så mye i våre dager om å arbeide for Gud, og du vil gjerne være med. Du mener at et slikt arbeid vil gi deg minst 10 til 20 forskjellige oppgaver, og du tror at arbeidet for Gud består i å være med på så mange ting. Men du tar feil. Her i Guds ord har du fått vist hvordan de kristne skal dyrke Gud. Og denne måten er hellig og velbehagelig for ham.

Her mangler det noe i forkynnelsen nå for tiden. Det tales klart om det første offeret, om å bekjenne syndene sine, om å gjøre opp

med Gud og ta imot nåden. Men det må også tales klart om det andre offeret, det som de kristne – de som allerede har ofret Gud synden sin – skal bære fram. Ordet sier at de skal fremstille legemene sine for Gud, at de skal gi seg selv helt til ham som et offer han har behag i.

Like sikkert som du en dag måtte bekjenne synden din for Gud om du skulle bli frelst, like sikkert må det komme en dag i livet ditt da du som kristen legger deg helt på Guds alter som et rettferdig offer. Fordi Kristus ga seg selv helt for deg, må du gi deg helt over til ham igjen.

Moody hadde vært en kristen og arbeidet for Herren i åtte år da han en dag hørte en predikant tale om å gi seg helt over til Gud, slik at Herren kunne få bruke ham helt som han ville. Denne tanken var ny og fremmed for Moody. Men da predikanten til slutt sa at det ikke finnes noen grense for hva Gud kan utrette ved det mennesket som overgir seg helt til ham, bestemte Moody seg: «Herren skal få meg helt, og så får han prøve hva han kan gjøre med meg.»

Og han fremstilte legemet sitt, han overga seg selv til Gud. Synden hans var allerede tatt bort, han var et Guds barn, men nå sa han: «Gud, ta meg selv – bruk meg, gjør med meg som du vil!»

Hvorfor samlet skarene seg til Moodys møter? Hvorfor sto folk så tett rundt den mannen? Folk sa om ham at han slett ikke var noen stor taler, og han hadde heller ikke noe nytt å komme med. Han sto bare og snakket med folk om den gamle sannheten. Jeg husker godt en dag jeg fikk være med på et av møtene hans. Da tenkte jeg: Når skal Moody begynne å preke? Han sto bare og snakket om hva Jesus hadde gjort, og om at syndere måtte komme til Gud, helt til han sa amen.

Hemmeligheten var at Moody hadde overgitt seg helt til Gud, og at Gud var i vitnesbyrdet hans. Derfor virket møtene hans slik at noen gikk bort i vrede, andre gikk bøyd derfra, og noen falt på kne.

Det som trengs i dag, er at vi kristne ofrer oss helt på Herrens alter. Nå spør noen: Tror du at en kristen slik kan gi seg over til Gud én gang for alltid og så være ferdig med den saken? Jeg vil svare deg med et motspørsmål: Kan du overgi synden din til Gud én gang og så aldri mer trenge å gå til Gud med den? Nei, det kan du ikke. Jeg har erfart at jeg har måttet – og stadig må – gå til Gud med syndene og feilene mine for å bekjenne dem og få tilgivelse.

Her er det en likhet. Vi be kjente syndene våre én gang for alle og ofret Herren det offeret han har behag i, men vi trenger likevel ren-

selse hver dag. Slik må vi også ofre hele vår person, hele vårt vesen, én gang for alle – og så stadig våke over at ingenting blir tatt tilbake. Brennofferet måtte bli liggende på alteret. Slik må også du passe på at du ikke tar tilbake noe av det du har ofret, men alltid på ny lar Herren få deg helt. Ingen er ulykkeligere enn den som en gang ga seg selv som et offer til Herren, og så tok offeret tilbake.

I Første Mosebok, kapittel 15, leser vi at Abraham ofret etter Herrens befaling. «Rovfugler slo ned på de døde kroppene» – offerne – «og Abram jaget dem bort» (1 Mos 15,11). Slik rovfuglene kom for å ta bort Abrahams offer, slik vil den troende også møte mange ting som frister ham til å ta tilbake det han har ofret Herren. Da må vi lære, som Abraham, å jage bort disse rovfuglene.

Når du først har ofret deg helt til Gud, så vær våken og bli stadig liggende der på Herrens alter.

For den som har ofret seg til Gud på denne måten, gir Romerbrevet 12,2 veiledning: «… så dere kan dømme om hva som er Guds vilje: det gode, det som han har behag i, det fullkomne.» Her er det ikke lenger spørsmål om hva jeg vil, heller ikke om hva jeg eller andre mener. Her er det bare spørsmål om Guds vilje og Guds mening, og så må hele livet ditt følge den linjen.

Kristne venn, vil du i dag ofre deg helt, slik du er? Kanskje du føler deg kald, tørr og lite opplagt, så du tviler på om Herren vil ta imot offeret ditt. Men vil du likevel komme slik du er og legge deg som et rettferdig offer i Guds hånd?

Vil du si det til Jesus: Du forlot himmelen din og kom hit ned. Du gikk aldri din egen vei her nede, men i lydighet gjorde du Farens vilje for å vinne meg. Her har du meg nå igjen! Ta meg og bruk meg som du vil! Dette er et offer som behager Herren. Gud gleder seg, himmelen vil glede seg med ham, og det vil også bringe velsignelse for jorden.

Vi kommer nå til det tredje offeret. Men slik ingen i den gamle pakt kunne ofre takkofferet før han hadde ofret syndofferet og brennofferet, slik er det også her. Ingen som ikke har ofret de første, kan bære fram dette offeret.

I Hebreerbrevet 13,15 finner vi dette offeret beskrevet slik: «La oss derfor ved ham alltid bære fram lovprisningsoffer til Gud, det er: frukt av lepper som priser hans navn» (Hebr 13,15).

Her taler forfatteren av brevet om et folk som hadde gått utenfor leiren til Kristus og bar hans vanære. De hadde ikke her en by som blir stående, men søkte den som skal komme. Når de slik følger Jesus i lydighet, bærer de fram dette takkofferet. Jeg undrer meg på om det finnes noen kristen som ikke lengter inderlig etter å prise Herren og bekjenne hans navn. Likevel er det mange som ikke følger denne trangen, som ikke taler om Jesus og ikke priser Herrens navn.

Mens jeg betraktet denne teksten, kom dette spørsmålet til meg: Kan en sjel som aldri bekjente hans navn eller sang til hans ære her i tiden, få være med og synge Herrens pris i evigheten?

Nåvel – jeg vil ikke felle noen dom. Det er Herrens sak alene. Men jeg vil nevne at de som synger Lammets sang der hjemme, lærte den først her nede. I en av sangene våre synger vi:

Men de lærte den først her nede,
da de hen til Golgata kom.

Der begynte sangen.

Mens jeg har arbeidet med denne teksten, er det blitt så vakkert for meg å se at alle ofringene i den gamle pakt foregikk under sang og musikk. Og jeg vil legge én ting til: Når slike offer blir ofret på jorden nå, er det glede i himmelen. Det er sang der oppe. Slik det var glede i himmelen da den bortkomne sønnen kom tilbake og bar fram det første offeret ved å bekjenne synden sin, slik er det også jubel og sang når de andre offerne blir båret fram.

Vi har for lite av takkofferet blant oss. Her er det for mye sukk og klage, men Herrens pris høres altfor sjelden. Først når lovprisningsofferet blir båret fram, kommer velsignelsen. Det blir ikke riktig skikk på det blant oss, og vi får ikke riktig vekkelse og liv, før de kristne lærer å prise Herren mer.

Som ung gutt tenkte jeg at det verste som kunne hende meg, var å bli en kristen. Jeg trodde at all glede og fornøyelse da ville bli som strøket bort både for tid og evighet – nei, ikke for evigheten, bare for tiden.

En av ungdomsvennene mine reiste til Amerika. Derfra hørte jeg om ham at han var blitt en kristen, og jeg syntes synd på ham. Da jeg så selv kom til Amerika og traff ham, spurte han meg: «Albert, vil du bli en kristen?» «Nei,» svarte jeg, «jeg vil leve, jeg vil ikke dø.» Han sa:

«Jeg vil bare si deg, Albert: Jeg er så lykkelig.» Og ansiktet hans lyste mens han priste Gud.

Det var å ofre Gud lovprisningsoffer, frukt av lepper som bekjenner hans navn, en takk som strømmet ut fordi hjertet fløt over.

Slik må også du begynne å love Gud, for det sømmer seg for deg som kristen.

Til slutt én ting til, som særlig hører med til å bære fram lovprisningsoffer for Gud. I Hebreerbrevet 13,16 står det: «Men glem ikke å gjøre godt og dele med andre. For slike offer er til behag for Gud» (Hebr 13,16).

Blant mye annet som er galt i de kristnes forsamling i dag, er dette: Den delen av Skriften som handler om å gjøre godt og dele med andre, er forsømt, ja, gått i glemmeboken blant oss. Følgen er at en går til verden for å få hjelp til misjonsarbeidet, ja, til alt arbeid i Guds rike.

Slik var det ikke blant de første kristne. De holdt verken basarer eller tigget penger av verdens barn. På den første dagen i uken la hver av dem til side så mye de kunne avse, og på den måten ble det samlet inn det som trengtes til arbeidet i Guds rike. De hadde bare én bønn til verden: «La dere forlike med Gud!» (2 Kor 5,20).

Hvor godt ville det ikke være om verden også nå bare fikk høre denne ene bønnen fra de kristne, at den ville omvende seg til Gud, og om den slapp å høre på alt dette basarvesenet og denne tryglingen om pengehjelp!

Kristne brødre, glem ikke å gjøre godt og dele med andre, for slike offer er til behag for Gud!

# Om Albert Lunde

1877–1939

Albert Gustav Lunde (1877–1939) ble født 26. november 1877 på Lunde i Vanse, mellom Farsund og Lista, som den eldste av elleve søsken. Faren var jekteskipper og gårdbruker. Albert måtte slutte på middelskolen etter et halvt år, fordi faren ble syk, og som 17-åring reiste han til en tante i Chicago. Der arbeidet han på en stolfabrikk. En offiser i Frelsesarmeen ble til uro for ham, og 13. desember 1896 fant han fred mens han leste Romerbrevet kapittel 8.

Han tjenestegjorde i den amerikanske marinen fra 1897. Da han hørte D. L. Moody i Boston i 1899, fikk han kall til å forkynne. Etter et kort bibelkurs i South Dakota, som var den eneste bibelskolen han noen gang gikk på, begynte han å preke på prærien. Høsten 1901 kom han hjem til Norge og reiste som fri forkynner på Sørlandet og Vestlandet. I 1902 ble han kjent med Ludvig Hope, som ble en venn for livet.

I februar 1905 kom han til Kristiania. Møtene begynte i bedehuset i Hausmannsgate og ble flyttet til Tivoli Teater. Fra 23. februar ble de holdt i Calmeyergatens misjonshus, som rommet om lag 5000 mennesker. Påskemorgen 1905 var salen full klokken halv seks. Vekkelsen varte inn i 1906, og Sigbjørn Modalsli og Ludvig Hope talte sammen med ham. Indremisjonens årsberetning for 1905 kalte Lunde redskapet for vekkelsen.

Lunde hadde latt seg døpe på nytt i Amerika. Det gjorde at noen dører først var stengt for ham, men han meldte seg aldri ut av Den norske kirke, og han forkynte ikke om sin egen dåp. Fra 1910 var han forstander i Den evangeliske Forening i Kristiania, som holdt til i Møllergata 20. Fra 1917 var han formann i Den norske kinamisjon.

Han holdt vekkelsesmøter i Sverige, Danmark og Finland og deltok på misjonskonferanser i Amerika i 1921 og i Jerusalem i 1928. Han døde i Oslo 30. januar 1939.

Forkynnelsen hans var bibelsk og personlig, med mange fortellinger fra møter og sjelesorg. Han talte stille og varmt, uten store fakter, og han kalte til omvendelse og frelsesvisshet. «Prædikener» (1905) er stenografert fra vekkelsesåret i Kristiania.